

وزارت جهاد کشاورزی

سازمان حفظ نباتات

فهرست آفات، بیماری‌ها و علف‌های هرز مهم محصولات عمده کشاورزی، سموم و روش‌های توصیه شده جهت کنترل آنها

تهیه و تنظیم:

مهندس سعیده نوربخش، مهندس حمیده صحرائیان، دکتر محمد جواد سروش، دکتر ولی اله رضایی و مهندس آقا رضا فتوحی

سال ۱۳۹۰

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

پیش‌گفتار:

با روند افزایش جمعیت جهان و کشاورمان و نیز محدودیت منابع موجود در بخش کشاورزی و نیاز به افزایش تولید محصولات کشاورزی، انجام مبارزه منطقی و اصولی در قالب مدیریت تلفیقی آفات (IPM) ضروری می‌باشد. استراتژی مدیریت آفات IPM، بر جلوگیری یا مهار دراز مدت آفات با حداقل اثرات بر سلامتی انسان، محیط زیست و موجودات غیرهدف تکیه می‌کند. روش‌های ترجیحی کنترل آفات شامل کنترل بیولوژیکی با استفاده از عوامل موجود در طبیعت، استفاده‌ی تناوبی از گونه‌ها یا ارقام گیاهی مقاوم به آفات، انتخاب آفت‌کش‌هایی با حداقل سمیت برای انسان یا موجودات غیرهدف، انتخاب عملیات هرس، کوددهی یا آبیاری که منجر به کاهش مشکل آفات شود، تغییر گیاه میزبان برای جلوگیری از گسترش آفت است. این روش مدیریتی بر پایه‌ی علوم و تولید محصولات و حفظ منابع است که از تمام روش‌های مناسب همانند دشمنان طبیعی، گیاهان مقاوم به آفات، مدیریت زراعی و آفت‌کش‌ها در روش‌های تولید محصولات برای پیش‌بینی و جلوگیری از رسیدن آفات به سطح زیان اقتصادی استفاده می‌شود. این رویکرد پایدار، بر کنترل آفات بوسیله‌ی تلفیق ابزارهای بیولوژیکی، زراعی، فیزیکی و شیمیایی در مسیری که مخاطرات اقتصادی، بهداشتی و زیست‌محیطی را به حداقل برساند، توجه بسیاری دارد. در نهایت IPM از شناخت آفت، محصول و شرایط زیست‌محیطی برای انتخاب بهترین تلفیق استراتژی‌های مدیریتی استفاده می‌کند.

روش کنترل شیمیایی (کاربرد سموم) هنوز در اغلب موارد به عنوان سریع‌ترین، موثرترین و ارزان‌ترین روش کنترل آفات مخصوصاً زمانی که تراکم آفت به سطح زیان اقتصادی رسیده باشد مطرح است، لذا با توجه به طیف تاثیر گسترده آفت‌کش‌ها بایستی کاربرد آن‌ها در چارچوب برنامه مدیریت آفات با در نظر گرفتن جنبه‌های اکولوژیکی محیط زیست باشد تا به عنوان ابزار قابل اعتماد به حساب آیند. علیرغم این تاثیرات مفید استفاده بی‌رویه و ناآگاهانه از آفت‌کش‌ها با اصول اکولوژیکی مغایرت داشته و می‌تواند منشاء مشکلات عدیده‌ای از قبیل ایجاد نژادهای مقاوم در برابر سموم، شیوع آفات درجه دوم، اثرات نامطلوب روی موجودات غیر هدف (پارازیتوئید و پرده‌تورها)، باقیمانده سموم در محصولات کشاورزی و مسمومیت مستقیم برای مصرف‌کننده باشد. با توجه به کاربرد سموم به عنوان سهمی از راهکارهای مدیریت تلفیقی آفات و برای دستیابی به نتایج مطلوب در کاربرد این مواد، توجه به نکات زیر الزامی می‌باشد:

۱- با توجه به اینکه در مبارزه با آفات کاربرد سموم شیمیایی آخرین راه محسوب می‌گردد، لذا به قسمت ملاحظات (مشمول بر سایر روش‌های مبارزه، نکات قابل توجه و هشدارها) در مورد هر آفت توجه شده و نخست سایر روش‌های مبارزه مد نظر قرار گیرد و در مصرف سموم نهایت دقت به عمل آید.

۲- جهت کنترل آفات، نظر کارشناس منطقه (کلینیک‌های گیاهپزشکی و حفظ نباتات استان‌ها) و توجه به موازین پیش‌آگاهی بایستی رکن مبارزه قرار گرفته و زمان مبارزه، میزان مصرف سم در هکتار، نوع سمپاش، نحوه سمپاشی و... با توجه به شرایط خاص محیطی و شرایط آفت در منطقه

صورت گیرد تا نتیجه رضایت بخش حاصل گردد. سمپاشی در ساعات اولیه صبح و یا غروب انجام شود و در ساعات گرم روز از سمپاشی خودداری گردد.

۳- با توجه به ثبت تعدادی از سموم با مقدار مصرف "در هزار"، جهت کاربرد در محصولات زراعی بایستی به نوع سمپاش مورد استفاده در زراعت توجه شده و با نظر کارشناس منطقه سمپاش را کالیبره نمود تا با مقدار مصرف ثبت شده مطابقت داشته باشد.

۴- در سالهای اخیر سموم جدید و کم خطری در کشور به ثبت رسیده است لذا پیشنهاد می گردد از سمومی که خطرات زیست محیطی کمتری دارند با توجه به ضمیمه فهرست سموم (صفحه ۱۲۲) این کتاب مشتمل بر **LD50** سموم و درجه خطر آنها استفاده گردد.

۵- سمومی که به صورت ستاره دار درج شده است، برای آفت هدف ذکر شده مراحل ثبت را نگذرانده اند ولی با توجه به سابقه مصرف آنها و یا انجام آزمایشات آن توسط محققین محترم با نظر کارشناس منطقه قابل توصیه می باشند لذا درج آنها روی برچسب سموم ممنوع بوده و پیگرد قانونی دارد.

۶- اسامی علمی آفات، بیماریها و علفهای هرز و وضعیت تاکسونومیکی و طبقه بندی آنها (**Taxonomic position**) در ضمیمه شماره ۴، ۵ و ۶ صفحه ۱۴۷، ۱۷۲ و ۱۸۸ درج شده و قابل استفاده می باشد. اسامی داخل پرانتز اسامی قدیمی می باشند.

با عنایت به موارد فوق در این مجموعه آخرین یافته‌های علمی، تحقیقاتی و اجرایی برای بهره‌برداران (کلیه کارشناسان کشاورزی به ویژه کارشناسان حفظ نباتات و کلینیک‌های گیاهپزشکی و کشاورزان پیشرو) تهیه شده است و امید است کمک موثری برای حفظ محصولات کشاورزی از گزند عوامل خسارتزا باشد.

در پایان از همه اساتید و محققان موسسه تحقیقات گیاهپزشکی و سایر موسسات تحقیقاتی کشور، مدیران و کارشناسان سازمان حفظ نباتات، آقای مهندس حسین ایزدی نجف آبادی مدیر پیش‌آگاهی و مهار عوامل خسارتزا، آقای مهندس فرزاد کلانتر هرمزی مدیر مبارزه شیمیایی و بیولوژیک و آقای مهندس کرامت‌اله اکبرپور معاون مدیریت پیش‌آگاهی که در برگزاری جلسات زحمات زیادی را متقبل شدند، سپاسگزاری نموده و برای همه آنان از خداوند توفیق روزافزون مسئلت می‌نمایم، امیدوارم این مجموعه در افزایش آگاهی‌ها و استفاده از روش‌های کنترل غیر شیمیایی و کاربرد صحیح سموم به عنوان آخرین راهکار مفید فایده باشد.

فتوحی

رئیس سازمان حفظ نباتات کشور

سال ۱۳۹۰

فهرست مندرجات

ردیف	محصول	صفحه
۱	غلات (گندم و جو مراتع)	۱
۲	برنج	۱۷
۳	درختان میوه سردسیری	۲۰
۴	تاکستان (مو)	۳۱
۵	حبوبات	۳۴
۶	سبزی و جالیز - علفهای هرز پیاز، سیر و هویج	۳۹
۷	سیبزمینی	۴۷
۸	گوجه‌فرنگی	۴۹ - ۵۱
۹	یونجه، شبدر و اسپرس	۵۲
۱۰	مرکبات	۵۵
۱۱	پسته	۶۰
۱۲	نخیلات	۶۵
۱۳	انار	۶۸
۱۴	توت	۶۹
۱۵	زیتون	۶۹
۱۶	چای	۷۳
۱۷	انجیر	۷۴
۱۸	چغندر قند	۷۴
۱۹	پنبه	۸۱
۲۰	ذرت	۸۶
۲۱	نیشکر	۹۰

فهرست مندرجات

ردیف	محتوای	صفحه
۲۲	توتون	۹۲
۲۳	آفتابگردان	۹۴
۲۴	سویا	۹۵
۲۵	کلزا	۹۹
۲۶	زعفران (علف‌های هرز)	۱۰۲
۲۷	کنجد	۱۰۲
۲۸	گلرنگ	۱۰۴
۲۹	زیره سبز (علف‌های هرز)	۱۰۵
۳۰	کیوی	۱۰۵
۳۱	درختان جنگلی و غیرمثمر	۱۰۶
۳۲	گیاهان زینتی	۱۱۲
۳۳	اراضی غیرمزروعی و تاسیسات صنعتی	۱۱۶
۳۴	درختان میوه گرمسیری (انبه، موز)	۱۱۶
۳۵	فرآورده‌های انباری	۱۱۸
۳۶	قارچ خوراکی	۱۲۱
۳۷	فهرست نام عمومی، تجاری، فرمولاسیون و سایر اطلاعات فنی سموم (ضمیمه ۱)	۱۲۲
۳۸	جدول انواع فرمولاسیون‌های سموم کشاورزی (ضمیمه ۲)	۱۴۵
۳۹	جدول کلاس سمیت بر اساس طبقه بندی WHO و جدول گروه‌های مختلف آفت‌کش‌ها (ضمیمه ۳)	۱۴۶
۴۰	فهرست نام فارسی و علمی آفات (ضمیمه ۴)	۱۴۷
۴۱	فهرست نام فارسی و علمی بیماری‌های گیاهی (ضمیمه ۵)	۱۷۲
۴۲	فهرست نام فارسی و علمی علف‌های هرز (ضمیمه ۶)	۱۸۸
۴۲	فهرست اسامی افرادی که در تهیه مجموعه حاضر به نحوی سهیم بوده‌اند	۱۹۷

نام محصول: غلات (گندم و جو)					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
سن‌های زیان‌آور <i>Eurygaster integriceps</i> <i>Aelia spp.</i>	فنتروتیون	EC 50%	۱ لیتر	طبق آخرین دستورالعمل با توجه به شرایط تری کلروفن در جاهایی که سابقه سمپاشی کمتر است، بیشتر برای سن مادر توصیه می‌شود. دلتامترین در مراحل مبارزه با سن مادر و پوره‌های سن قابل استفاده است.	ادامه آزمایشات برای تعیین مناسب‌ترین سموم توصیه می‌شود. حتی المقدور از سه نوع سم به نسبت و با توجه به شرایط و اثرات هر کدام استفاده شود.
	فنتیون	EC 50%	۱/۲ - ۱ لیتر		
	تری کلروفن	SP 80%	۱/۲ کیلوگرم		
	دلتامترین	EC 2.5%	۳۰۰ میلی‌لیتر		
	دلتامترین	Tablet 2.5%	۱۵ عدد در هکتار		
موش مغان <i>Microtus socialis</i>	فسفر دوزنگ (۱-۱/۵) گرم فسفر دوزنگ + ۲ گرم روغن + ۱۰۰ گرم گندم یا جو) کلروفاسیتون + سولفاکوئین اکسالیلین	P80%	۵ گرم طعمه مسموم در هر لانه فعال	در طول سال، اواخر زمستان تا اوایل بهار و پاییز پس از برداشت محصول	برای تکمیل مبارزه و حصول نتیجه بهتر، بعد از مبارزه با فسفر دوزنگ، از ایستگاه‌های طعمه مسموم آنتی کواگولانت، به میزان ۲۰۰ گرم سم در هر ایستگاه می‌توان استفاده کرد. این موش در بیشتر مزارع مانند یونجه‌کاری‌ها، صیفی‌کاری‌ها و باغات ایجاد خسارت می‌کند.
	برومادیولون	B(0.006% +0.019)	۱۰ - ۵ گرم در هر لانه فعال		
	برودیفاکوم	B 0.005%,Bait block, Bait pellet,block	“ “ “		
	دیفتالون	B 0.005% pellet	۱۰ گرم در هر لانه		
	برومتالین	B 0.0025%	۵ - ۳ گرم در هر لانه		
	دیفناکوم	Waxblock pellet Bait %0.01	“ “ “		
		B 0.005% P0.005%	۱۰ - ۵ گرم در هر لانه		

نام محصول: غلات (گندم و جو)

نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
<p>موش کلاهو یا سنجاب هندی</p> <p><i>Spermophilus fulvus</i></p>	<p>فسفیدآلومینیوم*</p> <p>فسفیدمنیزیم*</p>	<p>Tb56%</p> <p>Plate 56% Round66%</p>	<p>۲ - ۱ عدد درآژه Round سه گرمی در هر لانه (که هر کدام حداقل ۱ گرم گاز فسفین آزاد نمایند)</p>	<p>اواخر زمستان تا اوایل تابستان</p>	<p>نویت اول: دو هفته بعد از بیدار شدن موش از خواب زمستانی که اغلب آبستن هستند (اوایل تا آخر اسفندماه). نویت دوم: اواسط خرداد که بچه‌ها و مادر از لانه خارج شده و به تغذیه مشغولند و متعاقباً آماده خواب تابستانه و زمستانه می‌شود.</p> <p>تدارک و کاربرد فسفیدآلومینیوم و فسفیدمنیزیم جهت کنترل موش کلاهو فقط توسط مدیریت آفات عمومی و همگانی امکان پذیر است.</p>
<p>موش تاترا یا جریبل هندی</p> <p><i>Tatera indica</i></p>	<p>فسفردوزنگ (۱-۱/۵) گرم فسفر دوزنگ + ۲ گرم روغن + ۱۰۰ گرم گندم یا جو)</p> <p>کلروفاسیتون + سولفاکوئین اکسالین</p> <p>برومادیولون</p> <p>برودیفاکوم</p> <p>دیفتالون</p> <p>برومتالین</p>	<p>P80%</p> <p>B(0.006% +0.019)</p> <p>B 0.005%</p> <p>B 0.005%</p> <p>B 0.0025%</p> <p>Waxblock , pellet Bait %0.01</p>	<p>۱۵۰ - ۱۰۰ گرم در هکتار یا ۲۵ - ۱۰ گرم طعمه مسموم در هر لانه</p> <p>۲۰ - ۱۰ گرم در هر لانه</p> <p>“ “ “</p> <p>“ “ “</p> <p>۵ - ۳ گرم “</p> <p>۵ - ۳ گرم “</p>	<p>در طول سال، اواخر زمستان تا اوایل بهار و پاییز پس از برداشت محصول</p>	<p>برای تکمیل مبارزه و حصول نتیجه بهتر، بعد از مبارزه با فسفردوزنگ، از ایستگاه‌های طعمه مسموم آنتی کواگولانت به میزان ۲۰۰ گرم سم در هر ایستگاه می‌توان استفاده کرد.</p>

نام محصول: غلات (گندم و جو)

ملاحظات	زمان مبارزه	مصرف در هکتار	فرمولاسیون	سموم توصیه شده	نام آفت
به علت اینکه لانه توسط این موش‌ها در روز بسته می‌شود، طعمه‌گذاری باید در غروب انجام گیرد. در بیشتر مزارع مانند یونجه‌کاری‌ها، صیفی‌کاری‌ها و باغات ایجاد خسارت می‌کند.	در طول سال بر اساس تراکم	۱۵۰ - ۱۰۰ گرم در هکتار یا	P80%	فسفردوزنگ (۱-۱/۵) گرم	موش ورامین Nesokia indica
		۲۵ - ۱۰ گرم طعمه مسموم در هر لانه		فسفردوزنگ + ۳-۲ گرم روغن + ۱۰۰ گرم گندم یا جو	
		۲۰ - ۱۰ گرم در هر لانه	B(0.006%+0.019)	کلروفاسیتون + سولفاکوئین اکسالیلین	
		“ “ “	B 0.005%,Bait block, Bait pellet,block	برومادیولون	
		“ “ “	B 0.005%,Wax block ,Waxpellet, pellet , pasta	برودیفاکوم	
		۵ - ۳ گرم “	B 0.0025%	دیفتالون	
		۵ - ۳ گرم “	Waxblock, pellet Bait %0.01	برومتالین	
		۱۰ - ۵ گرم در هر لانه	Block Bait 0.005%	کلروفاسینون	
		۱۰ گرم در هر لانه	B 0.005%	دیفناکوم	
“ “ “	P0.005%				

نام محصول: غلات (گندم و جو)						
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات	
<p>مريون‌ها</p> <p><i>Meriones spp.</i></p>	فسفردوزنگ (۲ - ۱/۵ گرم	<p>P80%</p> <p>B(0.006% +0.019)</p> <p>B 0.005%</p> <p>B 0.005%</p> <p>Waxblock , pellet</p> <p>B 0.0025%</p> <p>Waxblock , pellet Bait %0.01</p>	۱۵۰ - ۱۰۰ گرم در هکتار یا	<p>در طول سال، اواخر زمستان تا</p> <p>اوایل بهار و پاییز پس از</p> <p>برداشت محصول</p>	<p>در مبارزه با موش‌ها، خصوصاً مريون‌ها، برای جلوگیری از بروز اپیدمی بیماری‌های واگیردار با واحدهای مسئول بهداشت منطقه و انستیتو پاستور هماهنگی به عمل آید.</p> <p>گونه <i>M. Libycus</i>: این جوئنده می‌تواند به صورت کلنی زندگی کند و در مزارع نیز ایجاد خسارت نماید.</p>	
	فسفردوزنگ + ۳ - ۲ گرم روغن + ۱۰۰ گرم گندم یا جو)		کلروفاسیتون + سولفاکوئین اکسالیلین			۲۵ - ۱۰ گرم طعمه مسموم در هر لانه
	برومادیولون		۲۰ - ۱۰ گرم در هر لانه			“ “ “
	برودیفاکوم		“ “ “			“ “ “
	دیفتالون		۵ - ۳ گرم “			“ “ “
برومتالین	۵ - ۳ گرم “	“ “ “				
<p>رات‌ها</p> <p>موش قهوه‌ای</p> <p><i>Rattus norvegicus</i></p> <p>موش سیاه</p> <p><i>Rattus rattus</i></p>	فسفردوزنگ (۲ - ۱/۵ گرم فسفر دوزنگ + ۳ - ۲ گرم روغن + ۱۰۰ گرم گندم یا جو)	<p>P80%</p> <p>B(0.006% +0.019)</p> <p>B 0.005% , Bait pellet, block, fresh</p> <p>B 0.005%</p> <p>Waxblock , pellet Bait %0.01</p>	۵ تا ۱۰ گرم طعمه مسموم ۲٪ در هر لانه	<p>در طول سال بر اساس تراکم</p>		
	کلروفاسیتون + سولفاکوئین اکسالیلین		۲۰ - ۱۰ گرم در هر لانه			“ “ “
	برومادیولون		۳۰ - ۲۰ گرم در هر دو مترمربع			“ “ “
	برودیفاکوم		۲۰ - ۱۰ گرم در هر لانه			“ “ “
برومتالین	۵ - ۳ گرم “	“ “ “	“ “ “			

نام محصول: غلات (گندم و جو) ملخ‌های مهم و سموم توصیه شده آن‌ها					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
ملخ صحرایی (شاخک کوتاه) <i>Schistocerca gregaria</i>	فنیتریون	ULV	۰/۵ لیتر	۱- ملخ صحرایی: به محض مشاهده تغییر رفتار از فاز انفرادی به مهاجر و یا افزایش جمعیت پوره‌ها در فاز انفرادی و در زیستگاه‌های طبیعی	دیده‌بانی مستمر در مناطق مستعد از افزایش جمعیت ناگهانی جلوگیری می‌کند. ملخ ایتالیایی معمولاً از گیاهان پهن‌برگ تغذیه می‌کند ولی در صورت طغیان به غلات نیز خسارت می‌زند، گفته می‌شود طغیان این گونه با خشکی نسبی نسبت مستقیم دارد. در جنگل‌ها برای مبارزه با ملخ‌ها از مصرف سموم با طیف وسیع خودداری شود. تدارک و مصرف کاربایل توسط مدیریت آفات عمومی و همگانی (بعد از مهرماه سال ۱۳۹۰، تاریخ حذف آن) جهت کنترل ملخ تا معرفی جایگزین مجاز می‌باشد.
ملخ مراکشی (شاخک کوتاه) <i>Doclostaurus maroccanus</i>	فنیتریون	EC50%	۱ لیتر	۲- ملخ‌های بالدار: به محض خروج پوره تا بالدار شدن آن‌ها (حساس‌ترین مرحله، پوره سن ۳ می‌باشد).	
<i>D. hauensteini</i>	مالاتیون	ULV	۰/۵ لیتر		
<i>D. crassiusculus</i>	مالاتیون	EC57%	۱/۵- ۱ لیتر		
ملخ ایتالیایی <i>Calliptamus italicus</i>	دیفلوبنزورون	ODC 45%	۲۰۰ میلی‌لیتر به روش ULV		
ملخ بربری <i>C. barbarus</i>	کاربایل	WP85%	طعمه مسموم ۰/۵، ۱/۲ کیلوگرم در هکتار		
ملخ تورانی (شاخک کوتاه) <i>C. turanicus</i>					
ملخ آسیایی <i>Locusta migratoria</i>					
ملخ کوهان دار تاغ <i>Dericorys albidula</i>					
ملخ شکم بادمجانی <i>Bradyporus latipes</i>					
ملخ پلی‌سارکوس <i>Polysarcus elbursianus</i>					

نام محصول: غلات (گندم و جو) ملخ‌های مهم و سموم توصیه شده آن‌ها					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
ملخ‌های درختی	فنیتریون	ULV	۰/۵ لیتر	ملخ‌های بالدار : به محض خروج پوره تا بالدار شدن آن‌ها	ملخ کروکونوس: استفاده از طعمه مسموم در زمان خروج جوانه بذر تا زمان چهار برگی شدن گیاه به صورت نواری در محل بذر کشت شده توصیه می‌شود.
ملخ مصری <i>Anacridium aegyptium</i>	فنیتریون	EC50%	۱ لیتر	(حساس‌ترین مرحله، پوره سن ۳ می‌باشد.)	در جنگل‌ها برای مبارزه با ملخ‌ها از مصرف سموم با طیف وسیع خودداری شود.
<i>A. rubrispinum</i>	مالاتیون	ULV	۰/۵ لیتر		تدارک و مصرف کاربایل توسط مدیریت آفات عمومی و همگانی (بعد از مهرماه سال ۱۳۹۰، تاریخ حذف آن) جهت کنترل ملخ تا معرفی جایگزین مجاز می‌باشد.
ملخ سبز شاخک بلند <i>Tettigona viridisma</i>	مالاتیون	EC57%	۱ - ۱/۵ لیتر		
ملخ شاخک بلند <i>Uvarovisita zebra</i>	دیفلوبنزورون	ODC 45%	۲۰۰ میلی‌لیتر به روش ULV		
ملخ (شاخک کوتاه) <i>Sphingonotus spp.</i>	کاربایل	WP85%	طعمه مسموم ۱/۲٪:۵ کیلوگرم در هکتار		
<i>Sphingonotus satraps</i>					
<i>Thisoicetrinus pterostichus</i>					
ملخ بومی <i>Decorana capitata</i>					
ملخ شاخک بلند پیشانی سفید <i>Decticus albifrons</i>					
ملخ کروکونوس <i>Chrotogonus trachypterus</i>					
ملخ بال کوتاه <i>Esfandiarina obesa</i>					
<i>Aiolopus thalassinus</i>					

نام محصول: غلات (گندم و جو)					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
پروانه برگخوار (مینوز) <i>Syringopais temperatella</i>	دیازینون*	EC 60%	۱ لیتر	مرحله ۴ - ۳ برگی تا اوایل پنجه‌زنی	مبارزه زراعی: شخم تا عمق ۲۵ سانتی‌متر و تناوب کشت با نباتات غیرمیزبان، دادن کود سرک و آبیاری برای ترمیم خسارت و کشت ارقام زودرس توصیه می‌شود. در صورت انجام مبارزه زراعی نیازی به مبارزه شیمیایی نمی‌باشد (مگر در موارد حاد).
شته روسی <i>Diuraphis noxia</i>	اکسی‌دیمتون‌متیل دیمتوات	EC 25% EC 40%	۱/۵ لیتر ۱/۵ لیتر	در مرحله رویشی ۲ برگی، تراکم شته بیش از ۵ عدد روی هر بوته باشد.	انجام تحقیقات بر روی نرم مبارزه ضروری است. ۱- زراعی: حذف گرامینه‌های میزبان، تنظیم تاریخ کاشت، رعایت آبیاری صحیح، کوددهی به موقع، کاربرد کود سرک در هر هکتار ۵۰ کیلوگرم، استفاده از ارقام مقاوم ۲- بازدید منظم از مزارع گندم و جو توسط شبکه‌های مراقبت و پیش‌آگاهی از پاییز هر سال عموماً شته روسی در سالهایی که بارندگی مناسب در پاییز و زمستان صورت گیرد مشکلی ایجاد نمی‌کند. مالاتیون برای مبارزه با شته روسی توصیه نمی‌شود.
شته معمولی گندم <i>Schizaphis graminum</i>	پیریمیکارب* مالاتیون	WP 50% EC 75%	۱ - ۰/۵ کیلوگرم ۲/۵ لیتر		
تریپس گندم <i>Haplothrips tritici</i>			مرحله ظهور حشرات کامل و لاروها	مبارزه زراعی: شامل شخم عمیق زمستانه که تا ۹۰٪ تریپس‌ها را که داخل خاک و مزرعه زمستان‌گذرانی می‌کنند از بین می‌برد. مبارزه شیمیایی: با توجه به اینکه ظهور حشرات کامل و لاروها با برنامه مبارزه سن گندم مصادف است سمپاشی با سن گندم بر روی آن‌ها نیز موثر است و در مناطقی که مبارزه با سن انجام نمی‌شود از سموم مذکور استفاده می‌شود.	
زنبور ساقه‌خوار گندم <i>Cephus pygmaeus</i>					مبارزه زراعی شامل شخم عمیق بعد از برداشت، تناوب زراعی، آیش و استفاده از ارقام مقاوم دارای ساقه ضخیم و توپر و ارقام متحمل، جمع‌آوری و انهدام بقایای ریشه و برداشت محصول بلافاصله پس از رسیدن دانه‌ها می‌باشد. سمپاشی علیه سن مادر در مناطق سن‌خیز (جهت از بین بردن حشرات کامل زنبور) و بررسی‌های لازم در مورد دیگر روش‌های عملی مبارزه توصیه می‌شود.

نام محصول: غلات (گندم و جو)					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
سوسک قهوه‌ای غلات <i>Anisoplia spp.</i> <i>Amphimallon spp.</i>					مبارزه شیمیایی توصیه نمی‌شود، در صورت طغیان آفت در بعضی مزارع، مبارزه شیمیایی با نظر کارشناس یا استفاده از سموم فسفره به صورت لکه‌ای انجام شود. تناوب زراعی و شخم اراضی آلوده در پاییز بعد از باران دوم و یا اوایل بهار و شخم عمیق بلافاصله پس از برداشت گندم در انهدام لاروهای آفت موثر است.
سوسک سیاه گندم <i>Zabrus tenebrioides</i>	دیازینون* دیازینون* فوزالن* کلرپیریفوس*	G 5% EC60% EC35% EC40.8%	۴۰ - ۳۰ کیلوگرم ۱ لیتر ۲ - ۱/۵ لیتر ۲ - ۱/۵ لیتر	به محض دیدن اولین علائم خسارت در صورت لزوم	مبارزه زراعی شامل انجام شخم عمیق تابستانه بلافاصله پس از برداشت محصول و تناوب زراعی، عدم کشت گندم و جو در مزارع آلوده حداقل به مدت ۲ سال، شخم پاییزی بعد از باران دوم توصیه می‌شود. آزمایش و بررسی سموم جدید توصیه می‌شود.
ساقه‌خوار جو <i>Oria musculosa</i>				پس از برداشت محصول	سوزاندن کاه و کلش هر چند سال یک‌بار، شخم بعد از برداشت و تناوب زراعی توصیه می‌شود.
شپشک ریشه گندم <i>Porphyrophora tritici</i>					برداشت به موقع و جلوگیری از ریزش دانه‌ها، شخم عمیق بعد از برداشت، رعایت تناوب زراعی، آیش، از بین بردن علف‌های هرز میزبان به صورتی که از ریزش بذور علف‌های هرز میزبان جلوگیری شود و آبیاری مزارع خسارت دیده که سبب ترمیم خسارت می‌شود، توصیه می‌گردد. محققین در حال بررسی سموم جدید و قابل توصیه می‌باشند.
سوسک برگ‌خوار غلات <i>Oulema melanopus</i>					هیچ‌گونه سمپاشی علیه آن توصیه نمی‌شود. در مناطقی که علیه پوره‌های سن گندم مبارزه می‌شود روی این آفت نیز موثر است و در صورت شدت حمله و در سطوح کوچک از مالاتیون یا تری‌کلروفن به نسبت ۱ در هزار استفاده شود.

نام محصول: غلات (گندم و جو)					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
کنه قهوه‌ای گندم <i>Petrobia latens</i>					مناطق انتشار: خوزستان، چهارمحال و بختیاری، فارس، مرکزی، سمنان با مشاهده علائم خسارت به صورت زرد شدن برگ‌های تحتانی با نظر کارشناس منطقه از کنه‌کش‌های رایج در شرایط مزرعه‌ای استفاده شود. تحقیقات جهت دستیابی به سموم مناسب جهت کنترل پیشنهاد می‌گردد.
سیاهک پنهان گندم <i>Tilletia laevis</i> (<i>T. foetida</i>) <i>Tilletia tritici</i>	دی‌نیکونازول کاربوکسین تیرام تیابندازول + فلو‌تریافول تریادیمنول کاربوکسین تیرام تری‌نیکونازول تبوکونازول تبوکونازول دی‌نیکونازول دیفنو کونازول دیفنو کونازول پروتیوکونازول + تبوکونازول تتراکونازول	WP 2% WP 75% DS 5% DS 7.5% FS 40% FS 20% FS 6% DS 2% FS 2% DS 3% FS 3% FS 40% LS 12.5%	۲ در هزار " " " " " " " " " ۲/۵ - ۲ در هزار ۰/۲ در هزار " " ۰/۵ " " ۱/۵ ۱۰۰ میلی‌لیتر برای یک‌صد کیلوگرم بذر ۱ در هزار " " " ۱۰ - ۱۵ میلی‌لیتر برای یک‌صد کیلوگرم بذر ۳۰ میلی‌لیتر برای یک‌صد کیلوگرم بذر	ضد عفونی بذر قبل از کشت	در صورتی که سیاهک‌های آشکار و پنهان با هم باشند از کاربوکسین تیرام استفاده شود.

نام محصول: غلات (گندم و جو)					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
سیاهک آشکار گندم <i>U. nuda f.sp. tritici</i> (<i>Ustilago tritici</i>)	کاربندازیم	WP 60%	۲ در هزار	ضدعفونی بذر قبل از کاشت	کاربوکسین تیرام (WP ۷۵%) دو در هزار در سطح وسیع برای سیاهک‌های آشکار و پنهان کاربرد دارد.
	کاربوکسین	WP 75%	۲ در هزار		
	کاربوکسین تیرام	WP 75%	۲ در هزار		
	کاربوکسین تیرام	FS 40%	۲-۲/۵ در هزار		
	دیفنو کونازول	DS 3%	۲ در هزار		
	تبو کونازول	DS 2%	۱/۵ در هزار		
	تبو کونازول	FS6%	۰/۵ در هزار		
	تیابندازول + فلو تریافول	DS 5%	۲ در هزار		
	تریادیمنول	DS 7.5%	۲ در هزار		
	پروتیوکونازول + تبوکونازول	FS40%	۲۰ میلی‌لیتر برای یکصد کیلوگرم بذر		
سایپروکونازول + دیفنوکونازول	FS 3.63%	۱۰۰ میلی‌لیتر برای یکصد کیلوگرم بذر			
تتراکونازول	LS 12.5%	۱۰۰ میلی‌لیتر برای یکصد کیلوگرم بذر			
سیاهک آشکار جو <i>Ustilago nuda</i>	کاربندازیم	WP 60%	۲ در هزار	ضدعفونی بذر قبل از کاشت	کاربندازیم برای بذور مادری برای سیاهک جو کاربرد دارد.
	کاربوکسین	WP 75%	۲ در هزار		
	کاربوکسین تیرام	WP 75%	۲۰۰ گرم برای یکصد کیلوگرم بذر		
	کاربوکسین تیرام	FS 40%	۲-۲/۵ در هزار		
	تریادیمنول	DS 7.5%	۱۵۰ گرم برای یکصد کیلوگرم بذر		
	تری تیکونازول	FS20%	۲۰ میلی‌لیتر برای یکصد کیلوگرم بذر		
	سایپروکونازول + دیفنوکونازول	FS 3.63%	۲۰۰ میلی‌لیتر برای یکصد کیلوگرم بذر		

نام محصول: غلات (گندم و جو)					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
سیاهک پنهان (سخت) جو <i>Ustilago hordei</i>	کاربوکسین تیرام	WP 75%	۲ - ۱ در هزار	ضدعفونی بذر قبل از کاشت	در صورتی که سیاهک‌های آشکار و پنهان با هم باشند فقط از کاربوکسین تیرام استفاده شود.
سیاهک پنهان پاکوتاه گندم <i>Tilletia controversa</i>	دیفنوکونازول دیفنوکونازول	DS 3% FS 3%	۲۰۰ گرم برای یکصد کیلوگرم بذر ۱ در هزار	ضدعفونی بذر ضدعفونی بذر	روش مبارزه مکانیکی: شخم عمیق (۱۵ تا ۲۰ سانتی‌متر) و استفاده از ارقام مقاوم می‌باشد.
لکه قهوه‌ای نواری جو <i>Pyrenophora graminea</i> (<i>Helminthosporium gramineum</i>)	ایمازالیل ایرودیون + کاربندازیم کاربوکسین تیرام	SL5% WP 52.5% WP 75%	۱ در هزار ۱ در هزار ۲/۵ - ۲ در هزار	ضدعفونی بذر قبل از کاشت	
سیاهک هندی <i>Tilletia indica</i>	سایپروکونازول* پروپیکونازول* تبوکونازول*	SL10% EC 25% EW 25%	۰/۵ لیتر ۰/۵ لیتر ۱ لیتر	زمانی که ۸۰٪ بوته‌ها به مرحله گل‌دهی رسیدند.	استفاده از بذور مقاوم، تناوب زراعی، کاهش آبیاری و مصرف کودهای شیمیایی، استفاده از بذر سالم، شخم عمیق و تناوب بعد از برداشت، کاهش تراکم در واحد سطح، کاشت در زمین‌های سبک، تنظیم زمان آبیاری، خودداری از کشت ارقام حساس، از بین بردن علف‌های هرز گرامینه، خودداری از کشت کرتی، خودداری از کشت دیر هنگام توصیه می‌شود.
سیاهک برگی <i>Urocystis agropyri</i> (<i>Urocystis tritici</i>)					تناوب زراعی، استفاده از بذر سالم، انهدام کاه و کلش، استفاده از ارقام مقاوم، خودداری از کشت عمیق بذر توصیه می‌شود. (انجام تحقیقات و بررسی در خصوص کنترل شیمیایی نیاز است).

نام محصول: غلات (گندم و جو)					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
زنگ‌های غلات (گندم) <i>Puccinia spp.</i>	سایپروکونازول	SL 10%	۰/۵ لیتر	طبق دستور و بر اساس پیش‌آگاهی	مبارزه شیمیایی به محض مشاهده و کانون‌کوبی در صورت اپیدمی در مرحله خوشه انجام شود. استفاده از ارقام مقاوم و متحمل، تراکم مناسب بوته، رعایت زمان کاشت مناسب، استفاده از کود سرک و پتاس، جلوگیری از هر گونه عاملی که باعث افزایش علفی شدن گیاه شود و کشت موزاییکی توصیه می‌شود.
	تبوکونازول	EW25%	۱ لیتر		
	فلوتریافول	SC12.5%	۰/۵ لیتر		
	پروپیکونازول	EC 25%	۰/۵ لیتر		
	سایپروکونازول + پروپیکونازول	EC33%	۰/۴ لیتر		
	فلوزیلازول + کاربندازیم*	SC37.5%	۱ لیتر		
سفیدک پودری (سطحی) <i>Blumeria graminis</i>	پروپیکونازول*	EC25%	۰/۵ لیتر		انجام تحقیقات لازم برای دستیابی به روش‌های مناسب مبارزه توصیه می‌شود. در صورت نیاز به مبارزه شیمیایی از سموم توصیه شده برای زنگ غلات می‌توان استفاده کرد. استفاده از ارقام مقاوم یا متحمل، تناوب، از بین بردن بقایای گیاهی، شخم عمیق، مصرف متعادل کود ازته و تنظیم دور آبیاری توصیه می‌شود.
پاخوره غلات <i>Gaeumannomyces graminis var. tritici</i>					مبارزه زراعی: کم کردن مصرف کودهای ازته با بنیان نیتريت و نترات و اجرای تناوب کشت پیشنهاد می‌گردد. کنترل علف‌های هرز، آبیاری به موقع، از بین بردن بقایای گیاهی، شخم عمیق بلافاصله پس از برداشت، تهیه بستر مناسب کاشت و خودداری از مصرف بیش از حد بذر توصیه می‌شود. انجام تحقیقات لازم برای دستیابی به روش‌های مناسب مبارزه توصیه می‌شود.
پوسیدگی طوقه و ریشه گندم <i>Fusarium spp.</i>					انجام تحقیقات لازم برای دستیابی به روش‌های مناسب مبارزه توصیه می‌شود.

نام محصول: غلات (گندم و جو)

نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
سپتوریوز خوشه Phaeosphaeria nodorum (<i>Stagonospora nodorum</i>)					انجام تحقیقات لازم برای دستیابی به روش‌های مناسب مبارزه توصیه می‌شود.
فوزاریوم خوشه گندم Gibberella zeae (<i>Fusarium graminearum</i>) F. Culmorum	سایپروکونازول + کاربندازیم پروپیکونازول	SC42% EC 25%	۰/۵ لیتر ۱ لیتر	۱ نوبت سمپاشی در مرحله گل‌دهی (در صورت نیاز، تکرار سمپاشی به فاصله ۷ روز)	توصیه‌های زراعی: تناوب، از بین بردن بقایای محصول، خودداری از کشت ارقام زودرس، شخم عمیق و به موقع، در صورت نیاز از سمومی که برای زنگ مصرف می‌گردند، در مرحله تورم خوشه، استفاده گردد. استفاده از ارقام متحمل توصیه می‌گردد. بذور تولید شده توسط بوته‌های آلوده به فوزاریوم خوشه حاوی زهرابه‌های خاصی هستند که مصرف آن‌ها برای انسان و دام زیان‌آور می‌باشد.
سپتوریوز برگ گندم Mycosphaerella graminicola	فلوزیلازول + کاربندازیم سایپروکونازول + پروپیکونازول*	SC37.5% EC33%	۱/۲۵ لیتر ۰/۳ لیتر	به محض بروز علائم بیماری و حتی‌الامکان قبل از تشکیل پیکنیدهای قارچ عامل بیماری	آزمایش تحقیقی در خصوص مبارزه شیمیایی به عمل نیامده ولی طرح‌های تحقیقی - اجرایی انجام شده و یک مرحله سمپاشی در مرحله تورم خوشه توصیه شده است. رعایت تناوب ۲ تا ۳ ساله، آیش (۱ سال)، از بین بردن بقایای محصول، خودداری از کشت ارقام زودرس، شخم عمیق و به موقع و استفاده از ارقام متحمل توصیه می‌شود.
نماتد مولد زخم ریشه غلات Pratylenchus thornei P. neglectus Paratylenchoides ritteri					آیش و تناوب، تقویت خاک با کودهای شیمیایی، کشت زود و به موقع در کاهش میزان جمعیت بسیار مؤثر است.
نماتد سیستی گندم و جو Heterodera filipjevi H. latipons					۱- آیش و تناوب با کشت نباتات غیرمیزبان ۲- استفاده از ارقام مقاوم انجام آزمایشات لازم برای دستیابی به روش مناسب مبارزه با نماتدها، توصیه می‌شود.
نماتد گالزای گندم Anguina tritici				پنجه‌زنی	۱- کشت بذر سالم و بدون گال از طریق بوجاری ۲- انهدام گال‌های حاوی نماتد از طریق خرد کردن (کنسائتره) ۳- کنترل علف‌های هرز مثل یولاف و چاودار ۴- تناوب دو ساله

نام محصول: غلات (گندم و جو)

نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
<u>علف‌های هرز کشیده‌برگ</u>	دیفنزوکوات	SL 25%	۴ لیتر	از ۳ برگی تا اواسط پنجه‌زنی یولاف	دیفنزوکوات‌متیل سولفات فقط برای مبارزه با یولاف وحشی، در مزارع جو با احتیاط مصرف شود. (قابل اختلاط با توفوردی با نظر کارشناس)
یولاف بهاره <i>Avena fatua</i>	ترالکوکسیدیم	SC 25%	۱/۲ لیتر یا ۱ لیتر + ۰/۵ درصد روغن امولسیون شونده	از ۲ - ۳ برگی تا اواسط پنجه‌زنی علف‌های هرز	ترالکوکسیدیم خونی‌علف و یولاف را بیشتر کنترل می‌کند. دیکلوفوب‌متیل یولاف و چچم را بیشتر کنترل می‌کند. زمان مناسب برای مبارزه به طور کلی از اول تا پایان پنجه زدن گندم بوده و از اختلاط آن با پهن‌برگ‌کش‌های رایج خودداری شود. با برمایسید و گرانستار قابل اختلاط است.
یولاف زمستانه <i>Avena ludoviciana</i>	دیکلوفوب‌متیل	EC 36%	۲/۵ لیتر	بعد از رویش در مرحله ۴ - ۲ برگی شدن علف‌ها تا اوایل ساقه رفتن گندم و جو	فلم‌پروپ - ام - ایزوپروپیل برای مبارزه علیه یولاف وحشی حداقل با یک هفته فاصله با توفوردی مصرف شود، در مواردی که مقاومت یولاف به بازدارنده‌های ACCase اتفاق افتاده است کاربرد آن توصیه می‌شود.
گونه‌های خونی‌علف <i>Phalaris spp.</i>	فلم‌پروپ ام ایزوپروپیل	EC 20%	۳ لیتر	۲ - ۴ برگی شدن علف‌ها (۳ برگه شدن تا ساقه رفتن)	کلودینافوب‌پروپارژیل در صورت اختلاط با توفوردی به میزان ۱ لیتر در هکتار مصرف شود، در مزارع جو اکیدا مصرف نشود. سمپاشی با هواپیما و سمپاش‌های پشت تراکتوری انجام شود. فنوکساپروپ پی - اتیل + مفن‌پایردی‌اتیل چچم را کنترل نمی‌کند.
گونه‌های چچم <i>Lolium spp.</i>	کلودینافوب‌پروپارژیل	EC 8%	۱ - ۰/۸ لیتر	حداکثر تا پایان پنجه‌زنی	بیشترین تاثیر پینوکسادون + ایمن‌کننده کلوکینتوست - مکسیل زمانی است که هوا گرم و رطوبت بالا باشد، با بروموکسینیل قابل اختلاط است ولی با علف‌کش‌های هورمونی قابل اختلاط نیست. سموم توصیه شده برای کنترل چاودار موثر نمی‌باشد.
دم روباهی کشیده <i>Alopecurus myosuroides</i>	فنوکساپروپ پی - اتیل + مفن‌پایردی‌اتیل	EW 7.5%	۱ - ۰/۸ لیتر	در مرحله پنجه زدن علف هرز	
جودره <i>Hordeum spontaneum</i> جووحشی <i>Hordeum murinum</i>	پینوکسادون + ایمن‌کننده کلوکینتوست - مکسیل	EC10%	۴۵۰ میلی‌لیتر به همراه مویان	از ۳ برگی تا طویل شدن ساقه گندم	
چاودار <i>Secale cereale</i>	پینوکسادون + مویان	EC4.5%	۱/۵ لیتر	حداکثر تا پایان پنجه‌زنی	
گونه‌های بروموس <i>Bromus spp.</i>	پینوکسادون + کلودینافوب‌پروپارژیل	EC4.5%	۱/۵ لیتر	حداکثر تا پایان پنجه‌زنی	

نام محصول: غلات (گندم و جو)

نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
علف‌های هرز کشیده‌برگ و پهن‌برگ (علف‌کش‌های دو منظوره گندم)	سولفوسولفورون	WG75%	۲۶۶ گرم	۴ - ۱ برگ‌ی علف هرز	از مصرف سولفوسولفورون در مزارع جو خودداری شود. در صورت کاربرد سولفوسولفورون در مزارع گندم، از کشت محصولات چغندر قند، آفتابگردان و سورگوم در فصل بعدی اجتناب شود. از مصرف یدوسولفورون متیل + مزوسولفورون متیل + مفن پایدی اتیل (WG۶٪) در مزارع جو جدا خودداری شود. در مزارع گندمی که این علف‌کش مصرف شده است از کشت محصولات ذرت، سویا، چغندر قند و آفتابگردان به عنوان کشت دوم در تناوب بایستی جدا خودداری شود. سولفوسولفورون + مت‌سولفورون متیل فقط در مزارع گندم مصرف شود، چون دارای حرکت زیاد در خاک است و به طور کلی اسیدپته خاک، میزان مواد آلی و بارندگی از عوامل اصلی تعیین‌کننده میزان حرکت آن در خاک است، لذا در برخی شرایط خاص سبب ایجاد خسارت به محصولات حساس اطراف و یا بعدی در تناوب می‌شوند.
یدوسولفورون متیل + مزوسولفورون متیل + مفن پایدی اتیل	ایزوپروتورون + دی‌فلوفن‌کان	WG6%	۴۰۰ گرم به تنهایی و یا ۳۵۰ گرم مخلوط با ۲ در هزار روغن	۳ برگ‌ی تا اواسط پنجه‌زنی علف‌ها	سولفوسولفورون، یدوسولفورون متیل + مزوسولفورون متیل + مفن پایدی اتیل (WG۶٪) ، سولفوسولفورون + مت‌سولفورون متیل و مزوسولفورون متیل + یدوسولفورون متیل + مفن پایدی اتیل (OD۱.۲٪) صرفاً برای گندم توصیه می‌شود.
سولفوسولفورون + مت‌سولفورون متیل	ایزوپروتورون + دی‌فلوفن‌کان	SC55%	۲ - ۲/۵ لیتر	پیش رویشی (کاشت گندم ، مصرف آن و سپس آبیاری)	سولفوسولفورون + مت‌سولفورون متیل + مزوسولفورون متیل + مفن پایدی اتیل (WG۶٪) ، سولفوسولفورون + مت‌سولفورون متیل + مزوسولفورون متیل + یدوسولفورون متیل + مفن پایدی اتیل (OD۱.۲٪) صرفاً برای گندم توصیه می‌شود.
سولفوسولفورون + مت‌سولفورون متیل	ایزوپروتورون + دی‌فلوفن‌کان	WG80%	۴۰ - ۵۰ گرم به همراه ۱۲۵۰ میلی‌لیتر سورفکتانت	از ۳ برگ‌ی تا انتهای پنجه‌زنی	سولفوسولفورون، یدوسولفورون متیل + مزوسولفورون متیل + مفن پایدی اتیل (WG۶٪) ، سولفوسولفورون + مت‌سولفورون متیل + مزوسولفورون متیل + یدوسولفورون متیل + مفن پایدی اتیل (OD۱.۲٪) در زمهره علف‌کش‌های پرخطر از نظر مقاومت به علف‌های هرز می‌باشد لذا از مصرف متوالی آن‌ها جدا خودداری شود.
مزوسولفورون متیل + یدوسولفورون متیل + مفن پایدی اتیل		OD1.2%	۱/۵ لیتر		

نام محصول: غلات (گندم و جو)

نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
<u>علف‌های هرز به: برگ</u> خردل وحشی <i>Sinapis arvensis</i>	توفوردی	SL 72%	۱ - ۱/۵ لیتر	از پنجه زدن تا تشکیل ساقه گندم	توفوردی را برای علف‌های هرز دائمی مانند پیچک، تلخه و کنگر می‌توان حداکثر تا ۲ لیتر در هکتار
تربچه وحشی <i>Raphanus raphanistrum</i>	توفوردی + ام سی پی آ	SL 67.5%	۱ - ۱/۵ لیتر	پس‌رویشی، مرحله ۴ - ۲ برگی شدن علف هرز	با نظر کارشناس در مرحله غنچه و گل علف هرز و پس از دانه‌بندی گندم (جهت کنترل علف‌های هرز سال آینده) مصرف کرد. در مزارع گندم هم‌جوار با محصولات حساس، در شرایط کاملاً بدون باد سمپاشی شود.
شلمی <i>Rapistrum rugosum</i>	بروموکسینیل	SL 22.5%	۲/۵ لیتر	پس از سمپاشی با توفوردی، شستشوی سمپاش طبق دستورالعمل‌های مربوطه ضروری است.	
گونه‌های ماشک <i>Vicia spp.</i>	تری‌بنورون‌متیل	DF 75%	۲۵ - ۲۰ گرم	در هنگام ۴ - ۲ برگی شدن علف‌ها	بروموکسینیل قابل اختلاط با سموم باریک‌برگ‌کش است، در جایی که احتمال drift وجود دارد، در محصولات تحت تنش آبی مصرف نشود.
گونه‌های بی‌تی‌راخ <i>Galium spp.</i>	مکوپروپ پی + دیکلوپروپ پی + ام سی پی آ	SL 60%	۲/۵ لیتر	۵ - ۶ برگی شدن گندم	بهترین زمان مصرف تری‌بنورون‌متیل از اول تا پایان پنجه‌زنی است. مکوپروپ پی + دیکلوپروپ پی + ام سی پی آ بیشتر برای کنترل پنیترک مؤثر است.
گونه‌های شقایق <i>Papaver spp.</i>	تربوترین + تریاسولفورون	WG 64%	۲۵۰ - ۲۰۰ گرم	قبل از کاشت تا اواسط پنجه‌زنی گندم	تری‌بنورون‌متیل + ام سی پی آ + بروموکسینیل قابلیت اختلاط با باریک‌برگ‌کشهای گندم را دارد. مصرف دیرهنگام تربوترین + تریاسولفورون سبب ایجاد خسارت به گندم می‌شود.
گونه‌های خلروحشی <i>Lathyrus spp.</i>	بروموکسینیل + ام سی پی آ	EC40%	۱/۵ لیتر	۴ - ۲ برگی علف‌ها	با توجه به اینکه شیرین‌بیان به صورت لکه‌ای در مزارع گندم ظاهر می‌شود، کاربرد توفوردی به میزان ۲ لیتر در هکتار در مرحله خمیری گندم در همان محل لکه‌ها توصیه می‌شود.
کنگر وحشی <i>Cirsium arvense</i>	دای کامبا + توفوردی	SL46.4%	۰/۸ لیتر	از پنجه زدن تا تشکیل ساقه گندم	
سلمک <i>Chenopodium album</i>	دای کامبا + تریاسولفورون	WG70%	۱۶۵ گرم	از پنجه زدن تا تشکیل ساقه گندم	
سر شکافته <i>Cephalaria syriaca</i>					
پیچک صحرایی <i>Convolvulus arvensis</i>					
ماستونک <i>Turgenia latifolia</i>					
گونه‌های پنیترک <i>Malva spp.</i>					
تلخه <i>Acroptilon repens</i>					
شیرین‌بیان <i>Glycyrrhiza glabra</i>					

نام محصول: برنج					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
کرم ساقه خوار برنج <i>Chilo suppressalis</i>	دیازینون	G 10%	۱۵ کیلوگرم		مبارزه غیرشیمیایی: زمانبندی تاریخ کاشت در ارقام زود، میان و دیررس به منظور تنظیم و کوتاه شدن دوره برداشت، شخم، آب‌تخت اراضی و انهدام علف‌های هرز حاشیه مزارع قبل از شکار اولین پروانه انجام شود.
	دیازینون	G 5%	۳۰		مبارزه بیولوژیک: با استفاده از زنبور تریکوگراما ۳-۴ نوبت با توجه به دستورالعمل توصیه می‌شود.
	کارتاپ	G 4%	۳۰ - ۴۰		از دیازینون ۱۰٪ G برای مبارزه در خزانه و مزرعه، از دیازینون ۵٪ G با نظر کارشناس برای مبارزه در شالیزار به میزان ۳۰ کیلوگرم و از کارتاپ در نوبت دوم با نظر کارشناس و به میزان ۴۰ کیلوگرم استفاده شود.
	فیپرونیل	G 0.2%	۲۰		استفاده از دیازینون ۱۰٪ EC به میزان یک لیتر در هکتار صرفاً در محدوده ظهور حداکثر لاروهای نارس، به خصوص برای نسل‌های آخر و زیر نظر کارشناس انجام شود.
کرم سبز برگ‌خوار برنج <i>Naranga diffusa</i> (<i>N. aenescens</i>) کرم برگ‌خوار تک نقطه‌ای <i>Mythimna unipuncta</i> (<i>Cirphis unipuncta</i>)	تری کلروفن* مالاتیون*	SP 80% EC 57%	۱ کیلوگرم ۲ لیتر	به محض مشاهده اولین علائم خسارت	در حاشیه مزارع و مناطق سایه‌گیر مبارزه بایستی به صورت موضعی انجام گیرد.
گونه‌های مگس خزانه <i>Ephydra spp.</i>	تری کلروفن	SP 80%	۱ کیلوگرم	با مشاهده آفت با نظر کارشناس	محلول‌پاشی در خزانه انجام شود. در مناطق جنوب، با توجه به فعالیت پارازیت‌ها، حتی‌المقدور سمپاشی انجام نشود و در صورت لزوم، با احتیاط و با نظر کارشناس انجام گردد.
کرم ساقه‌خوار (سزامیا) <i>Sesamia nonagrioides</i>	دیازینون*	EC 60%	۲ لیتر	اواسط مرداد و اواسط شهریور	این آفت ۳ نسل دارد. با توجه به نظر کارشناس شبکه مراقبت و پیش‌آگاهی مبارزه صورت گیرد.
آبدزدک <i>Gryllotalpa gryllotalpa</i>	کارباریل	WP 85%	۳ - ۲ کیلوگرم طعمه مسموم ۱٪		کارباریل از مهرماه سال ۱۳۹۰ از فهرست سموم مجاز حذف گردیده، آزمایش سموم جایگزین ضروری می‌باشد.

نام محصول: برنج					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
بلاست برنج <i>Magnaporthe grisea</i> <i>(Pyricularia oryzae)</i>	تریسیکلازول ادیفنفوس کارپروپامید تیوفانات متیل + تریسیکلازول	WP 75% EC 50% SC30% WP 72.5%	۰/۵ کیلوگرم ۱ لیتر ۴۰۰ میلی لیتر ۰/۴ - ۰/۵ کیلوگرم	در خزانه به محض مشاهده علائم و در مزرعه پس از ظهور ۴۰-۳۰ درصد خوشه‌ها	استفاده از ارقام مقاوم توصیه می‌شود. مبارزه بر اساس پیش‌آگاهی و دستورالعمل صورت گیرد. ادیفنفوس در مزارعی که ۱۰ روز قبل با پروپانیل سمپاشی شده است نباید مصرف گردد. انجام تحقیقات جهت دستیابی به قارچ‌کش‌های جدید توصیه می‌شود.
شیت بلایت <i>Thaenatephorus cucumeris</i> <i>(Rhizoctonia solani)</i>	ایپرودیون + کاربندازیم پروپیکونازول	WP 52.5% EC 25%	۱ کیلوگرم ۱ لیتر	در صورت آلودگی ۲۰٪ از ساقه‌های برنج پروپیکونازول به صورت محلول‌پاشی استفاده شود. در صورت لزوم، سمپاشی ۱۵-۱۰ روز بعد تکرار شود. انجام تحقیقات جهت معرفی قارچ‌کش‌های جدید نیاز می‌باشد.	
لکه قهوه‌ای <i>Cochliobolus miyabeanus</i> <i>(Drechslera oryzae)</i>	کاربوکسین تیرام	WP 75%	۲ در هزار	ضد عفونی بذر قبل از کاشت	ضد عفونی بذر برنج به مدت ۲۴ ساعت در محلول ۲ در هزار صورت گیرد.
پوسیدگی طوقه و ریشه (جیبیرلا) <i>Gibberella fujikuroi</i>	کاربوکسین تیرام تیوفانات متیل تیرام تری فلومیزول فلودیوکسونیل	WP 75% WP 80% EC 15% FS 2.5%	۲ در هزار ۳ در هزار ۳۳۰ میلی لیتر برای یک صد کیلوگرم بذر ۲۰۰ میلی لیتر برای یک صد کیلوگرم بذر	ضد عفونی بذر قبل از کاشت " " " "	بذر به مدت ۲۴ ساعت در محلول سمی خیس‌انده و سپس برای جوانه‌زدن در گرمخانه نگهداری شود. تیوفانات متیل تیرام، تری فلومیزول و فلودیوکسونیل منحصراً جهت کاربرد در شمال کشور می‌باشد.
سیاهک دروغی برنج <i>Ustilaginoidea virens</i>	کاربوکسین تیرام	WP 75%	۱ کیلوگرم		کشت ارقام مقاوم و مصرف متعادل کود ازته در پیشگیری از بیماری نقش مهمی دارد.

نام محصول: برنج					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
علف‌های هرز	بوتاکلر	EC 60%	۴ - ۳ لیتر		بوتاکلر برای مبارزه در خزانه و مزرعه مناسب است (اثر بوتاکلر در زمینهای باتلاقی باید بررسی گردد).
سوروف	بوتاکلر	G5%	۴۵ - ۴۰ کیلوگرم		تیوبینکارب می‌تواند ۵-۳ روز قبل از پذیرایی در خزانه در کشت مستقیم به کار رود.
<i>Echinochloa crus-galli</i>	بوتاکلر	EW 60%	۴-۳ لیتر	۷ - ۴ روز پس از نشاء و قبل	مولینیت بیشتر برای کنترل سوروف تا مرحله دو برگگی (در کشت نشایی و مستقیم) در مزارع برنج نیز مصرف می‌شود. برای خزانه کشت‌های نشایی و مستقیم، آب باید کاملاً تحت کنترل باشد.
گونه‌های اویارسلام	تیوبینکارب	EC 50%	۶ - ۵ لیتر	از دو برگگی شدن سوروف	پروپانیل مخصوص کشت نشائی (۷-۴ روز پس از نشاء و تا مرحله ۴-۲ برگگی شدن سوروف)، بن‌سولفورون‌متیل در کشت مستقیم و نشائی، پی‌پروفوس + توفوردی در زمین اصلی و کشت نشائی استفاده شود.
<i>Cyperus spp.</i>	تیوبینکارب	G6%	۵۰ کیلوگرم		از مصرف پی‌پروفوس + توفوردی در نزدیکی مزارع پنبه و گوجه‌فرنگی (به طور کلی مزارع حساس به توفوردی) و همچنین دمای کمتر از ۱۲ درجه سانتیگراد خودداری شود.
قاشق‌واش	مولینیت	EC 71%	۶ - ۵ لیتر	دو برگگی شدن سوروف	سینوسولفورون علیه علف‌های هرز پهن‌برگ و جگن ثبت شده است. دز بالا جهت مبارزه با علف‌های هرز مقاوم‌تر مانند تیرکمان آبی به کار برده شود.
<i>Alisma plantago- aquatica</i>	اگزادیازون	SL 12%	۴ - ۳/۵ لیتر		آنیلوفوس + اتوکسی سولفورون علیه علف‌های هرز پهن‌برگ، سوروف و جگن ثبت شده است. پرتیلاکلر علیه سوروف و جگن با تاثیر کمی روی قاشق‌واش ثبت شده است.
تیرکمان آبی	پروپانیل	EC 36%	۱۵ - ۱۰ لیتر		اکسادیارژیل علیه علف‌های هرز یک‌ساله مزارع برنج ثبت شده است.
<i>Sagittaria sagittifolia</i>	بن سولفورون‌متیل	DF 60%	۷۵ - ۵۰ گرم		بنتازون علیه علف‌های هرز پهن‌برگ و خانواده اویارسلام در زراعت برنج به صورت پس از ظهور کاربرد دارد. برای سمپاشی با بنتازون بایستی آب مزرعه تخلیه شود.
گونه‌های سیرپوس (پیزور)	پی‌پروفوس + توفوردی	EC 35%	۳ لیتر	قبل از دو برگگی شدن سوروف	در مورد همه علف‌کش‌های برنج غیر از توفوردی و بنتازون برای ۳ - ۲ روز پس از سمپاشی از تعویض آب کرت‌ها خودداری شود. کنترل پاسپالوم در حاشیه شالیزار برای جلوگیری از ورود آن به داخل شالیزار ضروری است.
<i>Scirpus spp.</i>	توفوردی	SL 72%	۳ - ۱/۵ لیتر	در مرحله ۵ تا ۷ برگگی شدن برنج	
سل‌واش	سینوسولفورون	WG 20%	۱۵۰ - ۱۰۰ گرم		
<i>Monochoria vaginalis</i>	آنیلوفوس + اتوکسی سولفورون	SC31.5%	۳ لیتر		
پاسپالوم	پرتیلاکلر	EC 50%	۲ - ۱/۵ لیتر	۶ روز بعد از نشاء	
<i>Paspallom dilatatum</i>	اکسادیارژیل	WG80%	۱۵۰ - ۱۲۵ گرم		
<i>Paspallom distichum</i>	اکسادیارژیل	EC30%	۳/۵ - ۳ لیتر		
	بنتازون	SL48%	۴ - ۳ لیتر	۷ - ۵ برگگی شدن برنج	

نام محصول: درختان میوه سردسیری

نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
<p>کرم سیب <i>Cydia pomonella</i> <i>(Laspeyresia pomonella)</i></p> <p>کرم به <i>Euzophera bigella</i></p> <p>کرم آلو <i>Grapholitha funebrana</i></p>	فوزالن	EC 35%	۱/۵ در هزار	<p>با توجه به اطلاعیه‌های پیش‌آگاهی یا نظر کارشناس منطقه</p>	<p>استفاده از عوامل کنترل بیولوژیک ثبت شده از جمله زنبور تریکوگراما با توجه به دستورالعمل، روغن پاشی به نسبت ۱۰ - ۵ در هزار در نسل اول و دوم جهت از بین بردن تخم‌های نسل اول و دوم، رعایت اصول باغبانی و جمع‌آوری میوه‌های آلوده ارکان اصلی مبارزه تلفیقی با آفات سیب را تشکیل می‌دهند. استفاده از تله‌های فرمونی جهت ردیابی آفت، استفاده از کارت‌ن یا گونی در دور تنه درختان در انتقال جمعیت از نسلی به نسل دیگر و از سالی به سال دیگر موثر می‌باشد.</p> <p>استامی‌پرید برای کنترل کرم سیب در مناطق کوهستانی برای مبارزه با نسل اول کرم سیب ثبت شده است. ایندوکساکارب در مناطق کوهستانی با دو نسل آفت اثر مطلوب‌تری دارد.</p> <p>در مناطقی که خسارت لیسه نیز وجود دارد، پیشنهاد می‌شود در نوبت اول برای کنترل هر دو آفت از سم ایندوکساکارب یا لوفنورون استفاده شود. از ایندوکساکارب و لوفنورون با توجه به ماهیت عملکرد آنها، باید ۴ - ۳ روز قبل از بقیه ترکیبات حشره‌کش استفاده شود.</p>
	دیازینون	EC 60%	۱ در هزار		
	دیازینون	WP 40%	۱/۵ در هزار		
	استامی‌پرید	SP20%	۰/۵ در هزار		
	ایندوکساکارب	SC15%	۰/۴۵ در هزار		
	تیاکلوپرید	SC48%	۰/۳ در هزار		
	لوفنورون	EC5%	۱ در هزار		
	کلرپیریفوس متیل	EC40%	۱/۵ در هزار		
<p>کنه قرمز اروپایی <i>Panonychus ulmi</i></p>	کلوفنتزین	SC 50%	۰/۵ - ۰/۳ در هزار	<p>سمپاشی اول پیش بهاره و سمپاشی‌های بعدی با مشاهده میانگین ۲ الی ۳ عدد از مراحل متحرک کنه روی برگ و یا ۲۰٪ آلودگی برگ‌های نمونه‌برداری شده از مجموع ۱۰۰ برگ (در صورت نیاز به فاصله ۱۵ - ۱۰ روز بعد با نظر کارشناس تکرار شود).</p>	<p>به طور کلی کنه‌کش‌ها باید در تناوب با یکدیگر مصرف شوند. هرس علف‌های هرز پهن‌برگ و تا حد امکان اجتناب از سمپاشی بر علیه آنها رعایت گردد. پروپارژیت روی گلابی و به مصرف نشود. سمپاشی باید اوایل صبح و قبل از گسترش آفتاب صورت گیرد. فن‌پروپاترین ترجیحاً در فصل بهار مصرف شود. اتوکسازول روی کنه بالغ اثر ندارد. روغن امولسیون‌شونده به صورت پیش بهاره و در تناوب با سایر کنه‌کش‌ها تحت مدیریت IPM مصرف شود. از اختلاط کنه‌کش‌ها با قارچ‌کش‌ها جداگانه اجتناب شود.</p>
	بنزوکسی‌میت	EC 20%	۱/۵ در هزار		
	پروپارژیت	EC 57%	۱ در هزار		
	پروپارژیت	EW 57%	۱ در هزار		
	فن‌پروپاترین	EC10%	۲ - ۱/۵ در هزار		
	فنازاکوئین	SC 20%	۰/۴ در هزار		
	بروموپروپیلات*	EC 25%	۱ در هزار		
	فن‌پیروکسی‌میت	SC 5%	۰/۵ در هزار		
	اتوکسازول	SC10%	۰/۵ در هزار		
	اسپیرودیکلوفن	SC24%	۰/۶ - ۰/۵ در هزار		
روغن امولسیون‌شونده	O 80%	۲ - ۱/۵ در صد			

نام محصول: درختان میوه سردسیری

نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
گونه‌های کنه‌های تارتن <i>Tetranychus spp.</i>	بنزوکسی میت	EC 20%	۱ در هزار	اوایل تابستان با نظر کارشناس (شروع مبارزه با مشاهده ۳ - ۲ کنه متحرک و یا ۲۰٪ آلودگی برگ‌های نمونه برداری شده)	رعایت اصول به‌زراعی: هرس علف‌های هرز پهن‌برگ و تا حد امکان اجتناب از سمپاشی بر علیه آن‌ها رعایت گردد. حفظ رطوبت باغ و کوتاه نگه‌داشتن پوشش گیاهی باغ در کنترل جمعیت آفت بسیار مؤثر است. سمپاشی باید اوایل صبح و قبل از گسترش آفتاب صورت گیرد و از سمپاشی در دیگر ساعات روز خودداری شود.
	پروپارزیت	EC 57%	۱ در هزار		
	بروموپروپیلات*	EC 25%	۱ در هزار		
	فن پیروکسی میت*	SC 5%	۰/۵ در هزار		
	اتوکسازول*	SC10%	۰/۵ در هزار		
اسپیرودیکلو فن	SC24%	۰/۶ - ۰/۵ در هزار			
لیسه درختان میوه <i>Yponomeuta padellus</i> لیسه سیب <i>Y. malinellus</i>	مالاتیون	EC 57%	۲ در هزار	پس از متورم شدن جوانه‌ها و درست قبل از باز شدن گل‌ها	در صورتی که اختصاصاً برای لیسه سمپاشی می‌شود ترجیحاً از سم مالاتیون استفاده شود. اگر جمعیت کم باشد در تلفیق با دیگر آفات از سموم نفوذی استفاده شود. این آفت در صورت مبارزه شیمیایی با سایر حشرات زیان‌آور باغات، معمولاً خسارت ایجاد نمی‌کند.
	دیازینون	EC 60%	۱ در هزار		
مینوز لکه گرد سیب <i>Leucoptera malifoliella</i>	دیفلوبنزورون	WP 25%	۰/۵ در هزار	طبق نظر کارشناس	در نسل اول در تلفیق با نسل اول کرم سیب از یک ترکیب پایرتروئید برای کنترل هر دو آفت استفاده شود. در نسل‌های دوم و سوم به علت فعالیت دشمنان طبیعی ترجیحاً مبارزه شیمیایی صورت نگیرد.
	دلتامترین	EC 2.5%	“ “ “		
	پرمترین	EC 25%	“ “ “		
	فن والریت	EC20%	۰/۵ در هزار		
استامی پرید	SP 20%	۰/۵ در هزار			

نام محصول: درختان میوه سردسیری

نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
برگخوار و جوانه خوار Archips sp.					در صورت لزوم مبارزه شیمیایی، با نظر کارشناس منطقه در زمان ظهور غنچه و قبل از باز شدن گل‌ها در تلفیق با سرخ‌طومی و یا لیسه سبب انجام شود.
پسیل گلابی Psylla pyricola	فوزالن دیازینون روغن امولسیون‌شونده	EC 35% EC 60% O 80%	۱/۵ در هزار ۱ در هزار ۲ - ۱/۵ در صد	هم‌زمان با تورم جوانه‌ها و بلافاصله پس از ریختن گلبرگ‌ها با توجه به تراکم آفت	نصب تله‌های زرد رنگ قبل از تورم جوانه‌های گل برای نظارت بر فعالیت آفت، سمپاشی پیش بهاره با استفاده از دیازینون و روغن امولسیون‌شونده توصیه می‌شود. در صورت نیاز به سمپاشی مجدد، ترجیحاً در تلفیق با کرم سبب یا کرم به صورت گیرد. در صورت زیاد بودن ترشحات قبل از سمپاشی، درخت با آب شستشو شود. آزمایش و بررسی سموم جدید پیشنهاد می‌شود.
پروانه فری Zeuzera pyrina					تقویت درخت، آبیاری منظم و رعایت اصول باغبانی شرط اول در پیشگیری و مهار آفت است. استفاده از جلب‌کننده‌های فرمونی به منظور ردیابی توسط تله‌های فرمونی به تعداد ۲ عدد در هکتار در ارتفاع ۴ الی ۶ متری از سطح زمین و همچنین تله‌های نوری جهت شکار انبوه و همچنین پوشاندن دالان‌های فعال لاروی در پایین آوردن جمعیت آفت بسیار مؤثر است.
سوسک شاخک بلند Osprantheria Coerulescens					رعایت اصول باغبانی، از جمله تقویت درختان و آبیاری منظم، هرس و سوزاندن سرشاخه‌های آلوده بلافاصله پس از ظهور علائم و کشت گیاهان تله جهت جمع آوری حشرات بالغ توصیه می‌گردد. آزمایش ترکیبات کم‌خطر و موثر جهت کنترل پیشنهاد می‌گردد.
پروانه زنبورمانند Synanthedon myopaeformis					رعایت اصول باغبانی تقویت درختان و ممانعت از هر گونه تنش‌های آبی و همچنین پوشاندن مدخل‌های نفوذی لاروها در کنترل این آفت اهمیت ویژه‌ای دارد. از تله‌های فرمونی به تعداد ۲ عدد در هکتار جهت ردیابی آفت در هر ایستگاه استفاده شود. با توجه به حذف سمومی که قبلاً در کنترل این آفت کاربرد داشته است، لزوم انجام آزمایشات تحقیقاتی جهت بررسی سموم موثر، ضروری می‌باشد.

نام محصول: درختان میوه سردسیری					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
<p>شته سبز سیب Aphis pomi</p> <p>شته خونی سیب Eriosoma lanigerum</p> <p>شته سبز هلو Myzus persicae</p> <p>شته خالدار هلو Pterochloroides persicae</p>	تیومتون	EC 25%	۱ در هزار	<p>با نظر کارشناس و در صورت وجود آفت به تعداد کافی</p> <p>“ “ “</p> <p>۲ در هزار</p> <p>۰/۵ در هزار</p> <p>۰/۵ در هزار</p> <p>۱ در هزار</p> <p>۱ در هزار</p>	<p>در صورت ضرورت برای شته‌هایی که ایجاد پیچیدگی می‌کنند از سموم سیستمیک استفاده شود. مبارزه پیش بهاره با یکی از سموم فسفره تماسی، ترجیحاً، سموم پردوام در اوایل فصل و سموم کم‌دوام در اواخر فصل مصرف شوند. روغن پاشی پیش بهاره علاوه بر تخم کنه قرمز اروپایی تخم شته سبز سیب را نیز کنترل می‌کند. اکسی‌دیمتون‌متیل برای درختان هلو و شلیل توصیه نمی‌شود. انجام آزمایشات برای دستیابی به سموم مناسب توصیه می‌شود.</p>
	اکسی‌دیمتون‌متیل	EC 25%	“ “ “		
	مالاتیون	EC 57%	۲ در هزار		
	پیریمیکارب*	DF 50%	۰/۵ در هزار		
	پیریمیکارب*	WP 50%	۰/۵ در هزار		
	هپتتفوس*	EC 50%	۱ در هزار		
دیازینون	EC 60%	۱ در هزار			
کرم سفید ریشه Polyphyla olivieri	دیازینون	EC 60%	۱ در هزار در زمین‌های سبک و ۱/۵ در هزار در زمین‌های سنگین	<p>با نظر کارشناس منطقه در زمان اوج خروج لاروهای سن ۱ برای هر درخت ۲۰ تا ۴۰ لیتر محلول سمی پای درخت و بعد از آبیاری استفاده شود.</p>	<p>جمع‌آوری و از بین بردن حشرات کامل، بیل زدن باغ در بهار و محلول‌پاشی پای درخت برای تقلیل جمعیت آفت موثر است. بهرتر است پس از ریختن محلول پای درخت یک آبیاری سبک نیز انجام شود. تداوم مدیریت آفت برای سه‌سال متوالی در مناطق آلوده الزامی می‌باشد. انجام آزمایشات سموم جدید و موثر پیشنهاد می‌گردد.</p>
<p>مگس گیلاس Rhagoletis cerasi</p>	دیازینون*	WP 40%	۱ در هزار	<p>شروع تغییر رنگ میوه در ارقام دیررس از سبز به زرد</p> <p>“ “ “</p> <p>۲ در هزار</p>	<p>شخم پاییزه به عمق حداکثر ۲۰ سانتی‌متر در سایه‌انداز پای درخت توصیه می‌شود. به زمان مصرف و دوره کارنس سموم توجه شود. در صورت عدم دسترسی به پودر دیازینون از دیازینون EC می‌توان به نسبت ۱ در هزار استفاده کرد. استفاده از تله‌های زرد رنگ به همراه لور جهت ردیابی و کنترل آفت (تله‌های فرمونی جهت ردیابی آفت و کارت‌های زرد عمودی همراه یا بدون جلب‌کننده به تعداد ۱ عدد برای هر درخت) جهت کنترل آفت کاربرد دارد. در صورت ظهور آفت قبل از تغییر رنگ میوه یک نوبت سمپاشی انجام شود. بررسی سموم جدید و موثر پیشنهاد می‌گردد.</p>
	تری‌کلروفن*	SP 80%	“ “ “		
	مالاتیون	EC 57%	۲ در هزار		

نام محصول: درختان میوه سردسیری					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
زنبور مغزخوار بادام <i>Eurytoma amigdali</i>					جمع آوری همگانی و معدوم نمودن میوه‌های آلوده روی درخت و زیر درخت توصیه می‌شود.
زنبور گلابی <i>Hoplocampa brevis</i> زنبور گوجه <i>Hoplocampa flava</i>	دیازینون فوزالن	WP 40% EC 35%	۱ در هزار ۱/۵ در هزار	زنبور گلابی: بعد از ریزش یک‌چهارم گلبرگ‌ها (علیه حشرات کامل) و بعد از ریزش سه‌چهارم گلبرگ‌ها (علیه لاروها) زنبور گوجه: از زمان ریزش گلبرگ‌ها تا یک هفته پس از آن	شخم پای درخت و بیخ آب زمستانه در کاهش جمعیت آفت مؤثر است.
سوسک گرده‌خوار <i>Epicometis hirta</i> <i>Oxythirea cinctella</i>					۱- کشت گیاهان تله در اطراف باغ ۲- جمع آوری مکانیکی با تکان دادن شاخه‌های درخت ۳- اجتناب از کشت مخلوط درختان ۴- جلوگیری از انباشت مواد پوسیده گیاهی و کود حیوانی در مجاورت باغ‌ها تحقیقات لازم جهت استفاده از تله‌های رنگی و بهترین نوع گیاهان تله پیشنهاد می‌شود.
شپشک آسیایی <i>Chlidaspis asiatica</i> (<i>Neochionaspis asiatica</i>) شپشک واوی <i>Lepidosaphes malicola</i> سپردار بنفش <i>Parlatoria oleae</i> شپشک سان‌ژوزه <i>Diaspidiotus perniciosus</i> شپشک گوجه <i>Diaspidiotus prunorum</i> شپشک (توت) سفید هلو <i>Pseudaulacaspis pentagona</i> شپشک‌های نرم تن Pseudococcidae	اتیون کلرپیریفوس روغن امولسیون‌شونده دیازینون*	EC 47% EC 40.8% O 80 % EC 60%	۱/۵ در هزار ۱-۱/۵ در هزار ۲ - ۱/۵ در صد ۱/۵ در هزار	در صورت وجود آفت به تعداد کافی و با توجه به پیش‌آگاهی ۱/۵ - ۱ در هزار ۲ - ۱/۵ در صد ۱/۵ در هزار	از زنبور پروسپانللا روی ۱۰ - ۵ شاخه پنجاه سانتی‌متری پوشیده از شپشک با توجه به دستورالعمل ۱ نوبت استفاده گردد. سمپاشی پیش بهاره با روغن در کنترل و کاهش جمعیت آفت مؤثر است. سمپاشی در طول فصل پس از خروج دوسوم پوره‌ها قبل از ترشح سپر، همراه با سم و ۰/۵ درصد روغن مصرف شود. در مورد سپردار بنفش روغن به میزان ۲/۵ درصد توصیه می‌شود. از اختلاط روغن و کاپتان خودداری شود، در صورت لزوم کاربرد به فاصله ۱۰ روز از یکدیگر استفاده شود.

نام محصول: درختان میوه سردسیری					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
سرخرطومی سیب و گلابی <i>Anthonomus pomorum</i>	دیازینون فوزالن	WP 40% EC 35%	۱ در هزار ۱/۵ در هزار	در مرحله ظهور غنچه قبل از باز شدن گل ها شدن گل ها	در صورت لزوم سمپاشی، در مرحله ظهور غنچه قبل از باز شدن گل ها در تلفیق با جوانه‌خوار و یا لیسه سیب مبارزه انجام شود.
سرخرطومی های گیلاس و آلبالو <i>Rhynchites spp.</i>	دیازینون*	WP 40%	۱ در هزار	حدود ۵ تا ۶ روز پس از ریزش کامل گل ها	شخم پای درخت پای درخت در اواخر پاییز و یخ آب زمستانه در کاهش جمعیت آفت اهمیت دارد.
سرشاخه‌خوار هلو <i>Anarsia lineatella</i>					روغن پاشی پیش بهاره در تلفیق با کنترل کنه و شته توصیه می‌شود. آزمایشات لازم در خصوص روش‌های مناسب کنترل شامل بررسی سموم و فرمون‌ها پیشنهاد می‌گردد.
مگس میوه مدیترانه‌ای <i>Ceratitis capitata</i>	مراجعه به صفحه ۵۷				به بخش آفات مرکبات مراجعه شود.
موش و رامین <i>Nesokia indica</i>	مراجعه به صفحه ۳				در فصل گرما از طعمه آبدار استفاده شود. استفاده از تله‌های زنده‌گیر توصیه می‌شود. با توجه به اینکه در روز لانه توسط این موش‌ها بسته می‌شود، طعمه‌گذاری باید در غروب انجام گیرد.
لکه سیاه سیب <i>Venturia inaequalis</i>	بیترتانول نوآریمول کاپتان دودین بنومیل تری‌فلوکسی‌استروبین کرزواکسیم‌متیل	WP 25% EC 9% WP 50% WP 65% WP 50% WG50% WG50%	۰/۷۵ در هزار ۰/۷۵ در هزار ۳ در هزار ۱ در هزار ۰/۵ در هزار ۰/۲ در هزار ۰/۲ در هزار	سمپاشی اول از مرحله نوک نقره‌ای تا تورم جوانه‌های گل، سمپاشی‌های بعدی در صورت نیاز و با نظر کارشناس پس از ریزش گلبرگ‌ها ، با توجه به چرخه زندگی بیمارگر	زمان و دفعات سمپاشی با توجه به وجود شرایط مناسب (دما و رطوبت) و اطلاعات حاصل از جدول Mills & Laplas طبق دستورالعمل، جمع‌آوری و سوزاندن برگ‌های آلوده در اواخر پاییز، رعایت اصول باغبانی اعم از فاصله کشت و هرس صحیح جهت تهویه مناسب توصیه می‌شود.

نام محصول: درختان میوه سردسیری					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
سفیدک حقیقی سیب <i>Podosphaera leucotricha</i>	دینوکاپ	WP 18.25%	۱ در هزار	اولین سمپاشی در مناطق گرم	هرس سرشاخه‌های آلوده هم‌زمان با هرس میوه‌دهی و فرم‌دهی (اواخر زمستان) و سوزاندن آن‌ها توصیه می‌شود. از مصرف بیش از حد کودهای ازته خودداری شود. برخی از ارقام سیب مانند ارقام گلاب نسبت به سولفور حساس می‌باشند. سولفور در دمای بین ۱۶ تا ۳۰ درجه سانتیگراد مصرف شود. از اختلاط سموم قارچ‌کش با کنه‌کش‌ها جداگانه اجتناب شود. از اختلاط سولفور با حشره‌کش فوزالین اجتناب شود. دینوکاپ (کاراتان) با سموم حشره‌کش مخلوط نشود.
	دینوکاپ	EC 35%	۱ در هزار	در زمان تورم جوانه و در مناطق معتدل بلافاصله بعد از ظهور	
	بنومیل	WP 50%	۰/۵ در هزار	غنیچه با سموم غیرگوگردی	
	سولفور	WP 80-90%	۳ - ۴ در هزار	تکرار سمپاشی حداقل ۲ بار به فاصله ۱۰ - ۷ روز در بهار با	
	تری‌فلوکسی‌استروبین	WG50%	۰/۲ در هزار	نظر کارشناس و توجه به چرخه زندگی بیمارگر	
کرزواکسیم‌متیل	WG50%	۰/۲ در هزار			
سفیدک حقیقی هلو و شلیل <i>Podosphaera pannosa</i> (<i>Sphaerotheca pannosa</i> var. <i>persica</i>)	دینوکاپ	EC 35%	۱ در هزار	بعد از ریختن گلبرگ‌ها و انجام عملیات باغبانی مناسب جهت تهویه هوا در بین ردیف‌ها، هرس علیه سفیدک پودری (سرشاخه‌های آلوده) به همراه هرس علیه شانکر سیتوسپورایی و باردهی در پاییز پس از ریزش برگ‌ها توصیه می‌شود. (پس از هرس با اکسی کلورومس ۳ در هزار اندام‌های درخت سمپاشی شود).	
	دینوکاپ	WP 18.25%	۱ در هزار	تشکیل میوه، تکرار سمپاشی با نظر کارشناس به فاصله ۱۰ - ۷ روز و توجه به چرخه زندگی بیمارگر	
	سولفور	WP 80-90%	۳ - ۴ در هزار		
	بوسکالید + پیراکلواستروبین	WG 38%	مناطق خشک : ۰/۷ در هزار مناطق مرطوب : ۱ در هزار		
بوسکالید + کرزواکسیم‌متیل	SC 30%	۰/۵ در هزار			
آتشک درختان میوه دانه‌دار <i>Erwinia amylovora</i>	مخلوط بردو* اکسی کلورومس*	WP 35%	۱ درصد قبل از باز شدن گل‌ها ۰/۷ درصد در زمان گل‌باز شدن ۳ در هزار قبل از باز شدن گل‌ها ۲ در هزار در زمان گل‌باز شدن	نوبت اول قبل از تورم جوانه و نوبت‌های بعدی در زمان باز شدن ۵٪، ۵۰٪ و ۱۰۰٪ گل‌ها (اگر میانگین دما زیر ۱۴ درجه سانتی‌گراد بود نیاز به مبارزه ندارد).	زمان و تعداد سمپاشی با توجه به اطلاعات پیش‌آگاهی شرط اول موفقیت در کنترل شیمیایی است. روش‌های مبارزه: انهدام درختانی که بیش از ۵۰٪ آلودگی دارد، در آلودگی‌های کمتر از ۵۰٪ هرس شاخه‌های آلوده ۲۰ سانتی‌متر پایین‌تر از مرز آلودگی و سوزاندن آن‌ها به محض مشاهده علائم بیماری، ضدعفونی و پوشاندن محل زخم و بریدگی‌ها با چسب پیوند و ضدعفونی ابزار هرس، استفاده از ارقام متحمل، عدم استقرار کندوی زنبور عسل در مناطق آلوده توصیه می‌شود. توجه: در ترکیب بردو ۰/۷۵ درصد در زمان گل، مقدار آهک ۱/۵ درصد در نظر گرفته شود.

نام محصول: درختان میوه سردسیری					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
پسچیدگی برگ هلو <i>Taphrina deformans</i>	کاپتان	WP 50%	۳ - ۲/۵ در هزار	۱- در پاییز پس از ریزش برگها ۲- اوایل بهار قبل از تورم جوانه‌ها	توجه: از مصرف مخلوط بردو در فصل رشد بر روی درختان هسته‌دار اجتناب شود.
	مخلوط بردو		۲ درصد		
	اکسی کلورمس	WP 35%	۳ در هزار		
	اکسید مس	WG75%	۲/۵ در هزار		
بلایت گردو یا پوسیدگی مغز گردو <i>Xanthomonas arboricola pv. Juglandis</i>	اکسی کلورمس*	WP 35%	۴ - ۳ در هزار	به شرح ستون ملاحظات	نوبت اول مبارزه قبل از باز شدن کامل جوانه‌های گل و برگ ترجیحاً با مخلوط بردو، نوبت دوم پس از خاتمه مرحله گل با نسبت ۳ در هزار (اکسی کلورمس)، نوبت‌های بعدی در صورت مساعد بودن شرایط محیطی و با نظر کارشناس و ترجیحاً با اکسی کلورمس صورت گیرد.
شانکر سیتوسپورائی درختان میوه هسته‌دار و دانه‌سخت <i>Cytospora spp.</i>	مخلوط بردو	WP 35%	۲ درصد	پاییز پس از ریزش برگ‌ها، اوایل بهار قبل از تورم جوانه‌های گل و نوبت بعدی پس از ریزش گلبرگ‌ها با نظر کارشناس منطقه و در صورت نیاز	حذف اندام‌های آلوده و بیمار، تقویت درختان و مدیریت صحیح اصول باغبانی با تاکید بر آبیاری صحیح و کوددهی بر اساس آزمایش تجزیه خاک و برگ توسط مراجع ذیصلاح توصیه می‌شود. از مصرف مخلوط بردو و اکسی کلورمس در فصل رشد خودداری شود.
	اکسی کلورمس*		۳ در هزار		
	تیوفانات‌متیل*	WP 70%	۰/۵ - ۰/۶ در هزار		
	بنومیل*	WP 50%	۱ در هزار		
بیماری غربالی درختان میوه هسته‌دار <i>Stigmia carpophila</i> <i>(Wilsonomyces carpophilus)</i>	کاپتان	WP 50%	۳ در هزار	به شرح ستون ملاحظات	سمپاشی پاییزه بعد از ریزش برگ‌ها و قبل از شروع باران‌های پاییزی، سمپاشی زمستانه قبل از متورم شدن جوانه‌های گل، سمپاشی مجدد بعد از ریزش گل‌ها و تکرار آن پس از تشکیل میوه می‌باشد. از مخلوط کردن کاپتان با روغن اجتناب شده و به فاصله حداقل ۱۰ روز از یکدیگر استفاده شود.
	مخلوط بردو		۲ درصد		
	اکسی کلورمس*	WP 35%	۳ در هزار		
	بردوفیکس	SC18%	۱/۵ - ۱ درصد		
شانکر و سرخشکیدگی ناشی از سیتوسپورای دانه‌دارها <i>Cytospora spp.</i>	مخلوط بردو	WP 35%	۲ درصد	پاییز پس از هرس سرشاخه‌های آلوده و ریزش برگ‌ها، اوایل بهار قبل از تورم جوانه‌های برگ، اوایل بهار پس از ریزش گلبرگ‌ها با نظر کارشناس منطقه و در صورت نیاز	حذف و سوزاندن اندام‌های آلوده و بیمار، تقویت درختان و مدیریت صحیح اصول باغبانی توصیه می‌شود. از احداث باغ در زمینهای کم عمق و با PH بالا خودداری شود. از مصرف مخلوط بردو و اکسی کلورمس در فصل رشد خودداری شود.
	اکسی کلورمس*		۳ در هزار		
	تیوفانات‌متیل*	WP 70%	۰/۵ - ۰/۶ در هزار		
	بنومیل*	WP 50%	۱ در هزار		

نام محصول: درختان میوه سردسیری					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
پوسیدگی آرمیلاریایی ریشه <i>Armillaria mellea</i> <i>(Armillariella mellea)</i>	تیوفانات متیل بنومیل	WP 70% WP 50%	استفاده از یکی از سموم توصیه شده به مقدار ۶۰-۵۰ گرم در ۵۰ لیتر آب نزدیک طوقه درخت	به محض مشاهده علائم بیماری	رعایت اصول باغبانی و انجام زهکشی در زمین‌های دارای لایه زیر سخت (hard pan). انتخاب نهال سالم، عدم کشت در زمین‌های با سابقه آلودگی، حذف درختان آلوده توصیه می‌شود. در باغاتی که آلودگی وجود دارد، جهت پیشگیری از ابتلای دیگر درختان از سموم ذکر شده استفاده گردد.
بیماری مومیایی <i>Monilinia fructicola</i> <i>M. Laxa</i>	کاپتان* مانکوزب* زینب	WP 50% WP 80% WP80%	۳ در هزار ۲ در هزار ۲ در هزار	نوبت اول: قبل از باز شدن گل‌ها نوبت دوم: بعد از ریزش گلبرگ‌ها	رعایت بهداشت باغ از جمله جمع‌آوری میوه‌ها و برگ‌های آلوده و سپس سوزاندن آنها، هرس و سوزاندن شاخه‌های آلوده، عدم بسته‌بندی و حمل میوه‌های آلوده، سمپاشی‌های بعدی به محض بروز شرایط مساعد و یا مشاهده اولین علائم بر روی میوه و با نظر کارشناس توصیه می‌شود. از مصرف کاپتان روی زردآلو خودداری شود. ثبت سموم جدید پیشنهاد می‌شود.
شانکر باکتریایی درختان میوه هسته‌دار <i>Pseudomonas syringae</i> pv. <i>syringae</i>	مخلوط بردو اکسی کلورمس*	WP 35%	۱ درصد ۳ در هزار	نوبت اول: پس از ریزش برگ‌ها در پاییز نوبت دوم: در بهار قبل از تورم جوانه‌ها	هرس شاخه‌های آلوده در پاییز قبل از سمپاشی توصیه می‌گردد. استفاده از پایه‌ها با ارقام متحمل در صورت امکان، تقویت درختان، رعایت اصول صحیح باغبانی و پرهیز از هرگونه تنش که موجب بروز ضعف در درخت می‌شود، شرط اول کنترل بیماری است.
لکه‌آجری بادام <i>Polystigma ochraceum</i> <i>Polystigma amygdalium</i>	مانکوزب اکسی کلورمس* مخلوط بردو*	WP 80% WP 35%	۲ در هزار ۳ در هزار ۱ درصد	نوبت اول دو هفته پس از ریزش گلبرگ‌ها و سمپاشی بعدی ۱۵ روز پس از نوبت اول	سمپاشی نوبت اول مهم‌تر و در کنترل بیماری موثرتر می‌باشد. جمع‌آوری و دفن برگ‌های آلوده انجام و توجه گردد که برگ‌های دفن شده با شخم در اواخر زمستان به سطح خاک آورده نشود.
پوسیدگی سفید ریشه <i>Rosellinia necatrix</i>	بنومیل تیوفانات متیل	WP50% WP70%	استفاده از یکی از سموم توصیه شده به مقدار ۶۰-۵۰ گرم در ۵۰ لیتر آب نزدیک طوقه درخت	با مشاهده آلودگی	به شعاع ۱ متر خاک اطراف طوقه کنار زده شده و سمپاشی صورت گیرد، سپس خاک برگردانده شود. درختان آلوده معدوم شده و خاک آنها با بنومیل ضدعفونی گردد. رعایت اصول باغبانی و انجام زهکشی در زمین‌های دارای لایه زیر سخت (hard pan). انتخاب نهال سالم، عدم کشت در زمین‌های با سابقه آلودگی توصیه می‌شود. بررسی در مورد سموم جدید پیشنهاد می‌شود.

نام محصول: درختان میوه سردسیری					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
پژمردگی ورتیسیلیومی درختان دانه دار و هسته دار Verticillium dahliae					۱- عدم احداث باغ در خاک‌های آلوده ۲- تقویت درختان با کوددهی مناسب و آبیاری منظم ۳- عدم کشت گیاهان میزبان این قارچ در جوار درختان (مانند سیب‌زمینی، گوجه‌فرنگی، جالیز و توت‌فرنگی) ۴- حذف درختان آلوده و سوزاندن آن‌ها
پوسیدگی فیتوفترائی درختان دانه دار و هسته دار Phytophthora spp.					۱- اجتناب از آبیاری غرقایی، تنظیم دور آبیاری بر اساس نیاز گیاه و بافت خاک و عدم تماس طوقه با آب آبیاری ۲- استفاده از پایه‌های متحمل ثبت سموم جدید و موثر پیشنهاد می‌گردد.
لکه سیاه یا آنتراکتوز گردو Gnomonia leptostyla (Marssonella juglandis)	زینب* اکسی کلرومس* مخلوط پردو*	WP 80% WP 35%	۲ در هزار ۳ در هزار ۱ - ۰/۵ درصد	نوبت اول: پس از ریزش گل‌های نر (شاتونها)، نوبت دوم: دو هفته بعد از سمپاشی اول	جمع‌آوری و سوزاندن برگ‌های آلوده ریخته شده در فصل پاییز به صورت همگانی انجام پذیرد. مخلوط پردو فقط برای نوبت اول سمپاشی توصیه می‌شود. نوبت سوم سمپاشی در صورت نیاز با توجه به شرایط آب و هوایی و با نظر کارشناس صورت گیرد.
پوسیدگی طوقه سیب Phytophthora cactorum					کاشت در خاک‌های سبک یا ایجاد زهکش در خاک‌های سنگین، مدیریت آبیاری و استفاده از منابع آبی سالم، بالا نگه‌داشتن محل پیوند از سطح خاک و جلوگیری از زخم شدن طوقه درخت، حذف علف‌های هرز و تمیز نگه‌داشتن اطراف طوقه، استفاده از پایه‌های مقاوم توصیه می‌شود.
پوسیدگی میوه سیب و گلابی در انبار Penicillium italicum Rhizopus sp. Alternaria spp.					رعایت بهداشت در مراحل برداشت، حمل و نقل صحیح، جلوگیری از صدمات فیزیکی، جدا کردن میوه‌های زخمی و بسیار رسیده از سایر میوه‌ها، استفاده از روش‌های مدرن نگهداری توصیه می‌شود.
نماتد ریشه گیلاس و گردو و فندق Pratylenchus vulnus					رعایت نکات بهداشتی در تولید نهال و جلوگیری از انتقال نهال آلوده توصیه می‌شود. بررسی نماتدکشی‌های جدید جهت مبارزه پیشنهاد می‌شود.

نام محصول: درختان میوه سردسیری					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
علف‌های هرز					
قیاق	گلیفوزیت	SL 41%	۱۲- ۴ لیتر	اوایل گل‌دهی علف‌های هرز	گلیفوزیت برای علف‌های هرز دائمی ۱۲-۶ لیتر در هکتار و برای علف‌های هرز یک‌ساله ۶-۴ لیتر در هکتار استفاده شود. از ریختن روی شاخ و برگ و تنه درختان جوان خودداری شود. مصرف
<i>Sorghum halepense</i>	پاراکوات	SL 20%	۳ لیتر	وقتی ارتفاع علف‌ها ۱۵-۱۰ سانتی‌متر باشد.	فری‌گیت به میزان ۵ در هزار (۲ لیتر در هکتار) و یا سولفات آمونیوم به میزان ۲٪ (۸ کیلوگرم در هکتار) همراه با گلیفوزیت مصرف آن را کاهش می‌دهد. دز مصرفی گلیفوزیت ۶ لیتر در هکتار جهت کنترل مناسب می‌باشد.
پاسپالوم	گلو فوسینت آمونیوم	SL 20%	۱۰- ۵ لیتر	“ “ “ “	پاراکوات به شاخ و برگ و تنه درختان پاشیده نشود.
<i>Paspalum distichum</i>	گلیفوسیت با املاح دوگانه	SL 36%	۱/۵ - ۱ لیتر	۱۰-۵ سانتی‌متری علف‌های هرز یک‌ساله	گلو فوسینت آمونیوم در درختان جوان‌تر از ۴ سال مصرف نشود.
مرغ					رعایت بهداشت باغ و مبارزه مکانیکی توصیه می‌شود.
<i>Cynodon dactylon</i>					جهت مبارزه با علف‌های هرز باریک‌برگ از باریک‌برگ‌کش‌های متداول استفاده گردد.
سلمک					میزان مصرف آب در هکتار برای گلیفوزیت و گلیفوسیت با املاح دوگانه ۲۰۰ لیتر و برای پاراکوات و گلو فوسینت آمونیوم ۵۰۰ لیتر توصیه می‌گردد.
<i>Chenopodium album</i>					
نی					
<i>Phragmites australis</i>					
کنگر وحشی					
<i>Cirsium arvense</i>					
پیچک صحرایی					
<i>Convolvulus arvensis</i>					
علف خرس یا کاتوس					
<i>Cynanchum acutum</i>					
گونه‌های اسفناج وحشی					
<i>Atriplex spp.</i>					
گونه‌های ارزن وحشی					
<i>Setaria spp.</i>					
گونه‌های تاج‌خروس					
<i>Amaranthus spp.</i>					
گونه‌های داروآش					
<i>Viscum spp.</i>					
سس درختی					
<i>Cuscuta monogyna</i>					

نام محصول: تاکستان (مو)					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
کرم خوشه‌خوار Lobesia botrana (Polychrosis botrana)	دiazinon فوزالن تری‌کلروفن* دiazinon* اتیون* اسپینوساد	WP 40% EC 35% SP 80% EC 60% EC 47% SC24%	۱/۵ در هزار “ “ “ ۱-۱/۵ در هزار “ “ “ “ “ “ ۰/۲۵ در هزار	بر اساس اطلاعیه‌های پیش‌آگاهی	استفاده از تله‌های فرمونی جهت ردیابی آفت و تعیین زمان مبارزه توصیه می‌شود. نوبت اول مبارزه، در مرحله غنچه و قبل از باز شدن گل‌ها، نوبت دوم زمان غوره و نوبت سوم در شروع آبدار شدن میوه و بر اساس اطلاعیه‌های پیش‌آگاهی می‌باشد. دادن یخ‌آب زمستانه برای نابودی شفیره‌های زمستان‌گذران توصیه می‌شود. بررسی روش‌های کنترل فرمونی پیشنهاد می‌گردد.
تریپس‌های مو Retithrips syriacus Thrips tabaci Taeniothrips discolor Drepanothrips reuteri	دiazinon دiazinon مالاتیون*	WP 40% EC 60% EC 57%	۱/۵ در هزار “ “ “ ۲ در هزار	یک هفته پس از باز شدن جوانه‌ها	دiazinon WP هم‌زمان با سمپاشی علیه سفیدک حقیقی به صورت مخلوط با قارچ‌کش‌های پودری استفاده شود.
شپشک آردآلود مو Planococcus ficus (Planococcus vitis)	کلریپریفوس*	EC40.8%	۱/۵ در هزار	در زمان خروج پوره‌ها از تخم	مبارزه بیولوژیک با استفاده از کشدوزک کریپتولموس طبق دستورالعمل، رعایت بهداشت باغ، عدم انتقال ادوات کشاورزی و اندام گیاهی از باغ‌های آلوده به دیگر باغ‌ها، شخم خاک در اوایل بهار جهت تخریب لانه مورچه‌ها و روغن‌پاشی پیش‌بهاره ۱ - ۱/۵ درصد جهت کنترل توصیه می‌شود. انجام تحقیقات برای دستیابی به روش‌های مبارزه توصیه می‌شود.
زنجبرک گل‌سرخ Edwardsiana rosae					در تلفیق با کرم خوشه‌خوار مو، این آفت نیز کنترل می‌گردد.

نام محصول: تاکستان (مو)					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
زنجره مو <i>Psalmocharias alhageos</i>					۱- بیخ آب زمستانه ۲- تقویت باغ با استفاده از کود حیوانی و شیمیایی ۳- بیل زدن عمیق پای بوته‌ها در اواخر زمستان ۴- آبیاری مرتب ۵- هرس شاخه‌های آلوده به تخم در ۲ نوبت: (مرحله غوره و آبدارشدن میوه)
سفیدک دروغی مو <i>Plasmopara viticola</i>	کاپتان زینب* مانب*	WP 50% WP 80% WP 80%	۳ در هزار ۳ - ۲/۵ در هزار ۲/۵ - ۲ در هزار	نوبت اول قبل از گل‌دهی در مناطق که سابقه آلودگی وجود دارد.	هرس سبز جهت تهویه درخت و تکرار سمپاشی هر ۱۰-۷ روز یکبار بر اساس پیش‌آگاهی توصیه می‌شود. انجام آزمایشات برای دستیابی به سموم مناسب ضروری است.
سرطان مو <i>Rhizobium radiobacter</i> (<i>Agrobacterium tumefaciens</i>)					هرس، ضدعفونی ابزار هرس، جلوگیری از زخمی شدن شاخ و برگ و استفاده از نهال‌های سالم توصیه می‌شود. برای دستیابی به روش‌های مبارزه بررسی بیشتر انجام گیرد.
سفیدک حقیقی مو <i>Erysiphe necator</i> (<i>Uncinula necator</i>)	سولفور (گوگرد میکرونیزه) سولفور دینوکاپ پنکونازول هگزاکونازول نوآریمول سولفور	WP80-90% WP 18.25% EW 20% SC 5% EC 9% DF 80%	۹۰ - ۶۰ کیلوگرم ۴ - ۳ در هزار ۱ در هزار ۰/۱۲۵ در هزار ۰/۲۵ در هزار ۰/۲ در هزار ۳ در هزار	به شرح ستون ملاحظات	حذف بقایای گیاهی و هرس شاخه‌های آلوده و سوزاندن آنها، کاهش تراکم کاشت و ایجاد تهویه و نوردهی مناسب، تعادل در کوددهی و آبیاری، هرس سبز و از بین بردن علف‌های هرز، جهت تهویه باغ توصیه می‌شود. نوبت اول مبارزه شیمیایی در ۷-۶ برگی جوانه‌ها به میزان ۱۵ - ۱۰ کیلوگرم، نوبت دوم بعد از ریختن گلبرگ‌ها و بسته شدن دانه به میزان ۳۰ - ۲۰ کیلوگرم، نوبت سوم ۲۰ - ۱۵ روز بعد به میزان ۴۰ - ۳۰ کیلوگرم، در صورت انبوهی تاکستان تا ۶۰ کیلوگرم قابل افزایش است. دینوکاپ در نوبت اول که هوا خنک‌تر است و سولفور در نوبت‌های بعدی که هوا گرم‌تر است، مصرف شوند.
پوسیدگی انباری انگور <i>Botrytis sp.</i> <i>Penicillium sp.</i> <i>Rhizopus sp.</i>	متابیس سولفیت سدیم	پد کاغذی ۷ گرمی	۷ گرم به ازاء ۵ کیلوگرم انگور، یا یک بسته برای ۵ کیلوگرم		کاهش صدمات فیزیکی، تعادل در کوددهی و کاهش مصرف کودهای ازته، بهبود وضعیت بسته‌بندی، حمل و نقل و نگهداری، کنترل سایر آفات و بیماری‌های میوه انگور مورد تاکید است.

نام محصول: تاکستان (مو)

نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
علف‌های هرز تلخه <i>Acroptilon repens</i>	گلیفوزیت	SL 41%	۶ - ۱۲ لیتر	اوایل مرحله گل‌دهی	مصرف فری‌گیت به میزان ۵ در هزار (۲ لیتر در هکتار) و یا سولفات آمونیوم به میزان ۲٪ (۸ کیلوگرم در هکتار) همراه با گلیفوزیت مصرف آن را کاهش می‌دهد (۶ لیتر در هکتار). در موارد اضطراری و با نظر کارشناس از سموم باریک‌برگ‌کش موجود می‌توان استفاده کرد. کلیه علف‌کش‌ها در کنترل سس موثر می‌باشند.
مرغ <i>Cynodon dactylon</i>	پاراکوات	SL 20%	۳ - ۵ لیتر	زمانی که ارتفاع علف‌ها به ۱۵ - ۱۰ سانتی‌متر برسد.	میزان مصرف آب در هکتار برای پاراکوات و گلو فوسینت آمونیوم ۵۰۰ لیتر و گلیفوزیت ۲۰۰ لیتر توصیه می‌گردد.
شیرین بیان <i>Glycyrrhiza glabra</i>	گلو فوسینت آمونیوم	SL20%	۵ - ۱۰ لیتر	در بهار قبل از سبز شدن علف‌های هرز	
پیچک صحرائی <i>Convolvulus arvensis</i>	پندی متالین*	EC 33%	۵ لیتر	قبل از سبز شدن علف‌های هرز	
قیاق <i>Sorghum halepense</i>					
گونه‌های چچم <i>Lolium spp.</i>					
نی <i>Phragmites australis</i>					
چسبک <i>Setaria verticillata</i>					
سس درختی <i>Cuscuta monogyna</i>					
تلخ بیان <i>Sophora alopecuroides</i> (<i>Goebelia alopecuroides</i>)					
گونه‌های اسفناج وحشی <i>Atriplex spp.</i>					
کنگر وحشی <i>Cirsium arvense</i>					
سلمک <i>Chenopodium album</i>					
کاتوس <i>Cyanchum acutum</i>					

نام محصول: حبوبات(لوبیا)					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
کنه تارتن دونقطه‌ای <i>Tetranychus urticae</i>	پروپارژیت	EC 57%	۱ در هزار	شروع مبارزه با مشاهده ۳ - ۲ کنه مراحل فعال یا ۲۰٪ آلودگی برگ‌ها و بعد تکرار آن هر ۱۰ تا ۱۵ روز با نظر کارشناس و در صورت نیاز	مبارزه اصولی با علف‌های هرز توصیه می‌شود. آب‌پاشی می‌تواند در کاهش خسارت موثر باشد و در جاهایی که کشت تحت آبیاری بارانی است نیاز به مبارزه شیمیایی ندارد. سمپاشی باید اوایل صبح و قبل از گسترش آفتاب صورت گیرد و از سمپاشی در دیگر ساعات روز خودداری شود.
	پروپارژیت	EW 57%	۱ در هزار		
	تترادیفون	EC 7.52%	۲ در هزار		
تریس پیاز <i>Thrips tabaci</i>	اکسی دیمتون متیل* مالاتیون	EC 25% EC 57%	۱ - ۰/۵ لیتر ۱ لیتر		انجام آزمایشات جهت دستیابی به روش‌های مبارزه پیشنهاد می‌شود.
اگروتیس (کرم‌های طوقه‌بر) <i>Agrotis segetum</i> <i>Agrotis ipsilon</i>	کارباریل دیازینون*	WP 85% EC60%	۵۰ کیلو طعمه ۵ - ۳٪ ۱ لیتر	اوایل رویش	استفاده از تله‌های فرمونی جهت ردیابی آفت و تعیین زمان مبارزه، شخم عمیق بعد از برداشت محصول و از بین بردن بقایای گیاهی توصیه می‌شود. کارباریل از مهرماه سال ۱۳۹۰ از فهرست سموم مجاز حذف گردیده، لذا آزمایش سموم جایگزین ضروری می‌باشد.
مگس لوبیا <i>Delia platura</i> (<i>Hylemyia cilicrura</i>)					به بخش آفات سبزی و صیفی مراجعه شود.
مرگ گیاهچه <i>Thanatephorus cucumeris</i> (<i>Rhizoctonia solani</i>) <i>Fusarium spp.</i> <i>Pythium spp.</i>	تیابندازول کاربوکسین	WP 60% WP 75%	۲ در هزار ۲ در هزار	ضدعفونی بذر قبل از کاشت	تنظیم تاریخ کاشت، عمق مناسب کاشت، شخم عمیق پاییزه، رعایت تناوب زراعی و استفاده از ارقام مقاوم توصیه می‌شود.
بیماری آنتراکنوز <i>Colletotrichum lindemuthianum</i>					استفاده از بذر سالم، رعایت تناوب، ضدعفونی بذر، رعایت بهداشت مزرعه و ارقام مقاوم توصیه می‌شود. انجام تحقیقات و دستیابی به راه‌های کنترل ضرورت دارد.
ویروس موزاییک زرد لوبیا <i>Bean yellow mosaic virus</i> (BYMV)					کاشت بذر سالم و وارسته‌های مقاوم و حذف علف‌های هرز توصیه می‌شود.
بلایت باکتریایی لوبیا <i>Pseudomonas marginalis</i>					شخم عمیق، کاشت بذر سالم، رعایت تناوب، رعایت بهداشت مزرعه و از بین بردن بقایای گیاهی توصیه می‌شود.

نام محصول: حبوبات(لوبیا)					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
علف‌های هرز	تری‌فلورالین*	EC 48%	۱/۵ - ۲/۵ لیتر	مخلوط با خاک قبل از کشت لوبیا	تری‌فلورالین، کلرتال‌دیمتیل، اتال‌فلورالین و ای پی تی سی دو منظوره هستند.
گونه‌های تاج‌خروس <i>Amaranthus spp.</i>	کلرتال‌دیمتیل*	WP 75%	۸ - ۱۲ کیلوگرم	بعد از کشت و قبل از سبز شدن	جهت کاربرد تری‌فلورالین، اتال‌فلورالین و ای پی تی سی عملیات خاک‌ورزی مناسب انجام (خاک بدون کلوخه باشد) و رطوبت خاک نیز تامین گردد. اگر قرار است در تناوب بعدی بلافاصله گندم کشت شود، از تری‌فلورالین استفاده نگردد.
سلمک <i>Chenopodium album</i>	بنتازون*	SL 48%	۲ - ۲/۵ لیتر	۲ - ۴ برگ‌گی شدن علف هرز	بنتازون پهن‌برگ‌کش بوده و در کنترل اویارسلام نیز موثر است.
پیچک صحرايي <i>Convolvulus arvensis</i>	اتال‌فلورالین*	EC 33%	۲ - ۴ لیتر	مخلوط با خاک قبل از کشت لوبیا	برای مبارزه با باریک‌برگ‌ها می‌توان از باریک‌برگ‌کش‌های متداول استفاده کرد.
گونه‌های ارزن وحشی <i>Setaria spp.</i>	ای پی تی سی*	EC 82%	۳ - ۶ لیتر	مخلوط با خاک قبل از کشت لوبیا	انجام تحقیقات جهت دستیابی به سموم جدید ضروری می‌باشد.
سوروف <i>Echinochloa crus-galli</i>					
تاتوره <i>Datura stramonium</i>					
غوزک (کنف وحشی) <i>Hibiscus trionum</i>					
نام محصول: حبوبات(نخود)					
کرم پيله‌خوار (هلیوتیس)	تری‌کلروفن	SP 80%	۱ - ۲ کیلوگرم	با توجه به پیش‌آگاهی در زمان	استفاده از تله‌های فرمونی جهت ردیابی آفت و تعیین زمان مبارزه، مبارزه بیولوژیک با استفاده از
<i>Heliothis virescens</i>	تیودیکارب*	DF 80%	۱ کیلوگرم	نیاز با تشکیل اولین پيله‌ها	زنبور براکون ماده با توجه به دستورالعمل توصیه می‌شود. روش‌های زراعی شامل تنظیم تاریخ کاشت با نظر کارشناس، شخم زمین‌های آلوده در پاییز و زمستان برای نابودی شفیره‌ها و در صورت امکان دادن یخ‌آب و سمپاشی به موقع اهمیت خاصی دارد.
کارادرینا <i>Spodoptera exigua</i>	ایندوکساکارب	SC15%	۲۰۰ میلی‌لیتر		

نام محصول: حبوبات (نخود)					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
<p>مگس‌های مینوز برگ نخود</p> <p><i>Liriomyza congesta</i></p> <p><i>L. cicerina</i></p> <p><i>L. trifolii</i></p> <p><i>Phytomyza sp.</i></p>	کلریپرفوس	EC 40.8%	۲ - ۲/۵ لیتر	به محض مشاهده آفت	تحقیقات بیشتر در مورد کنترل این آفت پیشنهاد می‌گردد.
<p>بوته‌میری فوزاریومی</p> <p><i>Fusarium oxysporum f.sp. Ciceris</i></p>	کاپتان	WP 50%	۲ در هزار	ضدعفونی بذر قبل از کشت	چون بذر یک نوبت ضدعفونی می‌شود، استفاده از سموم چندمنظوره توصیه می‌گردد. اقدامات زراعی مثل تنظیم تاریخ کاشت (کشت زودهنگام)، بهداشت مزرعه، آیش، تناوب، آبیاری صحیح و استفاده از ارقام مقاوم نیز توصیه می‌گردد.
<p>برق‌زدگی</p> <p><i>Didymella rabiei</i></p> <p>(<i>Aschochyta rabiei</i>)</p>	بنومیل تیابندازول* مانکوزب	WP50% WP 60% WP 80%	۲ درهزار ۲ در هزار ۲ در هزار	ضدعفونی بذر قبل از کشت یا سمپاشی بوته‌های جوان به خصوص بعد از هر بارندگی	انجام تحقیقات در مورد دستیابی به ارقام مقاوم پیشنهاد می‌شود. انتخاب بذر سالم و تناوب صحیح توصیه می‌شود.
<p>زردی نخود</p> <p><i>Macrophomina phaseolina</i></p> <p>(<i>Macrophomina phaseoli</i>)</p>	بنومیل* ایپرودیون + کاربندازیم*	WP50% WP 52.5%	۲ درهزار ۲ در هزار	ضدعفونی بذر قبل از کشت	کاشت بذر سالم (عاری از قارچ)، رعایت تناوب زراعی، شخم عمیق و استفاده از ارقام مقاوم توصیه می‌شود.

نام محصول: حبوبات(نخود)					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
<u>علف‌های هرز نخود</u>					
تلخه <i>Acroptilon repens</i>	لیتورون	SC 45%	۲ لیتر	قبل از کاشت و مخلوط با خاک	<p>لیتورون جهت کنترل علف‌های هرز پهن‌برگ مزارع نخود و عدس دیم ثبت شده است. (۱/۵ لیتر درهکتار برای مزارع عدس)، این سم دارای باقیماندگی در خاک است و باید به میزان حساسیت محصول بعدی توجه نمود.</p> <p>پیریدات جهت کنترل علف‌های هرز پهن‌برگ مزارع نخود دیم ثبت شده است.</p> <p>برای کنترل باریک‌برگ‌ها می‌توان از باریک‌برگ‌کش‌های متداول استفاده نمود، بجز ستوکسیدیم که ایجاد سوزندگی می‌نماید.</p> <p>انجام تحقیقات جهت دستیابی به سموم جدید ضروری می‌باشد.</p>
ازمک <i>Lepidium draba</i>	پیریدات	EC 60%	۲ لیتر	۴ - ۲ برگ علف‌های هرز پهن‌برگ	
(<i>Cardaria draba</i>)					
قندرونک <i>Chondrilla juncea</i>					
بی‌تی‌راخ <i>Galium spp.</i>					
آفتاب‌پرست <i>Heliotropium spp.</i>					
علف شور <i>Salsola kali</i>					
پیچک صحرایی <i>Convolvulus arvensis</i>					
سس <i>Cuscuta campestris</i>					
گونه‌های فریون <i>Euphorbia spp.</i>					
گل‌گندم <i>Centaurea depressa</i>					
<u>نام محصول: : حبوبات(عدس)</u>					
پژمردگی عدس <i>Fusarium oxysporum f.sp. lentis</i>					تنظیم تاریخ کاشت (کشت زودهنگام) و رعایت تناوب توصیه می‌شود.
<u>علف‌های هرز عدس</u>					
تلخه <i>Acroptilon repens</i>	پندی‌متالین	EC 33%	۴/۵ - ۳ لیتر	بعد از کشت محصول و قبل از	<p>هر سه علف‌کش دوماظوره هستند.</p> <p>برای کنترل باریک‌برگ‌ها می‌توان از باریک‌برگ‌کش‌های متداول استفاده نمود.</p> <p>انجام تحقیقات جهت دستیابی به سموم جدید ضروری می‌باشد.</p>
گل‌رنج وحش <i>Carthamus oxyacantha</i>	پرومترین*	WP 80%	۱/۵ کیلوگرم	سبز شدن علف‌های هرز و محصول در عدس دیم	
سرشکافته <i>Cephalaria syriaca</i>	لیتورون	SC 45%	۱/۵ لیتر	قبل از کاشت و مخلوط با خاک	
قندرونک <i>Condrilla juncea</i>					
بی‌تی‌راخ <i>Galium spp.</i>					
سگ‌دندانه <i>Lisaea heterocarpa</i>					
علف شور <i>Salsola kali</i>					

نام محصول: حبوبات(باقلا)					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
شته سیاه Aphis fabae	تیومتون*	EC 25%	۱ - ۱/۵ لیتر	با نظر کارشناس بر حسب نیاز	این شته دومیزبانه بوده که میزبان اول آن درختان و درختچه‌های شمشاد و میزبان دوم آن انواع گیاهان پهن‌برگ یک‌ساله است، لذا میزبان‌های متعددی داشته و از نظر انتقال بیماری‌های ویروسی نیز اهمیت دارد.
	اکسی‌دیمتون‌متیل*	EC 25%	“ “		
	دیمتوات*	EC 40%	“ “		
شته لگومینوز Aphis craccivora شته نخود Acyrtosiphon pisum					انجام تحقیقات جهت دستیابی به روش‌های مبارزه ضروری می‌باشد.
برق زدگی باقلا Didymella fabae (Aschochyta fabae)					کاشت بذر سالم و حذف بوته‌های آلوده توصیه می‌شود.
زنگ باقلا Uromyces viciae-fabae					از بین بردن منابع آلوده مانند بقایای آلوده در کاهش بیماری موثر است.
لکه قهوه‌ای (شکلانی) باقلا Botrytis fabae	زینب* مانب* کاپتان*	WP 80% WP 80% WP 50%	۲ کیلوگرم “ “ “ “ “ “		تناوب و حذف بقایای گیاهی آلوده در جلوگیری از انتشار بیماری در سال‌های بعد موثر است. این قارچ به همراه B. cinerea عامل پوسیدگی خاکستری باقلا، در شرایط رطوبت بالا از مزرعه وارد انبار شده و به سرعت گسترش می‌یابد و سبب فساد بذور و تولید توکسین می‌شود که از کیفیت محصول می‌کاهد.

نام محصول: سبزی و جالیز					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
گونه‌های کنه تارتن (سبزی - جالیز - لوبیا) Tetranychus spp.	تترادیفون سولفور پروپارزیت*	EC 7.52% WP80-90% EC 57%	۲ در هزار ۳ در هزار ۱ در هزار	با مشاهده ۳ - ۲ کنه مراحل فعال	سمپاشی با احتیاط، قبل از طلوع آفتاب و در ساعات اولیه صبح انجام گیرد. (خصوصاً در مورد خانواده کدوئیان) رعایت بهداشت مزرعه و حذف علف‌های هرز داخل و حاشیه مزارع در کاهش آلودگی موثر است. از مصرف سولفور روی خیار به علت ایجاد گیاه‌سوزی خودداری شود. آزمایشات و بررسی سموم مؤثرتر با دوره کارنس کمتر (بین ۳ تا ۷ روز) جهت ثبت پیشنهاد می‌گردد.
کنه حنایی گوجه‌فرنگی Aculops lycopersici	دینوکاپ* بروموپروپیلات*	WP 18.25% EC 25%	۱ کیلوگرم ۱/۵ لیتر	طبق نظر کارشناس	رعایت بهداشت مزرعه و حذف علف‌های هرز داخل و حاشیه مزارع در کاهش آلودگی موثر است.
مگس مینوز Liriomyza trifolii Liriomyza spp.	کلرپیریفوس* آبامکتین سیرومازین آزادیراختین	EC 40.8% EC 1.8% WP 75% EC 1%	۱/۵ لیتر ۰/۶ لیتر ۰/۴ در هزار ۱/۵ - ۱ لیتر در هزار متر مربع	به محض مشاهده اولین خسارت	استفاده از کارت‌های زرد به تعداد ۱ عدد در هر ۲۰۰ مترمربع (جهت ردیابی) و ۱ عدد در هر ۱۰ مترمربع تا حداکثر ۱ عدد در هر ۲ مترمربع (جهت شکار انبوه)، رعایت تناوب زراعی و کشت گیاهان تله توصیه می‌شود. از کاربرد کلرپیریفوس بر روی خربزه‌مشهدی به دلیل ایجاد گیاه‌سوزی خودداری شود و در مورد سایر واریته‌های خربزه حداکثر ۱ لیتر در هکتار از سم یاد شده استفاده شود. در صورت استفاده از آبامکتین محلول‌پاشی هر ۸ روز یکبار می‌تواند تکرار شود، به منظور جلوگیری از پدیده مقاومت سمپاشی حداکثر ۳ بار در سال مجاز می‌باشد و در صورت نیاز به سمپاشی بیشتر، بایستی از سایر حشره‌کش‌ها با نحوه اثر متفاوت استفاده نمود. فاصله آخرین سمپاشی تا برداشت محصول ۲۱ روز می‌باشد. سیرومازین جهت کنترل لارو مگس مینوز جالیز در خیار گلخانه‌ای به ثبت رسیده است. آزادیراختین جهت کنترل مگس مینوز جالیز در گلخانه ثبت شده است.

نام محصول: سبزی و جالیز					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
<p>عسلک جالیز</p> <p><i>Bemisia tabaci</i></p> <p>سفیدبالک گلخانه</p> <p><i>Trialeurodes vaporariorum</i></p>	دیکلوروس	EC 50%	جالیز: ۱-۰/۵ در هزار سبزی کاری: ۲-۱/۵ در هزار گلخانه: ۰/۸ در هزار	<p>طبق نظر کارشناس</p> <p>استفاده از کارت‌های زرد به تعداد ۱ عدد در هر ۲۰۰ مترمربع (جهت ردیابی) و ۱ عدد در هر ۱۰ مترمربع تا حداکثر ۱ عدد در هر ۲ مترمربع (جهت شکار انبوه)، مبارزه زراعی از طریق گل‌گیری، رعایت تناوب، عملیات زراعی مناسب، تنظیم تاریخ کاشت، تنظیم دورآبیاری، کشت ارقام مقاوم، رعایت بهداشت زراعی و رعایت فاصله از سایر محصولات میزبان توصیه می‌شود.</p> <p>تیاکلوپراید + دلتامترین و تیمتوکسام جهت مبارزه با حشره بالغ سفیدبالک جالیز به ثبت رسیده‌اند.</p> <p>اسپیرومسیفن جهت مبارزه با پوره سن یک سفید بالک جالیز به ثبت رسیده است. تحقیقات و بررسی در خصوص ثبت سموم جدید و ترکیبات IGR پیشنهاد می‌شود.</p>	
	مالاتیون	EC 57%	۱/۵ - ۱ در هزار		
	پیریمفوس متیل*	EC 50%	۲ لیتر		
	تیاکلوپراید + دلتامترین	OD 11%	۱ لیتر		
	تیمتوکسام	SC 24%	۰/۲۵ لیتر (فقط به صورت محلول‌پاشی)		
	اسپیرومسیفن	SC 24%	۰/۴ لیتر (فقط به صورت محلول‌پاشی)		
	آزادیراختین	EC 0.15%	۲/۵ لیتر در هکتار در مزرعه ۲/۵ در هزار در گلخانه		
	دینوتفوران	SG 20%	۰/۷۵ کیلوگرم (به صورت محلول‌پاشی)		
تیمتوکسام + لامیداسای هالوترین	SC 24.7%	۰/۳ در هزار (فقط در گلخانه)			
پیرترین	EC 5%	۴ در هزار (فقط در گلخانه)			
<p>مگس پیاز</p> <p><i>Hylemya antiqua</i></p>	تری کلروفن	SP 80%	۱-۲ کیلوگرم	<p>تنظیم تاریخ کاشت و خزانه‌کاری توصیه می‌شود. در صورت استفاده از تری کلروفن فاصله آخرین سمپاشی تا برداشت محصول ۷ روز باشد.</p> <p>اگر از پیاز به عنوان پیازچه استفاده می‌شود، دوره کارنس رعایت شود.</p>	
	دیازینون*	EC 60%	۲ لیتر		
	هپتتفوس*	EC 50%	۱ لیتر		
<p>مگس جالیز</p> <p><i>Dacus ciliatus</i></p> <p>مگس خربزه</p> <p><i>Carpomya pardalina</i></p> <p>(<i>Myiopardalis pardalina</i>)</p>	فوزالن*	EC 35%	۱/۵ لیتر	<p>استفاده از تله‌های فرمونی جهت ردیابی، مبارزه زراعی شامل تنظیم تاریخ کاشت، رعایت بهداشت مزرعه، استفاده از گیاهان تله و سمپاشی گیاهان تله، رعایت تناوب، گل‌گیری، جمع‌آوری و انهدام میوه‌های آلوده در امر مبارزه اهمیت دارد. انجام شخم و دیسک بلافاصله پس از برداشت محصول در کاهش جمعیت آفت در سال بعد موثر است. در خیار با رعایت دوره کارنس محلول‌پاشی می‌تواند به طور هفتگی صورت گیرد.</p> <p>در صورت استفاده از تری کلروفن فاصله آخرین سمپاشی تا برداشت محصول ۷ روز باشد.</p>	
	تری کلروفن	SP 80%	۱-۲ کیلوگرم		
	دیازینون*	EC 60%	۱/۵ لیتر		
	دیمتوات*	EC 40%	۱/۵ لیتر		
	مالاتیون	EC 57%	۱/۵ لیتر		

نام محصول: سبزی و جالیز					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
مگس لوبیا <i>Delia platura</i> (<i>Hylemyia cilicrura</i>)					تاریخ کاشت در امر مبارزه با این آفت اهمیت خاصی دارد. چنانچه هنگام کشت لوبیا در عمق ۱۰ سانتی متری، حرارت خاک از ۱۵ درجه بیشتر باشد خسارت به حداقل خواهد رسید.
تریس پیاز <i>Thrips tabaci</i>	دیکلوروس مالاتیون هیپتفوس	EC 50% EC 57% EC 50%	جالیز: ۱-۰/۵ در هزار سبزی کاری: ۲-۱/۵ در هزار گلخانه: ۰/۸ در هزار ۲ در هزار ۱ در هزار	پس از چند برگگی یا کفتری شدن بوته	عملیات خاک‌ورزی مناسب به منظور از بین بردن پناهگاه‌های زمستان‌گذرانی آفت، استفاده از ارقام متحمل، کاشت ارقام زودرس، حذف علف‌های هرز و تمیز نگه‌داشتن مزرعه توصیه می‌شود. در محلول‌پاشی از مواد چسباننده (مویان) استفاده شود.
شته‌ها خانواده <i>Aphididae</i>	دیکلوروس پیریمیکارب پیریمیکارب هیپتفوس پی متروزین پی متروزین دی اتانول آمیدروغن نارگیل	EC 50% WP 50% DF50% EC 50% WG 50% WP 25% WSC 65%	جالیز: ۱-۰/۵ در هزار سبزی کاری: ۲-۱/۵ در هزار گلخانه: ۰/۸ در هزار ۰/۷ - ۰/۵ کیلوگرم (محلول‌پاشی) “ “ “ ۱ در هزار ۰/۵ کیلو گرم ۱ کیلو گرم ۲-۱/۵ در هزار	در صورت آلودگی	استفاده از ارقام مقاوم و متحمل و رعایت بهداشت زراعی توصیه می‌شود. پی متروزین فقط روی شته جالیز (<i>Aphis gossypii</i>) توصیه می‌شود و روی شته مومی کلم بی‌تاثیر است. پیریمیکارب طبق آزمایش کاربردی سال ۱۳۷۹ روی شته مومی کلم کاملاً موثر ولی روی شته جالیز کم‌تاثیر است. در صورت استفاده از پیریمیکارب حداقل فاصله آخرین سمپاشی تا برداشت محصول ۱۴-۷ روز بسته به نوع محصول و آفت رعایت گردد. پی متروزین با توجه به دارا بودن فرمولاسیون گرانول قابل انتشار در آب (WG) به لحاظ ایجاد خطرات کمتر برای مصرف‌کننده در ارجحیت مصرف قرار دارد. در صورت استفاده از پی متروزین به فاصله ۷-۵ روز با نظر کارشناس منطقه سمپاشی تکرار گردد. دی اتانول آمیدروغن نارگیل جهت کنترل شته جالیز خیار گلخانه‌ای به ثبت رسیده است.
پروانه سفید کلم <i>Pieris brassicae</i>	تری کلروفن	SP 80%	۲-۱ کیلوگرم	با دیدن اولین لاروهای آفت	از بین بردن بقایای گیاهی و رعایت بهداشت مزرعه توصیه می‌شود. انجام آزمایشات و بررسی سموم مناسب‌تر مورد تاکید است. در صورت استفاده از تری کلروفن فاصله آخرین سمپاشی تا برداشت محصول ۷ روز باشد.

نام محصول: سبزی و جالیز					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
<p>کرم میوه خوار گوجه فرنگی (هلیوتیس) <i>Helicoverpa obsoleta</i> (<i>H. armigera</i>)</p>	<p>تری کلروفن ایندوکساکارب اسپینوساد پیریدالیل</p>	<p>SP 80% EC 15% SC 24% EC 50%</p>	<p>۱ - ۲ کیلوگرم ۲۵۰ میلی لیتر ۱۵۰ میلی لیتر ۲۰۰ میلی لیتر</p>	<p>بر اساس موازین پیش آگاهی و با نظر کارشناس</p>	<p>مبارزه بیولوژیک با استفاده از زنبورهای تریکوگراما و براکون با توجه به دستورالعمل، استفاده از ارقام مقاوم، عملیات زراعی مناسب جهت از بین بردن پناهگاه‌های زمستان‌گذرانی آفت و رعایت بهداشت زراعی مورد تاکید است. در صورت استفاده از تری کلروفن فاصله آخرین سمپاشی تا برداشت محصول ۷ روز باشد.</p>
<p>سرخرطومی جالیز <i>Baris granulipennis</i></p>					<p>تنظیم تاریخ کاشت، کاشت گیاهان تله و سمپاشی آنها، جمع‌آوری و انهدام میوه‌های آلوده، شخم عمیق پس از برداشت محصول، از بین بردن بقایای گیاهی، حذف میزبان وحشی (هندوانه ابوجهل)، شخم و یخ‌آب زمستانه توصیه می‌شود.</p>
<p>عروسک خربزه <i>Aulacophora foveicollis</i> (<i>Rhaphidopalpa foveicollis</i>)</p>	<p>کلرپیریفوس*</p>	<p>G 5%</p>	<p>۲۰ کیلوگرم</p>		<p>استفاده از سیستم‌های مکانیزه کشت، رعایت دور آبیاری و کشت به روش جوی و پشته مورد تاکید است. لاروهای آفت ریشه‌خوار هستند، در زمان کشت از گرانول کلرپیریفوس به میزان ۲۰ کیلوگرم در هکتار علیه لاروها استفاده شود.</p>
<p>کفش‌دوزک خربزه <i>Henosepilachna elaterii</i> (<i>Epilachna chrysomelina</i>)</p>					<p>جمع‌آوری بقایای آلوده و از بین بردن میزبان‌های وحشی (هندوانه ابوجهل) توصیه می‌شود. این آفت در تلفیق با سایر آفات (مگس‌ها) کنترل می‌شود.</p>
<p>ملخ شکم بادمجانی <i>Bradyporus latipes</i> ملخ پلی سارکوس <i>Polysarcus elbursianus</i></p>	<p>فنتیروتیون مالاتیون</p>	<p>EC 50% EC 57%</p>	<p>۱ لیتر یا ۲ - ۱/۵ در هزار از فرمولاسیون تجاری ۱ - ۱/۵ در هزار و برای پیاز ۲ در هزار</p>	<p>به محض خروج</p>	<p>در صورت ابوهی جمعیت و احتمال خسارت سمپاشی در حاشیه مزارع صورت گیرد.</p>

نام محصول: سبزی و جالیز					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
آبدزدک <i>Gryllotalpa gryllotalpa</i>	متالدهاید کارباریل	B 6% WP 85%	۲۰-۲۵ کیلوگرم طعمه ۶٪ طعمه ۱/۵ - ۱ درصد		انجام عملیات زراعی مناسب توصیه می‌شود. کاربرد طعمه مسموم: ۱/۵ - ۱ کیلو کارباریل با ۱۰۰ کیلو سیوس کارباریل از مهرماه سال ۱۳۹۰ از فهرست سموم مجاز حذف گردیده، لذا آزمایش سموم جایگزین ضروری می‌باشد.
کرم‌های طوقه‌بر <i>Agrotis ipsilon</i> <i>Agrotis segetum</i>	کارباریل کلرپیریفوس*	WP 85% G 5%	۲۰ کیلوگرم طعمه مسموم ۲۰ کیلوگرم		مبارزه زراعی: تناوب با غیر غلات (گندم و جو)، تنظیم تاریخ کاشت، رعایت بهداشت زراعی، وجین علف‌های هرز میزبان و عملیات زراعی مناسب، وقتی که لاروها متوسط و درشت باشند ۵۰ کیلوگرم طعمه مسموم کارباریل استفاده شود. کارباریل از مهرماه سال ۱۳۹۰ از فهرست سموم مجاز حذف گردیده، لذا آزمایش سموم جایگزین ضروری می‌باشد.
حلزون‌ها <i>Helicidae</i> راب‌ها <i>Limacidae</i>	متالدهید کارباریل فسفات آهن	B 6% WP 85% B 1%	۲۰-۲۵ کیلوگرم طعمه ۶٪ حداقل ۵ در هزار ۵ گرم در مترمربع	بهار و اوایل پاییز	استفاده از پودر سیلیس، سیوس برنج و گندم در مسیر عبور آفت و ریختن خاکستر به صورت نواری بین ردیف‌های کشت در مبارزه مؤثر است. فسفات آهن جهت کنترل راب در مزارع کاهو ثبت شده است. کارباریل از مهرماه سال ۱۳۹۰ از فهرست سموم مجاز حذف گردیده، لذا آزمایش سموم جایگزین ضروری می‌باشد.
موش تشی <i>Hystrix indica</i>	فسفردوزنگ (طعمه ۲٪) آنتی‌کواگولانت‌ها		۱۵۰ - ۱۰۰ گرم طعمه ۲٪ طبق نظر کارشناس		شکار و مبارزه مکانیکی (با کندن چاله به عمق ۱ متر) توصیه می‌شود. این موش در باغات نزدیک کوهپایه نیز ایجاد خسارت می‌کند.
سفیدک حقیقی جالیز <i>Podosphaera fuliginea</i> (<i>Sphaerotheca fuliginea</i>) <i>Erysiphe cichoracearum</i>	سولفور دینوکاپ کرزواکسیم‌متیل آزوکسی‌استروبین + دیفنوکانازول تتراکانازول تری‌فلوکسی‌استروبین	WP 80-90% WP 18.25% WG 50% SC 32.5% EC 10% WG 50%	۳ - ۲ در هزار ۲ - ۱ کیلوگرم ۰/۲ در هزار در مزارع: ۱ لیتر در گلخانه: ۰/۷۵ در هزار در مزارع: ۰/۵ لیتر در گلخانه: ۰/۴ در هزار ۲۰۰ گرم فقط جهت استفاده در مزارع	با دیدن اولین علائم بیماری در برگ‌ها با نظر کارشناس	تهویه مناسب، رعایت دور آبیاری و کنترل رطوبت، از بین بردن علف‌های هرز در کنترل بیماری مؤثر است. در صورت استفاده از دینوکاپ فاصله آخرین سمپاشی تا برداشت محصول برای جالیز ۷ روز می‌باشد. کرزواکسیم‌متیل جهت کنترل سفیدک پودری کدویان در گلخانه و مزرعه ثبت شده است.

نام محصول: سبزی و جالیز					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
سفیدک داخلی <i>Pseudoperonospora cubensis</i>	اکسی کلورورمس سیموکسانیل + فاموکسادون مانب®	WP 35% WDG52.5% WP 80%	۱-۲ کیلوگرم ۲۰۰ گرم ۱-۲ کیلوگرم	با دیدن اولین علائم بر اساس موازین پیش آگاهی	زهکشی و تهویه مناسب در کنترل بیماری موثر است. بر حسب شرایط محیط (رطوبت و درجه حرارت) با نظر کارشناس سمپاشی تکرار شود. سیموکسانیل + فاموکسادون جهت کنترل سفیدک داخلی کدویان ثبت شده است.
بوته میری <i>Phytophthora drechsleri</i> <i>Ph. Capsici</i> <i>Pythium spp.</i>	متلاکسیل	G 5%	۲۰ - ۲۵ کیلوگرم (به صورت خاک کاربرد استفاده شود)	به محض رؤیت اولین علائم (پژمردگی خفیف برگ های انتهایی)	حداقل فاصله سمپاشی تا برداشت محصول ۷ روز می باشد. کشت جالیز در خاک های سبک، تناوب با غلات، حذف علف های هرز و ناپودی بقایای گیاهی آلوده توصیه می شود. سطح داغ آب پایین تر از محل طوقه باشد و از تماس مستقیم آب با بوته ها جلوگیری شود. حتی الامکان سعی شود مقدار آب آبیاری را کم و دفعات آبیاری را زیاد کرد. در کشت های گلخانه ای کشت روی پشته انجام شده و ترجیحاً از آبیاری قطره ای استفاده گردد. تحقیقات در زمینه استفاده از عوامل میکروبی بیوکنترل در حال انجام می باشد.
پوسیدگی ریشه و زوال بوته های طالبی و خریزه <i>Monosporascus cannonballus</i>					
نماتد مولد غده ریشه <i>Meloidogyne spp.</i>	متام سدیم	SL 32.7%	۵۰ گرم در هر مترمربع خاک یا ۳۲ گرم در هر مترمکعب بذر	قبل از کشت در حرارت ۲۵ تا ۳۰ درجه	استفاده از ارقام مقاوم، تناوب با گیاهان غیرمیزبان، عملیات زراعی مناسب جهت از بین بردن سیست های نماتد توصیه می شود. ضدعفونی خاک سنگین خزانه های گوجه فرنگی و فلفل با استفاده از پوشش پلاستیکی به مدت ۴۸ ساعت با نظارت کارشناس و حداقل ۲ ماه قبل از کاشت انجام شود. کشت در خاک هایی که سم مصرف شده است تا تجزیه کامل به تعویق می افتد و این سم در شرایط مرطوب بعد از ۱۴ روز تجزیه می شود. ضدعفونی توسط شرکت های مجاز انجام شود.

نام محصول: سبزی و جالیز					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
<p>بیماری‌های ویروسی</p> <p>موزاییک سبز زرد هندوانه</p> <p>Watermelon chlorotic stunt virus (WmCSV)</p> <p>موزاییک هندوانه</p> <p>Watermelon mosaic virus (WMV)</p> <p>پیچیدگی زرد برگ گوجه‌فرنگی</p> <p>Tomato yellow leaf curl virus (TYLCV)</p> <p>موزاییک خیار</p> <p>Cucumber mosaic virus (CMV)</p> <p>موزاییک زرد کدوتنبیل</p> <p>Zucchini yellow mosaic virus (ZYMV)</p>					<p>مبارزه با ناقلین، تنظیم تاریخ کاشت، حذف گیاهان و علف‌های هرز میزبان، رعایت فاصله کشت با محصولات همجوار، نشاکاری و استفاده از ارقام متحمل توصیه می‌گردد.</p>
نام محصول: پیاز					
<p>علف‌های هرز پیاز</p> <p>گونه‌های تاج‌خروس. Amaranthus spp.</p> <p>سلمک Chenopodium album</p> <p>سورف Echinochloa crus-galli</p> <p>گونه‌های ارزن وحشی. Setaria spp.</p> <p>تلخه Acroptilon repens</p> <p>پیچک Convolvulus arvensis</p> <p>اویارسلام Cyperus spp.</p>	<p>ایوکسینیل</p> <p>اکسی‌فلورفن</p> <p>اگزادپازون*</p> <p>ستوکسیدیم</p> <p>سیکلوکسیدیم</p> <p>هالوکسی‌فوب‌آرمتیل</p>	<p>EC 22.5%</p> <p>EC 24%</p> <p>EC 25%</p> <p>EC 12.5%</p> <p>EC 10%</p> <p>EC 10.8%</p>	<p>۳ لیتر</p> <p>۲ لیتر</p> <p>۲-۳ لیتر</p> <p>۳ لیتر</p> <p>۱-۱/۵ لیتر</p> <p>۰/۶-۰/۷۵ لیتر</p>	<p>پس از رویش علف‌های هرز پهن‌برگ در مرحله ۴ برگی پیاز</p> <p>اوایل رشد علف‌های هرز (ملاحظات)</p> <p>قبل و بعد از کاشت (ملاحظات)</p> <p>از مرحله ۳ برگی تا قبل از به ساقه رفتن علف‌های هرز باریک‌برگ</p>	<p>وچین علف‌های هرز و روش‌های زراعی - مکانیکی توصیه می‌شود.</p> <p>ایوکسینیل صرفاً پهن‌برگ کش می‌باشد. اکسی‌فلورفن در کشت مستقیم پیاز به میزان ۲ لیتر در هکتار در مرحله ۲ تا ۵ برگی پیاز و یا در دو نوبت هر نوبت ۰/۷۵ لیتر به فاصله ۱۸ روز استفاده شود. در کشت نشایی پیاز یک نوبت ۲ - ۱/۵ لیتر در هکتار پس از انتقال نشاء در مرحله ۴-۲ برگی علف‌های هرز استفاده می‌شود (جهت کنترل اویارسلام مصرف ۲ لیتر در هکتار توصیه می‌شود). اگزادپازون علف‌کش دمنظوره است. چنانچه به صورت پیش‌رویشی مصرف شود ۳ لیتر در هکتار توصیه می‌شود. چنانچه به صورت پس‌رویشی مصرف شود ۲ لیتر در هکتار توصیه می‌شود. ستوکسیدیم، سیکلوکسیدیم و هالوکسی‌فوب‌آرمتیل استر فقط باریک‌برگ کش می‌باشند.</p>

محصول: سیر					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
<p><u>علف‌های هرز سیر</u></p> <p>تاج خروس وحشی</p> <p><i>Amaranthus retroflexus</i></p> <p>شاه تره <i>Fumaria officinalis</i></p> <p>سلمک <i>Chenopodium album</i></p> <p>قندرونک <i>Chondrilla juncea</i></p> <p>گونه‌های ماشک <i>Vicia spp.</i></p> <p>بذرک وحشی <i>Anagallis arvensis</i></p> <p>اویارسلام <i>Cyperus spp.</i></p> <p>قیاق <i>Sorghum halepense</i></p> <p>پیچک <i>Convolvulus arvensis</i></p>	ایوکسینیل*	EC 22.5%	۳ لیتر	به صورت پس‌رویشی، ۲ تا ۴ برگ‌گی علف‌های هرز پهن‌برگ	وجین علف‌های هرز و روش‌های زراعی - مکانیکی توصیه می‌شود. (برای کنترل باریک‌برگ‌ها می‌توان از باریک‌برگ‌کش‌های متداول در کشت پیاز استفاده نمود).
محصول: هویج					
<p><u>علف‌های هرز هویج</u></p> <p>گاوجاق کن <i>Lactuca serriola</i></p> <p>شیرنرم <i>Sonchus oleraceus</i></p> <p>خردل وحشی <i>Sinapis arvensis</i></p> <p>تاج‌ریزی <i>Solanum nigrum</i></p> <p>سورف <i>Echinochloa crus-galli</i></p> <p>گونه‌های ارزن وحشی <i>Setaria spp.</i></p> <p>پیچک <i>Convolvulus arvensis</i></p>	<p>لینورون</p> <p>تری‌فلورالین*</p> <p>متری‌بوزین*</p> <p>متری‌بوزین*</p>	<p>WP 50%</p> <p>EC 48%</p> <p>WP 70%</p> <p>DF 75%</p>	<p>۲/۵ کیلوگرم</p> <p>۲ - ۲/۵ لیتر</p> <p>۱ - ۰/۷۵ کیلوگرم</p> <p>۱ - ۰/۷۵ کیلوگرم</p>	<p>به صورت پس‌رویشی و تا قبل از مرحله ۴ برگ‌گی هویج و اوایل رشد علف‌های هرز</p> <p>قبل از کاشت مخلوط با خاک به عمق ۱۰ سانتی‌متر</p> <p>در مرحله ۴ - ۲ برگ‌گی علف‌های هرز</p>	<p>وجین علف‌های هرز و روش‌های زراعی - مکانیکی توصیه می‌شود. لینورون پهن‌برگ‌کش و کشیده‌برگ‌کش می‌باشد، این سم دارای باقیماندگی در خاک است و در صورت استفاده از این علف‌کش باید به مدت حداقل ۵ ماه از کاشت محصول بعدی اجتناب نمود. تری‌فلورالین به صورت اختلاط با خاک پس از انجام عملیات خاک‌ورزی مناسب استفاده شود. متری‌بوزین اغلب پهن‌برگ‌ها و تعدادی از کشیده‌برگ‌ها را کنترل می‌کند ولی علف هرز تاج‌ریزی را کنترل نمی‌کند. با توجه به مشکلات زیاد در کنترل علف‌های هرز هویج انجام تحقیقات جهت ثبت سموم جدید پیشنهاد می‌گردد.</p>

نام محصول: سیبزمینی					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
گونه‌های کنه تارتن <i>Tetranychus spp.</i>	تترادیفون	EC 7.52%	۲ در هزار	با مشاهده ۳ - ۲ کنه به طور متوسط در مراحل فعال	اجرای عملیات زراعی که منجر به داشتن بوته‌های سالم شود، تمیز نگه داشتن مزرعه و حذف علف‌های هرز حاشیه آن توصیه می‌شود. سمپاشی در ساعات اولیه روز انجام شود. انتخاب سمپاش‌های مناسب ضروری است (نوع نازل سمپاش به گونه‌ای باشد که زیر برگ‌ها به سم آغشته شود).
	پروپارزیت*	EC 57%	۱ در هزار		
کرم‌های مفتولی <i>Agriotes lineatus</i>	کلرپیریفوس*	G 5%	۳۰ کیلوگرم		مبارزه زراعی شامل آیش، تناوب، تقویت ازت خاک، کنترل علف‌های هرز، شخم عمیق و از بین بردن غده‌های آلوده در زمین (در تناوب گندم کشت نشود) می‌باشد. استفاده از تله نوری و طعمه‌ای برای به دام انداختن حشرات کامل و مدیریت آبیاری توصیه می‌شوند. این سم به میزان توصیه شده پس از کشت در ته و کنار فاروها پخش و سپس زمان خاک‌دهی پای بوته‌ها با خاک مخلوط گردد.
شته‌های سیبزمینی <i>Aphis gossypii</i> <i>Myzus persica</i> <i>Macrosiphum euphorbiae</i> <i>Aulacorthum solani</i>	دیکلرئوس	EC 50%	۲ - ۱/۵ در هزار	استفاده از ارقام مقاوم و متحمل و رعایت بهداشت زراعی از جمله روش‌های مبارزه می‌باشد.	
	پیریمیکارب	WP 50%	۰/۷ - ۰/۵ کیلوگرم (محلول پاشی)		
	پیریمیکارب	DF50%	“ “ “		
	هپتتفوس	EC 50%	۱ در هزار		
	پی‌متروزین	WG 50%	۰/۵ کیلوگرم		
	پی‌متروزین	WP 25%	۱ کیلوگرم		
	ایمیداکلوپرید	WS 70%	۲۸/۵ گرم برای یکصد کیلوگرم غده بذری		
	تیامتوکسام	FS35%	۲۰ میلی‌لیتر برای یکصد کیلوگرم غده بذری		
			ضد عفونی غده بذری		
			“		

نام محصول: سیب‌زمینی					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
سوسک کلرادو <i>Leptinotarsa decemlineata</i>	فوزالن تیاکلوپرید	EC 35% SC48%	۲-۳ لیتر ۱۰۰-۱۵۰ میلی لیتر	اواسط خرداد و اواسط تیر	اجرای عملیات قرنطینه‌ای ضروری است. تناوب با محصولات غیر میزبان، تنظیم تاریخ کاشت، رعایت بهداشت مزرعه و عملیات زراعی مناسب توصیه می‌شود. در صورت استفاده از تیاکلوپرید حداقل فاصله آخرین سمپاشی تا برداشت محصول ۱۰-۳ روز می‌باشد، دز آن بستگی به تراکم آفت و شرایط منطقه دارد.
بید سیب‌زمینی <i>Phthorimaea operculella</i>	بپرتین	WP 0.1%	۳ کیلوگرم در تن		استفاده از تله‌های نوری و فرمونی در مزرعه برای شکار پروانه‌ها، شخم عمیق پس از برداشت، رعایت تناوب، یخ آب زمستانه، تنظیم تاریخ کاشت، کشت ارقام زودرس و برداشت هر چه زودتر محصول، خاک‌دهی پای بوته‌ها به خصوص آخر فصل، سرزنی بوته‌ها و جمع‌آوری غده‌های نمایان در سطح خاک توصیه می‌شود. در انبار از مالچ‌های مختلف استفاده شود.
شانکر ساقه سیب‌زمینی (مرگ گیاهچه) <i>Thanatephorus cucumeris</i> <i>(Rhizoctonia solani)</i>	تیا بندازول* پنسی کورون تری‌کودرما هارزیانوم ایپرودیون	WP 60% WP25% P5% WP50%	۲ در هزار ۱/۲۵ در هزار ۳ در هزار ۲ درصد وزنی غده	ضد عفونی غده قبل از کاشت و یا در انبار ضد عفونی غده بذری ضد عفونی غده بذری ضد عفونی غده بذری	حتی‌الامکان از غده‌های بذری عاری از اسکلروت (سختینه) قارچ استفاده شود (کمتر از ۱۰ اسکلروت در یک طرف غده بذری). ضد عفونی غده در انبار یا بلافاصله قبل از کاشت، مبارزه زراعی و به‌زراعی، تاریخ کاشت مناسب منطقه و عمق کاشت مناسب (۱۰-۱۵ سانتی‌متر) رعایت گردد. کشت در خاک با دمای ۸ درجه توصیه نمی‌شود. به هیچ وجه از سیاهک‌کش‌ها برای سیب‌زمینی استفاده نشود. پیش‌جوانه‌دار کردن غده‌ها توصیه می‌شود. کشت چغندر قند قبل از سیب‌زمینی موجب افزایش بروز بیماری می‌شود. استفاده از فرآورده‌های میکروبی حاوی <i>Trichoderma harzianum</i> به صورت کنار بوته (Side dressing) مخلوط با کودهای دامی توصیه می‌شود. معمولاً جداپه‌های تری‌کودرما اثر حفاظتی دارند و از بروز بیماری پیشگیری می‌کنند و در صورتی که پیش از ظهور علائم بیماری مصرف شوند، بیماری را بهتر کنترل می‌نمایند. تیمار غده‌ها پیش از کاشت به صورت یکنواخت توصیه می‌شود. پنسی کورون جهت پیشگیری و کنترل بیماری و ایپرودیون جهت کنترل بیماری به کار می‌رود.

نام محصول: سیب‌زمینی و گوجه‌فرنگی					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
آلترناریا (سیب‌زمینی و گوجه‌فرنگی) <i>Alternaria alternata</i> لکه‌موجی برگ <i>Alternaria solani</i>	کلرتالونیل	WP 75%	۱/۵۶ - ۲/۱۳ کیلوگرم	بر اساس موازین پیش‌آگاهی و با نظر کارشناس با مشاهده ۱ تا ۲ بوته آلوده در هر مترمربع	رعایت تناوب، حذف و مدفون کردن بقایای گیاهی، جلوگیری از استرس مواد غذایی، خشکی و رطوبتی، تنظیم دور آبیاری و برداشت پس از رسیدن غده‌ها (سیب‌زمینی) توصیه می‌شود. <i>A. solani</i> ایجاد توکسین در غده می‌نماید که بسیار خطرناک است. <i>A. alternata</i> ایجاد شانکر در ساقه گوجه‌فرنگی می‌کند. کلرتالونیل برای مبارزه با آلترناریای گوجه‌فرنگی به ثبت رسیده است. فاصله آخرین سمپاشی تا برداشت محصول ۱۴ روز است.
سفیدک دروغی سیب‌زمینی و گوجه‌فرنگی <i>Phytophthora infestans</i>	اکسی کلورمس سیموکسانیل + فاموکسادون فسفونیک‌اسید کلرتالونیل	WP 35% WDG52.5% SL40% SC72%	۳ در هزار ۰/۴ کیلوگرم ۶ لیتر ۲-۲/۵ لیتر	بر اساس موازین پیش‌آگاهی و با نظر کارشناس با ظهور علائم در برگ‌های مربوط به سرشاخه‌ها (۱ بوته در هر مترمربع)	جمع‌آوری و انهدام بقایای آلوده و کشت ارقام زودرس در شمال توصیه می‌شود. رعایت آیش و تناوب چندساله با غلات (گندم و جو)، استفاده از ارقام متحمل، رعایت بهداشت زراعی، تنظیم تهویه و کاهش رطوبت سطح غده‌های سیب زمینی، انجام برداشت پس از پینه بستن کامل غده‌های سیب زمینی، کشت در خاک‌های سبک، خاک‌دهی پای بوته‌ها، بهبود سیستم‌های سمپاشی و استفاده از سمپاش‌های (Low volume) جهت آغشته شدن پشت برگ‌ها و اجتناب از آبیاری مزارع در زمان شیوع بیماری توصیه می‌شود. حضور کارشناسان شبکه مراقبت در مناطق آلوده در شرایط بحرانی در روزهای ابری (سه روز متناوب با دمای شب ۱۵ - ۱۴ درجه و دمای روز حداکثر ۲۱ درجه) و پایش مزارع آلوده ضروری می‌باشد. سیموکسانیل + فاموکسادون و فسفونیک‌اسید برای کنترل سفیدک دروغی سیب‌زمینی ثبت شده‌اند. در صورت استفاده از کلرتالونیل فاصله آخرین سمپاشی تا برداشت محصول ۱۴ روز می‌باشد.
سفیدک پودری گوجه‌فرنگی <i>Leveillula taurica</i>	اکسی کلورمس	WP 35%	۳ کیلوگرم	با نظر کارشناس	استفاده از ارقام متحمل، تنظیم تهویه و رعایت دور آبیاری توصیه می‌شود. لزوم بررسی و تحقیقات سموم جدید جهت ثبت پیشنهاد می‌گردد.
بیماری خال سیاه سیب‌زمینی <i>Colletotrichum coccodes</i> شوره نقره‌ای <i>Helminthosporium spp.</i>	هیچگونه مبارزه شیمیایی توصیه نمی‌شود.				استفاده از غده بذری سالم و گواهی‌شده و حتی‌الامکان عاری از خال سیاه و شوره نقره‌ای، کاشت غده‌های بذری در خاک‌های با دمای بیش از ۱۵ درجه توصیه نمی‌شود. کشت در خاک‌های خشک و استرس آبیاری باعث تشدید بیماری می‌شود. در انبارها غده‌های با علائم شوره نقره‌ای حذف گردد و رطوبت انبار بیش از ۷۰ درصد نباشد.

نام محصول: سیب‌زمینی					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
پژمردگی و پوسیدگی ریشه Fusarium spp. Verticillium spp.	هیچگونه مبارزه شیمیایی توصیه نمی‌شود.				انتخاب غده بذری سالم و گواهی‌شده، تاریخ کاشت مناسب منطقه، جلوگیری از تنش‌های آبیاری و کاربرد کودهای ریزمغذی توصیه می‌شود.
نماتد پوسیدگی سیب‌زمینی Ditylenchus destructor نماتد مولد زخم Pratylenchus scribneri					عملیات به‌زراعی و آمایش زمین، تناوب زراعی با گیاهان غیرمیزبان، خشک نگه‌داشتن زمین (شخم خشک) و ائبارداری مناسب توصیه می‌شود.
نماتد سیست سیب‌زمینی Globodera rostochiensis G. pallida					رعایت آیش و تناوب (در خاک‌های آلوده ۷ - ۳ سال از کاشت ارقام حساس سیب‌زمینی خودداری شود و گیاهان غیرمیزبان مانند غلات و ذرت در تناوب قرار گیرد)، استفاده از غده بذری سالم، جلوگیری از حمل‌ونقل خاک و اندام‌های آلوده (اعمال مقررات قرنطینه‌ای) از نقاط آلوده به سالم، امحاء محصول لکه‌های آلوده و نیز ضدعفونی خاک این لکه‌ها با سموم تدخینی، استفاده از ارقام مقاوم و آفتاب‌دهی توصیه می‌شود.
پژمردگی باکتریایی و پوسیدگی فته‌ای سیب‌زمینی Ralstonia solanacearum	سم توصیه نمی‌شود.				استفاده از وارپته‌های مقاوم، انتخاب غده بذری سالم و گواهی‌شده، جمع‌آوری بقایای آلوده، ضدعفونی ادوات کشاورزی با محلول ۵٪ هیپوکلریت کلسیم توصیه می‌شود.
<u>بیماری‌های ویروسی</u> پیچیدگی برگ سیب‌زمینی Potato leafroll virus (PLRV) Potato virus Y (PVY) Potato virus X (PVX) Potato virus A (PVA) موزاییک یونجه Alfalfa mosaic virus (AMV)					مبارزه با ناقلین، تنظیم تاریخ کاشت، حذف گیاهان و علف‌های هرز میزبان، رعایت فاصله کشت با محصولات همجوار، استفاده از ارقام متحمل توصیه می‌گردد.

نام محصول: سبزمینی					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
ناقلین بیماری‌های ویروسی	ایمیداکلوپرید	WS 70%	۲۸/۵ گرم برای یکصد کیلوگرم غده بذری		ایمیداکلوپرید و تیماتوکسام جهت مبارزه با ناقلین و کنترل تلفیقی بیماری‌های ویروسی به طریق ضد عفونی غده بذری به کار برده شود.
شته‌ها، زنجبرک‌ها، تریپس و سفیدبالک‌ها	تیماتوکسام	FS35%	۲۰ میلی‌لیتر برای یکصد کیلوگرم غده بذری		
<u>علف‌های هرز سبزمینی</u> گونه‌های تاج‌خروس <i>Amaranthus spp.</i> سلمک <i>Chenopodium album</i> تاج‌ریزی <i>Solanum nigrum</i> خرفه <i>Portulaca oleracea</i> هفت‌بند <i>Polygonum aviculare</i> گونه‌های ارزن وحشی <i>Setaria spp.</i> سوروف <i>Echinochloa crus-galli</i> جو موشک <i>Hordeum leporinum</i> چچم <i>Lolium spp.</i>	پاراکوآت متری بوزین متری بوزین	SL 20% WP 70% DF 75%	۳ لیتر ۱ - ۰/۷۵ کیلوگرم ۱ - ۰/۷۵ کیلوگرم	بعد از سبز شدن علف هرز و قبل از رویش سبزمینی بعد از کاشت سبزمینی و قبل از سبز شدن آن و اوایل رشد علف‌های هرز	وجین علف‌های هرز، عملیات خاک‌ورزی مناسب، استفاده از روش‌های زراعی - مکانیکی و ماکار توصیه می‌شود. پاراکوآت را زمانی که ۲۰ درصد غده‌ها سبز شده‌اند می‌توان مصرف کرد. در صورت کاربرد دیرهنگام، علف‌کش می‌تواند به سبزمینی خسارت وارد کند. در صورت سمپاشی پس از رویش سبزمینی و علف‌های هرز (اوایل رشد) با متری بوزین، میزان مصرف آن به ۰/۷۵ - ۰/۵ کیلوگرم در هکتار کاهش یابد. این علف‌کش در کنترل اغلب پهن‌برگ‌ها و تعدادی از کشیده‌برگ‌ها مؤثر است. میزان مصرف آب در هکتار برای پاراکوآت ۵۰۰ لیتر توصیه می‌گردد.
نام محصول: گوجه فرنگی					
<u>علف‌های هرز گوجه فرنگی</u> گونه‌های تاج‌خروس <i>Amaranthus spp.</i> سلمک <i>Chenopodium album</i> گونه‌های ارزن وحشی <i>Setaria spp.</i> سوروف <i>Echinochloa crus-galli</i> قیاق <i>Sorghum halepense</i>	تری فلورالین* متری بوزین* فلوآزیفوپ‌پی بوتیل	EC 48% WP 70% EC15%	۲ - ۲/۵ لیتر ۱ - ۰/۷۵ کیلوگرم مناطق جنوبی*: ۱ لیتر سایر مناطق: ۱/۵ لیتر	قبل از کاشت مخلوط با خاک به عمق ۱۰ سانتی‌متر در مرحله ۴ - ۲ برگی بعد از سبز شدن علف‌های هرز در مرحله ۴ - ۲ برگی	تری فلورالین به صورت اختلاط با خاک و پس از انجام عملیات خاک‌ورزی مناسب استفاده شود. متری بوزین اغلب پهن‌برگ‌ها و تعدادی از کشیده‌برگ‌ها را کنترل می‌کند. فلوآزیفوپ‌پی بوتیل باریک‌برگ‌کش مزارع گوجه‌فرنگی است و در صورت سمپاشی بعد از مرحله ۴ برگی در مناطق جنوبی* ارجح‌تر است که از دز ۱/۵ لیتر در هکتار استفاده شود.

نام محصول: یونجه، شبدر، اسپرس

نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
سرخرطومی برگ یونجه <i>Hypera postica</i>	فوزالن مالاتیون فن والریت*	EC 35% EC 57% EC 20%	۲/۵ لیتر ۳ لیتر ۱ لیتر		<p>زمان مبارزه بسیار مهم است. مبارزه شیمیایی می‌بایست به زمان‌هایی محدود گردد که آفت در حداکثر حساسیت و پارازیتوئیدهای لارو در حداقل آن باشد، به نظر می‌رسد فصل پاییز می‌تواند زمان مناسبی برای مبارزه شیمیایی باشد (زمانی که حداقل ۵۰٪ تخم‌ها تفریخ شده باشند). لازم است در هر استان ایستگاه‌های تحقیقاتی زمان سمپاشی را اعلام نمایند. برداشت قبل از چین بهاره (برداشت زودهنگام یونجه در چین اول به خصوص اگر خسارت در نزدیکی زمان گل‌دهی باشد یکی از روش‌های موثر است) و چرای پاییزه پس از تخم‌ریزی در مبارزه مؤثر است. دوره کارنس ۱۵ روزه باید رعایت گردد. چرا در اواخر پاییز و اوایل بهار موثر است. شعله‌افکن در مزرعه آخر فصل پاییز روش مستدل در کاهش جمعیت آفت است.</p> <p>وقتی محصول به صورت تر است، مالاتیون استفاده شود.</p> <p>ادامه آزمایشات کاربردی جهت بررسی زمان مبارزه، تعداد سمپاشی و سموم مناسب توصیه می‌شود.</p>
سرخرطومی‌های ریشه یونجه <i>Sitona spp.</i>					<p>به یونجه‌های کهنه و شبدر خسارت می‌زند. مبارزه علیه لاروها توصیه نمی‌شود. پس از تناوب تجدید کشت شود. در صورت اقتصادی بودن خسارت با نظر کارشناس می‌توان از سموم گرانول دیازینون ۱۰٪ G و دیازینون ۶۰٪ EC یک لیتر در هکتار هم‌زمان با ظهور حشرات کامل هر نسل مبارزه نمود.</p>
شته‌های یونجه (شته خالدار) <i>Therioaphis trifolii</i> (<i>Therioaphis maculata</i>) <i>Acyrtosiphon pisum</i> <i>Aphis faba</i>	پیریمیکارب*	WP 50%	با نظر کارشناس ۰/۷ - ۰/۵ کیلوگرم	اواخر بهار و اوایل تابستان هم‌زمان با افزایش دما	<p>مبارزه شیمیایی فقط برای شته خالدار توصیه می‌شود (زمانی که جمعیت شته از ۲۰ عدد در هر ساقه تجاوز نماید). لذا ضروری است هنگام مبارزه به انبوهی شته توجه نمود. از مصرف متوالی یک سم اجتناب شود.</p>
سرخرطومی تخمدان شبدر <i>Apion sp.</i> <i>Apion trifolii</i> (<i>A. aestivum</i>)					<p>استفاده از بذر سالم و مطمئن، اساساً مبارزه زمانی توصیه می‌گردد که برداشت قبل از گل‌دهی کامل یونجه و عدم کاشت شبدر کنار مزارعی که جهت تولید بذر اختصاص یافته است رعایت شود. انجام آزمایشات جهت دستیابی به سموم مناسب پیشنهاد می‌گردد.</p>

نام محصول: یونجه، شبدر، اسپرس

نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
سوسک شاخک بلند ریشه‌خوار یونجه Plagionotus floralis					۱- سمپاشی علیه حشرات کامل آفت (با نظر کارشناس از سموم فسفره تماسی - نفوذی استفاده گردد). ۲- سمپاشی علیه لاروهای سن یک آفت، قبل از ورود به داخل ریشه ۳- استفاده از ارقام مقاوم یونجه در مناطق آلوده به آفت که نیاز به بررسی دارد. (در صورت دسترسی از ارقام مقاوم استفاده شود). ۴- در مناطق آلوده لازم است که کشت یونجه بیش از ۳ سال در زمین باقی نماند، زیرا با قطور شدن ریشه‌های یونجه، محیط مناسب برای ایجاد خسارت توسط آفت به وجود می‌آید.
زنبور بذرخوار Bruchophagus roddi (Eurytoma roddi)				هنگام سبز بودن غنچه‌ها و قبل از آن	استفاده از بذر بوجاری شده، شخم عمیق و زیر خاک نمودن بذور آلوده ریخته شده در مزرعه، برداشت قبل از گل‌دهی کامل چین اول و استفاده از چین دوم جهت بذرگیری توصیه می‌شود. در صورت نیاز با نظر کارشناس منطقه از سموم فسفره تماسی- نفوذی استفاده گردد. از سمپاشی در زمان گل اجتناب گردد.
سن لیگوس Exolygus (=Lygus) rugulipennis					از بین بردن علف‌های هرز حاشیه و رعایت بهداشت مزارع توصیه می‌شود. لازم به توجه می‌باشد که افزودن شادابی بوته‌ها از شدت خسارت سن‌ها می‌کاهد. انجام تحقیقات جهت راه‌های کنترل و دستیابی به سموم موثر پیشنهاد می‌گردد.
کرم برگ‌خوار (کارادینا) Spodoptera exigua برگ‌خوار مصری (پرو دنیا) Spodoptera littoralis					به صورت یک آفت مهم مطرح نیست. در صورت نیاز به مبارزه شیمیایی از سموم لاروکش کم‌دوام استفاده گردد.
سفیدک داخلی یونجه Peronospora aestivalis	مانکوزب	WP 80%	۲ در هزار	پس از برداشت	چین اول زودتر برداشت شود.
سفیدک سطحی یونجه Leveillula leguminosarum	دینوکاپ سولفور	WP 18.25% WP 80-90%	۱ - ۰/۵ کیلوگرم ۲ - ۳ کیلوگرم	با مشاهده اولین علائم و مناسب بودن شرایط	

نام محصول: یونجه، شبدر، اسپرس					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
لکه قهوه‌ای برگ یونجه <i>Pseudopeziza medicaginis</i>	مانب	WP 80%	۲ کیلوگرم	در صورت آلودگی شدید	استفاده از وارنیه‌های مقاوم و متحمل و برداشت به موقع توصیه می‌شود.
لکه آجری یونجه <i>Stemphylium botryosum</i>					برداشت محصول پس از پیدایش اولین علائم بیماری، کشت ارقام مقاوم، انهدام بقایای آلوده سال قبل و کاهش میزان آبیاری تا حد امکان توصیه می‌شود.
لکه سیاه شبدر <i>Cymadothea trifolii</i> (<i>Polythrincium trifolii</i>)					برداشت زودتر از موقع و کاهش میزان آبیاری تا حد امکان، کشت ارقام مقاوم و از بین بردن بقایای آلوده توصیه می‌شود.
نماتد ساقه یونجه <i>Ditylenchus dipsaci</i>	دیمتوات	EC 40%	۰/۴ لیتر ماده خالص در هکتار در مزارع بذری	قبل از به گل رفتن محصول	رعایت بهداشت زراعی و تنظیم تاریخ کاشت توصیه می‌شود. انجام بررسی به منظور ضدعفونی بذرها با سموم تدخینی پیشنهاد می‌شود.
بیماری جارویی شدن یونجه <i>Phytoplasma spp.</i>					ناقل بیماری: زنجبرک <i>Orosius albicinctus</i> مناطق انتشار: سیستان و بلوچستان، کرمان، فارس، یزد
<u>علف‌های هرز</u> تاج‌خروس <i>Amaranthus spp.</i> سلمک <i>Chenopodium album</i> سس <i>Cuscuta campestris</i> بی‌تی‌راخ <i>Galium tricoratum</i> تریچه وحشی <i>Raphanus raphanistrum</i> شلمی <i>Rapistrum rugosum</i> سوروف <i>Echinochloa crus-galli</i> گونه‌های ارزن وحشی <i>Setaria spp.</i> مریم‌گلی <i>Salvia sp.</i> ترشک <i>Rumex sp.</i> پیچک <i>Convolvulus arvensis</i> اویارسلام <i>Cyperus spp.</i> قیاق <i>Sorghum halepense</i>	کلرتال‌دیمتیل	WP 75%	۱۲ - ۸ کیلوگرم	در یونجه تازه کاشت بعد از کاشت قبل از سبز شدن، یا اوایل بهار قبل از بیدار شدن یونجه	کلرتال‌دیمتیل به منظور پیشگیری از سس و دیگر علف‌های هرز در اواخر زمستان، قبل از بیدار شدن یونجه مصرف شود. پاراکوات فقط برای از بین بردن هسته‌های اولیه آلوده به سس مناسب است، از جایجایی یونجه‌های آلوده به سس خودداری شود. فقط در صورتی که آلودگی به سس سطح وسیع داشته باشد از گلیفوزیت استفاده گردد. (مصرف فری‌گیت به میزان ۵ در هزار (۲ لیتر در هکتار) و یا سولفات آمونیوم به میزان ۲٪ (۸ کیلوگرم در هکتار) همراه با گلیفوزیت مصرف آن را کاهش می‌دهد). جهت کنترل علف‌های پهن‌برگ، فقط یکبار از سم ایمازاتاپیر استفاده شود و آخر کشت یونجه از مصرف آن خودداری شود. جهت کنترل علف‌های پهن‌برگ و برای سمپاشی با بنتازون آب مزرعه بایستی تخلیه شود.
	پاراکوات	SL 20%	۵ - ۳ لیتر	بعد از سبز شدن سس	
	گلیفوزیت®	SL 41%	۳۶۶ - ۳۷۰ میلی‌لیتر	در مرحله ۲۵ - ۲۰ سانتی‌متری	
	ایمازاتاپیر	SL 10%	۱ - ۰/۷۵ لیتر	یونجه و اگر سس به یونجه	
	ای پی تی سی	EC 82%	۶ - ۳ لیتر	چسبیده باشد و قبل از گل‌دهی	
	بنتازون	SL 48%	۳ - ۲/۵ لیتر	سس	

نام محصول: مرکبات					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
کنه زنگار (کنه نقره‌ای) <i>Phyllocoptruta oleivora</i>	بروموپروپیلات*	EC 25%	۱/۵ در هزار	بر اساس پیش‌آگاهی و با نظر کارشناس	زمان و فاصله سمپاشی بر اساس بیولوژی آفت انجام گیرد. تناوب مصرف سموم کنه‌کش رعایت شود. کاربرد آبامکتین: ۲۰ میلی‌لیتر آبامکتین + ۲۵۰ میلی‌لیتر روغن + ۱۰۰ لیتر آب
	پیریدابین	WP 20%	۰/۴ تا ۰/۵ در هزار		
	آبامکتین	EC 1.8%	۰/۲ در هزار		
	هگزازی‌تیاژوکس*	EC 10%	۰/۵ در هزار		
	زینب	WP 80%	۲ در هزار		
	مانکوزب	WP 80%	۲ در هزار		
	آزوسیکلوتین	WP25%	۱ در هزار		
	فن‌پیروکسی‌میت اسپیرودیکلوفن	SC5% SC24%	۰/۵ در هزار ۰/۲۷ در هزار		
کنه قرمز مرکبات <i>Panonychus citri</i>	تترادیفون	EC 7.52 %	۲ در هزار	اواخر زمستان	اسفند ماه: سمپاشی زمستانه با روغن به نسبت ۱/۵٪ مصرف سموم تترادیفون و کلوفنتزین به صورت مبارزه زمستانه، با نظر کارشناس و به منظور تخم‌کشی انجام گیرد. مصرف روغن ۱ - ۰/۵٪ بسته به شرایط محیط و زیر نظر کارشناس انجام شود. فن‌پیروکسی‌میت به همراه روغن ۱٪ علیه تخم‌کنه‌ها کاربرد دارد.
	کلوفنتزین*	SC 50%	۰/۵ - ۰/۲۵ در هزار	اواخر زمستان	
	بروموپروپیلات	EC 25%	۱ در هزار	بر اساس پیش‌آگاهی و با نظر کارشناس	
	بنزوکسی‌میت	EC 20%	۱ در هزار		
	هگزازی‌تیاژوکس	EC 10%	۰/۷۵ - ۰/۵ در هزار		
	فن‌پیروکسی‌میت	SC 5%	۱ - ۰/۵ در هزار		
	روغن امولسیون‌شونده	O 80%			
کنه شرقی مرکبات <i>Eutetranychus orientalis</i>	بروموپروپیلات	EC 25%	۱ در هزار	در مناطق مرکبات‌خیز جنوب وجود دارد و مبارزه با نظر کارشناس منطقه انجام شود.	
	بنزوکسی‌میت	EC 20%	۱ در هزار		
	هگزازی‌تیاژوکس*	EC 10%	۰/۷۵ - ۰/۵ در هزار		
	فن‌پیروکسی‌میت*	SC 5%	۱ - ۰/۵ در هزار		

نام محصول: مرکبات					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
گونه‌های بالشک‌ها Pulvinaria spp.	روغن امولسیون‌شونده	O 80%	۱/۵ در صد	به شرح ستون ملاحظات بر اساس موازین پیش‌آگاهی و با ظهور ۶۰٪ پوره‌ها	در مناطق مرکبات خیز جنوب هرگونه سمپاشی منوط به توصیه کارشناسان منطقه است. مصرف سموم ذکر شده همراه با روغن ۱- ۰/۵ درصد انجام شود. روغن پاشی زمستانه: پس از سپری شدن اوج سرمای زمستان و قبل از بیداری درختان دز مصرف روغن امولسیون‌شونده بدون آب ۲۵٪ کمتر از روغن معمولی (آبدار) می‌باشد. از کاربرد پیری پروکسی فن در جوار درختان توت و مناطق نوغان‌خیز جلوگیری شود. مبارزه بیولوژیک برای کنترل شپشک آردآلود با استفاده از کشدوزک کریپتولوس با توجه به دستورالعمل و برای شپشک استرالیایی با استفاده از کشدوزک ودالیا با توجه به دستورالعمل انجام شود.
شپشک ستاره‌ای Ceroplastes floridensis	اتیون	EC47%	۲ - ۱/۵ در هزار		
سپردار الفی lepidosaphes gloverii	کلرپیریفوس	EC 40.8%	۲ - ۱/۵ در هزار		
سپردار قهوه‌ای Chrysomphalus dictyospermi	دیازینون	EC 60%	۱ در هزار		
شپشک نرم‌تن Coccus hesperidum	مالاتیون	EC 57%	۲/۵ - ۲ در هزار		
سپردار زرد Aonidiella aurantii (Aonidiella citrina)	پیری پروکسی فن	EC 10%	۰/۷ - ۰/۵ در هزار		
سپردار زرد شرقی Aonidiella orientalis	بوپروفزین	SC40%	۰/۷۵ - ۰/۵ در هزار		
سپردار واوی Lepidosaphes beckii					
شپشک آردآلود Nipaecoccus viridis					
شپشک آردآلود Planococcus citri					
شپشک استرالیایی Icerya purchasi					
شته‌ها Aphididae	مالاتیون	EC 57%	۲/۵ - ۲ در هزار	در صورت پیچیدگی ۲۵٪	با توجه به مسائل شته مرکبات انجام آزمایش برای دستیابی به سموم مناسب‌تر ضروری است.
خانواده Aphididae	پیریمیکارب*	DF50%	۰/۷ - ۰/۵ در هزار	برگ‌های انتهایی روی جوانه‌ها	

نام محصول: مرکبات					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
پروانه مینوز برگ <i>Phyllocnistis citrella</i>	دیفلوبنزورون ایمیداکلوپرید هگزافلومورون	WP 25% SC 35% EC10%	۰/۵ در هزار + ۰/۳ درصد روغن ۰/۳۵ در هزار + ۰/۳ درصد روغن ۲۵ میلی لیتر سم + ۳۰۰ میلی لیتر روغن + ۱۰۰ لیتر آب	به محض مشاهده علائم خسارت روی جوانه های تابستانه در دو نوبت سمپاشی به فاصله ۱۲ - ۱۰ روز	در مناطق مرکبات خیز جنوب هرگونه سمپاشی منوط به توصیه کارشناسان منطقه است. درختان جوان فاقد جوانه نیاز به سمپاشی ندارند. مصرف دیفلوبنزورون و ایمیداکلوپرید برای نهالستانها و درختان جوان مرکبات تا حداکثر ۵ سال سن، توصیه می شود. شناسایی دشمنان طبیعی و مبارزه بیولوژیک پیشنهاد می شود.
پسیل مرکبات <i>Diaphorina citri</i>	ایمیداکلوپرید* پیری پروکسی فن* پیری پروکسی فن* + روغن امولسیون شونده	SC35% EC 10% EC 10% O 80%	۰/۵ در هزار ۰/۵ در هزار ۰/۵ در هزار ۰/۵ درصد روغن	موارد قرنطینه ای با توجه به دستورالعمل رعایت گردد. در زمان گل از سمپاشی با سموم گروه نئونیکوتینوئید (ایمیداکلوپرید) خودداری شود. در سال یکبار از سموم گروه نئونیکوتینوئید استفاده شود.	
سفیدبالک مرکبات (عسلک یا مگس سفید) <i>Dialeurodes citri</i>	آمیتراز*	EC 20%	۲ - ۱/۵ در هزار	با نظر کارشناس	استفاده از کارت های زرد رنگ توصیه می شود. انجام تحقیقات در مورد بیولوژی و عوامل کنترلی آفت پیشنهاد می گردد. آمیتراز از ابتدای سال ۱۳۹۱ از فهرست سموم مجاز حذف می گردد لذا آزمایش سموم جایگزین پیشنهاد می گردد.
مگس میوه مدیترانه ای <i>Ceratitís capitata</i>	طعمه پاشی: مالاتیون* + پروتئین هیدولیزات	EC57%	۲ در هزار ۵ - ۲ درصد (بسته به غلظت)	بهار، تابستان و اوایل پاییز	برداشت زودهنگام و به موقع میوه ها، جمع آوری و معدوم کردن میوه های آلوده، شخم سطحی باغات (زیر سایه انداز درخت)، شکار انبوه حشرات نر با استفاده از فرمون جلب کننده تری مدلور (۵۰ - ۲۵ تله در هکتار)، شکار انبوه حشرات نر و ماده با استفاده از جلب کننده های سراتراپ، بیولور و پروتئین هیدرولیزات سموم (۱۰۰ - ۷۰ تله در هکتار) و چنانچه تراکم آفت در یک روز ۳ - ۲ مگس در هر تله باشد، طعمه پاشی طبق دستورالعمل توصیه می شود.
حلزون ها خانواده <i>Helicidae</i> راب ها (لیسک) خانواده <i>Limacidae</i>	متالدهید متیوکارب نوارمسی	B 6% WP 50%	۲۵ - ۲۰ کیلوگرم طعمه ۲۵ - ۲۰ کیلوگرم طعمه ۴٪	بهار و پاییز	پخش طعمه به صورت کپه ای هنگام غروب آفتاب انجام شود.

نام محصول: مرکبات					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
پوسیدگی طوقه (گموز) <i>Phytophthora citrophthora</i> <i>Ph. nicotianae</i>	اکسی کلورمس مخلوط بردو*	WP 35%	۱ درصد ۱۰ - ۵ درصد	با نظر کارشناس در بهار قبل از بارندگی	مبارزه زراعی: استفاده از پایه متحمل، فاصله داشتن محل پیوندک از زمین، ایجاد زهکش در باغ، تمیز نگه داشتن باغ به ویژه محل طوقه درخت و حذف علفهای هرز، کنار زدن خاک پای طوقه، تراشیدن بافت آلوده و بستن محل زخم با چسب حاوی قارچ کش و تقویت گیاه با کودهای مناسب توصیه می شود.
آنتراکنوز <i>Glomerella cingulata</i> <i>(Colletotrichum gloeosporioides)</i>					حذف شاخه های خشکیده در پاییز، سمپاشی در زمستان موقع خواب درخت با ترکیبات مسی و تقویت درخت با استفاده از کود مناسب توصیه می شود.
شانکر باکتریایی لیموترش <i>Xanthomonas axonopodis</i> pv. <i>citri</i>	مخلوط بردو اکسی کلورمس*	WP 35%	۰/۵ درصد ۱ در هزار	در بهار و پاییز هم زمان با جوانه زنی در صورت بروز بارندگی پس از سمپاشی، نیاز است سمپاشی تکرار گردد.	هرس سرشاخه های آلوده و در صورت آلودگی بالای ۵ درصد فقط یکبار سمپاشی قبل از گل دهی با سموم ذکر شده انجام شود. رعایت مقررات قرنطینه با توجه به دستورالعمل و ممنوعیت جابجایی هر گونه اندام های آلوده به مناطق سالم توصیه می شود. مناطق انتشار: هرمزگان، جنوب کرمان، سیستان و بلوچستان، کرمان، فارس
کپک سبز و آبی میوه مرکبات <i>Penicillium digitatum</i> <i>p. italicum</i>					جلوگیری از تجمع جمعیت زیاد اسپور در محل های نگهداری و بسته بندی، بازدید و بررسی میوه های داخل بسته بندی و جدا کردن میوه های آلوده در هوای آزاد با استفاده از پنکه در محل های نگهداری و تهویه بهتر، رعایت استاندارد دما و رطوبت در انبارها توصیه می شود. آزمایش سموم جدید پیشنهاد می گردد.
پوسیدگی سیاه میوه تامسون <i>Alternaria citri</i>					با توجه به خسارت بالا، آزمایش سموم جدید جهت کنترل بیماری پیشنهاد می گردد.
واکس محافظ مرکبات محتوی (۰/۲ درصد ایمازالیل و ۰/۵ درصد تیابندازول) به منظور حفظ و نگهداری محصول مرکبات به صورت اندود کردن میوه با اسفنج آغشته به محلول با دز ۱ در هزار توصیه می شود.					

نام محصول: مرکبات					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
سرخشکیدگی درختان مرکبات <i>Natrasia mangiferae</i>					هرس سرشاخه‌های آلوده و حذف بقایای آلوده، تقویت درختان، مدیریت آبیاری و اجتناب از کشت ارقام پرتقال، نارنج، نارنگی، لیمو و گریپ‌فروت که حساسیت بیشتری دارند.
بیماری فیتوپلاسمایی جاروک لیموترش <i>Candidatus Phytoplasma aurantifolia</i>					استفاده از ارقام مقاوم، ردیابی و کنترل بیماری، ممنوعیت کشت جدید لیموترش در مناطق آلوده، ممنوعیت تولید نهال در مناطق آلوده، ممنوعیت جابجایی اندام‌های آلوده به مناطق سالم، امحاء درختان آلوده در مناطق جدیداً آلوده و مبارزه با ناقلین توصیه می‌شود.
بیماری ویروسی تریستزای مرکبات <i>Citrus tristeza virus (CTV)</i>					رعایت مقررات قرنطینه و موازین بهداشتی جهت جلوگیری از انتقال نهال و هرگونه اندام تکثیری از مناطق آلوده به مناطق سالم، امحاء درختان در مناطق جدیداً آلوده، استفاده از پایه‌های مقاوم و کنترل ناقلین توصیه می‌شود.
نماتد مرکبات <i>Tylenchulus semipenetrans</i>	دی‌کلروپروپن + متیل‌ایزوتیوسیانات	SL 100%	قبل از کشت در دمای ۲۵-۲۰ درجه	این سم دارای خاصیت گیاه‌سوزی شدید است. رعایت نکات بهداشتی در تولید نهال و جلوگیری از انتقال نهال‌های آلوده در باغاتی که سابقه کشت مرکبات دارد، توصیه می‌شود. ضدعفونی خاک با سموم تدخینی تحت نظر کارشناس توصیه می‌شود. انجام بررسی در مورد سموم مناسب توصیه می‌شود.	
<p>علف‌های هرز سلمک <i>Chenopodium album</i> پیچک صحرائی <i>Convolvulus arvensis</i> مرغ <i>Cynodon dactylon</i> اویارسلام <i>Cyperus rotundus</i> پاسپالوم <i>Paspalum distichum</i> حلفه <i>Imperata cylindrica</i> جگن <i>Carex sylvatica</i></p>	پاراکوات گلیفوزیت گلو فوسینت آمونیوم	SL 20% SL 41% SL 20%	۳ لیتر ۱۲ - ۴ لیتر ۱۰ - ۵ لیتر	مراحل اولیه رویش علف‌های هرز (۱۰-۵ سانتی‌متری) بعد از رویش علف‌های هرز در حداکثر رشد، هنگام اوایل گل‌دهی مراحل اولیه رویش علف‌های هرز (۱۰-۵ سانتی‌متری)	گلیفوزیت و پاراکوات توسط بافت‌های سبز جذب می‌شود، در باغات جوان که تنه نهال سبز است به این مسئله کاملاً توجه شود. گلیفوزیت ۱۲-۶ لیتر در هکتار برای علف‌های هرز دائمی و ۴-۲ لیتر در هکتار برای علف‌های هرز یک‌ساله کاربرد دارد. مصرف فری گیت ۵٪ و سولفات آمونیوم ۲٪ باعث کاهش دز گلیفوزیت می‌گردد (۶-۵ لیتر در هکتار). میزان مصرف آب در هکتار برای پاراکوات و گلو فوسینت آمونیوم ۵۰۰ لیتر و برای گلیفوزیت ۲۰۰ لیتر در نظر گرفته شد.

نام محصول: پسته					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
کنه اریوفید پسته <i>Aceria (=Eriophyes) pistaciae</i> <i>Aceria (= Eriophyes) stefanii</i>	سولفور بروموپروپیلات*	WP 80-90% EC 25%	۳ - ۲ در هزار ۲ - ۱/۵ در هزار	بلافاصله بعد از باز شدن گلبرگ‌ها و تشکیل میوه	هرس سرشاخه‌های بدشکل و معدوم کردن آن‌ها توصیه می‌شود.
کنه معمولی پسته <i>Tenuipalpus granati</i>	پروپارزیت بروموپروپیلات*	EC 57% EC 25%	۱ در هزار ۲ - ۱/۵ در هزار	بر اساس موازین پیش‌آگاهی	
پسیل پسته (شیره خشک) <i>Agonoscena pistaciae</i>	آمیتراز ایمیداکلوپرید فلوفنوکسورون هگزافلومورون فوزالن + تفلوبنزورون فوزالن استامی‌پرید تیامتوکسام تیامتوکسام اسپیرودی‌کلوفن تیاکلوپرید تیاکلوپرید فن‌پیروکسی‌میت	EC 20% SC 35% DC 5% EC 10% EC 21.75% EC 35% SP20% WG25% SC24% SC24% SC48% OD 24% EC 5%	۱/۵ در هزار ۰/۴ در هزار ۰/۵ در هزار ۰/۷ - ۰/۵ در هزار ۲/۵ در هزار ۲/۵ در هزار ۰/۲ - ۰/۲۵ در هزار ۰/۳ در هزار ۰/۴ در هزار ۰/۴ - ۰/۳ در هزار ۰/۴ - ۰/۳ در هزار ۰/۳ در هزار ۰/۵ در هزار	بر اساس موازین پیش‌آگاهی	استفاده از کارت‌های زرد چسبنده در قالب مدیریت تلفیقی آفات برای تخمین آفت و کاهش جمعیت حشرات کامل زمستان‌گذران موثر می‌باشد. مبارزه بیولوژیک با استفاده از کریزوکارت طبق دستورالعمل و در قالب مدیریت تلفیقی آفات انجام شود. شخم زمستانه بین ردیف‌ها و زیر خاک کردن بقایای گیاهی، حذف علف‌های هرز میزبان شته‌ها، عدم سمپاشی در باغ‌هایی که دشمنان طبیعی فعال هستند نیز توصیه می‌شود. دفعات سمپاشی با نظر کارشناس منطقه صورت گیرد زیرا بستگی به میزان آلودگی دارد. از زمان رسیدن پسته سمپاشی انجام نشود. حتی المقدور از اواسط مرداد به بعد سمپاشی انجام نگیرد. آزمایش تحقیقی اجرایی برای تاثیر و میزان دز مصرفی پیشنهاد می‌شود. آمیتراز از ابتدای سال ۱۳۹۱ از فهرست سموم مجاز کشور حذف می‌گردد.
زنجره پسته (شیره تر) <i>Sulamicerus stali</i> <i>(Idiocerus stali)</i>	فوزالن* فوزالن + تفلوبنزورون* دیازینون*	EC 35% EC 21.75% EC 60%	۲ - ۱/۵ در هزار ۲/۵ در هزار ۱/۵ در هزار	بعد از ظهور پوره‌ها	استفاده از کارت‌های زرد چسبنده در قالب مدیریت تلفیقی آفات برای تخمین آفت و کاهش جمعیت آن موثر می‌باشد. با توجه به وجود سایر آفات که مبارزه با آن‌ها هم‌زمان است، با نظر کارشناس سمپاشی انجام گیرد. بررسی تحقیقات روی زنجره سبز پسته <i>Emposca</i> پیشنهاد می‌شود. بررسی و آزمایش سموم جدید و موثر پیشنهاد می‌گردد.

نام محصول: پسته					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
سن‌های ناقل نماتوسپورا Brachynema spp. Acrosternum spp. سن قرمز Lygaeus panderus سن درختی Apodiphus amygdali	فنتیرونیون	EC 50%	۱/۵ در هزار	با ریزش سن روی درختان با نظر کارشناس و بر اساس موازین پیش‌آگاهی	حمایت از دشمنان طبیعی، عدم حذف علف‌های هرز در زمان حمله سن‌ها و حذف علف‌های هرز میزبان سن‌های زیان‌آور پسته مانند اسفند، گونه‌های شور، علف خرس، شورکاکلی و گل قاصد در باغ در اوایل و اواخر فصل رویشی توصیه می‌شود. آزمایش سموم جدید و کم‌خطر پیشنهاد می‌گردد.
پروانه چوبخوار Kermania pistaciella	تیودی‌کارب فرمون جنسی چوبخوار پسته + پرمترین لوفنورون + فنوکسی‌کارب لوفنورون هگزافلومورون	DF 80% 2% pheromone +6% permethrin (At&k) EC 10.5% EC 5% EC 10%	۱/۵ در هزار ۷-۵ قطره ۵۰ میلی‌گرمی روی شاخه درختان ۱/۵ در هزار ۱/۵ در هزار ۱ در هزار به همراه ۰/۵ درصد روغن	بعد از ریزش دوسوم گلبرگ‌ها و پیدایش پسته‌ها به اندازه ارزن یا بر اساس تعیین درجه حرارت موثر برای پیک پرواز زمان استفاده از فرمون جنسی چوبخوار پسته: بعد از ظهور حشرات کامل در باغات پسته	استفاده از تله‌های فرمونی برای تخمین جمعیت آفت، تعیین زمان مبارزه و کاهش جمعیت آفت توصیه می‌شود. حمایت از دشمنان طبیعی شامل عدم سمپاشی در جمعیت کم آفت و عدم سمپاشی روی شفیقه‌ها در جمعیت متوسط آفت پیشنهاد می‌گردد. فرمون جنسی چوبخوار پسته + پرمترین به صورت ۷-۵ قطره ۵۰ میلی‌گرمی به صورت یک‌بار در سال بر روی شاخه‌های درختان استفاده شود. در مورد روش‌های مبارزه غیر شیمیایی از جمله استفاده از فرمون‌ها انجام تحقیقات پیشنهاد می‌گردد.
پروانه میوه‌خوار Recurvaria pistaciicola	اکسی‌دیمتون‌متیل فنتیون	EC 25% EC 50%	۱/۵ در هزار “ “ “	بعد از تشکیل میوه‌های ریز پسته	استفاده از نوار مقوایی دور تنه درخت در شهریورماه در کاهش جمعیت آفت موثر است. بررسی و آزمایش سموم جدید و کم‌خطر پیشنهاد می‌شود.
پروانه پوستخوار پسته (کراش) Arimania komaroffii	فوزالن* فوزالن + تفلوبنزورون* دیازینون*	EC 35% EC 21.75% EC 60%	۲ در هزار ۲/۵ در هزار ۱/۵ در هزار	مبارزه با نسل اول: یک هفته بعد از تشکیل میوه‌های پسته برای نسل‌های بعدی در صورت نیاز بر اساس تراکم آفت و با نظر کارشناس	شخم و یخ‌آب زمستانه توصیه می‌شود.

نام محصول: پسته					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
پروانه‌های برگ‌خوار <i>Ocneria terebynthina</i>	فوزالن* فوزالن + تفلوبنزورون* دیازینون*	EC 35% EC 21.75% EC 60%	۲ در هزار ۲/۵ در هزار ۱/۵ در هزار		شخم و یخ‌آب زمستانه توصیه می‌شود.
سوسک سرشاخه‌خوار <i>Hylesinus vestitus</i>	فنتیون فنتروتیون	EC 50% EC 50%	۱/۵ در هزار ۱/۵ در هزار	اواخر فروردین تا اوایل اردیبهشت با نظر کارشناس	هرس شاخه‌های ضعیف شده و خشک، تله‌گذاری آن‌ها و سپس معدوم کردن آن‌ها توصیه می‌شود. فنتروتیون ۲/۵ تا ۲ در هزار + نفت سفید ۱۰ تا ۱۲ در هزار همراه با صابون مایع به مقدار ۳/۵ در هزار نیمه اول اردیبهشت با نظر کارشناس استفاده گردد. بررسی و آزمایش سموم جدید و کم‌خطر پیشنهاد می‌شود.
کاپنودیس <i>Capnodis cariosa</i>					تقویت درختان با تغذیه مناسب و آبیاری کافی و به موقع توصیه می‌شود.
سرخرطومی پسته <i>Polydrosus davatchii</i>	دیازینون*	EC 60%	۱/۵ در هزار		شخم زمستانه باغ انجام شود.
زنبور طلایی مغزخوار <i>Megastigmus pistaciae</i> زنبور مغزخوار <i>Eurytoma plotnikovi</i>					بهترین راه مبارزه برداشت کامل محصول، جمع‌آوری و از بین بردن میوه‌های آلوده روی درختان و روی زمین در فصل زمستان است، چون این آفت به صورت لارو داخل میوه زمستان‌گذرانی می‌کند.
شپشک سرشاخه پسته <i>Pistaciapis pistaciae</i> (<i>Lepidosaphes pistaciae</i>) شپشک تنه‌ای پسته <i>Melanaspis inopinatus</i>	اتیون* دیازینون	EC 47% EC 60%	۲ - ۱/۵ در هزار + ۰/۵ درصد روغن ۱/۵ در هزار + ۰/۵ درصد روغن	اوایل اردیبهشت با مشاهده ۰/۵۰ پوره‌های سن یک	نوبت دوم مبارزه با نظر کارشناس و برحسب نیاز با ۱ - ۰/۵٪ روغن به فاصله ۱۵-۱۰ روز از سمپاشی اول انجام شود. استفاده از کود پتاس و تقویت درخت در کاهش جمعیت آفت موثر است.

نام محصول: پسته					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
بیماری لکه‌برگی آلترناریایی <i>Alternaria alternata</i> <i>Alternaria tenuissima</i> <i>Alternaria spp.</i>	کاپتان*	WP 50%	۳ در هزار		هرس شاخه‌های مجاور سطح زمین، حذف علف‌های هرز با توجه به شرایط باغ، مدیریت آبیاری و عدم تاخیر در برداشت توصیه می‌شود. آزمایش مقایسه اثر قارچ‌کش‌های مختلف برای کنترل بیماری ضروری است.
پوسیدگی فیتوفتورایی ریشه و طوقه (گموز پسته) <i>Phytophthora spp.</i>	مخلوط بردو* اکسی کلورمس*	WP 35%	۴ درصد محلول ۱ درصد	در زمان مشاهده آلودگی	مدیریت دقیق آبیاری و کاهش مدت زمان اشباع شدن خاک، کنار زدن خاک اطراف طوقه درخت تا روی ریشه‌های اصلی (ایجاد آغلو در کنار تنه درختان)، استفاده از پایه‌های متحمل، تراشیدن بافت‌های آلوده ناحیه طوقه در درختان آلوده شده با آلودگی کمتر از ۵۰٪ و معدوم کردن نواحی آلوده و ضدعفونی محل با قارچ‌کش‌های مناسب، حذف و ریشه‌کشی درختان بیمار خشک شده و ضدعفونی محل درخت با قارچ‌کش‌های مناسب توصیه می‌شود. آزمایش مقایسه اثر قارچ‌کش‌های مختلف برای کنترل بیماری ضروری است.
عارضه سرخشکیدگی درختان پسته <i>Paecilomyces variotii</i> <i>Cytospora spp.</i> <i>Natrassia magiferae</i>					هرس شاخه‌های آلوده، آبیاری مناسب و به موقع درختان، اصلاح وضعیت خاک، تقویت درختان با تغذیه مناسب و کنترل به موقع آفاتی مانند شپشک و سوسک‌های پوستخوار توصیه می‌شود.
نماتد مولد غده ریشه (ریشه گرهی) <i>Meloidogyne spp.</i>	کادوزفوس فنامیفوس	G 10% G 10%	۱۵ - ۱۰ گرم در هر مترمربع سایه‌انداز درختان	نوبت اول: پس از برداشت میوه نوبت دوم: در اواخر بهمن‌ماه و اوایل اسفندماه	تهیه نهال گواهی شده از نهالستان‌های سالم، استفاده از پایه‌های متحمل، جلوگیری از انتقال خاک و ادوات کشاورزی از قسمت‌های آلوده به سالم، بهبود وضعیت خاک‌های سبک و شنی با مشاوره مراجع ذیصلاح، بهبود تغذیه گیاه به خصوص از نظر پتاسیم با نظر کارشناس، خودداری از کاشت گیاهانی مانند گوجه‌فرنگی، بادمجان، فلفل و کدوئیان در مجاورت نهالستان و داخل باغ‌های پسته و کنترل علف‌های هرز مانند تاج‌ریزی که به شدت به این نماتدها آلوده می‌شوند توصیه می‌شود. انجام تحقیقات به منظور دستیابی به روش‌های دقیق و عملی مبارزه ضروری به نظر می‌رسد.

نام محصول: پسته					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
<p>علف‌های هرز</p> <p>مرغ</p> <p><i>Cynodon dactylon</i></p> <p>ارزن وحشی</p> <p><i>Setaria viridis</i></p> <p>سلمک</p> <p><i>Chenopodium album</i></p> <p>خارشر</p> <p><i>Alhagi persarum</i></p> <p>شیرین بیان</p> <p><i>Glycyrrhiza glabra</i></p> <p>پیچک صحرائی</p> <p><i>Convolvulus arvensis</i></p> <p>علف خرس یا کاتوس</p> <p><i>Cynanchum acutum</i></p> <p>اسفند</p> <p><i>Peganum harmala</i></p> <p>گونه‌های شور</p> <p><i>Salsola spp.</i></p> <p>شورکاکلی</p> <p><i>Suaeda altissima</i></p> <p>گل قاصد</p> <p><i>Taraxacum officinale</i></p>	<p>پاراکوات*</p> <p>گلیفوزیت</p> <p>گلو فوسینت آمونیوم</p>	<p>SL20%</p> <p>SL41%</p> <p>SL20%</p>	<p>۳ لیتر</p> <p>۴ - ۱۲ لیتر</p> <p>۵ - ۱۰ لیتر</p>	<p>مراحل اولیه رویش علف‌های هرز (۱۰ - ۵ سانتی‌متری)</p> <p>بعد از رویش علف‌های هرز در حداکثر رشد، هنگام اوایل گل‌دهی</p> <p>مانند پاراکوات</p>	<p>گلیفوزیت و پاراکوات توسط بافت‌های سبز جذب می‌شود در باغات جوان که تنه نهال سبز است به این مسئله کاملاً توجه شود.</p> <p>میزان مصرف گلیفوزیت ۱۲-۶ لیتر درهکتار برای علف‌های هرز دائمی و ۴ - ۲ لیتر در هکتار برای علف‌های هرز یک‌ساله می‌باشد. مصرف فری‌گیت (۵٪) و سولفات آمونیم (۲٪) باعث کاهش دز گلیفوزیت می‌گردد (۶ - ۵ لیتر در هکتار). گلو فوسینت آمونیوم مقدار مصرف آن ۱۰-۵ لیتر در هکتار بسته به نوع علف هرز و مرحله رویشی آن می‌باشد و از مصرف آن در درختان کمتر از یک سال خودداری شود.</p> <p>برای کنترل علف خرس ۲ بار سمپاشی توسط گلیفوزیت هر بار در مرحله ۱۰ سانتی‌متری آنرا در طول فصل مهار می‌کند .</p> <p>میزان مصرف آب برای پاراکوات و گلو فوسینت آمونیوم ۵۰۰ لیتر و برای گلیفوزیت ۲۰۰ لیتر در نظر گرفته شد.</p>

نام محصول: نخیلات					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
زنجبرک خرما <i>Ommatissus lybicus</i>	دیازینون	EC 60%	۲ - ۱/۵ در هزار	بر اساس موازین پیش آگاهی	هرس برگ‌های پایین بعد از تخم‌گذاری زنجبرک در تیرماه، استفاده از نوار یا تله زردرنگ چسبیده به منظور جلب حشرات کامل و حذف پاجوش‌های اضافی با رعایت فاصله کاشت درختان توصیه می‌شود.
	کلرپیریفوس متیل	EC40%	۲ در هزار		
	مالاتیون	EC 57%	۳ - ۲/۵ در هزار		
کرم میوه‌خوار خرما <i>Batrachedra amydraula</i>	مالاتیون	EC 57%	۳-۲/۵ در هزار	بر اساس موازین پیش آگاهی	
	دیازینون	EC 60%	۲ - ۱/۵ در هزار		
	پیریمیفوس متیل	EC 50%	۲ در هزار		
شپشک سفید خرما <i>Parlatoria blanchardi</i>	دیازینون	EC 60%	۱/۵ - ۱ در هزار	اردیبهشت‌ماه، آبان و آذرماه بر اساس موازین پیش آگاهی	با توجه به وجود حشرات مفید معمولاً سمپاشی توصیه نمی‌شود. در بهار با روغن به میزان ۱٪ و در زمستان با روغن به میزان ۳-۲٪ روی درختان جوان و کوتاه سمپاشی زمینی توصیه می‌شود. هرس نیز در کنترل آفت موثر می‌باشد.
	مالاتیون	EC 57%	۳ - ۲/۵ در هزار		
شپشک شفاف خرما <i>Fiorinia fioriniae</i>	دیازینون	EC 60%	۱/۵ - ۱ در هزار	آبان و آذرماه	مبارزه مانند شپشک سفید خرما می‌باشد.
	مالاتیون	EC 57%	۳-۲/۵ در هزار	آبان و آذرماه	
سوسک شاخدار (خرما) <i>Oryctes spp.</i>	کاربایل*	WP 85%	۳ کیلوگرم	اسفند تا پایان مهرماه	کاربرد طعمه سموم به مقدار مورد نیاز در هکتار توصیه می‌شود. رعایت بهداشت نخلستان، هرس به موقع، عدم آبیاری بی‌رویه و مبارزه مکانیکی در کاهش خسارت موثر است. کاربایل از مهرماه سال ۱۳۹۰ از فهرست سموم مجاز حذف گردیده، بررسی و آزمایش سموم جایگزین ضروری می‌باشد.

نام محصول: نخالیات					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
کنه گردآلود خرما <i>Oligonychus afrasiaticus</i>	تترادیفون	EC 7.52%	۲/۵ - ۲ در هزار	اواسط خرداد تا اوایل مردادماه	سمپاشی با نظر کارشناس صورت گیرد. آب پاشی در روز در کاهش خسارت موثر می باشد.
	پیریمیفوس متیل	EC 50%	۳ - ۲ در هزار	“ “ “	
سوسک چوبخوار خرما <i>Pseudophilus testaceus</i>	کارباریل*	WP 85%	۴ در هزار	اوایل خرداد	اصول به زراعی مانند تقویت درخت (کود و آبیاری منظم) و دادن ماسه پای درخت توصیه می شود. کارباریل از مهرماه سال ۱۳۹۰ از فهرست سموم مجاز حذف گردیده، آزمایش سموم جایگزین ضروری می باشد.
موریانه <i>Microcerotermes diversus</i>	کلرپیریفوس + کلرپیریفوس متیل	EC 50%	۱ در صد	پاییز و زمستان	محلول پاشی تنه و پودرپاشی ۱۰-۵٪ خاک پای درخت، انهدام علف های هرز و علف های خشک، تقویت درخت، آبیاری منظم، شخم سالانه پای درخت توصیه می شود.
	فیپرونیل	EC 2.5%	۱۰ در هزار		
سوسک سرخرطومی حنایی خرما <i>Rhynchophorus ferrugineus</i>	فسفید آلومینیوم*	Tb56%	۰/۵ تا ۱ عدد قرص ۳ گرمی برای هر دالان لاروی	به محض مشاهده خسارت آفت	۱- جلوگیری از هرس و زخمی کردن درختان خرما در ماه های گرم سال ۲- رعایت فاصله مناسب کاشت ۳- عدم کشت محصولات با نیاز آبی بالا در زیر درختان خرما ۴- تله فرمونی برای شکار انبوه آفت بر اساس دستورالعمل ۵- اعمال مقررات قرنطینه ای
موش ورامین <i>Nesokia indica</i>	مراجعه به صفحه ۳				
بیماری پوسیدگی گل آذین یا خامج خرما <i>Mauginiella scatae</i>	اکسی کلورمس	WP 35%	۲ دهرزار	اوایل بهار قبل از باز شدن گل آذین	جمع آوری بقایای گل آذین و غلاف آلوده از روی نخل ها، هرس برگ و تکریم درختان پس از برداشت میوه در اواخر تابستان و اوایل پاییز، سوزاندن بقایا، تقویت نخل ها با آبیاری منظم و کوددهی بر اساس میزان توصیه شده انجام شود.

نام محصول: نخیلات					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
خشکیدگی خوشه‌های خرما					تعدیل اثرات محیطی بر روی نخل‌ها، کاهش شدت عارضه با پوشاندن خوشه‌ها با پوشش‌های حصیری، کنفی، گونی و پارچه نوری، مدیریت آبیاری، میانه‌کاری، تنک کردن خوشه، تقویت درختان با کودهای آلی و شیمیایی توصیه می‌شود. تحقیقات بیشتر به منظور تعیین عامل عارضه پیشنهاد می‌شود.
بیماری پوسیدگی ریشه خرما Fusarium spp.					تقویت درختان به ویژه کاهش مصرف ازت و افزایش مصرف پتاسیم، شخم مرتب باغ و ایجاد زهکش در خاک‌های سنگین، مدیریت آبیاری، عدم احداث نخلستان در زمین‌های تحت کشت محصولات سبزی و جالیز یا آیش به مدت چند سال توصیه می‌شود.
<u>علف‌های هرز</u> مرغ Cynodon dactylon خارشتر Alhagi persarum شیرین بیان Glycyrrhiza glabra گونه‌های بروموس Bromus spp. قیاق Sorghum halepense	پاراکوات* گلیفوزیت گلو فوسینت آمونیوم	SL20% SL41% SL20%	۳ لیتر ۴ - ۱۲ لیتر ۵ - ۱۰ لیتر	مراحل اولیه رویش (حداکثر ۱۰ - ۵ سانتی‌متری) بعد از رویش علف‌های هرز در حداکثر رشد، هنگام اوایل گل‌دهی مراحل اولیه رویش (حداکثر ۱۰ - ۵ سانتی‌متری)	گلیفوزیت و پاراکوات توسط بافت‌های سبز جذب می‌شود در باغات جوان که تنه نهال سبز است به این مسئله کاملاً توجه شود. میزان مصرف گلیفوزیت ۱۲-۶ لیتر در هکتار برای علف‌های هرز دائمی و ۴-۲ لیتر در هکتار برای علف‌های هرز یک ساله، مصرف فری‌گیت (۴ لیتر در هکتار) و سولفات آمونیم به میزان ۲٪ باعث کاهش دز گلیفوزیت می‌گردد (۵ لیتر در هکتار). گلو فوسینت آمونیوم مقدار مصرف آن ۱۰-۵ لیتر در هکتار بسته به نوع علف هرز و مرحله رویشی آن می‌باشد و از مصرف آن در درختان کمتر از یک سال خودداری شود. میزان مصرف آب برای پاراکوات و گلو فوسینت آمونیوم ۵۰۰ لیتر و برای گلیفوزیت ۲۰۰ لیتر در هکتار در نظر گرفته شد. برای کنترل علف‌های هرز باریک‌برگ استفاده از باریک‌برگ‌کش‌های ثبت شده قابل توصیه است. میانه‌کاری در نخلستان‌ها مانند یونجه، جو و سایر محصولات در کنترل علف‌های هرز موثر می‌باشد.

نام محصول: انار					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
کرم گلوگاه انار <i>Ectomyelois (=Spectrobates) ceratoniae</i> کرم به <i>Euzophera bigella</i>					مبارزه تلفیقی (IPM) شامل: ۱- مبارزه مکانیکی (جمع‌آوری و انهدام انارهای آلوده در تمام طول فصل رشد و پس از برداشت و در انبار) ۲- پرچم زدایی میوه‌های انار ۶ - ۵ هفته بعد از ظهور اولین گل ۳- مبارزه بیولوژیک با استفاده از زنبور تریکوگراما (سوش محلی) با توجه به دستورالعمل ۴- استفاده از فرمون طبیعی جهت ردیابی ۵- مدیریت علف‌های هرز چندساله و آبیاری منظم
شته انار <i>Aphis punicae</i>					باقی گذاشتن پاجوش‌ها تا اواخر بهار به عنوان تله و حذف آن‌ها در آخر بهار توصیه می‌شود. به لحاظ نقش ارزنده پرادورها در کنترل شته، سمپاشی توصیه نمی‌شود.
کرم طوقه انار <i>Hesperophanes sericeus</i>					رعایت اصول باغبانی، آبیاری به میزان کافی و تامین مواد غذایی مورد نیاز گیاه توصیه می‌شود.
کنه انار <i>Tenuipalpus punicae</i>					به لحاظ نقش ارزنده پرادورها در کنترل کنه، سمپاشی توصیه نمی‌شود. آبیاری به موقع جهت جلوگیری از هرگونه تنش آبی و عدم کشت مخلوط انار با سایر درختان میزبان رعایت گردد.
آفتاب‌سوختگی انار					انجام هرس اصولی و صحیح، رعایت فاصله و جهت مناسب ردیف‌های کاشت، آبیاری و کوددهی متعادل و پرهیز از کاشت مخلوط درختان توصیه می‌شود. انجام تحقیقات در این مورد پیشنهاد می‌گردد.
نماتد مولد غده ریشه انار <i>Meloidogyne spp.</i>					رعایت نکات بهداشتی در تولید نهال و جلوگیری از انتقال نهال‌های آلوده توصیه می‌شود. انجام آزمایشات لازم پیشنهاد می‌شود.

نام محصول: توت					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
شپشک سفید توت <i>Pseudaulacaspis pentagona</i>	دیازینون * + روغن ۸۰٪ در ۲۰ لیتر آب	EC 60% O 80%	۱ در هزار ۱ درصد	هنگام خروج پوره‌ها	مبارزه بیولوژیک با استفاده از زنبور پروسپالتلا، هرس درختان آلوده و تنه برکردن درختان از قسمت‌های پایین انشعاب توصیه می‌شود. (مراجعه به آفات زیتون)
خشکیدگی سرشاخه توت <i>Sclerotinia sclerotiorum</i>	ایپرودیون+ کاربندازیم بنومیل	WP 52.5% WP50%	۱ در هزار ۱ در هزار	هفته اول اردیبهشت	مبارزه شیمیایی به محض ظهور اندام جنسی قارچ به فواصل ۱۰-۷ روز از هم (۲ نوبت در صورت ضرورت)، هرس سرشاخه‌های خشکیده قبل از افتادن اسکروت‌های قارچ روی خاک (اواخر خرداد) توصیه می‌شود.
نام محصول: زیتون					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
سپردار بنفش <i>Parlatoria oleae</i>	دیازینون*+ روغن امولسیون‌شونده	EC 60% O 80%	۲-۱/۵ در هزار ۲-۱ درصد	هنگام خروج پوره‌ها و تکرار سمپاشی هر ۱۵ روز یکبار	به علت داشتن دشمنان طبیعی موثر درزیتون‌کاری‌ها سمپاشی توصیه نمی‌شود ولی در صورت نیاز روغن‌پاشی زمستانه و تابستانه (۱ درصد) انجام گیرد.
شپشک سیاه زیتون <i>Saissetia oleae</i>	روغن امولسیون‌شونده دیازینون* + روغن امولسیون شونده	O 80% EC 60% O 80%	۳-۲ درصد ۱ در هزار ۲-۱ درصد	هنگام خروج پوره‌ها و قبل از تشکیل پوسته حفاظتی در صورت نیاز طبق نظر کارشناس هر ۲۰-۱۵ روز سمپاشی تکرار شود.	انجام هرس پاییزه، رعایت بهداشت باغات، کاهش مصرف کودهای نیتروژنه، انجام آبیاری در حد نیاز گیاه، انجام عملیات روغن‌پاشی در اواخر پاییز و در زمستان به میزان ۲٪ علیه پوره‌های زمستان‌گذران در زمان عدم فعالیت دشمنان طبیعی توصیه می‌شود. برای حفظ دشمنان طبیعی حتی‌الامکان از سمپاشی خودداری شود. ضدعفونی قلمه‌ها به صورت غوطه‌وری آن‌ها در محلول ۱/۵-۱ در هزار سموم فسفره آلی مانند مالاتیون یا دیازینون همراه یک درصد روغن (طبق دستورالعمل) انجام شود.

نام محصول: زیتون					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
پسیل زیتون <i>Euphyllura olivina</i>	مالاتیون دیازینون* روغن پاشی زمستانه	EC 57% EC 60% O 80%	۲ در هزار ۱ در هزار ۲ - ۱ درصد	نوبت اول در آخر زمستان و قبل از شروع تخم‌ریزی و دیگری در موقع ظهور حداکثر پوره‌ها و قبل از ترشح مواد مومی	انجام هرس بهاره و پاییزه، حذف پاجوش‌ها و ترک‌ها در تابستان و پاییز _ زمستان. عدم کاربرد کودهای نیتروژنه، انجام آبیاری در حد نیاز گیاه، تقویت درختان از طریق عملیات زراعی مثل شخم و کوددهی، کاربرد روغن در نیمه دوم و سوم بهمن‌ماه به میزان ۲ درصد و در صورت از دست دادن این زمان در نیمه دوم اسفندماه به میزان ۱ درصد توصیه می‌شود. سمپاش مناسب جهت پاکسازی موم‌ها به کار برده شود. حفظ دشمنان طبیعی مورد تاکید است.
شپشک سفید توت <i>Pseudaulacaspis pentagona</i>	دیازینون * + روغن ۸۰٪ در ۲۰ لیتر آب	EC 60% O 80%	۱ در هزار ۱ درصد	هنگام خروج پوره‌ها	مبارزه بیولوژیک با استفاده از زنبور پروسپالتلا (۱۰ - ۵ شاخه ۵۰ سانتی‌متری) طبق دستورالعمل، هرس درختان آلوده و تنه‌برکردن درختان از قسمت‌های پایین انشعاب توصیه می‌شود.
مگس زیتون <i>Bactrocera oleae</i>	طعمه پاشی شامل: مالاتیون*+ پروتئین هیدرولیزات دیمتوات*+ پروتئین هیدرولیزات دلتامترین*+ پروتئین هیدرولیزات	EC57% EC40% EC2.5%	۲ در هزار ۵ - ۲ درصد (بسته به غلظت) ۱ در هزار ۵ - ۲ درصد (بسته به غلظت) ۱ در هزار ۵ - ۲ درصد (بسته به غلظت)	بر اساس تعداد حشرات بالغ به‌دام افتاده در تله‌های زرد چسبنده + فرمون طبق دستورالعمل	روش‌های دیگر مدیریت شامل شخم زمستانه (در صورت امکان) زیر درختان برای نابودی شفیره‌ها، برداشت زودهنگام میوه برای فرار از اوج آلودگی، جمع‌آوری و انهدام میوه‌های آلوده، استفاده از تله‌های مکثیل همراه پروتئین هیدرولیزات و مالاتیون برای جلب حشرات بالغ و تله‌های زرد چسبنده + فرمون (۱۵ - ۱۰ تله در هکتار) و یا کارت زرد طبق دستورالعمل می‌باشد.
شب پره جوانه‌خوار زیتون <i>Palpita unionalis</i>	کارباریل* دیمتوات*	WP 85% EC40%	۲ - ۱/۵ در هزار ۱ در هزار	در بهار زمانی که پنج درصد از برگ‌های درخت توسط لاروها خورده شده باشند.	حذف پاجوش‌ها، حذف سرشاخه‌ها و برگ‌های آلوده، جلوگیری از انتقال نهال‌های آلوده به سایر مناطق، غوطه‌وری نهال‌ها در محلول ۱/۵ - ۱ در هزار سموم فسفره آلی مانند مالاتیون یا دیازینون همراه یک درصد روغن به مدت پنج دقیقه توصیه می‌شود. کارباریل از مهرماه سال ۱۳۹۰ از فهرست سموم حذف گردیده، لذا آزمایش سموم جایگزین ضروری می‌باشد.

نام محصول: زیتون					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
شب پره‌های چوبخوار زیتون <i>Euzophera pinguis</i> <i>Euzopherodes vapidella</i>	مالاتیون*+ روغن‌های معدنی	EC57%	۱/۵ لیتر سم + ۲ لیتر روغن ۱۰۰۰+ لیتر آب (به تنه و شاخه‌های آلوده مالیده شود).	پس از تفریح تخم و قبل از نفوذ لارو سن اول به درون پوست درخت	هرس و سوزاندن شاخه‌های شدیداً آلوده درختان، جلوگیری از زخمی شدن درختان، استفاده از چسب‌های هرس و یا سموم مسمی روی زخم‌های هرس و آسیب‌های ناشی از چوندگان، عملیات زراعی برای جلوگیری از تخم‌گذاری آفت و نفوذ لاروهای جوان به درون پوست، تقویت درختان و پاشیدن محلول آهکی (۴۰ - ۳۰ کیلوگرم آهک + ۱۰۰ لیتر آب + یک کیلو نمک طعام) روی تنه‌های درختان توصیه می‌شود.
کرم خراط یا پروانه فری <i>Zeuzera pyrina</i>	سموم شیمیایی خاصی برای کنترل این آفت وجود ندارد.				به ندرت خسارت می‌زند، در صورت مشاهده خسارت مطابق درختان میوه سردسیری اقدام گردد (مراجعه به صفحه ۲۲).
کنه‌های گالزا <i>Aceria oleae</i> <i>Oxycenus niloticus</i>					استفاده از نهال‌های سالم برای احداث باغ و ضدعفونی نهال طبق دستورالعمل انجام شود.
موش شکول <i>Glis glis caspicus</i>	فسفردوزنگ آنتی‌کوآگلانت‌ها		۱۵۰ - ۱۰۰ گرم در هکتار طعمه ۲٪ طبق نظر کارشناس	در طول سال بر اساس تراکم	شکار و جمع‌آوری در فصل خواب (مبارزه مکانیکی) توصیه می‌شود. انجام تحقیقات در این زمینه پیشنهاد می‌شود.
موش کور <i>Ellobius fuscocapillus</i>	فسفردوزنگ آنتی‌کوآگلانت‌ها		۱۵۰ - ۱۰۰ گرم در هکتار طعمه ۲٪ طبق نظر کارشناس	در طول سال بر اساس تراکم	جهت مبارزه می‌توان مانند موش کلاهو از سموم تصعیدی نیز استفاده نمود. این موش در زعفران‌کاری‌ها نیز ایجاد خسارت می‌کند.

نام محصول: زیتون					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
بیماری ورتیسیلیوم زیتون Verticillium dahliae					سایر روش‌های مدیریت شامل ضدعفونی خاک قبل از کشت (آفتاب‌دهی و گازدهی)، استفاده از ارقام مقاوم (Arbequina ، Frantoio و Oblonga)، اقدامات زراعی مانند تنظیم کوددهی (استفاده از کودهای پتاسه) و آبیاری منظم، جلوگیری از قلبایی شدن خاک و کشت نهال‌های عاری از بیماری، عدم کشت گیاهان حساس به بیماری از جمله گیاهان خانواده‌های Solanaceae و Cucurbitaceae در کنار درختان زیتون و حذف علف‌های هرز میزبان بیماری، همچنین حذف بقایا و از جمله ریشه‌های قدیمی درختان، جلوگیری از انتقال بقایا و خاک آلوده بین باغات و مزارع توسط آب آبیاری و ماشین‌آلات کشاورزی، جلوگیری از زخمی شدن گیاه هنگام شخم اطراف درختان و در این صورت تیمار محل زخم با استفاده از ترکیبات مسی و یا چسب باغبانی، عدم کشت زیتون در خاک‌های دارای سابقه آلودگی و کنترل نماتدهای گیاهی به خصوص نماتدهای ایجاد کننده زخم ریشه می‌باشد.
بیماری لکه طاووسی زیتون Spilocaea oleaginea	اکسی‌کلرومس* مخلوط بردو*		۳ در هزار ۱ در صد	سمپاشی قبل از شروع بارندگی‌ها	سایر روش‌های مدیریتی شامل خودداری از کشت نهال در خاک‌های پوک و مرطوب و حفظ فاصله بین درختان، هرس درختان برای ایجاد تهویه مطلوب، تهیه قلمه در درختان سالم، استفاده از مواد واسطه‌ای کشت سالم و ضدعفونی شده برای ریشه‌دار نمودن آن‌ها، عدم استفاده از کودهای ازته که باعث برگ را نازک و لطیف‌تر نموده و در برابر بیماری مقاومت کمتری نشان می‌دهند، در صورت امکان جمع‌آوری و سوزاندن برگ‌ها در مناطق آلوده، استفاده مطلوب و متوازن از کودهای شیمیایی و افزایش مقاومت درخت، کشت ارقام مقاوم و جلوگیری از ایجاد کمبود پتاسیم می‌باشد.
بیماری‌های پوسیدگی ریشه زیتون Nectria haematococca (Fusarium solani) Fusarium oxysporum Thanatephorus cucumeris (Rhizoctonia solani) (Corticium solani) Macrophomina phaseolina Phytophthora sp. Corticium rolfsii (Sclerotium rolfsii)					سایر روش‌ها شامل خودداری از کشت گیاهان حساس به بیماری‌های خاکزی (از جمله گیاهان خانواده‌های Solanaceae و Cucurbitaceae) در میان درختان زیتون، خودداری از کشت زیتون در خاک‌هایی که محصولات مختلف قبلاً توسط قارچ‌های خاکزی آلوده شده‌اند، کاهش شخم و در غیر این صورت شخم کم عمق برای جلوگیری از آسیب به ریشه‌ها، کاربرد متناسب کودهای شیمیایی و آبیاری منظم، استفاده از آبیاری جوی و پشته‌ای و یا قطره‌ای برای جلوگیری از تماس آب با طوقه درختان، سوزاندن شاخه‌های هرس شده طی هرس زمستانه، ضدعفونی و استفاده از قارچ‌کش‌های سیستمیک برای محافظت از زخم‌های هرس و غیره، خارج نمودن و سوزاندن درختان تضعیف شده، تغییر خاک درون چاله‌های کشت، قبل از کشت مجدد در آن محل، در شروع آلودگی (آغاز زرد شدن) توصیه می‌شود. در صورت آلوده بودن نهال‌ها به نماتد مولد غده ریشه، کنترل آن از اولویت برخوردار است.

نام محصول: زیتون					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
پوسیدگی آرمیلاریایی ریشه زیتون Armillaria mellea (Armillariella mellea)	سموم شیمیایی خاصی برای کنترل این بیماری در باغات آلوده زیتون وجود ندارد.				جلوگیری از وارد شدن تنش‌های مختلف مانند زخمی شدن ریشه‌ها توسط ادوات و جوندگان و تنش‌های آبی، جلوگیری از احداث باغ در اراضی آلوده، خودداری از انجام واکاری در باغات قدیمی آلوده، حذف درختان به ظاهر سالم اطراف درختان آلوده، ضدعفونی خاک آلوده (توسط سولاریزاسیون و گازدهی)، به صفحه ۲۸ مراجعه گردد.
نماتدهای باغات زیتون Meloidogyne spp. Tylenchulus semipenetrans	سموم شیمیایی خاصی برای کنترل این بیماری در باغات آلوده وجود ندارد.				سایر روش‌های مدیریت شامل احداث نهالستان در مناطق سالم و عاری از آلودگی به نامتد، رعایت اصول بهداشت نباتی از جمله جلوگیری از ورود نهال، ماشین‌آلات، ادوات و کارگرهای مشکوک به محل آلودگی، استفاده از بستر پرلیت برای ریشه‌زایی و یا مخلوط ضدعفونی شده پرلیت با مواد دیگر نظیر ماسه، جلوگیری از هرگونه تنش آبی با آبیاری منظم، ضدعفونی بستر خاک گلدان و بستر ریشه‌زایی قبل از کشت نهال با گاز متیل‌بروماید و یا واپام، جلوگیری از تماس ریشه‌های خارج شده از گلدان‌های پلاستیکی با خاک آلوده نهالستان، جداسازی نهال‌های مشکوک و آلوده و تیمار آنها با سموم نماتدکش توصیه شده، خودداری از هرگونه نقل و انتقال نهال‌های آلوده قبل از سالم‌سازی آنها، از بین بردن علف‌های هرز پهن‌برگ و خودداری از کاشت سایر میزبان‌های نامتد مولد غده در محوطه نهالستان می‌باشد.
نام محصول: چای					
کنه قرمز پاکوتاه Brevipalpus obovatus	تترادیفون پروپارزیت	EC 7.52% EC 57%	۱ - ۲ در هزار ۱ - ۱/۲ در هزار	با نظر کارشناس	مصرف تترادیفون با ۱٪ روغن نتیجه بهتری دارد.
شپشک‌های آردآلود خانواده Pseudococcidae Pseudococcus viburni (Pseudococcus affinis)	دبازیتون* مالاتیون	EC 60% EC 57%	۱/۵ - ۱ در هزار ۲ در هزار	اواخر اردیبهشت و اواخر تیرماه	معمولاً مبارزه بیولوژیکی با کریپتولوموس، آفت را کنترل می‌کند. در صورت طغیان شدید سمپاشی با احتیاط کامل و زیر نظر کارشناس انجام گیرد. سموم با روغن به میزان ۱ - ۰.۰۵٪ مصرف شود.

نام محصول: چای					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
پوسیدگی سفید ریشه و طوقه Pestalotiopsis spp. Corticium rolfsii (Sclerotium rolfsii)					آبیاری برحسب نیاز، عدم کشت متراکم و زهکشی توصیه می شود. انجام تحقیقات در این زمینه پیشنهاد می شود.
نماتد زخم ریشه چای Pratylenchus loosi	کادوزفوس فنامیفوس	G 10% G 10%	۵ گرم برای هر بوته ۵ گرم برای هر بوته	اسفندماه با نظر کارشناس	
نام محصول: انجیر					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
کنه تار عنکبوتی انجیر Eotetranychus hirsti					با مشاهده خسارت بر روی برگ (اواخر اردیبهشت و اوایل خردادماه) با نظر کارشناس از سموم کنه کش رایج استفاده گردد.
کنه اریوفید Eriophyes ficus					با مشاهده اولین علائم خسارت روی برگ، مبارزه سریعا" با کنه کش های رایج با نظر کارشناس و اول صبح انجام گیرد.
مگس میوه انجیر Lonchaea aristella (Carpolonchaea aristella)	پرمترین *	EC 25%	۰/۸ در هزار		بهترین راه مبارزه با آفت فوق شخم زدن پای درختان در زمستان می باشد.
بید انجیر (برگخوار) Choreutis nemorana (Simaethis nemorana)	دیفلوبنزورون *	WP 25%	۰/۳ در هزار		برگ های خزان شده پای درختان در زمستان شخم زده شود و در صورت افزایش جمعیت آفت از روغن پاشی بهاره یا از حشره کش یاد شده استفاده گردد.
نام محصول: چغندر قند					
گونه های کنه تارتن Tetranychus spp.	بروموپروپیلات پروپارژیت سولفور*	EC 25% EC 57% WP 90%	۱/۲ لیتر ۱ لیتر ۴ کیلوگرم	با دیدن ۵ تا ۷ کنه در مراحل فعال در هر برگ	سمپاشی در ساعات اولیه صبح و در زیر برگ و به صورت همگانی انجام گیرد. تناوب سمپاشی باید رعایت شود. مبارزه لکه ای در صورتی که آفت سراسری نباشد. در صورت هم زمانی با سفیدک می توان از گوگرد استفاده کرد. حذف علف های هرز حاشیه مزارع نیز توصیه می شود.

نام محصول: چغندر قند					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
کک چغندر <i>Chaetocnema tibialis</i>	مالاتیون* فوزالین تیامتوکسام	EC 57% EC 35% FS 35 %	۱/۵ لیتر ۲-۲/۵ لیتر ۷۵۰ میلی لیتر برای ضد عفونی یک صد کیلوگرم بذر	نوبت اول: در مرحله دو برگی حقیقی چغندر قند و مشاهده خورده شدن مدور برگها با نظر کارشناس نوبت دوم : تا زمان ۶ برگی در صورت نیاز و با توجه به تراکم آفت با نظر کارشناس	شخم عمیق پس از برداشت محصول و یخ آب به صورت همگانی در منطقه، تناوب زراعی، حذف علف های هرز میزبان مانند سلمک، ترشک و بوته های چغندر قند خودرو در بهار، آبیاری منظم و تقویت گیاه با کودهای حیوانی و شیمیایی توصیه می شود.
خرطوم کوتاه چغندر (آفت خال سیاه) <i>Conorhynchus brevirostris</i>	فوزالین	EC 35%	۲-۲/۵ لیتر	در صورت امکان و بر حسب موقعیت منطقه کاشت چغندر قند در اولین فرصت انجام شود. شخم عمیق پس از برداشت محصول، یخ آب زمستانه، تناوب میزبان، عدم کشت در زمین های شنی، آبیاری مرتب و به موقع زراعت، وجین و از بین بردن علف های هرز سلمک، علف شور و خرفه در بهار توصیه می شود.	
کرم های طوقه بر (آگروتیس) <i>Agrotis ipsilon</i> <i>Agrotis segetum</i> <i>Agrotis exclamationis</i>	دیازینون کلریپریفوس کلریپریفوس کارباریل	EC 60% EC 40.8% G 5% WP85%	۱/۵ لیتر ۲ لیتر ۲۰ - ۲۵ کیلو گرم طعمه مسموم ۵٪	مرحله اولیه رشد بوته های چغندر و با توجه به توصیه های پیش آگاهی و مشاهده بوته های قطع شده و استفاده از تله های فرمونی	شخم عمیق پس از برداشت محصول، یخ آب زمستانه، حذف علف های هرز و طعمه پاشی برای کنترل لاروهای زمستان گذران به صورت لکه ای (برای هر هکتار حدوداً صد کیلوگرم طعمه لازم است، طعمه فوق شامل ۳ تا ۵ کیلوگرم سم و ۱۰۰ کیلوگرم سیوس می باشد). کارباریل از مهرماه سال ۱۳۹۰ از فهرست سموم حذف گردیده، لذا آزمایش سموم جایگزین ضروری می باشد.
خرطوم بلند (سرخرطومی دمبرگ) <i>Lixus incanescens</i>	دیازینون	EC 60%	۱ لیتر	به محض دیدن حشره بالغ، مشاهده علائم قهوه ای و سیاه شدن رگیبها	مبارزه با حشره کامل قبل از تخم ریزی، شخم عمیق پس از برداشت محصول، یخ آب زمستانه و وجین علف های هرز خرفه و سلمک در بهار در خارج یا حاشیه مزرعه توصیه می شود.

نام محصول: چغندر قند					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
بید چغندر (لینا) Scrobipalpa ocellatella (Phthorimaea ocellatella)	دیازینون	EC 60%	۱/۲ لیتر	اوایل تابستان قبل از تشکیل قشر سیاه‌رنگ در مرکز بوته و قبل از نفوذ لارو به داخل طوقه و همچنین ردیابی توسط تله‌های فرمونی	جمع‌آوری و از بین بردن بقایای چغندر پس از برداشت، شخم، یخ‌آب، چرانیدن بلافاصله بعد از برداشت و سیستم آبیاری بارانی در تقلیل جمعیت آفت موثر است.
	فتوآت*	EC 50%	۱/۵ - ۲ لیتر		
پرودنیا Spodoptera littoralis	فتوآت	EC 50%	۲ لیتر	به محض دیدن آفت وردیابی بر اساس پیش‌آگاهی (تله فرمونی)	فتوآت وقتی لاروها ریز هستند مصرف شود. انجام تحقیقات جهت دستیابی به سموم جدید پیشنهاد می‌شود.
	دیازینون	EC 60%	۱/۵ لیتر		
	پرمترین	EC 25%	۱ لیتر		
	دلتامترین	EC 2.5%	۱ لیتر		
	فن‌والریت	EC 20%	۱ لیتر		
مگس چغندر قند Pegomya betae (Pegomya hyoscyami)	مالاتیون	EC 57%	۲ لیتر	مشاهده علائم میوز در برگ‌ها	شخم عمیق بعد از برداشت، رعایت بهداشت مزرعه و حذف علف‌های هرز میزبان توصیه می‌شود. معمولاً نیازی به سمپاشی جداگانه ندارد، در صورت نیاز استفاده از سموم ذکر شده و تکرار سمپاشی ۱۰-۷ روز بعد صورت گیرد.
	دیازینون	EC 60%	۲ لیتر		
کرم برگ‌خوار چغندر قند (کارادرینا) Spodoptera exigua	فوزالن	EC 35%	۲ لیتر	انجام پیش‌آگاهی (تله‌های فرمونی)	سمپاشی در حالت طغیان آفت توصیه می‌شود. شخم عمیق پس از برداشت، کشت زودهنگام و به موقع، حذف علف‌های هرز و یخ‌آب زمستانه مورد تاکید است.
	دیازینون	EC 60%	۱ لیتر		
	پیریدالیل	EC 50%	۱۵۰ میلی‌لیتر در سنین ۱ و ۲ لاروی		

نام محصول: چغندر قند					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
<p>زنجرک سبز</p> <p><i>Empoasca spp.</i></p> <p><i>Circulifer spp.</i></p> <p>زنجرک ناقل کرلی تاپ</p> <p><i>Neoliturus spp.</i></p>	تیومتون	EC 25%	۱ لیتر	<p>بر علیه پوره‌ها بر اساس پیش آگاهی</p>	<p>زنجرک‌ها بیشتر از نظر انتقال بیماری‌ها اهمیت دارند، لذا باید پراکنش و روند رشد جمعیت آن‌ها را در سطح مزرعه زیر نظر داشت.</p>
	اکسی دیمتون متیل	EC 25%	۱ لیتر		
	دیمتوات	EC 40%	۱ لیتر		
	ایمیداکلوپرید	WS70%	۱ کیلوگرم برای ضد عفونی یک صد کیلوگرم بذر		
<p>شته باقلا</p> <p><i>Aphis fabae</i></p>	ایمیداکلوپرید*	SC 35%	۲۵۰ میلی لیتر	<p>بر اساس توصیه شبکه مراقبت (پیش آگاهی)</p>	<p>حفاظت و حمایت از دشمنان طبیعی در زمان سمپاشی مورد تاکید است.</p>
	اکسی دیمتون متیل	EC 25%	۱ لیتر		
	پی متروزین*	WP 25%	۱ کیلوگرم		
	پی متروزین*	WG50%	۰/۵ کیلوگرم		
<p>شته ریشه چغندر قند</p> <p><i>Pemphigus fuscicornis</i></p> <p><i>Smynthurodes betae</i></p>	دیازینون*	G 10%	۱۵ کیلوگرم	<p>با مشاهده آلودگی روی ریشه (کلنی‌های شته با ترشحات سفید رنگ)</p>	<p>آبیاری مرتب مزرعه، تناوب حداقل یک‌ساله با گیاهانی غیر از خانواده <i>Chenopodiaceae</i>. اقدامات بهداشتی و عدم ورود خاک‌های آلوده از سایر مزارع توصیه می‌شود. انجام تحقیقات جهت دستیابی به سموم جدید پیشنهاد می‌گردد.</p>
	دیازینون*	G 5%	۳۰ کیلوگرم		
<p>پوسیدگی بنشش ریشه</p> <p><i>Helicobasidium brebissonii</i></p> <p><i>(Rhizoctonia crocurum)</i></p>					<p>تناوب زراعی با محصولات غیر میزبان، شخم عمیق، مبارزه با علف‌های هرز و آیش تابستانه با عملیات زراعی فراوان توصیه می‌شود.</p>

نام محصول: چغندر قند					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
سفیدک پودری (سفیدک سطحی) <i>Erysiphe betae</i>	سولفور	WP 80-90%	۴ لیتر	در بهار و اوایل پاییز به محض ظهور علائم آلودگی روی برگ	تری دمورف را می توان قبل از شروع آلودگی هم استفاده کرد.
	تری دمورف	EC 75%	۰/۷۵ لیتر		
	بنومیل	WP50%	۱ کیلوگرم		
	دینوکاپ*	WP 18.25%	۱ کیلوگرم		
	اپوکسی کونازول	SC12.5%	۱ لیتر		
تتراکونازول	ME12.5%	۱ - ۰/۸ لیتر			
پوسیدگی های ریشه <i>Thanatephorus cucumeris (Rhizoctonia solani)</i> <i>Fusarium spp.</i> <i>Phytophthora drechsleri</i> <i>Pythium aphanidermatum</i>					رعایت مسائل به زراعی: پرهیز از آبیاری بیش از حد، شخم عمیق، زهکشی مناسب مزارع، کشت در کرت های مرتفع، استفاده از سیستم آبیاری مناسب (بارانی)، کوددهی مناسب و کنترل علف های هرز توصیه می شود.
بیماری لکه برگی (سرکوسپورائی) <i>Cercospora beticola</i>	بنومیل* سایپروکونازول* کاربندازیم*	WP50% SL 10% WP 60%	۱/۵ - ۱ کیلوگرم ۱ لیتر ۰/۵ کیلوگرم	به محض مشاهده اولین علائم بیماری	انجام تحقیقات در مورد دستیابی به روش های مناسب مبارزه توصیه می شود. انجام تحقیقات در مورد ارقام مقاوم پیشنهاد می شود. در صورت هم زمانی با سفیدک در تلفیق با یکدیگر کنترل می شوند.
مرگ گیاهچه <i>Thanatephorus cucumeris (Rhizoctonia solani)</i> <i>Pythium spp.</i> <i>Pleospora betae (Phoma betae)</i>	کاربوکسین تیرام	WP 75%	۲ - ۲/۵ درهزار	قبل از کشت (ضد عفونی بذر)	در موقع کشت درجه حرارت خاک حداکثر ۲۰ درجه سانتی گراد باشد (اجتناب از کاشت عمیق بذر). کاربوکسین تیرام صرفاً جهت کنترل رایزوکتونیا موثر می باشد. انجام آزمایش برای دستیابی به سموم مناسب دیگر توصیه می شود.

نام محصول: چغندر قند					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
بیماری گال زگیلی Physoderma leproides (Urophlyctis leproides)					روی تاج و روی ریشه ایجاد گال می‌نماید. کشت زود هنگام، آبیاری بر اساس نیاز، جمع‌آوری و انهدام بوته‌های آلوده و گال‌ها بعد از برداشت و شخم عمیق توصیه می‌شود. انجام تحقیقات جهت دستیابی به روش‌های کنترل پیشنهاد می‌شود. این بیماری تنها از خوزستان گزارش شده است.
سفیدک داخلی (کرکی) Peronospora farinosa (P. schachtii)	کاپتان* زینب* مانب*	WP 50% WP 80% WP 80%	۳ کیلوگرم “ “ “ “	به محض دیدن اولین علائم برقراری تناوب زراعی، زهکشی مناسب و استفاده از ارقام مقاوم توصیه می‌شود.	
بیماری ریشه‌ریشی (ریزومانیا) Rhizomania Beet necrotic yellow vein virus (BNYV)					استفاده از ارقام مقاوم، کشت زود هنگام (از نیمه اسفند تا نیمه فروردین)، شخم عمیق، رعایت مسائل قرنطینه‌ای در جابجایی چغندر قند و خاک همراه غدد، جلوگیری از ورود ماشین‌آلات و دام آلوده، عدم استفاده از کود حیوانی و آبیاری غرقابی (در صورت امکان) توصیه می‌شود. ناقل این بیماری قارچ خاکزی Polymyxa betae است که می‌تواند تا ۱۲ سال در خاک باقی بماند. لذا تناوب کمتر از ۱۲ سال را نمی‌توان توصیه نمود.
پیچیدگی برگ چغندر قند (کرلی تاپ) Beet curly top virus					مبارزه با ناقلین به صورت ضد عفونی بذر و کنترل شیمیایی حشرات ناقل، تأخیر در کاشت و استفاده از ارقام مقاوم توصیه می‌شود.
نماتد سیستی چغندر قند Heterodera schachtii					رعایت تناوب، ضد عفونی خاک، حذف علف‌های هرز، استفاده از ارقام مقاوم توصیه می‌شود.

نام محصول: چغندر قند					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
<u>علف‌های هرز پهن‌برگ</u>	کلریدازون	DF 65% , WP65%	۵ - ۴ کیلوگرم	قبل از جوانه‌زدن علف‌ها در ۴	مخلوط کلریدازون + فن‌مدیفام + دس‌مدیفام بعد از جوانه‌زدن و در مرحله ۴ برگی چغندر به نسبت ۵-۴ لیتر یا کیلوگرم از هرکدام مصرف شود. درجایی که علف هرز غالب تاج‌خروس است، از دس‌مدیفام استفاده شود. کاربرد تری‌فلوسولفورون‌متیل مخلوط با فن‌مدیفام و مویان (۳۰ گرم تری‌فلوسولفورون‌متیل + ۲ لیتر فن‌مدیفام + ۲۰۰ میلی‌لیتر مویان) در مرحله کوتیلدونی چغندر و تکرار سمپاشی یک هفته بعد لازم است.
سلمک <i>Chenopodium album</i>	کلریدازون	SC50%	۶ - ۵ لیتر	برگی چغندر	
تاج‌ریزی <i>Solanum nigrum</i>	فن‌مدیفام	EC 15.7%	۷ - ۵ لیتر	“ “ “	
گونه‌های تاج‌خروس <i>Amaranthus spp.</i>	دس‌مدیفام	EC 15.7%	۷ - ۵ لیتر	“ “ “	
پنیرک <i>Malva spp.</i>	متامیترون	SC 70%	۳ لیتر	بعد از کاشت و قبل از جوانه‌زدن	
آفتاب‌پرست <i>Heliotropium spp.</i>	فن‌مدیفام + دس‌مدیفام + اتوفومازیت	EC 18%	۴ لیتر در هکتار یا ۲ لیتر در هکتار		
تاتوره <i>Datura stramonium</i>			در دو نوبت		
گاوپنبه <i>Abutilon theophrasti</i>	فن‌مدیفام + دس‌مدیفام + اتوفومازیت	EC27.4%	۳ لیتر		
توق <i>Xanthium strumarium</i>	تری‌فلوسولفورون‌متیل	DF 50%	رجوع به توضیحات	مرحله کوتیلدونی	
هفت‌بند <i>Polygonum aviculare</i>					
پیچک صحرائی <i>Convolvulus arvensis</i>					
<u>علف‌های هرز باریک‌برگ</u>	فلوآزیفوپ‌پی‌بوتیل	EC 12.5%	۳ لیتر	۵ - ۲ برگی	سیکلوات باید با خاک مخلوط شود و همچنین روی بعضی از پهن‌برگ‌ها موثر است. در صورت استفاده از ستوکسیدیم از کاشت چغندر قند، آفتابگردان و سورگوم در فصل بعد در مزرعه خودداری شود.
سوروف	سیکلوات	EC 72.7%	۵ - ۴ لیتر	قبل از کاشت مخلوط با خاک	
<i>Echinochloa crus-galli</i>	تری‌فلورالین + کلریدازون	EC 48% + WP 65%	۲/۵ - ۲ لیتر + ۵ - ۴ کیلو	بعد از تنک	
گونه‌های یولاف وحشی	ستوکسیدیم	EC 12.5%	۳ لیتر		
<i>Avena spp.</i>	هالوکسی‌فوب‌اتواتیل	EC 12.5%	۲ لیتر	۴ - ۲ برگی علف	
گونه‌های ارزن وحشی	هالوکسی‌فوب‌آرمتیل	EC 10.8%	۱ - ۰/۷۵ لیتر	“ “ “	
<i>Setaria spp.</i>	پروپاکوئیز‌آفوپ	EC 10%	۱/۵ - ۱ لیتر		
گونه‌های خونی علف	کوئیز‌الوفوپ‌پی‌اتیل	EC 5%	۲ - ۱/۵ لیتر	در مرحله پنجه‌زنی علف‌ها	
<i>Phalaris spp.</i>	فنوکسا‌پروپ‌پی‌اتیل	EC12%	۱/۲ - ۱ لیتر		
	کلتودیوم	EC12%	۱ - ۰/۸ لیتر	پس‌رویشی	

نام محصول: پنبه					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
کنه‌های تارتن <i>Tetranychus urticae</i> <i>Tetranychus turkestanii</i>	پروپارزیت	EC 57%	۱/۵ لیتر	در تیرماه با مشاهده ۳ تا ۵ کنه مراحل فعال در پشت هر برگ	سمپاشی در ساعات اولیه صبح انجام گیرد و پوشش یکنواخت سم روی گیاه میزبان با سمپاش مناسب انجام شود. سمپاشی در اول فصل به خصوص در حاشیه مزارع انجام شود (به منظور پیشگیری) و لکه‌گیری انجام شود. در صورت طغیان، در کل مزرعه مصرف شوند. تناوب استفاده از کنه‌کش‌های مختلف توصیه می‌شود. در مورد تکنیک‌های سمپاشی بررسی بیشتر توصیه می‌شود.
	تترادیفون	EC 7.52%	۴ لیتر		
	فن پروپاترین*	EC 10%	۱ لیتر	با نظر کارشناس و به هنگام طغیان کرم قوزه	
	دیکوفول	EC 18.5%	۲/۵ لیتر		
کرم قوزه پنبه <i>Helicoverpa armigera</i>	تیودیکارب	DF 80%	۱ - ۰/۷۵ کیلوگرم	با توجه به دستورالعمل و پیش‌آگاهی	مبارزه بیولوژیک با استفاده از زنبورهای تریکوگراما و براکون با توجه به دستورالعمل، استفاده از تله‌های فرمونی جهت ردیابی و تعیین زمان مبارزه انجام شود. حشرات کامل بالتوری سبز به حشره‌کش ایندوکساکارب حساس هستند لذا زمان سمپاشی به گونه‌ای تنظیم شود که اوج خروج حشرات کامل بالتوری نباشد. انجام عملیات مبارزه زراعی پاییزه و زمستانه در کاهش جمعیت آفات پنبه تاثیر بسزایی دارد. توجه به مبارزه بیولوژیکی و توسعه آن مورد تاکید است. به جمعیت دشمنان طبیعی آفت، به خصوص در آخر فصل، هنگام سمپاشی توجه شود.
	ایندوکساکارب	SC 15%	۲۵۰ - ۲۰۰ میلی لیتر		
	اسپینوساد	SC24%	۲۵۰ - ۲۰۰ میلی لیتر		
	پروفنئوس	EC40%	۲/۵ لیتر		
کرم طوقه‌بر (آگروتیس) <i>Agrotis segetum</i> <i>Agrotis ipsilon</i>	کارباریل	WP85%	۸۰ - ۵۰ کیلوگرم طعمه مسموم (۳ - ۵٪)	اوایل رویش هم‌زمان با تفریح تخم	استفاده از تله‌های فرمونی جهت ردیابی و تعیین زمان مبارزه توصیه می‌شود. کارباریل از مهرماه سال ۱۳۹۰ از فهرست سموم حذف گردیده، لذا آزمایش سموم جایگزین و کم‌خطر ضروری می‌باشد.
	دیازینون*	EC 60%	۲ لیتر		
برگخوار (کارادرینا) و پروانه گاما <i>Spodoptera exigua</i> <i>Autographa gamma</i> (<i>Plusia gamma</i>)	کارباریل	WP85%	۳ کیلوگرم	با توجه به پیش‌آگاهی و با نظر کارشناس	استفاده از تله‌های فرمونی جهت ردیابی و تعیین زمان مبارزه، انجام عملیات مبارزه زراعی پاییزه و زمستانه در کاهش جمعیت آفت، تاثیر بسزایی دارد. کارباریل از مهرماه سال ۱۳۹۰ از فهرست سموم حذف گردیده، لذا آزمایش سموم جایگزین ضروری می‌باشد.

نام محصول: پنبه					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
کرم خاردار پنبه <i>Earias insulana</i>	کارباریل	WP85%	۳ کیلوگرم	طبق نظر و توصیه پیش آگاهی	استفاده از تله‌های فرمونی جهت ردیابی و تعیین زمان مبارزه، انجام عملیات مبارزه زراعی پائیزه و زمستانه و حذف علف‌های هرز گاوپنبه و غوزک توصیه می‌شود. حتی‌الامکان از جابجایی و ش خودداری شود. (رعایت موازین قرنطینه ای) مناطق انتشار: خراسان رضوی، خراسان جنوبی، فارس، خوزستان، کرمان، سیستان و بلوچستان، اصفهان، تهران، قم، سمنان و کرمانشاه کارباریل از مهرماه سال ۱۳۹۰ از فهرست سموم مجاز حذف گردیده، لذا بررسی و آزمایش سموم کم خطر جایگزین ضروری می‌باشد.
مینوز برگ پنبه <i>Liriomyza trifolii</i>	کلرپیریفوس*	EC 40.8%	۲/۵ - ۲ لیتر	بر اساس توصیه شبکه مراقبت و پیش آگاهی	عملیات زراعی پاییزه و زمستانه در کاهش جمعیت سال بعد موثر است. انجام آزمایشات جهت دستیابی به سموم مناسب پیشنهاد می‌شود.
پرودنیا (برگخوار مصری) <i>Spodoptera littroralis</i>	دلتامترین* فوزالن*	EC 2.5% EC 35%	۷۵۰ میلی لیتر ۲ لیتر	با نظر کارشناس	استفاده از تله‌های فرمونی جهت ردیابی و تعیین زمان مبارزه توصیه می‌شود.
تریپس <i>Thrips tabaci</i>	اکسی دیمتون متیل* دیمتوات تیو دیکارب ایمیداکلوپرید	EC 25% EC40% DF 80% WS 70%	۱ - ۰/۵ لیتر ۱ در هزار ۵ در هزار ۵ در هزار	بر اساس توصیه شبکه مراقبت ضد عفونی بذر ضد عفونی بذر	در صورت عدم ضد عفونی، حتماً یک نوبت سمپاشی برای مناطق آلوده انجام گیرد.
سنگ تخم پنبه <i>Oxycarenus hyalinipennis</i> سن سبز پنبه <i>Nezara viridula</i> سنگ قوزه پنبه <i>Adelphocoris lineolatus</i> <i>Creontiades pallidus</i>	اکسی دیمتون متیل* تیومتون ایمیداکلوپرید*	EC 25% EC25% SC35%	۱ لیتر ۱ - ۱/۵ لیتر ۰/۲۵ لیتر	بر اساس توصیه شبکه مراقبت (پیش آگاهی)	یک نوبت سمپاشی حتماً انجام شود، بهترین زمان مبارزه با سنگ قوزه پنبه در تیرماه هم‌زمان با ورود سنگ در مزارع پنبه و تشکیل غنچه و قوزه است. در تراکم بالا ۲ تا ۳ نوبت سمپاشی در مرداد تا اوایل شهریورماه صورت پذیرد. بررسی و آزمایش سموم کم‌خطر توصیه می‌شود.

نام محصول: پنبه					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
شته‌های پنبه <i>Aphis gossypii</i> <i>Aphis fabae</i> <i>Aphis craciphora</i> <i>Acyrtosiphon gossypii</i>	ایمیداکلوپرید اکسی دیمتون متیل پی متروزین پی متروزین	SC 35% EC 25% WP 25% WG 50%	۲۵۰ میلی لیتر ۱ لیتر ۱ کیلوگرم ۰/۵ کیلوگرم	بر اساس توصیه شبکه مراقبت (پیش آگاهی)	مبارزه بیولوژیک با استفاده از بالئوری، حفاظت و حمایت از دشمنان طبیعی در زمان سمپاشی مورد تاکید است.
عسلک توتون <i>Bemisia tabaci</i> عسلک پنبه <i>Trialeurodes vaporariorum</i>	پیریمیفوس متیل* آمیتراز پیری پروکسی فن بوپروفزین <i>Beauveria bassiana</i> تیاکلوپرید	EC 50% EC 20% EC 10% SC 40% L 7.16% SC48%	۱/۵ لیتر ۱/۵ لیتر ۰/۷۵ لیتر ۱/۲۵ لیتر ۷۵۰ میلی لیتر + ۲ لیتر ماده پخش کننده Nufilm ۲۵۰ - ۲۰۰ میلی لیتر	از اوایل مرداد و بر اساس توصیه‌های شبکه‌های مراقبت و پیش آگاهی	رعایت اصول به‌زراعی و همچنین مصرف برگ‌ریزها در کاهش حملات آفت بسیار موثر است. کشت توام پنبه با سبزی و جالیز توصیه نمی‌شود و در جوار مزارع پنبه سبزی و جالیز کاشته نشود. کاربرد <i>Beauveria bassiana</i> تحت نظارت و در قالب روش‌های مدیریت تلفیقی توصیه می‌شود. آمیتراز از ابتدای سال ۱۳۹۱ حذف می‌گردد، لذا با توجه به اهمیت عسلک، ادامه تحقیقات و معرفی سموم جایگزین پیشنهاد می‌گردد.
مرگ گیاهچه (بیماری بذر و گیاهچه) <i>Thanatephorus cucumeris</i> (<i>Rhizoctonia solani</i>) <i>Pythium spp.</i> <i>Macrophomina sp.</i> <i>Alternaria sp.</i>	کاربوکسین تیرام کاربوکسین*	WP 75% WP 75%	۶-۴ در هزار ۲ در هزار	ضد عفونی بذر ، ، ،	استفاده از بذر تازه و سالم، استفاده از قارچ‌های آنتاگونیست، رعایت اصول به‌زراعی شامل رعایت تراکم بوته و شخم عمیق در کنترل بیماری مؤثر است. سموم توصیه شده روی قارچ‌های <i>Rhizoctonia</i> و <i>Alternaria</i> مؤثر می‌باشد. بررسی و آزمایش سموم جدید ضروری می‌باشد.

نام محصول: پنبه					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
پژمردگی آوندی فوزاریومی <i>Fusarium oxysporum f.sp. vasinfectum</i>					استفاده از ارقام مقاوم، تناوب سه‌ساله با غلات و یونجه، استفاده از کودهای ازته و پتاسه، استفاده از میکروارگانسیم‌های آنتاگونیست و کنترل نماتد در خاک‌های سبک توصیه می‌شود. ارقام ساحل و ورامین از تحمل بالایی برخوردار هستند.
پژمردگی آوندی پنبه <i>Verticillium dahliae</i> <i>Verticillium albo-atrum</i>					مبارزه شیمیایی توصیه نمی‌شود. استفاده از ارقام مقاوم و یا متحمل، حذف بقایای گیاهی آلوده، تنظیم میزان آبیاری و کوددهی (کود پتاس و کودهای ازته با بنیان NH ₄)، آفتاب‌دهی و استفاده از میکروارگانسیم‌های آنتاگونیست توصیه می‌شود.
پوسیدگی داخلی قوزه <i>Nematospora gossypii</i> <i>Khuskia oryzae</i> (<i>Nigrospora oryzae</i>) <i>Aspergillus flavus</i> <i>A. niger</i>					فاصله بوته‌ها از یکدیگر رعایت گردد، تا از بالا رفتن رطوبت خودداری شود. در دادن کود ازته دقت لازم صورت پذیرد.
بیماری لکه زاویه‌ای پنبه <i>Xanthomonas citri</i> subsp. <i>malvacearum</i> (<i>Xanthomonas axonopodis</i> pv. <i>malvacearum</i>)					استفاده از ارقام مقاوم و اصلاح‌شده، اصلاح سیستم آبیاری، بهداشت زراعی، تناوب دوساله و استفاده از بذر سالم و بدون کرک (بذر دیلته) توصیه می‌شود.
برگریز	تری‌بوتیل فسفوتری تیوات (دف) تیدیازورون (درآپ)	L 72% WP50%	۲ - ۳ لیتر ۲۰۰ گرم		۲ لیتر تری‌بوتیل فسفوتری تیوات + ۲۰۰ گرم تیدیازورون به صورت مخلوط در آب در هکتار مصرف شود.

نام محصول: پنبه					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
علف‌های هرز گونه‌های تاج‌خروس Amaranthus spp.	اتال‌فلورالین	EC 33.3%	۲ - ۳ لیتر	قبل از کاشت مخلوط با خاک	اتال‌فلورالین و تری‌فلورالین بلافاصله پس از مصرف با خاک مخلوط شده و خاک حتماً با پستی مرطوب باشد.
طلحه Corchorus triculiaris	تری‌فلورالین	EC 48%	۲ - ۳ لیتر	قبل از کاشت مخلوط با خاک	در مواردی که پنبه با ماشین برداشت می‌شود از برگ‌ریزها دف و مخلوط دف و دراپ طبق دستورالعمل استفاده شود (۲ لیتر دف + ۲۰۰ گرم دراپ). استفاده از دز بالای تری‌فلورالین فقط در خاک‌های هوموسی و سنگین توصیه می‌شود. تری‌فلورالین روی تاج‌ریزی اثر ندارد.
گوش‌بره Chrozophora spp.	دینیترامین	EC 25%	۳ لیتر	قبل از رویش علف‌های هرز (پیش‌رویشی)	تری‌فلوکسی‌سولفورون‌سدیم ایجاد کلروز و زردی می‌کند که پس از یک‌ماه از بین می‌رود.
سلمک Chenopodium album	کوئیزالوفوپ‌بی‌تفوریل	EC4%	۳ لیتر	پیش‌رویشی	به مدت ۶ ماه پس از مصرف پرومترین + فلومتورون گیاهی به جز پنبه نباید در محل مصرف کاشته شود.
تاج‌ریزی Solanum nigrum	پرومترین	WP80%	۱ - ۲ کیلوگرم	بلافاصله بعد از کاشت و قبل از سبز شدن	مقدار آب برای کلیه علف‌کش‌ها ۴۰۰ - ۳۰۰ لیتر توصیه می‌شود.
گاوپنبه Abutilon theophrasti	پرومترین + فلومتورون	DF88%	۲/۳ - ۲/۹ کیلوگرم	سبز شدن	
خرفه Portulaca oleracea	هالوکسی‌فوپ‌اتواتیل	EC 12.5%	۳ لیتر	پس‌رویشی	
غوزک (کنف وحشی) Hibiscus trionum	پروپاکونیزآفوپ	EC 10%	۱ - ۱/۵ لیتر		
سوروف Echinochloa crus-galli	دیورون	WP 80%	۳ - ۱/۵ کیلوگرم	پس‌رویشی در مرحله ۸-۵ برگی	
خارشر Alhagi pseudalhagi	تری‌فلوکسی‌سولفورون‌سدیم	WG75%	۱۵ گرم در هکتار به همراه مویان	پس‌رویشی	
پیچک صحرائی Convolvulus arvensis					
اویارسلام Cyperus spp.					
قیاق Sorghum halepense					
پاسپالوم Paspalum sp.					

نام محصول: ذرت					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
گونه‌های کنه تارتن <i>Tetranychus spp.</i>	بروموپروپیلات* پروپارزیت*	EC 25% EC 57%	۱/۲ لیتر ۱ لیتر	با مشاهده خسارت اولیه (زرد و سفید شدن برگ به صورت نواری)	ارزیابی میزان خسارت جهت اقتصادی بودن مبارزه شیمیایی توصیه می‌گردد.
کرم طوقه‌بر (آگروتیس) <i>Agrotis segetum</i> <i>Agrotis ipsilon</i>	کارباریل دیازینون*	WP85% EC 60%	۸۰ کیلو طعمه مسموم ۱/۵ - ۱ لیتر	اوایل فصل رویش در صورت وجود آفت	استفاده از تله‌های فرمونی جهت ردیابی و تعیین زمان مبارزه، استفاده از علف‌های هرز تله در حاشیه مزارع و بعد سمپاشی آن‌ها، طعمه‌گذاری (طعمه مسموم ۵ - ۴ درصد) در عصر و غروب صورت گیرد. طعمه برای مبارزه زمستانه که لاروها درشت هستند توصیه می‌شود. کارباریل از مهرماه سال ۱۳۹۰ از فهرست سموم حذف گردیده، لذا آزمایش سموم جایگزین و مناسب ضروری می‌باشد.
کرم فوزه <i>Helicoverpa spp.</i>	فوزالن تیودیکارب*	EC 35% DF 80%	۳ لیتر ۱ - ۰/۷۵ کیلوگرم	بر اساس موازین پیش‌آگاهی و نظر کارشناس	مبارزه بیولوژیک توسط زنبورهای تریکوگراما و براکون طبق دستورالعمل، استفاده از تله‌های فرمونی جهت ردیابی و تعیین زمان مبارزه توصیه می‌شود. در مورد این آفت مبارزه زراعی شامل شخم عمیق و یخ‌آب زمستانه بسیار مهم است.
شته‌ها <i>Rhopalosiphum maidis</i> <i>R.padi</i>	دیازینون* فوزالن پیریمیکارب*	EC 60% EC 35% WP 50%	۱/۵ لیتر ۳ لیتر ۱ - ۰/۸ کیلوگرم	طبق نظر کارشناس	رعایت اصول بهداشت مزارع و عاری بودن از علف‌های هرز میزبان شته‌ها در مراحل اولیه رشد توصیه می‌شود. مبارزه شیمیایی در صورتی که قبل از مرحله (Tassel) ۵۰٪ بوته‌ها آلودگی نشان دهند و یا ۳٪ از بوته‌ها در مرحله (Tassel) روی برگ‌های بالایی و گل‌آذین نر آلودگی شدید نشان دهند، انجام شود.
کرم ساقه‌خوار اروپایی ذرت <i>Ostrinia nubilalis</i> <i>(Pyrausta nubilalis)</i>	فوزالن	EC 35%	۳ لیتر	بر اساس نظر کارشناس منطقه با مشاهده تخم‌های تیره رنگ و یا لاروهای سن یک	مبارزه بیولوژیکی با استفاده از زنبور تریکوگراما و زنبور براکون با توجه به دستورالعمل و استفاده از تله‌های فرمونی مناسب جهت جلب پروانه ساقه‌خوار اروپایی ذرت توصیه می‌شود. مبارزه زراعی شامل تنظیم تاریخ کاشت، از بین بردن بقایا، استفاده از ارقام مقاوم و متحمل (در صورت امکان) و استفاده از ساقه‌خردکن حتماً انجام شود. انجام آزمایشات جهت معرفی سموم جدید کم‌خطر پیشنهاد می‌شود.

نام محصول: ذرت					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
کرم ساقه خوار سزامیا <i>Sesamia cretica</i> <i>S. nonagrioides</i>	فوزالن	EC 35%	۳ لیتر	با نظر کارشناس قبل از نفوذ لاروها به داخل ساقه	حمایت از دشمنان طبیعی آفت، از بین بردن علف‌های هرز میزبان و استفاده از ساقه خردکن توصیه می‌شود. زمان مصرف سم پس از بازدیدهای مرتب و ردیابی با استفاده از تله‌های فرمونی یا نوری، تخم‌ریزی آفت مشخص و پس از خروج لاروهای سن یک از پوسته تخم و قبل از ورودشان به ساقه انجام شود.
کرم برگ‌خوار کارادرینا <i>Spodoptera exigua</i>	فوزالن کارباریل	EC 35% WP85%	۳ لیتر ۳ کیلوگرم	با نظر کارشناس و با مشاهده آثار خسارت	استفاده از زنبور براکون با توجه به دستورالعمل، استفاده از تله‌های فرمونی جهت ردیابی و تعیین زمان مبارزه توصیه می‌شود. کارباریل از مهرماه سال ۱۳۹۰ از فهرست سموم حذف گردیده، لذا آزمایش سموم جایگزین و مناسب ضروری می‌باشد.
کرم برگ‌خوار ذرت <i>Mythimna loreyi</i>	فوزالن	EC 35%	۳ لیتر	با نظر کارشناس و با مشاهده آثار خسارت	استفاده از تله‌های فرمونی جهت ردیابی و تعیین زمان مبارزه توصیه می‌شود. میزبان اولیه این آفت سوروف است و در مزارعی که تراکم سوروف زیاد است، خسارت زیادی وارد می‌کند.
زنجرک‌ها <i>Empoasca decipiens</i> <i>Circulifer spp.</i> <i>Laodelphax striatellus</i>	تیامتوکسام	FS35%	۳۵۰ - ۵۰۰ میلی‌لیتر برای ضدعفونی یک‌صد کیلوگرم بذر		به منظور کنترل زنجرک‌های ناقل ویروس، اجرای مبارزه زراعی و ضدعفونی بذر توصیه می‌گردد.
تریپس <i>Anaphothrips sp.</i>					در تلفیق با دیگر آفات کنترل می‌شوند. انجام تحقیقات جهت دستیابی به سموم مناسب پیشنهاد می‌گردد.
سیاهک خوشه ذرت <i>Sphacelotheca reiliana</i>	کاربوکسین تیرام	WP 75%	۲/۵ در هزار	ضدعفونی بذر قبل از کشت	

نام محصول: ذرت					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
لکه قهوه‌ای برگ ذرت <i>Setosphaeria turcica</i> (<i>Helminthosporium turcicum</i>) <i>Cochliobolus heterostrophus</i> (<i>Bipolaris maydis</i>) <i>Cochliobolus carbonum</i> (<i>Bipolaris zeicola</i>)					کشت ارقام مقاوم و از بین بردن بقایای گیاهی آلوده و رعایت تناوب زراعی توصیه می‌گردد.
پوسیدگی بلال ذرت <i>Fusarium verticillioides</i>	کاربوکسین تیرام تبوکونازول* تبوکونازول* دی‌نیکونازول*	WP 75% FS6% DS2% WP2%	۲/۵ در هزار ۰/۵ در هزار ۲ در هزار ۲ در هزار	ضدعفونی بذر قبل از کشت " " " " " " " " "	جمع‌آوری بقایای گیاهی، مبارزه به موقع و موثر با آفات ذرت، تناوب زراعی مناسب با محصولات غیر میزبان، ممانعت از تنش‌ها به خصوص خشکی با آبیاری منظم، رعایت تعادل کودی، انبار کردن صحیح (رطوبت کمتر از ۱۸٪ در بلال ذرت و ۱۵ - ۱۳٪ در بذر) و کشت ارقام مقاوم توصیه می‌شود.
سیاهک طویل ذرت خوشه‌ای <i>Tolyposporium ehrenbergii</i>	کاربوکسین تیرام	WP 75%	۲ در هزار	ضدعفونی بذر قبل از کشت	کشت ارقام مقاوم و رعایت تناوب زراعی مبارزه اصلی است و ضدعفونی بذر فقط آلودگی را کاهش می‌دهد. انهدام خوشه‌های آلوده نیز توصیه می‌گردد.
سیاهک پنهان ذرت خوشه‌ای (سورگوم) <i>Sporisorium sorghi</i> (<i>Ustilago sorghi</i>)	کاربوکسین تیرام	WP 75%	۲ - ۱/۵ در هزار	ضدعفونی بذر قبل از کشت	
سیاهک معمولی ذرت <i>Ustilago zaeae</i> (<i>Ustilago maydis</i>)					کشت ارقام مقاوم، مبارزه با حشراتی که در گیاه زخم ایجاد می‌کنند، از بین بردن بقایای محصول و خوشه‌های آلوده قبل از رها شدن اسپورها، جلوگیری از زخمی شدن گیاه میزبان توسط ماشین‌آلات کشاورزی، کوددهی متعادل، پرهیز از مصرف بی‌رویه کود ازته و تناوب زراعی توصیه می‌شود.
<u>بیماری‌های ویروسی</u> کوئولگی زبر ذرت <i>Maize rough dwarf virus</i> (MRDV) ویروس ایرانی موزاییک ذرت <i>Iranian maize mosaic virus</i> (IMMV)					استفاده از ارقام مقاوم و متحمل، مبارزه با ناقلین، تنظیم تاریخ کاشت و ضدعفونی بذر برعلیه ناقلین توصیه می‌شود.

نام محصول: ذرت					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
علف‌های هرز ذرت	آترازین +	WP 80%	۱/۵ - ۱ کیلو گرم	قبل از کاشت ذرت مخلوط با خاک یا بلافاصله بعد از کاشت	برای علف‌های هرز کشیده‌برگ یک‌ساله و پهن‌برگ در تناوب پس از مصرف آترازین گیاه حساس کشت نشود.
تاج‌خروس وحشی <i>Amaranthus retroflexus</i>	آلاکلر	EC 48%	۵ لیتر	و قبل از رویش علف هرز	
سلمک <i>Chenopodium album</i>	ای پی تی سی + ایمن کننده دی کلرامید	EC 82%	۶ - ۴ لیتر	قبل از کشت و مخلوط با خاک در عمق ۱۰ سانتی‌متری	ای پی تی سی برای کنترل علف‌های هرز کشیده‌برگ و پهن‌برگ یک‌ساله و اویارسلام مؤثر است. آترازین و ای پی تی سی بیش از هشت سال متوالی مصرف نشود.
پیچک صحرایی <i>Convolvulus arvensis</i>	توفوردی	SL 72%	۱/۵ - ۱ لیتر	بعد از رویش علف‌ها و ۷ - ۵ برگی ذرت	در مصرف توفوردی به زراعت‌های حساس هم‌جوار توجه شود. توفوردی ۱/۵ لیتر + آلاکلر ۵/۵ لیتر قبل از رویش اثر خوبی دارد.
قیاق <i>Sorghum halepense</i>	توفوردی + ام سی پی آ*	SL 67.5%	۱/۵ - ۱ لیتر	قبل از رویش ذرت و علف‌ها پیش‌رویشی و پیش از کاشت	استوکلر، پهن‌برگ‌ها به خصوص تاج‌خروس را به خوبی کنترل می‌کند. در صورتی که مزرعه فقط به پهن‌برگ‌ها آلوده است نیازی به استفاده از فورام‌سولفورون.
سوروف <i>Echinochloa crus-galli</i>	استوکلر	EC 50%	۵ - ۴ لیتر		نیکوسولفورون، ریم‌سولفورون و نیکوسولفورون + ریم‌سولفورون نبوده و می‌توان از توفوردی + ام سی پی آ استفاده نمود.
خرغه <i>Portulaca oleracea</i>	استوکلر	EC 76%	۳/۵ - ۲/۷۵ لیتر	۳-۴ برگی ذرت	از فورام‌سولفورون، نیکوسولفورون، ریم‌سولفورون و نیکوسولفورون + ریم‌سولفورون حداکثر چهار سال متوالی بیشتر استفاده نشود.
ارزن وحشی <i>Setaria viridis</i>	فورام‌سولفورون	OD22.5%	۲/۵ لیتر	۳-۴ برگی ذرت	نیکوسولفورون + ریم‌سولفورون علف‌کشی دومانظوره با کارایی بهتر روی باریک‌برگ‌ها می‌باشد. مزوتریون + اس متالاکلر + تربوتیلازین برای کنترل علف‌های هرز باریک‌برگ و پهن‌برگ به غیر از شیرین بیان و قیاق کاربرد دارد.
تاج‌ریزی <i>Solanum nigrum</i>	نیکوسولفورون	SC4%	۲ لیتر	مراحل اولیه پس از رویش	
مرغ <i>Cynodon dactylon</i>	ریم‌سولفورون	DF 25%	۴۰ گرم	۳-۴ برگی ذرت	آلاکلر از مهرماه ۱۳۹۰ از فهرست سموم مجاز حذف گردیده، لذا آزمایش و بررسی سموم جایگزین ضروری می‌باشد.
گاوپنبه <i>Abutilon theophrasti</i>	نیکوسولفورون + ریم‌سولفورون	WG 75%	۱۷۵ گرم		
هفت‌بند <i>Polygonum aviculare</i>	مزوتریون + اس متالاکلر + تربوتیلازین	SE 53.75%	۴/۵ لیتر	پس رویشی	
خارشر <i>Alhagi pseudalhagi</i>					
پنیرک <i>Malva neglecta</i>					
اویارسلام <i>Cyperus difformis</i>					

نام محصول: نیشکر					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
کرم ساقه‌خوار سزامیا (خوزستان) Sesamia nonagrioides S. cretica				رها سازی در اوج پرواز حشرات کامل	معمولاً توسط زنبور پارازیتوئید تخم سزامیا <i>Telenomus busseolae</i> کنترل می‌گردد. در مزارع تازه کشت رها سازی تلقیحی از این زنبور توصیه می‌گردد. استفاده از تله‌های فرمونی جهت ردیابی و تعیین زمان مبارزه توصیه می‌شود.
کنه نیشکر (خوزستان) Oligonychus sacchari					توسط کفشدوزک شکاری <i>Stethorus gilvifrons</i> کنترل می‌گردد. انجام سمپاشی با کنه‌کش‌های قابل مصرف در شرایط مزرعه‌ای به صورت لکه‌ای در کانون‌های اولیه و در حواشی با نظر کارشناس توصیه می‌گردد.
سوسک ریشه‌خوار Pentodon idiota	دیازینون*	G 10%	۴۰ - ۲۰ کیلوگرم	هم‌زمان با عملیات هلینگ‌آپ	مبارزه زراعی و مکانیکی ارجح است. (نظیر غرقاب نمودن مزرعه به مدت ۱۲۰ - ۷۰ ساعت و استفاده از تله نوری) در صورت نیاز و به صورت لکه‌ای از سموم توصیه شده در آب آبیاری توصیه شود.
ملخ آسیایی Locusta migratoria	مالاتیون فنیتریون	EC 57% EC 50%	۲/۵ لیتر ۱/۵ لیتر	اوایل بهار در زمان طغیان	جهت حمایت از حشرات مفید حتی‌المقدور از سمپاشی پرهیز گردد و در صورت لزوم به صورت موضعی از روش‌های آگروتکنیکی استفاده شود.
موش ورامین Nesokia indica	مراجعه به صفحه ۳				در فصل سرما: گندم + ۴-۳٪ وزن طعمه روغن + ۵-۶٪ سم در فصل گرما: تکه‌های خرد شده ۲ سانتی‌متری نیشکر + ۵٪ وزن طعمه (سم)
عسلک نیشکر Neomaskellia andropogonis					زنبورهای پارازیتوئید <i>Encarsia inaron</i> و <i>Eretmocerus sp.</i> فعالیت خوبی را روی این آفت نشان می‌دهند. به جهت حمایت از حشرات مفید سمپاشی توصیه نمی‌شود.
موریانه Amitermes vilis					موریانه توسط انجام آبیاری سنگین کنترل می‌گردد.
سیاهک ساقه نیشکر Sporisorium scitaminea					حذف ارقام تجاری حساس مانند NC۰ ۳۱۰ و استفاده از ارقام مقاوم، ضد عفونی قلمه‌ها با قارچ‌کش تیوکونازول یا استفاده از آب گرم ۵۰ درجه به مدت ۲ ساعت، عدم استفاده از راتون بالا، حذف و از بین بردن بوته‌های آلوده توصیه می‌شود. انجام تحقیقات و آزمایشات قارچ‌کش‌های تریازول پیشنهاد می‌گردد.

نام محصول: نیشکر					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
بیماری پوکابونگ (Knife cut) <i>Fusarium subglutinans</i> <i>Gibberella fujikuroi</i> (<i>F. Moniliforme</i>) <i>F. proliferatum</i>					به علت پایین بودن خسارت، کنترلی برای آن انجام نمی‌شود.
بیماری ویروسی موزاییک نیشکر <i>Sugarcane mosaic virus</i> (SCMV)					استفاده از ارقام مقاوم توصیه می‌شود.
بیماری کوتولگی راتون نیشکر <i>Leifsonia xyli</i> subsp. <i>xyli</i>					خالص و سالم‌سازی ارقام با استفاده از روش تلفیقی حرارت درمانی و کشت بافت و تهیه قلمه‌های گواهی شده توصیه می‌شود.
<p><u>علف‌های هرز یک‌ساله تابستانه و زمستانه</u></p> <p><i>Echinochloa colona</i> دورنه</p> <p><i>Echinochloa crus-galli</i> سوروف</p> <p><i>Digitaria sanguinalis</i> پنجه‌مرغ</p> <p><i>Setaria spp.</i> ارزن وحشی</p> <p><i>Malva parviflora</i> پنیرک</p> <p><i>Melilotus indicus</i> یونجه زردهدنی</p> <p><i>Sonchus oleraceus</i> شیرنرم</p> <p><i>Lactuca serriola</i> گاوچاق‌کن</p> <p><i>Dichanthium annulatum</i> پنجه‌مرغی</p> <p><u>علف‌های هرز چندساله</u></p> <p><i>Imperata cylindrica</i> حلفه</p> <p><i>Phragmites australis</i> نی وحشی</p> <p><i>Cynodon dactylon</i> مرغ</p> <p><i>Trachomitum venetum</i> قیطانی</p> <p><i>Panicum maximum</i> چیک‌واش</p> <p><i>Diplachne fusca</i> علف برنجی</p> <p><i>Eragrostis sp.</i> دانه‌مرغی</p> <p><i>Cyperus rotundus</i> اویارسلام</p> <p><i>Sorghum halepense</i> قیاق</p>	<p>آترازین</p> <p>آترازین +</p> <p>متری‌بوزین*</p> <p>آمترین</p> <p>دالاپون</p> <p>گلیفوزیت</p> <p>توفوردی</p> <p>پاراکوآت</p> <p>متری‌بوزین*</p> <p>ای پی تی سی*</p> <p>توتیورون</p> <p>تری‌فلوکسی‌سولفورون‌سدیم +</p> <p>آمترین</p> <p>دیورون</p> <p>دیورون + هگزازینون</p>	<p>WP 80%</p> <p>WP 80%</p> <p>WP 70%</p> <p>WP 80%</p> <p>SP 80%</p> <p>SL 41%</p> <p>SL 72%</p> <p>SL 20%</p> <p>WP 70%</p> <p>EC 82%</p> <p>SC 50%</p> <p>WG75%</p> <p>DF90%</p> <p>DF90%</p>	<p>۴ - ۳ کیلوگرم</p> <p>۳ کیلوگرم +</p> <p>۲ کیلوگرم</p> <p>۴ - ۲ کیلوگرم</p> <p>۵ کیلوگرم</p> <p>۶ لیتر</p> <p>۳ - ۲ لیتر</p> <p>۴ - ۲ کیلوگرم</p> <p>۷ - ۶ لیتر</p> <p>۴ - ۳ لیتر</p> <p>۵ - ۲/۵ کیلوگرم</p> <p>۴ کیلوگرم</p> <p>۴ کیلوگرم</p>	<p>هنگام کشت</p> <p>قبل از ظهور علف‌های هرز</p> <p>قبل و بعد از ظهور علف‌های هرز</p> <p>بعد از ظهور علف‌های هرز</p> <p>، ، ، ،</p> <p>، ، ، ،</p> <p>، ، ، ،</p> <p>به صورت لکه‌ای قبل و بعد از ظهور علف هرز</p> <p>قبل از ظهور علف در آب اول آبیاری</p> <p>، ، ، ،</p> <p>، ، ، ،</p>	<p>آترازین، آترازین + متری‌بوزین، دیورون، دیورون + هگزازینون دومانظوره بوده و جهت کنترل علف‌های هرز پهن‌برگ و کشیده‌برگ کاربرد دارد.</p> <p>آمترین بیشتر برای کنترل کشیده‌برگ‌های یک‌ساله و معمولاً در ترکیب با توفوردی و متری‌بوزین برای کنترل کلیه علف‌های هرز یک‌ساله به کار می‌رود.</p> <p>دالاپون مخصوص کشیده‌برگ‌های چندساله به خصوص حلفه و نی وحشی است.</p> <p>گلیفوزیت علیه علف‌های هرز دائمی همراه با محلول ۰/۵ درصد فری گیت و یا ۸ کیلوگرم سولفات آمونیوم ضمن کاهش مقدار مصرف، موثرتر است. توفوردی برای کنترل پهن‌برگ‌ها کاربرد دارد و قابل اختلاط با آمترین، آترازین و متری‌بوزین بوده و در این صورت روی کلیه علف‌های هرز موثر است.</p> <p>پاراکوآت جهت کنترل علف‌های هرز یک‌ساله مخصوصاً در حاشیه مزارع نیشکر به کار می‌رود.</p> <p>متری‌بوزین جهت کنترل علف‌های هرز باریک‌برگ و پهن‌برگ مزارع نیشکر به صورت پیش‌رویش پس از کشت نیشکر و قبل از رویش علف هرز کاربرد دارد.</p> <p>ای پی تی سی همراه با آب آبیاری برای کنترل علف‌های هرز باریک‌برگ و خصوصاً پنجه‌مرغی مصرف شود: ۵ لیتر همراه با آب اول و ۳ لیتر همراه با آب دوم، توتیورون برای کنترل باریک‌برگ و پهن‌برگ‌ها به روش هریگیشن و یا در ترکیب با آترازین به نسبت ۳ کیلوگرم آترازین + ۲ لیتر توتیورون در هکتار قبل از آب اول یا دوم استفاده شود.</p> <p>تری‌فلوکسی‌سولفورون‌سدیم + آمترین جهت کنترل علف‌های هرز باریک‌برگ و پهن‌برگ به خصوص اویارسلام در مزارع نیشکر موثر است.</p>

نام محصول: توتون					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
کرم طوقه‌بر (آگروتیس) <i>Agrotis segetum</i>	کارباریل	WP85%	طعمه ۵ - ۴٪	اوایل فصل رشد	استفاده از تله‌های فرمونی جهت ردیابی و تعیین زمان مبارزه، طعمه‌پاشی در پای نشاها، (در صورت اضطراب از محلول ۱ در هزار پرمترین* با نظر کارشناس) استفاده شود. کارباریل از مهرماه سال ۱۳۹۰ از فهرست سموم حذف گردیده، لذا آزمایش سموم جایگزین و مناسب ضروری می‌باشد.
کرم قوزه (هلیوتیس) <i>Helicoverpa obsoleta</i> <i>H. armigera</i>	فوزالن* تیودیکارب*	EC 35% DF 80%	۲/۵ - ۲ لیتر ۱ - ۰/۷ کیلو گرم	اواخر مرداد تا اواسط شهریور	استفاده از تله‌های فرمونی جهت ردیابی و تعیین زمان مبارزه توصیه می‌شود.
کرم ساقه‌خوار تنباکو <i>Scrobipalpa heliopa</i>					حذف اندام آلوده و از بین بردن بقایا توصیه می‌شود.
عسلک توتون <i>Bemisia tabaci</i>	پیریمفوس متیل*	EC 50%	۱/۵ لیتر		
شته سبز هلو <i>Myzus persicae</i>	پیریمیکارب پیریمیکارب اکسی دیمتون متیل پی متروزین ایمیداکلوپرید	WP 50% DF 50% EC 25% WP 25% SC 35%	۰/۷ - ۰/۵ کیلوگرم ۰/۵ کیلوگرم ۱ لیتر ۱ کیلوگرم ۰/۲۵ لیتر	با مشاهده آفت و با نظر کارشناس	در شمال خسارت شته مهم است. در سایر مناطق ۳ - ۲ سمپاشی، کافی است.

نام محصول: توتون					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
کرم مفتولی <i>Agriotes lineatus</i> آبدزدک <i>Gryllotalpa gryllotalpa</i> حلزونها <i>Helicidae</i> رابها <i>Limacidae</i>	کارباریل متالدهید	WP85% B 6%	طعمه ۵ - ۴٪ ۲۵ - ۲۰ کیلوگرم طعمه ۶٪	با نظر کارشناس	مبارزه هم‌زمان و شبیه آگروتیس است. کارباریل از مهرماه سال ۱۳۹۰ از فهرست سموم حذف گردیده، لذا آزمایش سموم جایگزین و مناسب ضروری می‌باشد.
سفیدکی دروغی (داخلی) توتون <i>Peronospora hyoscyami .f.sp tabacina</i> (<i>Peronospora tabacina</i>)	مانکوزب زینب مانب	WP 80% WP 80% WP 80%	۲ - ۱ در هزار ۳ در هزار ۲ - ۱ در هزار	در زمین اصلی در خزانه در زمین اصلی	از مانکوزب در مزرعه هفته‌ای یکبار استفاده شود. زینب برای استفاده در خزانه توصیه می‌شود. در هر هفته دو سمپاشی انجام و الزاماً بعد از هر بارندگی همراه با مواد چسبنده سمپاشی تکرار شود. برای مبارزه در مزرعه انجام تحقیقات توصیه می‌شود.
جوانه‌های جانبی توتون	فلومتالین	EC12.5%	۱۵ میلی‌لیتر برای هر بوته با غلظت ۱/۳۵ درصد برای یکبار محلول‌پاشی		
سفیدک حقیقی توتون <i>Erysiphe cichoracearum</i>	دینوکاپ	WP 18.25%	۱ کیلوگرم	با دیدن علائم بیماری	انجام آزمایشات با سموم مناسب‌تر توصیه می‌شود.
علف‌های هرز گل‌جالیز <i>Orobanche cernua</i> اویارسلام <i>Cyperus rotundus</i> تاج‌خروس <i>Amaranthus spp.</i> سلمک <i>Chenopodium album</i> گاوپنبه <i>Abutilon theophrasti</i> تاج‌ریزی <i>Solanum nigrum</i>	ای پی تی سی* متم‌سدیم	EC 82% SL 32.7 %	۶ - ۴ لیتر ۵۰ گرم در هر مترمربع خاک در خزانه یا ۳۲ گرم در هر مترمربع بذر (خزانه)	قبل از نشاء و مخلوط با خاک دو ماه قبل از کشت برای ضدعفونی خاک	در زمینه مبارزه با گل‌جالیز تحقیقات توصیه می‌شود. مخصوص خزانه توتون

نام محصول: آفتابگردان					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
آگروتیس Agrotis spp.	کارباریل دیازینون*	WP85% EC 60%	۵۰ - ۸۰ کیلوگرم طعمه ۲ لیتر		استفاده از تله‌های فرمونی جهت ردیابی و تعیین زمان مبارزه و طعمه سموم کارباریل (۵ کیلو سم + ۱۰۰ کیلو سبوس) توصیه می‌شود. کارباریل از مهرماه سال ۱۳۹۰ از فهرست سموم حذف گردیده، لذا آزمایش سموم جایگزین و مناسب ضروری می‌باشد.
کرم برگ‌خوار (کارادریتا) Spodoptera exigua	فوزالن کارباریل	EC 35% WP85%	۳ - ۲/۵ لیتر ۳ کیلوگرم	اوایل فصل رشد	استفاده از تله‌های فرمونی جهت ردیابی و تعیین زمان مبارزه توصیه می‌شود. کارباریل از مهرماه سال ۱۳۹۰ از فهرست سموم حذف گردیده، لذا آزمایش سموم جایگزین و مناسب ضروری می‌باشد.
کرم دانه‌خوار Homocosoma nebulella	دیازینون* تری‌کلروفن	EC 60% SP 80%	۲ - ۱ لیتر ۲ - ۱ کیلوگرم	پس از تشکیل دانه	رعایت تاریخ کاشت و از بین بردن علف‌های هرز میزبان آفت توصیه می‌شود.
سفیدک داخلی Plasmopara halstedii (Plasmopara helianthi)					استفاده از بذر سالم، رعایت تناوب، حذف بوته‌های آلوده هنگام کشت و معدوم کردن بقایای آلوده پس از برداشت توصیه می‌شود.
زنگ آفتابگردان Puccinia helianthi					استفاده از ارقام مقاوم توصیه می‌شود.
لکه‌موجی آفتابگردان Alternaria helianthi A. zinniae					استفاده از ارقام مقاوم، استفاده از بذر سالم و از بین بردن بقایای گیاهی توصیه می‌شود.
پوسیدگی طوقه آفتابگردان Sclerotinia sclerotiorum					رعایت تناوب، استفاده از ارقام مقاوم و معدوم نمودن بوته‌های آلوده توصیه می‌شود.
<u>علف‌های هرز</u> تاج‌ریزی Solanum nigrum گونه‌های تاج‌خروس Amaranthus spp. سلمک Chenopodium album گونه‌های ارزن وحشی Setaria spp. سوروف Echinochloa crus-galli	تری‌فلورالین اتال‌فلورالین	EC 48% EC 33.3%	۲/۵ - ۲ لیتر ۳/۵ - ۲ لیتر	قبل از کاشت مخلوط با خاک به عمق ۱۰ سانتی‌متر	جهت استفاده از تری‌فلورالین و اتال‌فلورالین عملیات خاک‌ورزی مناسب انجام گردد (کلوخه‌ها کاملاً خرد شود) و رطوبت خاک جهت تاثیر مناسب آن‌ها تامین شود. تری‌فلورالین روی تاج‌ریزی اثر ندارد.

نام محصول: سویا					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
انواع کنه‌های تارتین Tetranychus spp.	پروپارزیت تترادیفون بروموپروپیلات* آزوسیکلوتین	EC 57% EC 7.52% EC 25% WP25%	۱/۵ لیتر ۴ لیتر ۱/۲ لیتر ۰/۵ در هزار	در تیرماه با مشاهده ۳ تا ۵ کنه مراحل فعال در پشت هر برگ	سمپاشی در ساعات اولیه صبح انجام گیرد. با حجم بالای آب حتی‌الامکان پشت برگ‌ها سمپاشی شود. سمپاشی در اوایل فصل به خصوص درحاشیه مزارع (به منظور پیشگیری و لکه‌گیری) انجام گیرد. در صورت طغیان در کل مزرعه مصرف شوند. تناوب استفاده از کنه‌کش‌های مختلف توصیه می‌شود.
آگروتیس (کرم طوقه‌بر) Agrotis spp.	دیازینون* کارباریل	EC 60% WP85%	۲ لیتر ۵۰ کیلو طعمه مسموم ۵%	اوایل فصل رویش هم‌زمان با تفریح تخم و ظهور لاروهای اولیه	طعمه مسموم به صورت لکه‌ای مصرف می‌شود. کارباریل از مهرماه سال ۱۳۹۰ از فهرست سموم حذف گردیده، لذا آزمایش سموم جایگزین و مناسب ضروری می‌باشد.
پرو دنیا (برگخوار مصری) Spodoptera littoralis	فتوات	EC50%	۲ لیتر	با نظر کارشناس	استفاده از تله‌های فرمونی جهت ردیابی و تعیین زمان مبارزه توصیه می‌شود.
دانه‌خوار سویا Etiella zinekenella	تری‌کلروفن دیازینون*	SP 80% EC 60%	۱/۵ - ۱ لیتر ۲ - ۱ در هزار	زمان تشکیل دانه در غلاف	۱- رعایت آیش و تناوب ۲- دورنگه‌داشتن مزرعه سویا از سایر مزارع حیوانات ۳- توجه به مبارزه بیولوژیکی
کارادریتا Spodoptera exigua شب پره گاما Autographa gamma (<i>Plusia gamma</i>)	کارباریل	WP85%	۳ کیلوگرم	با نظر کارشناس	استفاده از تله‌های فرمونی جهت ردیابی و تعیین زمان مبارزه توصیه می‌شود. انجام مبارزه زراعی پاییزه و زمستانه در کاهش جمعیت آفت تاثیر بسزایی دارد. کارباریل از مهرماه سال ۱۳۹۰ از فهرست سموم حذف گردیده، لذا آزمایش سموم جایگزین و مناسب ضروری می‌باشد.

نام محصول: سویا					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
کرم غلاف خوار سویا <i>Helicoverpa armigera</i>	تیودیکارب* پروفتفوس* فوزالن ایندوکساکارب*	DF 80% EC 40% EC 35% SC15%	۱ - ۰/۷۵ کیلوگرم ۲/۵ لیتر ۲ - ۳ لیتر ۲۵۰ - ۲۰۰ میلی لیتر	باتشکیل غلافها و بر اساس موازین پیش آگاهی	استفاده از زنبور براکون و تریکوگراما با توجه به دستورالعمل و انجام عملیات مبارزه زراعی پاییزه پس از برداشت سویا توصیه می شود.
تریپس <i>Thrips tabaci</i> شته ها خانواده <i>Aphididae</i> سفید بالک ها <i>Bemisia tabaci</i> <i>Bemisia gossypiperda</i>	اکسی دیمتون متیل تیومتون دیمتوات	EC 25% EC 25% EC 40%	۱ لیتر ۱/۵ - ۱ لیتر ۱ لیتر	با نظر کارشناس و بر اساس موازین پیش آگاهی	بررسی و آزمایش سموم مناسب پیشنهاد می شود.
مینوز برگ <i>Liriomyza trifolii</i>	کلریپریفوس فن پروپاترین*	EC 40.8% EC 10%	۲ - ۲/۵ لیتر ۱ - ۱/۵ لیتر	بر اساس موازین پیش آگاهی و نظر کارشناس	بررسی و آزمایش سموم جدید و مناسب پیشنهاد می شود.
مگس لوبیا <i>Delia platura</i> (<i>Hylemyia cilicrura</i>)	مالاتیون* دیازینون*	EC57% EC60%	۱ لیتر ۱ لیتر	ظهور حشرات کامل	ضد عفونی خاک با دیازینون گرانول به نسبت ۲ کیلوگرم ماده خالص در هکتار توصیه می شود.
شب پره تک نقطه ای <i>Mythimna unipuncta</i> (<i>Cirphis unipuncta</i>)	دیازینون* تیودیکارب*	EC60% DF80%	۱/۵ لیتر ۱ کیلوگرم	بر اساس موازین پیش آگاهی و نظر کارشناس	حذف بقایای گیاهی توصیه می شود.

نام محصول: سویا					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
پوسیدگی زغالی سویا Macrophomina phaseolina					استفاده از ارقام مقاوم، رعایت تناوب، روش‌های زراعی و آبیاری مناسب در کاهش بیماری موثرند.
پوسیدگی ریشه و گیاهچه‌میری Phytophthora sojae					استفاده از ارقام مقاوم، اصلاح و زهکشی خاک، عدم مصرف بیش از حد کود پتاسه و حیوانی، رعایت روش‌های زراعی، تناوب و انجام آبیاری در کاهش بیماری موثرند.
لکه ارغوانی سویا Cercospora kikuchii					رعایت تاریخ کاشت و استفاده از ارقام مقاوم توصیه می‌شود.
ویروس موزاییک سویا Soybean mosaic virus (SMV) ویروس موزاییک زرد لوبیا Bean yellow mosaic virus (BYMV) ویروس نقش حلقوی توتون (سوختگی جوانه در سویا) Tobacco ringspot virus (TRSV)					تنظیم تاریخ کاشت، تناوب زراعی، استفاده از بذر سالم، استفاده از ارقام مقاوم، مبارزه با ناقلین و حذف بوته‌های آلوده توصیه می‌شود.
نماتد سویا Heterodera glycines					تناوب زراعی با گیاهان غیرمیزبان مانند ذرت و غلات و استفاده از ارقام مقاوم توصیه می‌شود.

نام محصول: سویا					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
<u>علف‌های هرز پهن برگ</u>	اتال فلورالین	EC 33.3%	۳/۵ لیتر	قبل از کاشت مخلوط با خاک تا عمق ۱۰ سانتی متر	روش‌های زراعی: ماکزکردن و آماده‌سازی زمین در کاهش علف‌های هرز موثر است و بهتر است قبل از کشت آبیاری صورت گیرد و پس از رویش علف‌های هرز آن‌ها را با دیسک از بین برد. کشت پذیر عاری از علف‌های هرز خصوصاً "توق و گاوپنبه، رعایت عمق، کشت متراکم، در زراعت‌های ردیفی استفاده از ادوات مکانیکی (کولتیواتور) توصیه می‌شود. جهت استفاده از اتال فلورالین، تری فلورالین و دینیترامین عملیات خاک‌ورزی انجام شود (خاک بدون کلوخ باشد) و رطوبت خاک نیز تامین گردد.
سلمک Chenopodium album	تری فلورالین	EC 48%	۲ - ۲/۵ لیتر	بعد از ۳ - ۲ برگی شدن سویا	بنزازون پهن‌برگ کش بوده و برای مبارزه با پهن‌برگ‌هایی مانند تربچه وحشی، توق و گاوپنبه کاربرد دارد.
تاج‌ریزی Solanum nigrum	بنزازون	SL 48%	۳ لیتر	قبل از کاشت مخلوط با خاک تا عمق ۱۰ سانتی متر	اتال فلورالین + متری‌بوزین، تری فلورالین + متری‌بوزین، دینیترامین دومنظوره بوده و برای مبارزه با کشیده‌برگ‌ها و پهن‌برگ‌ها کاربرد دارد. هالوکسی فوب‌آرمتیل‌استر، کوئیزالوفوپ‌بی‌تفوریل و کلتودیوم برای مبارزه با باریک‌برگ‌ها کاربرد دارد.
خرفه Portulaca oleracea	تری فلورالین +	EC 48%	۲ لیتر +	“ “ “	۳۰ روز اول بعد از کشت سویا مبارزه با علف‌های هرز سویا حیاتی است. کولتیوارزدن بین ردیف‌ها در کنترل علف‌های هرز موثر می‌باشد.
تاج‌خروس Amaranthus spp.	متری‌بوزین	WP 70% , DF 75%	۶۰۰ گرم درهکتار	قبل از کاشت و مخلوط با خاک	کوئیزالوفوپ‌بی‌تفوریل برای کنترل باریک‌برگ‌های یک‌ساله دز پایین و باریک‌برگ‌های دائمی مانند پاسپالوم دز بالا مصرف شود.
تاتوره Datura stramonium	اتال فلورالین +	EC 33.3%	۳ لیتر +	“ “ “	
گاوپنبه Abutilon theophrasti	متری‌بوزین	WP 70% , DF 75%	۶۰۰ گرم درهکتار	۳ برگی تا قبل از به ساقه‌رفتن علف‌های هرز باریک‌برگ	
آفتاب‌پرست Heliotropium spp.	دینیترامین	EC 25%	۳ لیتر	“ “ “	
توق Xanthium strumarium	هالوکسی فوب‌آرمتیل	EC10.8%	۱ - ۰/۷۵ لیتر	“ “ “	
<u>علف‌های هرز باریک‌برگ</u>					
سوروف Echinochloa crus-galli	کوئیزالوفوپ‌بی‌تفوریل	EC 4%	۳ - ۲ لیتر	“ “ “	
ارزن وحشی Setaria spp.	کلتودیوم	EC 12%	۱/۲ - ۱ لیتر	“ “ “	
<u>علف‌های هرز دائمی</u>					
علف‌باغی Dactylis glomerata					
پاسپالوم Paspalum sp.					

نام محصول: کلزا					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
سوسک برگخوار منداب <i>Entomoscelis adonidis</i>	فوزالن* دiazینون* کلرپیریفوس* تیودیکارب*	EC35% EC60% EC40.8% DF80%	۲-۳ لیتر ۱/۵-۲ لیتر ۲-۲/۵ لیتر ۱ کیلوگرم	با ظهور و مشاهده اولین حشرات کامل و لاروهای سنین اولیه	به صورت لکه‌ای روی حشرات بالغ و لاروهای سنین اولیه استفاده شود. شخم عمیق و آبیاری نیز در کاهش جمعیت آفت موثر می‌باشد. (مخصوصاً در زمستان)
زنبور برگخوار آتالیا <i>Athalia rosae</i>	دiazینون* مالاتیون* فوزالن*	EC60% EC57% EC35%	۱/۵-۱ لیتر ۱ لیتر ۲-۳ لیتر	از کوتیلودنی تا ۴ برگی به محض ظهور لاروهای سنین اولیه	به صورت لکه‌ای به محض ظهور اولین لاروهای سن یک در صبح زود یا غروب سمپاشی شود. آبیاری مناسب و ضدعفونی بذر توصیه می‌شود.
سرخرطومی طوقه و ساقه‌خوار <i>Ceutorhynchus spp.</i>					در صورت تراکم شدید تناوب زراعی رعایت شود.
کرم طوقه‌بر (آگروتیس) <i>Agrotis spp.</i>	کارباریل دiazینون*	WP85% EC60%	۵۰ کیلوگرم طعمه ۱/۵ ۱/۵-۱ لیتر	اوایل فصل رویش هم‌زمان با تفریح تخم‌ها و ظهور لاروهای اولیه	استفاده از تله‌های فرمونی جهت ردیابی و تعیین زمان مبارزه توصیه می‌شود. طعمه‌پاشی و سمپاشی به صورت لکه‌ای در صبح زود یا غروب آفتاب انجام شود. کارباریل از مهرماه سال ۱۳۹۰ از فهرست سموم حذف گردیده، لذا آزمایش سموم جایگزین و مناسب ضروری می‌باشد.
کک کلزا <i>Phylloterta erysini</i>	دiazینون* مالاتیون* ایمیداکلوپرید* تیامتوکسام*	EC60% EC57% WS70% FS35%	۱/۲ لیتر ۱ لیتر ۱۴۰۰-۱۲۰۰ گرم برای یکصد کیلوگرم بذر ۷۰۰ میلی‌لیتر برای یکصد کیلوگرم بذر	اولین نوبت به محض مشاهده حشرات کامل در حاشیه مزارع قبل از پراکنده‌شدن سوسک‌ها به داخل مزرعه	سمپاشی به‌هنگام رسیدن جمعیت آفت به سطح زیان اقتصادی انجام می‌گردد. برای این منظور هفته‌ای دو نوبت مزرعه بازدید شود. ضدعفونی بذر، تنظیم تاریخ کشت، تناوب زراعی و آبیاری توصیه می‌شود.

نام محصول: کلزا					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
شته مومی کلزا <i>Brevicoryne brassicae</i>	ایمیداکلوپراید* پیریمیکارب* تیومتون*	SC35% WP50% EC25%	۱ لیتر ۱ کیلوگرم ۲ لیتر	به محض مشاهده کانون‌های اولیه پشت برگ‌ها و یا داخل جوانه‌های انتهایی یا غنچه‌ها	روش‌های زراعی شامل حذف علف‌های هرز میزبان، استفاده از ارقام متحمل و مقاوم توصیه می‌شود. این آفت از حاشیه به داخل مزرعه وارد می‌شود لذا بایستی قبل از تشکیل کلونی در مزرعه مبارزه صورت گیرد، حتی‌الامکان مبارزه قبل از باز شدن گل‌ها باشد، تا مصادف با فعالیت زنبورهای گرده‌افشان نباشد.
سوسک گرده‌خوار <i>Meligethes aeneus</i>	فوزالن*	EC35%	۲ - ۳ لیتر	در مرحله غنچه‌دهی با نظر کارشناس منطقه	
پرنده‌گان (سار، گنجشک و ...)					اغلب به دلیل عدم سبزینه در شهریورماه به صورت گله‌ای به زراعت کلزا فرود آمده و باعث خسارت زیاد و اقتصادی به کشاورزان می‌گردند. یکنواختی تاریخ کشت در منطقه، تولید صدا و نصب مترسک برای دور کردن پرنده‌گان و تورگذاری برای جلوگیری از خسارت توصیه می‌شود.
پوسیدگی اسکلو‌وتینیایی <i>Sclerotinia sclerotiorum</i>					روش‌های زراعی شامل شخم بلافاصله بعد از برداشت کلزا، غرقاب اراضی، تناوب طولانی‌مدت، کاشت بذور سالم، عدم کشت ارقام حساس به ورس، انتخاب تاریخ کشت، مصرف بهینه ازت در کشت‌های حساس، افزایش فواصل بین بوته‌ها و برداشت مزارع آلوده دیرتر از مزارع سالم توصیه می‌شود. تحقیقات و بررسی سموم مناسب جهت کنترل بیماری در حال انجام می‌باشد.
ساق‌سیاه یا شانکر ساقه کلزا (فوما) <i>Leptosphaeria maculans</i>					استفاده از بذر سالم و گواهی شده، ممانعت از انتقال بذر از مناطق آلوده به مناطق غیر آلوده، تنظیم تاریخ کاشت، رعایت تناوب زراعی، کنترل علف‌های هرز، از بین بردن کاه و کلش و مدفون کردن آن‌ها زیر خاک و غرقاب کردن مزرعه به مدت ۱۰ روز توصیه می‌شود. تحقیقات و بررسی سموم مناسب جهت کنترل بیماری در حال انجام می‌باشد.
سوختگی آلترناریایی <i>Alternaria brassicae</i> <i>A. brassicicola</i> <i>A. japonica</i> (<i>A. raphani</i>)					سه گونه آلترناریا از خاک، روی بقایای گیاهی کلزا، خردل و سایر گیاهان میزبان نظیر خاکشیر تلخ، بایونه، پیچک صحرایی، بایونه و سلمک گزارش شده است.

نام محصول: کلزا					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
<p><u>علف‌های هرز غالب</u></p> <p><u>علف‌های هرز پهن برگ</u></p> <p>خاکشیر <i>Sysimbrium sophia</i></p> <p>(<i>Descurania sophia</i>)</p> <p>خردل وحشی <i>Sinapis arvensis</i></p> <p>گاوچاق کن <i>Lactuca serriola</i></p> <p>یونجه زرد و شاه‌افسر <i>Melilotus spp.</i></p> <p>بی‌تی‌راخ <i>Galium spp.</i></p> <p>ماشک <i>Vicia spp.</i></p> <p>واپه <i>Ammi majus</i></p> <p>شلمی <i>Rapistrum rugosum</i></p> <p>ارشته خطایی <i>Lepyrodictis holosteoides</i></p> <p>تاج‌ریزی <i>Solanum nigrum</i></p> <p><u>علف‌های هرز باریک‌برگ</u></p> <p>گونه‌های یولاف وحشی <i>Avena spp.</i></p> <p>گونه‌های خونی‌علف <i>Phalaris spp.</i></p> <p>گندم‌وجو خودرو</p> <p><u>علف‌های هرز دائمی</u></p> <p>پنیرک <i>Malva neglecta</i></p> <p>ازمک <i>Lepidium draba</i></p> <p>(<i>Cardaria draba</i>)</p> <p>شیرتیغی <i>Sonchus spp.</i></p> <p>کنگر وحشی <i>Cirsium arvense</i></p> <p>کنگر ابلق <i>Silybum marianum</i></p> <p>پیچک صحرائی <i>Convolvulus arvensis</i></p>	<p>تری‌فلورالین*</p> <p>کلوپیرالید</p> <p>متازاکلر + کوئین‌مراک</p> <p>ستوکسیدیم*</p> <p>هالوکسی‌فوپ‌اتوتیل*</p> <p>سیکلوکسیدیم*</p> <p>هالوکسی‌فوپ‌آرمیتیل</p> <p>کوئیزالوفوپ‌پی‌تفوریل</p>	<p>EC 48%</p> <p>SL 30%</p> <p>SL 41.6%</p> <p>EC 12.5%</p> <p>EC 12.5%</p> <p>EC 10%</p> <p>EC 10.8%</p> <p>EC 4%</p>	<p>۲/۵ - ۲ لیتر</p> <p>۰/۶ - ۰/۸</p> <p>۲/۵ لیتر</p> <p>۳ لیتر</p> <p>۲ لیتر</p> <p>۲ لیتر</p> <p>۰/۷۵ لیتر</p> <p>۱/۵ لیتر</p>	<p>قبل از کاشت مخلوط با خاک تا عمق ۱۰ سانتی‌متری</p> <p>پس از رویش و ۱۰-۵ سانتی‌متری علف‌های هرز مورد هدف</p> <p>قبل از سبزشدن کلزا و بلافاصله قبل از اولین آبیاری</p> <p>۳ برگگی تا قبل از به ساقه‌رفتن علف‌های هرز باریک‌برگ</p> <p>، ، ،</p> <p>، ، ،</p> <p>، ، ،</p>	<p>با توجه به اهمیت محصول بررسی روش‌های مبارزه با علف‌های هرز آن پیشنهاد می‌گردد. استفاده از روش ماکار در مهار علف‌های هرز موثر می‌باشد. تری‌فلورالین گندم و جو خودرو و خردل وحشی را به خوبی کنترل نمی‌کند. تری‌فلورالین و متازاکلر + کوئین‌مراک دو منظوره بوده و علف‌های هرز پهن‌برگ و باریک‌برگ را کنترل می‌کنند. کلوپیرالید فقط کنترل‌کننده علف‌های هرز پهن‌برگ از تیره‌های کمپوزینه، لگوم، هفت‌بند و چتریان می‌باشد. تاج‌ریزی و بی‌تی‌راخ نیز کنترل می‌شوند. روی پنیرک و پیچک صحرائی حالت بازدارندگی دارد. ارشته خطایی نیز قبل از به ساقه‌رفتن کنترل می‌شود. متازاکلر + کوئین‌مراک انواع خاکشیر و شلمی را نیز کنترل می‌نماید ولی خردل وحشی را تا حدود ۵۰ درصد کنترل می‌کند. جهت استفاده از تری‌فلورالین و متازاکلر + کوئین‌مراک بایستی عملیات خاک‌ورزی مناسب صورت گرفته (خاک بدون کلوخه باشد) و رطوبت آن نیز تامین شود. زمانی که حداقل درجه حرارت شبانه‌روز به پایین‌تر از ۱۰ درجه سانتی‌گراد می‌رسد از ستوکسیدیم استفاده نشود. زمانی که حداقل درجه حرارت شبانه‌روز به پایین‌تر از ۵ درجه سانتی‌گراد می‌رسد از مصرف هالوکسی‌فوپ‌اتوتیل و سیکلوکسیدیم خودداری شود. علف‌کش‌های ستوکسیدیم، هالوکسی‌فوپ‌اتوتیل، سیکلوکسیدیم، هالوکسی‌فوپ‌آرمیتیل استر و کوئیزالوفوپ‌پی‌تفوریل فقط باریک‌برگ‌کش هستند.</p>

نام محصول: زعفران					
ملاحظات	زمان مبارزه	مصرف در هکتار	فرمولاسیون	سموم توصیه شده	نام آفت
در این زمینه تحقیقات در حال اجراست.					<p><u>علف‌های هرز</u></p> <p><i>Amaranthus</i> spp. تاج خروس</p> <p><i>Polygonum aviculare</i> هفت‌بند</p> <p><i>Sinapis arvensis</i> خردل وحشی</p> <p><i>Bromus</i> spp. جو موشی</p> <p><i>Poa bulbosa</i> چمن غده‌ای</p> <p><i>Hordeum murinum</i> جو وحشی</p> <p><i>Plantago major</i> بارهنگ</p> <p><i>Cirsium arvense</i> کنگر وحشی</p> <p><i>Lepidium draba</i> از مک</p> <p>(<i>Cardaria draba</i>)</p> <p>پیچک صحرایی <i>Convolvulus arvensis</i></p>
نام محصول: کنجد					
مبارزه بیولوژیک با استفاده از بالئوری و حفاظت و حمایت از دشمنان طبیعی در زمان سمپاشی مورد تاکید است.	بر اساس توصیه شبکه مراقبت (پیش‌آگاهی)	۲۵۰ میلی‌لیتر	SC35%	ایمیداکلوپراید*	شته‌ها <i>Ahis gossypii</i> <i>A. fabae</i>
		۱ لیتر	EC25%	اکسی‌دیمتون‌متیل*	<i>A. craciphora</i>
		۱ کیلوگرم	WP25%	پی‌متروزین*	<i>Acythosphon gossypii</i>

نام محصول: کنجد					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
کرم قوزه <i>Helicoverpa armigera</i>	تیودیکارب* ایندوکساکارب* اسپینوساد*	DF80% SC15% SC24%	۱ - ۰/۷۵ کیلوگرم ۲۵۰ - ۲۰۰ میلی لیتر ۲۵۰ - ۲۰۰ میلی لیتر	با توجه به دستورالعمل و پیش آگاهی	استفاده از تله‌های فرمونی جهت ردیابی و تعیین زمان مبارزه توصیه می‌شود. انجام عملیات مبارزه زراعی پاییزه و زمستانه در کاهش جمعیت آفات تاثیر بسزایی دارد.
پروانه بذرخوار کنجد <i>Antigastra catalaunalis</i>	دیازینون* کلرپیریفوس*	EC 60% EC 40.8%	۲ - ۱/۵ لیتر ۱/۵ لیتر	قبل از نفوذ لارو به داخل کپسول	خسارت اصلی را نسل های ۴ و ۵ به محصول (بذور و کپسول‌ها) وارد می‌سازد. مبارزه زراعی: شخم عمیق بعد از برداشت، از بین بردن بقایای آلوده گیاهی
بیماری گل سبز کنجد <i>Phytoplasma spp.</i>					تنظیم تاریخ کاشت (به گونه‌ای که با پیک حشره ناقل هم‌زمان نباشد) ، مبارزه با زنجره‌های ناقل، رعایت فاصله کشت با سایر میزبان‌های بیماری توصیه می‌شود.
علف‌های هرز <i>Amaranthus spp.</i> گونه‌های تاج‌خروس <i>Chrozophora tinctoria</i> گوش‌بره <i>Hibiscus trionum</i> غوزک (کنف وحشی) <i>Portulaca oleracea</i> خرفه <i>Solanum nigrum</i> تاج‌ریزی <i>Heliotropium spp.</i> آفتاب‌پرست <i>Tribulus terrestris</i> خارخسک <i>Echinochloa spp.</i> سوروف <i>Setaria spp.</i> گونه‌های ارزن وحشی <i>Convolvulus arvensis</i> پیچک صحرایی	تری‌فلورالین* آلاکلر* پندی‌متالین*	EC 48% EC 48% EC 33%	۲/۵ - ۲ لیتر ۵ لیتر ۴ لیتر	۲ - ۳ روز قبل از کاشت مخلوط با خاک بعد از کاشت و قبل از سبزشدن کنجد و علف‌های هرز بعد از کاشت و قبل از سبزشدن کنجد و علف‌های هرز	عملیات خاک‌ورزی صورت گرفته (خاک بدون کلوخ باشد) و رطوبت خاک جهت تاثیر بهتر علف‌کش‌ها تامین شود. هر سه علف‌کش دمنظوره بوده و علف‌های هرز پهن‌برگ و باریک‌برگ را کنترل می‌کنند. آلاکلر از مهرماه ۱۳۹۰ از فهرست سموم مجاز حذف گردیده، لذا آزمایش سموم جدید و کم‌خطر توصیه می‌شود.

نام محصول: گلرنگ					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
مگس گلرنگ <i>Acanthophilus heliathi</i>	دیازینون* فوزالن*	EC60% EC35%	۱/۵ - ۱ لیتر ۲ - ۳ لیتر	به محض مشاهده لاروهای سنین اولیه روی قوزه‌ها (زمان تشکیل قوزه گل)	
کرم قوزه گلرنگ <i>Helicoverpa peltigera</i>	دیازینون* فوزالن*	EC60% EC35%	۱/۵ - ۱ لیتر ۲ - ۳ لیتر	در سنین اولیه لاروی (۱ و ۲)	
علف‌های هرز گندم خودرو <i>Triticum sp.</i> ناخنک <i>Goldbachia laevigata</i> گل عروس <i>Roemeria refracta</i> آدونیس <i>Adonis aestivalis</i> جلنگو <i>Chorisporea tenella</i> خاکشیر <i>Sysimbrium sophia</i> (<i>Descurania sophia</i>) هفت‌بند <i>Polygonum aviculare</i> درشتوک <i>Malcolmia africana</i> فرفیون <i>Euphorbia helioscopia</i> ترشک <i>Rumex acetosella</i> شیرتبیخی <i>Sonchus arvensis</i>	تری‌فلورالین* اتال‌فلورالین* متری‌بوزین* اگزادبازون* پندی‌متالین*	EC 48% EC 33.5% WP 70% SL 12% EC 33%	۲ لیتر ۳ لیتر ۰/۷۵ کیلوگرم ۳ لیتر ۳ لیتر	قبل از کاشت مخلوط با خاک به عمق ۱۰ سانتی‌متر بعد از کاشت و قبل از سبز شدن گلرنگ و علف‌های هرز بعد از کاشت و قبل از سبز شدن گلرنگ و علف‌های هرز	عملیات خاک‌ورزی مناسب جهت استفاده از تری‌فلورالین و اتال‌فلورالین صورت گیرد (خاک بدون کلوخ باشد) و رطوبت خاک جهت تاثیر علف‌کش‌ها تامین شود. <u>علف‌کش‌های توصیه شده فقط برای گلرنگ آبی می‌باشند.</u>

نام محصول: زیره سبز					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
<p><u>علف‌های هرز</u></p> <p>هفت‌بند <i>Polygonum aviculare</i></p> <p>تاج‌خروس <i>Amaranthus spp.</i></p> <p>خارشتر <i>Alhagi pseudalhagi</i></p> <p>سلمک <i>Chenopodium album</i></p> <p>ماشک <i>Vicia villosa</i></p> <p>سس <i>Cuscuta campestris</i></p>					سموم علف کش در دست بررسی است.
نام محصول: کیوی					
<p>شپشک توت</p> <p><i>Pseudaulacaspis pentagona</i></p>					مبارزه بیولوژیک با استفاده از زنبور پروسپالتلا، هرس سرشاخه‌های شدیداً آلوده و برس‌زنی تنه و شاخه‌های آلوده توصیه می‌شود.
<p>انواع پوسیدگی طوقه کیوی</p> <p><i>Phytophthora spp.</i></p>					اصلاح روش‌های آبیاری سنتی به قطره‌ای و انجام زهکشی توصیه می‌شود. انجام تحقیقات روی عامل پوسیدگی و مبارزه آن پیشنهاد می‌شود.
<p>نماتد کیوی</p> <p><i>Meloidogyne spp.</i></p>					انجام تحقیقات روی نماتدهای مولد غده ریشه توصیه می‌گردد.

نام محصول: درختان جنگلی و غیر مثمر

نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
سوسک پوستخوار نارون <i>Scolytus iranicus</i> سوسک‌های پوستخوار درختان <i>Scolytus multistriatus</i>	کارباریل* تری کلروفن	WP 85% SP 80%	۳۰۰-۲۵۰ گرم سم + ۱/۵ لیتر نفت + ۲۵۰ گرم صابون + ۱۰۰ لیتر آب		کاربرد تله‌های فرمونی برای تعیین زمان مبارزه و کنترل آفت توصیه می‌شود. در نارون‌های زیتنی مراقبت‌های زراعی، آبیاری به موقع و کافی و کلا "تقویت درخت به خصوص در مواقع گرم سال اهمیت زیادی دارد. استفاده از تنه‌های درخت به عنوان تله و سپس جمع‌آوری و معدوم کردن آن‌ها توصیه می‌شود. کارباریل از مهرماه سال ۱۳۹۰ از فهرست سموم مجاز حذف گردیده، لذا آزمایش و بررسی سموم جایگزین ضروری می‌باشد.
سوسک برگخوار نارون <i>Pyrrhalta luteola</i> <i>(Galerucella luteola)</i>	کارباریل* دیفلوبنزورون * Bt	WP 85% WP 25% WP 90%	۳ - ۲/۵ در هزار ۰/۳ د هزار طبق برچسب		پایبیل زدن پای درختان در کنترل آفت موثر است. آب‌پاشی به همراه مواد شوینده در موقع خروج لاروها توصیه می‌شود. از کارباریل به صورت نوارهای پهن روی تنه درخت تله با نظر کارشناس استفاده شود و برای سمپاشی شاخ و برگ توصیه نمی‌شود. سمپاشی اول قبل از ظهور حشره کامل نسل اول و سمپاشی دوم در صورت ضرورت انجام شود. دیفلوبنزورون در بهار روی لاروهای سنبل اولیه آفت مصرف شود. کارباریل از مهرماه سال ۱۳۹۰ از فهرست سموم مجاز حذف گردیده، لذا آزمایش و بررسی سموم جایگزین ضروری می‌باشد.
مینوز برگ نارون <i>Fenusa ulmi</i>					با توجه به زمستان‌گذرانی آفت به صورت لارو در داخل پیله، بیل زدن پای درخت و یخ‌آب در کنترل آفت موثر است.
شب پره سفید تارتن (پروانه سفید آمریکایی) <i>Hyphantria cunea</i>	دیفلوبنزورون* * Bt	WP 25% WP 90%	۰/۵ - ۰/۳ در هزار طبق برچسب		روش‌های مکانیکی شامل جمع‌آوری تخم، جمع‌آوری شاخه‌ها و برگ‌های آلوده به لاروهای سنبل اولیه به خصوص در نسل اول، حفاظت و حمایت از دشمنان طبیعی به خصوص روی شمشیر آفت توصیه می‌شود. در حال حاضر مبارزه فقط علیه آفت در درختان حاشیه جاده‌ها و تک درخت‌های منازل انجام شده و اعمال مبارزه شیمیایی در عرصه جنگل ممنوع می‌باشد. از هرگونه سمپاشی در توستان‌ها جهت نوغان‌داری خودداری شود.

نام محصول: درختان جنگلی و غیر مثمر					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
شته راش <i>Phyllaphis fagi</i>					انجام تحقیقات درخصوص پراکنش و روش‌های مبارزه با آن توصیه می‌شود.
شپشک سفید راش <i>Cryptococcus fagisuga</i>					بررسی روش‌های مبارزه و کنترل آفت توصیه می‌شود.
مگس میوه کنار و عناب <i>Carpomya vesuviana</i>					استفاده از تله‌های جلب‌کننده جهت ردیابی و کنترل آفت و مبارزه بیولوژیک توسط زنبورهای پارازیتوئید توصیه می‌شود.
شپشک خونی نارون <i>Gossyparia (=Eriococcus) spuria</i>	اکسی دیمتون متیل دیازینون *	EC 20% EC 60%	۱/۵ - ۱ در هزار ۲ در هزار	خروج ۵۰٪ از پوره‌ها با توجه به شرایط آب و هوای منطقه آزمایش و بررسی سموم سیستمیک پیشنهاد می‌شود.	از دیازینون در زمان ظهور پوره‌های فعال استفاده شود و بعد از تشکیل موم اطراف بدن حشره کاربرد دیازینون و روغن (۱ درصد) با هم توصیه می‌شود. آزمایش و بررسی سموم سیستمیک پیشنهاد می‌شود.
سپردار سفید کاج <i>Leucaspis pusilla</i>	روغن امولسیون‌شونده	O 80%	۱ - ۲ درصد	بر اساس موازین پیش‌آگاهی و در زمستان	رعایت اصول به‌زراعی و استفاده از سموم فسفره نفوذی همراه روغن (۱ درصد) در اردیبهشت‌ماه هنگام خروج پوره‌ها توصیه می‌شود. با توجه به وجود سپر روی حشره امکان مبارزه شیمیایی موثری در تابستان وجود ندارد.
پوستخوار کاج <i>Orthotomicus erosus</i>					حفظ سلامت درخت (آبیاری مرتب، تقویت درخت و رعایت عملیات به‌زراعی) در جلوگیری از آلودگی اهمیت دارد، چنانچه این مراقبت‌ها انجام شود نیازی به سمپاشی نخواهد بود. حذف درختان آلوده و خارج نمودن آن‌ها از محیط، انتخاب درختان تله و پس از تکمیل ظرفیت، معدوم نمودن آن‌ها توصیه می‌شود.
جوانه‌خوار کاج <i>Rhyacionia buoliana</i>	دیازینون دیفلوبنزورون دیازینون	WP 40% WP 25% EC 60%	۲ در هزار ۰/۳ در هزار ۱/۵ در هزار	اواسط تا اواخر خرداد قبل از ورود لاروها به داخل جوانه‌ها	انجام تحقیقات جهت استفاده از فرمون جهت ردیابی و کنترل آفت پیشنهاد می‌شود.

نام محصول: درختان جنگلی و غیر مثمر					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
شته‌های سوزنی برگان <i>Schizolachnus pineti</i> <i>Eulachnus tuberculostemmata</i> <i>Cinara spp.</i>	مالاتیون اکسی دیمتون متیل*	EC 57% EC 20%	۲ در هزار ۲ - ۱/۵ در هزار	اوایل بهار و پاییز	این آفت در جنگل اهمیت ندارد ولی در نهالستان‌های تولید نهال از اهمیت خاصی برخوردار است. آب‌پاشی اوایل صبح توصیه می‌شود. کاربرد سموم سیستمیک بر دیگر سموم ارجحیت دارد.
کنه تار عنکبوتی نونل <i>Oligonychus ununguis</i>	پروپارژیت ترادیفون دیکوفول	EC 57% EC 7.52% EC 18.5%	۱ در هزار ۲ در هزار ۱/۵ در هزار	طبق نظر کارشناس	
سوسک برگ‌خوار توسکا <i>Agelastica alni</i> سوسک برگ‌خوار توسکا <i>Galerucella lineola</i>	دیفلوبنزورون*	WP 25%	۰/۳ در هزار		این آفت توسط عوامل زنده طبیعی (پارازیت‌ها) کنترل می‌شوند. بررسی تحقیقات و روش‌های کنترل پیشنهاد می‌گردد.
ابریشم‌باف ناجور <i>Lymantria dispar</i>	دیفلوبنزورون Bt	WP 25% WP 90%	۰/۳ در هزار رجوع به ملاحظات	به محض خروج لارو از تخم	ردیابی با استفاده از تله‌های فرمونی توصیه می‌شود. نظر به اینکه فعالیت دشمنان طبیعی در کنترل آفت موثر است نیازی به سمپاشی نیست. جمع‌آوری توده تخم از روی تنه‌ها در زمستان نیز در کاهش جمعیت آفت موثر است. استفاده از زیرگونه <i>Bacillus thuringiensis subsp. kurstaki</i> به طور متوسط مقدار ۲ کیلوگرم در هکتار با ۳ تکرار در طول فصل زراعی در نظر گرفته می‌شود. زمان مصرف سنبل اولیه (۱ و ۲) لاروهاست. سمپاشی در باغات میوه و حاشیه جنگل‌های مجاور با باغات توصیه می‌شود و از سمپاشی در جنگل‌های طبیعی خودداری شود.

نام محصول: درختان جنگلی و غیر مثمر					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
سوسک چوبخوار صنوبر Melanophila picta	تری کلروفن* دیازینون*	SP 80% EC 60%	۳۰۰ - ۲۵۰ گرم + ۲/۵ لیتر نفت ۳ - ۳/۵ لیتر	با نظر کارشناس	آبیاری به موقع و کافی در زمانهای گرم سال و تقویت درخت در کاهش خسارت موثر است. حذف درختان آلوده نیز توصیه می شود.
سوسک ریشه خوار صنوبر Capnodis miliaris	دیازینون*	EC60%	۱ در هزار در زمینهای سبک و ۱/۵ در هزار در زمینهای سنگین	با نظر کارشناس و اطراف طوقه درخت	جمع آوری و از بین بردن حشرات کامل توصیه می شود.
سوسک شاخک بلند (صنوبر، نارون، چنار) Aeolesthes sarta					هرس شاخه های اصلی و بزرگ آلوده، تقویت درخت، رعایت اصول به زراعی، حذف درختان آلوده و استفاده از سموم تدخینی در سوراخ های لاروی توصیه می شود.
سوسک برگ خوار صنوبر Chrysomela (= Melasoma) populi C. saliceti	دیفلوبنزورون*	WP 25%	۰/۳ در هزار		
سنگ صنوبر Monosteira unicastata	دیازینون*	EC60%	۱/۵ در هزار		جمع آوری برگ های زیر درختان در پاییز و زمستان به ویژه در نهالستان ها انجام شود. سمپاشی فقط روی تنه توصیه می شود.
پروانه دم چنگالی بزرگ صنوبر Cerura vinula (Dicranura vinula)	دیفلوبنزورون	WP 25%	۰/۳ - ۰/۲ در هزار	اوایل خروج لاروها از تخم	جمع آوری و انهدام لاروها و پیله های آفت توصیه می شود. در صورت لزوم مبارزه، از سم ذکر شده استفاده شود.
شته تاولی صنوبر Phloeomyzus passerinii	مالاتیون*	EC57%	۲ در هزار		زمانی که این آفت حالت طغیانی باشد، مبارزه جهت کنترل آن نیاز است.

نام محصول: درختان جنگلی و غیر شمر

نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
برگخوار سفید بلوط <i>Leucoma wiltshirei</i>	دیفلوبنزورون	WP 25%	۰/۳ در هزار	اوایل بهار هم‌زمان با خروج لاروهای زمستان‌گذران از زیر پوست درخت	فقط در کانون‌های آلودگی مبارزه صورت گیرد.
برگخوار گزنده بلوط <i>Porthesia melania</i>	دیفلوبنزورون	WP 25%	۰/۳ در هزار	اوایل بهار هم‌زمان با خروج لاروها از لانه‌های زمستانی	جمع‌آوری لانه‌های زمستانی در کنترل آفت موثر است، در صورت شدت آلودگی سمپاشی توصیه می‌شود.
پروانه دم قهوه‌ای <i>Euproctis chrysorohoea (Porthesia chrysorohoea)</i>	دیفلوبنزورون	WP 25%	۰/۳ در هزار	اوایل بهار هم‌زمان با خروج لاروها از لانه‌های زمستانی	جمع‌آوری لانه‌های زمستانی در کنترل آفت موثر است
سرخرطومی میوه‌خوار بلوط <i>Curculio glandium</i>					جمع‌آوری میوه‌های آلوده توصیه می‌شود. در حال حاضر نیاز به مبارزه شیمیایی نیست.
پروانه جوانه‌خوار بلوط <i>Tortrix viridana</i>					کاربرد تله‌های فرمونی جهت ردیابی و مبارزه توصیه می‌شود.
ملخ بال کوتاه <i>Esfandiaria obesa</i>	دیفلوبنزورون*	WP 25%	۰/۵ در هزار		مبارزه با پوره‌های سن اول توصیه می‌شود.
پسیل زبان گنجشک <i>Phyllopsi fraxini</i> <i>Phyllopsi fraxinicola</i>					حفاظت و حمایت از دشمنان طبیعی توصیه می‌شود.

نام محصول: درختان جنگلی و غیر مشمر					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
پروانه برگخوار کنار <i>Thiacidas postica</i>					حفاظت و حمایت از دشمنان طبیعی توصیه می‌شود.
ملخ کوهان‌دار تاغ <i>Dericorys albidula</i>	دیفلوبنزورون* کارباریل*	ODC 45% WP85%	۲۰۰ میلی‌لیتر به روش ULV ۱/۲ کیلوگرم طعمه مسموم ۵٪		دیده‌بانی و کانون‌کویی اهمیت دارد.
پروانه بذرخوار تاغ <i>Proceratia caesariella</i>					حفاظت و حمایت از دشمنان طبیعی توصیه می‌شود. بررسی روش‌های مناسب مبارزه با آفت توصیه می‌شود.
شپشک سفید تاغ <i>Acanthococcus (=Eriococcus) abaii</i>	روغن امولسیون‌شونده	O 80%	۲ درصد		ادامه بررسی‌ها در زمینه روش‌های مناسب مبارزه توصیه می‌شود.
برگخوار نیچ <i>Agriopsis bajaran</i>					بررسی روش‌های مناسب مبارزه با آفت توصیه می‌شود.
برگخوار بنه <i>Ocneria terebynthina</i> برگخوار خاکستری بنه <i>Thaumetopoea solitaria</i>					حفاظت و حمایت از دشمنان طبیعی توصیه می‌شود. در صورت شدت آلودگی از Bt روی لاروهای سن ۱ و ۲ توصیه می‌شود.
برگخوار ممرز <i>Altica (=Haltica) viridula</i>					انجام تحقیقات و بررسی روش‌های کنترل توصیه می‌شود.
بیماری مرگ نارون <i>Ophiostoma ulmi</i>					ناقل این بیماری سوسک‌های پوستخوار نارون هستند. مبارزه با ناقلین با آبیاری، کوددهی، تقویت درخت و انتخاب ارقام مقاوم توصیه می‌شود.

نام محصول: گیاهان زیتی					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
کنه تار عنکبوتی و سایر کنه‌ها <i>Tetranychus urticae</i>	تترادیفون دی اتانول آمید روغن نارگیل*	EC 7.52% WSC 65%	۲ در هزار ۲ در هزار	طبق نظر کارشناس	استفاده از کنه شکارگر فیتوزنوس در اوایل فصل جهت کاهش جمعیت آفت توصیه می‌شود.
شپشک‌های آرد آلود <i>Pseudococcidae</i>				اوایل تابستان	از سوسک‌های شکارگر کریپتولموس و نوپوس در گلخانه‌ها (۲ بار یا بیشتر رهاسازی) استفاده شود. با نظر کارشناس می‌توان از سموم مناسب و روغن امولسیون‌شونده استفاده کرد.
شته رز <i>Macrosiphum rosae</i> شته داوودی <i>Macrosiphoniella sanborni</i>	مالانیون پیریمیکارب دی اتانول آمید روغن نارگیل*	EC 57% WP 50% WSC 65%	۲ در هزار ۰/۷ - ۰/۵ در هزار ۲ در هزار	در صورت نیاز با نظر کارشناس	بررسی میزان کارایی دشمنان طبیعی توصیه می‌شود.
سفید بالک گلخانه <i>Trialeurodes vaporariorum</i> عسلک توتون <i>Bemisia tabaci</i>	<i>Beauveria bassiana</i> *	L 7.16%	۷۵۰ میلی‌لیتر به همراه ماده پخش‌کننده Nufilm به مقدار ۲ لیتر	طبق نظر کارشناس	چون آفت در پشت برگ‌ها فعالیت می‌کند، هنگام سمپاشی به این موضوع توجه شود. مبارزه بیولوژیک با زنبورهای پارازیتوئید انکارسیا مورد توجه قرار گیرد. استفاده از نوارهای چسبنده زرد رنگ به صورت لکه‌ای و موردی جهت کاهش جمعیت آفت توصیه می‌شود.
ترپس گل <i>Frankliniella tritici</i> <i>Frankliniella occidentalis</i>	اکسی‌دیمتون متیل*	EC 25%	۱ در هزار	با نظر کارشناس	استفاده از کارت‌های آبی رنگ جهت ردیابی و کنترل آفت، استفاده از دشمنان طبیعی نیز جهت کنترل جمعیت آفت توصیه می‌شود. انجام تحقیقات در مورد سموم مناسب ضروری می‌باشد.
مگس مینوز برگ ژرورا و داوودی <i>Liriomyza trifolii</i> <i>L. sativae</i>	سپرومازین* آزادیراختین*	WP 75% EC 1%	۰/۲ در هزار ۲ در هزار مترمربع		

نام محصول: گیاهان زیتنی					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
مگس پوسیده خوار رز <i>Bradysia spp.</i>	دیفلوبنزورون*	WP 25%	۱ در هزار	محلول پاشی پای بوته‌ها	
شب پره‌های لیسپانتوس و شب بو برگخوار چغندر قند <i>Spodoptera exigua</i> غنچه خوار میخک <i>Helicoverpa armigera</i>	* Bt	WP 90%	طبق برچسب		
آبدزدک <i>Gryllotalpa gryllotalpa</i>	تری کلروفن* کارباریل	SP 80% WP 85%	۳۰ کیلوگرم طعمه ۳۰ کیلوگرم طعمه	موقع ظهور حشره	استفاده از کود اسیبی به صورت نواری برای جلب حشرات آفت به عنوان تله توصیه می‌شود. بعد از آبیاری ۲ تا ۳ کیلوگرم کارباریل در ۱۰۰ کیلوگرم سیوس در هنگام غروب مصرف شود. کارباریل از مهرماه سال ۱۳۹۰ از فهرست سموم حذف گردیده، لذا آزمایش سموم جایگزین ضروری می‌باشد.
آگروتیس <i>Agrotis spp.</i>	کارباریل	WP 85%	۳۰ کیلوگرم طعمه	اوایل فصل رویش	کاربرد ۳ کیلوگرم کارباریل در ۱۰۰ کیلوگرم سیوس هنگام عصر توصیه می‌شود. کارباریل از مهرماه سال ۱۳۹۰ از فهرست سموم حذف گردیده، لذا آزمایش سموم جایگزین ضروری می‌باشد.
کرم‌های سفید ریشه <i>Polyphylla olivieri</i> <i>Polyphylla adspersa</i>	دیازینون	EC 60%	۳ - ۳/۵ لیتر	با نظر کارشناس	آبیاری محل آلوده قبل از مصرف سم ضروری است. تحقیقات بیشتر برای ثبت سموم موثر پیشنهاد می‌گردد.
حلزون <i>Helix spp.</i> لیسک <i>Agriolimax agrestis</i>	متالدهید فسفات آهن	B 6% B 1%	۲۰ - ۲۵ کیلوگرم ۵ گرم در مترمربع	بهار و اوایل پاییز	ریختن برگ‌ها و گل‌های هرس شده گیاهان زیتنی آلسترومریا و ژورورا و در مورد سایر گیاهان استفاده از برگ کاهو پای بوته‌ها به عنوان طعمه و جمع‌آوری آن‌ها ۳ - ۲ روز بعد توصیه می‌شود. ریختن خاکستر به صورت نواری بین ردیف‌های کشت نیز در مبارزه مؤثر است. طعمه فسفات آهن جهت کنترل راب (<i>Agriolimax agrestis</i>) بر روی گیاهان زیتنی در گلخانه‌ها ثبت شده است.

نام محصول: گیاهان زینتی					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
پوسیدگی طوقه <i>Rhizoctonia spp.</i> <i>Pythium spp.</i> <i>Fusarium spp.</i> <i>Phytophthora spp.</i>	بنومیل* اکسی کلورمس* کاربندازیم* متلاکسیل* کاپتان	WP 50% WP 35% WP60 % G5% WP50 %	۲-۱ در هزار ۳-۱ در هزار ۱ در هزار طبق نظر کارشناس ۱۰-۷/۵ گرم در مترمربع و به هم زدن خاک تا عمق ۱۰ سانتی متر		ضد عفونی خاک خزانه یا گلدان با مصرف ۱۰-۷/۵ گرم سم در مترمربع و به هم زدن خاک تا عمق ۱۰ سانتی متر توصیه می شود. ضد عفونی بذور سوزنی برگان و پهن برگ ها انجام شود. در مورد عوامل بیماریزای خاکزی آزمایشات با سموم مناسب و ترکیبات بیولوژیک توصیه می شود. مناطق انتشار: در خزانه های تولید گیاهان غیرمثمر ونهالستانها
سفیدک سطحی رز <i>Podosphaera pannosa</i> (<i>Sphaerotheca pannosa</i> var. <i>rosae</i>)	سولفور دینوکاپ	WP 80-90% EC35%	۱/۵ در هزار ۱-۰/۵ در هزار	مشاهده اولین علائم بیماری	آزمایشات و تحقیقات با سموم سیستمیک جدید که برای سفیدک های سایر میزبانها به ثبت رسیده و همچنین ترکیبات معدنی پیشنهاد می شود.
زنگ میخک و سایر زنگها <i>Uromyces dianthi</i> (<i>Uromyces caryophyllus</i>)	مانکوزب	WP 80%	۲-۱/۵ در هزار	به صورت پیشگیری	استفاده از وارته های مقاوم توصیه می شود. سم همراه با ۰/۵ در هزار مویان مصرف شود. آزمایش و تحقیقات در مورد سموم مناسب دیگر توصیه می شود.
بوته میری گلاب <i>Fusarium oxysporum</i> f.sp. <i>gladioli</i>	مانکوزب*	WP80%	زیر نظر کارشناس		انجام تحقیقات بنیادی در خصوص مدیریت بیماری های گیاهان زینتی الزامی است.
سفیدک داخلی رز <i>Peronospora sparsa</i>					به کارگیری قارچ کش های حفاظتی در مواقع ضروری، رعایت بهداشت باغ و گلخانه، هرس و از بین بردن قسمت های آلوده گیاهی و تهویه مناسب توصیه می شود.

نام محصول: گیاهان زیتنی و غیر مشمر

ملاحظات	زمان مبارزه	مصرف در هکتار	فرمولاسیون	سموم توصیه شده	نام آفت
در مورد مبارزه با علف‌های هرز نباتات زیتنی کار تحقیقاتی انجام نشده است و در حال حاضر وجین دستی انجام می‌شود.					<u>علف‌های هرز</u>
					<i>Amaranthus spp.</i> تاج خروس
					<i>Capsella bursa-pastoris</i> کیسه کشیش
					<i>Stellaria media</i> گندمک
					<i>Chenopodium album</i> سلمک
					<i>Euphorbia spp.</i> فرفیون
					<i>Lactuca spp.</i> کاهوی خرمايي
					<i>Medicago lupulina</i> یونجه سیاه
					<i>Polygonum aviculare</i> هفت‌بند
					<i>Veronica persica</i> سیزاب
					<i>Sysimbrium sophia</i> خاکشیر
					(<i>Descurania sophia</i>)
					<i>Digitaria sanguinalis</i> پنجه‌مرغ
					<i>Echinochloa crus-galli</i> سوروف
					<i>Setaria spp.</i> گونه‌های ارزن وحشی
					<i>Elymus repens</i> بیدگیاه
					(<i>Agropyron repens</i>)
					<i>Arctium lappa</i> بابا آدم
					<i>Glycyrrhiza glabra</i> شیرین بیان
					<i>Poa pratensis</i> چمن مرتعی
<i>Sorghum halepense</i> قیاق					
<i>Cyperus pp.</i> گونه‌های اویارسلام					
<i>Taraxacum spp.</i> قاصدک					

نام محصول: اراضی غیر مزرعی و تاسیسات صنعتی					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
<p><u>علف‌های هرز</u></p> <p>شیرین بیان <i>Glycyrrhiza spp.</i></p> <p>خارشتر <i>Alhagi sp.</i></p> <p>مرغ <i>Cynodon dactylon</i></p> <p>نی <i>Phragmites australis</i></p> <p>حلفه <i>Imperata cylindrica</i></p> <p>تلخ بیان <i>Sophora alopecuroides</i> (<i>Goebelia alopecuroides</i>)</p> <p>قندرونک <i>Chondrilla juncea</i></p> <p>کهورک <i>Prosopis stephaniana</i></p> <p>ورک <i>Rosa persica</i> <i>Hultemia persica</i></p>	<p>توفوردی*</p> <p>گلیفوزیت*</p> <p>پیکلورام</p> <p>دالاپون</p>	<p>SL 72%</p> <p>SL 41%</p> <p>L 21.6%</p> <p>SP 80%</p>	<p>۵ لیتر</p> <p>۴ - ۱۲ لیتر</p> <p>۱۰ - ۱۵ لیتر</p> <p>۳۰ - ۵۰ کیلوگرم</p>	<p>در مراحل اولیه رشد علف‌های هرز پهن برگ</p> <p>در حداکثر فعالیت علف هرز تا مرحله گل‌دهی</p> <p>پهن برگ‌کش</p> <p>باریک برگ‌کش</p>	<p>گلیفوزیت برای علف‌های هرز دائمی ۱۲-۶ لیتر در هکتار و برای علف‌های هرز یک‌ساله ۶-۴ لیتر در هکتار، مصرف فری گیت به میزان ۵ در هزار یا ۲ لیتر در هکتار یا سولفات آمونیوم به میزان ۲٪ (۸ کیلوگرم در هکتار) همراه با گلیفوزیت، مصرف گلیفوزیت را تا حدود ۲۵ تا ۳۰٪ کاهش می‌دهد. پیکلورام بیشتر در فرودگاه‌ها مصرف می‌شود، پس از مصرف آب‌پاشی شود. توجه: تا شعاع ۲۰ متری محل سمپاشی با پیکلورام کیله گیاهان خشک خواهند شد. دالاپون مستقیماً روی علف‌های هرز باریک‌برگ پاشیده شود.</p>
نام محصول: درختان میوه گرمسیری					
<p>زنجرک انبه <i>Idioscopus clypealis</i></p>	<p>فوزالن*</p> <p>دیمتوات*</p>	<p>EC 35%</p> <p>EC 40%</p>	<p>۲ در هزار</p> <p>۱/۵ در هزار</p>	<p>نوبت اول: قبل از ظهور گل‌آذین علیه حشرات کامل، نوبت دوم: پس از ظهور گل‌آذین و قبل از باز شدن گل‌ها</p>	<p>عملیات به‌زراعی، تهیه باغ و کنترل علف‌های هرز در کاهش جمعیت کنترل آفت مؤثر است. از کشت مخلوط انبه با مرکبات و خرما جلوگیری شود.</p>

نام محصول: درختان میوه گرمسیری					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	
پشه گل آذین <i>Erosomyia mangifera</i>	دیمتوات*	EC 40%	۱ در هزار	قبل از باز شدن گل‌ها	غرقاب کردن سایه‌انداز درخت و شعله‌افکنی توصیه می‌شود.
مگس میوه انبه (مگس میوه هلو) <i>Bactrocera zonata</i>	تله جلب‌کننده (متیل‌اوژنول) ۳-۵ درصد درون تله‌ها + مالاتیون تکنیکال*	TC 96%	۲ در هزار	ردیابی با متیل‌اوژنول	در صورت استفاده از تله مخزن‌دار ۶-۴ تله در هکتار و در صورت استفاده از تله دلتا ۱۰ عدد در هکتار توصیه می‌شود. استفاده از تله‌های جلب‌کننده همراه با تله مخصوص جهت ردیابی و کنترل آفت و اسپری پروتئین هیدرولیزات روی تنه درخت توصیه می‌شود. از کاشت درختان گواوا در بین درختان انبه خودداری شود. شخم زدن زمین به منظور از بین بردن شفیره‌ها، رعایت بهداشت باغ، شعله‌افکنی در سطح زمین باغ، انهدام و جمع‌آوری میوه‌های آلوده توصیه می‌شود. این آفت علاوه بر انبه، به مرکبات نیز خسارت وارد می‌سازد.
مگس میوه مدیترانه‌ای <i>Ceratitis capitata</i>	مراجعه به صفحه ۵۷				به بخش آفات مرکبات مراجعه شود.
پشه گالزای برگ انبه <i>Procontarinia mattheiana</i>	دیازینون* دیمتوات*	EC 60% EC 40%	۱ در هزار :: ::	با نظر کارشناس	جمع‌آوری و سوزاندن برگ‌های آلوده توصیه می‌شود.
سفیدک پودری گل آذین انبه <i>Oidium mangiferae</i>	دینوکاپ*	WP 18.25%	۱ در هزار	دقیقاً اول فصل قبل از باز شدن گل‌ها	وقتی که ارتفاع محور گل آذین حدود ۷-۵ سانتی‌متر باشد مصرف شود، اگر دیر مصرف شود سوزندگی ایجاد می‌کند. کنترل بیولوژیک و انتخاب ارقام مقاوم تحت بررسی است. (عدم استفاده از ارقام بذری)
گونه‌های نماتد موز (مولد غده) <i>Meloidogyne spp.</i>					قبل از احداث باغ، آزمایش نماتدشناسی خاک انجام گردد.

نام محصول: درختان میوه گرمسیری					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
بیماری موکو موز Moko disease Ralstonia solanacerum					در صورت مشاهده علائم بیماری ریشه کن کردن درختان آلوده توصیه می شود. در مورد این دو بیماری استفاده از ارقام مقاوم و انجام تحقیقات پیشنهاد می شود. مناطق انتشار: مناطق موزکاری چابهار
بیماری ویروسی موز Banana viral diseases					استفاده از ارقام مقاوم، بهداشت باغی و زراعی و قرنطینه به منظور پیشگیری مطرح است. انجام تحقیقات در خصوص بیماری های ویروسی موز پیشنهاد می گردد.
نام محصول: فرآورده های انباری (۱): دانه غلات (گندم، جو، برنج و ذرت)					
شپشه گندم Sitophilus granarius شپشه برنج S. oryzae شپشه ذرت S. zeamais لمبه گندم Trogoderma granarium سوسک ریز غلات Rhizopertha dominica بید غلات (گندم) Sitotroga cerealella	فسفید آلومینیوم پودر سیلیس (درای ساید) پیریمیفوس متیل* مالاتیون* اسپینوساد	Blanket 56% P 80% EC 50% EC 57% SC 24%	۳ تا ۵ گرم فسفین در هر مترمکعب در فضای مسدود ۱-۲ در هزار مخلوط با بذر یا در انبارهای خالی ۲ گرم ماده خالص در مترمربع “ “ “ ۱ گرم ماده موثره در مترمربع		در فضای بسته با ایزولاسیون کامل ۳-۵ گرم فسفین برای هر مترمکعب در دمای ۲۵ درجه سانتی گراد به مدت سه روز، در فضای نیمه بسته با چادر پلی اتیلن ۶-۴ گرم فسفین در هر مترمکعب بر حسب حرارت با نظارت کامل کارشناس، در فضای باز با پوشش پلاستیکی ۸-۵ گرم فسفین در هر مترمکعب با توجه به دمای محیط حداقل برای ۷۲ ساعت با نظارت کارشناس استفاده شود. درای ساید در مواردی که دانه ها مصرف خوراک انسانی دارند توصیه نمی شود، فقط در مواردی که به عنوان بذر و یا خوراک دام استفاده شوند کاربرد دارد. پیریمیفوس متیل، مالاتیون و اسپینوساد فقط برای سمپاشی انبار خالی با دز توصیه شده مصرف شود (حداقل ۱۵-۱۰ روز قبل از وارد کردن محصول به انبار استفاده شود). در مورد لمبه گندم با توجه به مقاومت آفت می توان دز و مدت زمان ضدعفونی را افزایش داد. آزمایشات لازم برای ضدعفونی کشتی ها و انبارهای خالی و محصولات انباری با سموم کم خطر به ویژه مایع و گازهای کم خطر و تعیین نرم مبارزه با همکاری سازمان های ذریبط توصیه می شود. انجام آزمایش در مورد سموم توصیه شده فعلی نیز توصیه می شود. بر اساس آزمایشات انجام شده در بعضی مناطق نسبت به این سموم مقاومت نشان داده شده است لذا آزمایشات برای جایگزینی سموم جدید نیز پیشنهاد می شود.

نام محصول: فرآورده‌های انباری (۲): مشتقات غلات: آرد، بلغور، سبوس، جو پوست کنده

نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
شپشه آرد <i>Tribolium confusum</i>	فسفیدآلومینیوم	Blanket 56%	۳ تا ۵ گرم فسفین در هر مترمکعب در فضای مسدود		در فضای بسته با ایزولاسیون کامل ۵-۳ گرم فسفین برای هر مترمکعب در دمای ۲۵ درجه سانتی‌گراد به مدت سه روز، در فضای نیمه بسته با چادر پلی‌اتیلن ۶-۴ گرم فسفین در هر مترمکعب بر حسب حرارت با نظارت کامل کارشناس، در فضای باز با پوشش پلاستیکی ۸-۵ گرم فسفین در هر مترمکعب با توجه به دمای محیط حداقل برای ۷۲ ساعت با نظارت کارشناس استفاده شود.
شپشه قرمز آرد <i>T. castaneum</i>	پیریمیفوس متیل*	EC 50%	۲ گرم ماده خالص در مترمربع		پیریمیفوس متیل، مالاتیون و اسپینوساد فقط برای سمپاشی انبار خالی با دز توصیه شده مصرف شود (حداقل ۱۵ - ۱۰ روز قبل از وارد کردن محصول به انبار استفاده شود).
شپشه آرد برنج <i>Latheticus oryzae</i>	مالاتیون*	EC 57%	“ “ “		در مورد ضدعفونی آرد از پلیت فسفیدآلومینیوم نیز می‌توان استفاده کرد.
پروانه آرد <i>Ephestia kuehniella</i>	اسپینوساد	SC 24%	۱ گرم ماده موثره در مترمربع		
شپشه دنداندار <i>Oryzaephilus surinamensis</i>					
<i>O. mercator</i>					
کنه آرد <i>Acarus siro</i>					
کرم آرد <i>Tenebrio molitor</i>					
شب پره هندی <i>Plodia interpunctella</i>					
سوسک آسیاب (کدل) <i>Tenebrioides mauritanicus</i>					

نام محصول: فرآورده‌های انباری (۳): حبوبات، لوبیا، نخود، ماش، باقلا، نخودفرنگی					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
سوسک عدس Bruchus lentis سوسک باقلا B. rufimanus سوسک نخودفرنگی B. pisorum سوسک چهار نقطه‌ای حبوبات Callosobruchus maculatus سوسک چینی حبوبات C. chinensis سوسک لوبیا Acanthoscelides obtectus	فسفید آلومینیوم پودر سیلیس (درای ساید) پیریمفوس متیل* مالاتیون* اسپینوساد	Blanket 56% P 80% EC 50% EC 57% SC 24%	۳ تا ۵ گرم فسفین در هر مترمکعب در فضای مسدود ۱-۲ در هزار مخلوط با بذر یا در انبارهای خالی ۲ گرم ماده خالص در مترمربع " " " ۱ گرم ماده موثره در مترمربع		در فضای بسته با ایزولاسیون کامل ۳-۵ گرم فسفین برای هر متر مکعب در دمای ۲۵ درجه سانتی‌گراد به مدت سه روز، در فضای نیمه بسته با چادر پلی‌اتیلن ۶-۴ گرم فسفین در هر مترمکعب بر حسب حرارت با نظارت کامل کارشناس، در فضای باز با پوشش پلاستیکی ۸-۵ گرم فسفین در هر مترمکعب با توجه به دمای محیط حداقل برای ۷۲ ساعت با نظارت کارشناس استفاده شود. پودر سیلیس در مواردی که دانه‌ها مصرف خوراکی انسانی دارند توصیه نمی‌شود، فقط در مواردی که به عنوان بذر و یا خوراک دام استفاده شوند کاربرد دارد. پیریمفوس متیل، مالاتیون و اسپینوساد فقط برای سمپاشی انبار خالی با دز توصیه شده مصرف شود (حداقل ۱۰ تا ۱۵ روز قبل از وارد کردن محصول به انبار استفاده شود). در سرمای ۱۱ درجه زیر صفر، به طور متوسط در مدت ۷ روز، کلیه حالات آفات انباری، مخصوصاً "سوسک‌ها از بین می‌روند.
نام محصول: فرآورده‌های انباری (۴): خشکبار، پسته، خرما، بادام، گردو، کشمش، برگه‌ها، انجیر					
شپشه دنداندار Oryzaephilus surinamensis شپشه خشکبار Trogoderma versicolor شب‌پره خشکبار Cadra cautella (Ephestia cautella) شب‌پره توتون Cadra figulilella (Ephestia figulilella) E. elutella شب‌پره هندی Plodia interpunctella شب‌پره کوچک خرما Batrachedra amydraula	فسفید آلومینیوم پیریمفوس متیل* مالاتیون* اسپینوساد فسفید متیزیم	Blanket 56% EC 50% EC 57% SC 24% Plate 56%	۳ تا ۵ گرم فسفین در هر متر مکعب در فضای مسدود ۲ گرم ماده خالص در مترمربع " " " ۱ گرم ماده موثره در مترمربع ۱-۲ پلیت در سی مترمکعب		کاربرد سموم با دز مناسب و تحت نظر کارشناس انجام شود. در فضای بسته با ایزولاسیون کامل ۳-۵ گرم فسفین برای هر مترمکعب در دمای ۲۵ درجه سانتی‌گراد به مدت سه روز، در فضای نیمه بسته با چادر پلی‌اتیلن ۶-۴ گرم فسفین در هر مترمکعب بر حسب حرارت با نظارت کامل کارشناس، در فضای باز با پوشش پلاستیکی ۸-۵ گرم فسفین در هر مترمکعب با توجه به دمای محیط حداقل برای ۷۲ ساعت با نظارت کارشناس استفاده شود. پیریمفوس متیل، مالاتیون و اسپینوساد فقط برای سمپاشی انبار خالی با دز توصیه شده مصرف شود (حداقل ۱۰-۱۵ روز قبل از وارد کردن محصول به انبار استفاده شود). دو پلیت فسفید متیزیم در سی مترمکعب فضا جهت مبارزه با شب‌پره کوچک خرما ثبت شده است.

نام محصول: سایر محصولات انباری					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
سوسک توتون <i>Lasioderma serricorne</i> شب پره توتون <i>Ephestia elutella</i>	فسفید آلومینیوم فسفید متیزیم	Blanket 56% Plate 56%	۳-۵ گرم در هر مترمکعب ۱ پلیت در سی مترمکعب		در شرایط رطوبت و حرارت مناسب در محیط کاملاً بسته حداقل به مدت ۷۲ ساعت انجام شود. یک پلیت فسفید متیزیم در سی مترمکعب فضا جهت مبارزه با سوسک توتون در انبار ثبت شده است. بررسی و تحقیقات در مورد سموم جدید پیشنهاد می شود.
سوسک قالی <i>Anthrenus spp.</i>	فسفید آلومینیوم*	Blanket 56%	۳-۵ گرم در هر مترمکعب در فضای مسدود		
آفات انباری بذور	پودر سیلیس (درای ساید)	P 80%	۱-۲ در هزار مخلوط با بذر ضد عفونی بذر قبل از انبار کردن		احتیاط‌های لازم به منظور جلوگیری از مصرف خوراکی این گونه بذور و بروز مسمومیت به عمل آید. محصولات دارای رطوبت کمتر از ۱۲ درصد به این پودر آغشته شوند.
کرم سیر <i>Dyspessa ulula</i>	فسفید آلومینیوم	Blanket 56%	۳-۵ گرم در هر مترمکعب در فضای مسدود		
چونندگان مضر انباری	چسب دبلو (تله چسبی)		طبق ملاحظات		محتویات تیوب به صورت زیگزاگ بر روی یک صفحه چوبی یا مقوایی فشرده و پس از سی دقیقه چسب به طور کامل روی صفحه پخش شود. در محل‌های سر بسته مانند انبارها، سردخانه‌ها و منازل کاربرد دارد.
بیماری‌های انباری غلات به ویژه ذرت					با توجه به اهمیت میکوتوکسین‌ها مانند آفلاتوکسین و ...، انجام تحقیقات پیشنهاد می شود.
نام محصول: قارچ خوراکی					
پوسیدگی ورتیسلیومی (خشک) قارچ خوراکی <i>Verticillium fungicola</i>	پروکلراز	WP 50%	۰/۹ گرم در مترمربع	یک نوبت، ۱۰-۷ روز بعد از دادن خاک پوشش	

ضمیمه ۱- فهرست نام عمومی، تجاری، فرمولاسیون و سایر اطلاعات فنی سموم

شماره صفحه توصیه شده	گروه خطر	کاربرد	LD50 (Mg/Kg)	فرمولاسیون	نام‌های تجاری	نام عمومی سم
۳۹ - ۵۵	II	کنه کش	10	EC1.8%	ورتیمک	آبامکتین
۸۹ - ۹۱	U	علف کش	1869	WP80%	گزاپریم	آترازین
۳۹ - ۱۱۲	-	حشره کش	>5000	EC 1%	نیم آزال	آزادیراختین
۴۰	-	حشره کش	>5000	EC 0.15%	نیمارین	آزادیراختین
۵۵ - ۹۵	II	کنه کش	209	WP 25%	پروپال	آزوسیکلوتین
۴۳	III	قارچ کش	>2000	SC32.5%	ارتیواتاپ	آزوکسی استروبین + دیفنو کونازول
۸۹ - ۱۰۳	III	علف کش	930-1350	EC 48%	لاسو	آلاکلر
۹۱	III	علف کش	1160	WP 80%	گزاپاکس	آمترین
۵۷ - ۶۰ - ۸۳	III	حشره کش	650	EC 20%	مایتاک	آمیتراز
۱۹	-	علف کش	>5000	SC 31.5%	سان رایس پلاس	آنیلوفوس + اتوکسی سولفورون
۴۵ - ۴۶	II	علف کش	165-332	EC 22.5%	توتریل	آیو کسینیل
۷۸	II	قارچ کش	>5000	SC 12.5%	اوپوس	اپوکسی کونازول
۳۵ - ۸۵ - ۹۴ - ۹۸ - ۱۰۴	III	علف کش	>5000	EC 33.3%	سونالان	اتال فلورالین

ضمیمه ۱- فهرست نام عمومی، تجاری، فرمولاسیون و سایر اطلاعات فنی سموم

شماره صفحه توصیه شده	گروه خطر	کاربرد	LD50 (Mg/Kg)	فرمولاسیون	نام‌های تجاری	نام عمومی سم
۲۴ - ۳۱ - ۵۶ - ۶۲	II	حشره/کنه کش	208	EC 47%	اتیون	اتیون
۱۸	Ib	قارچ کش	100	EC 50%	هینوزان	ادیفنئوس
۲۰ - ۲۱ - ۵۵ - ۶۰	—	کنه کش	>2500	SC 24%	انویدور	اسپیرودیکلوفن
۴۰	—	حشره کش	>2500	SC 24%	ابرون	اسپیرومسیفن
۳۱ - ۴۲ - ۸۱ - ۱۰۳ - ۱۱۸ - ۱۱۹ - ۱۲۰	Iv	حشره کش	3783	SC 24%	تریسر	اسپینوساد
۲۰ - ۲۱ - ۶۰	II	حشره کش	217	SP 20%	موسیپلان	استامی پرید
۸۹	III	علف کش	2148	EC 50%	اسنیت	استوکلر
۸۹	III	علف کش	2148	EC 76%	سورپاس	استوکلر
۲۰ - ۲۱	—	کنه کش	>5000	SC 10%	باروک	اتوکسازول
۱۹	—	علف کش	>5000	EC 30%	تاپ‌استار	اکسادپارژیل
۱۹	—	علف کش	>5000	WG 80%	تاپ‌استار	اکسادپارژیل
۷ - ۲۳ - ۳۴ - ۳۸ - ۶۱ - ۷۷ - ۸۲ - ۸۳ - ۹۲ - ۹۶ - ۱۰۲ - ۱۰۷ - ۱۰۸ - ۱۱۲	I	حشره/کنه کش	50	EC 25%	متاسیستوکس	اکسی‌دیمتون‌متیل
۴۵	III	علف کش	>5000	EC 24%	گل	اکسی‌فلورفن
۲۷	U	قارچ کش	3165	WG 75%	نوردوکس	اکسید مس

ضمیمه ۱- فهرست نام عمومی، تجاری، فرمولاسیون و سایر اطلاعات فنی سموم

شماره صفحه توصیه شده	گروه خطر	کاربرد	LD50 (Mg/Kg)	فرمولاسیون	نام‌های تجاری	نام عمومی سم
۲۶ - ۲۷ - ۲۸ - ۲۹ - ۴۴ - ۴۹ - ۵۸ - ۶۳ - ۶۶ - ۷۲ - ۱۱۴	III	قارچ کش	700 - 800	WP 35%	کوپراویت	اکسی کلورومس (کوپراکسی کلراید)
۴۵	III	علف کش	>5000	EC 25%	رونستار	اگزادیازون
۱۹ - ۱۰۴	III	علف کش	>5000	SL 12%	رونستار	اگزادیازون
۱۶ - ۸۹	III	علف کش	700-1160	SL 45%	آگروکسون	ام سی پی آ (MCPA)
۳۵ - ۵۴ - ۸۹ - ۹۱ - ۹۳	III	علف کش	>2000	EC 82%	ارادیکان	ای پی تی سی + ایمن کننده دی کلرآمید
۴۸	U	قارچ کش	>2000	WP 50%	رورال	ایپرودیون
۱۱ - ۱۸ - ۳۶ - ۶۹	-	قارچ کش	>5000	WP 52.5%	رورال - تی اس	ایپرودیون + کاربندازیم
۱۵	III	علف کش	1826-2000	SC 55%	پتر	ایزوپروتورون + دی فلوفن کان
۵۴	U	علف کش	>5000	SL 10%	پرسونیت	ایمازاتاپیر
۱۱	II	قارچ کش	227-343	SL 5%	فونگافلور	ایمازالیل
۵۸	-	قارچ کش (واکس محافظ مرکبات)	-	۰/۷%	واکس سیترازول	ایمازالیل + تیابندازول
۵۷ - ۶۰ - ۷۷ - ۸۲ - ۸۳ - ۹۲ - ۱۰۰ - ۱۰۲	II	حشره کش	450	SC 35%	کونفیدور	ایمیداکلوپرید
۴۷ - ۵۱ - ۷۷ - ۸۲ - ۹۹	II	حشره کش	450	WS 70%	گاچو	ایمیداکلوپرید

ضمیمه ۱- فهرست نام عمومی، تجاری، فرمولاسیون و سایر اطلاعات فنی سموم

شماره صفحه توصیه شده	گروه خطر	کاربرد	LD50 (Mg/Kg)	فرمولاسیون	نام‌های تجاری	نام عمومی سم
۲۰ - ۳۵ - ۸۱ - ۹۶ - ۱۰۳	—	حشره کش	1732	SC 15%	آوانت	ایندوکساکارب
۴۲	—	حشره کش	1732	EC 15%	آوانت	ایندوکساکارب
۱۰۶ - ۱۰۸ - ۱۱۳	—	حشره کش	—	WP 90%	باکتوسپین - داپیل	باسیلوس تورینجینسیس (B. t) <i>Bacillus thuringiensis</i>
۲۷	—	قارچ کش	>4000	SC 18%	بردوفیکس	بردوفیکس
۱ - ۲ - ۳ - ۴	la	موش کش	0/4	B0.005% wax block pellet	کلرت	برودیفاکوم
۳	la	موش کش	0/4	Bait pasta pellet	برودی تاپ	برودیفاکوم
۱ - ۳	la	موش کش	0/4	Bait pellet	پستاف	برودیفاکوم
۳	la	موش کش	0/4	گندمی، پلت، واکس پلت، واکس بلاک	ضربه	برودیفاکوم
۱ - ۲ - ۳ - ۴	la	موش کش	2	PB 0.01% Wax block	کتلفار	برومتالین
۱ - ۲ - ۳ - ۴	la	موش کش	1/125	B 0.005%	لانی رت	برومادیولون
۳	la	موش کش	1/125	Bait block	موریبروم	برومادیولون

ضمیمه ۱- فهرست نام عمومی، تجاری، فرمولاسیون و سایر اطلاعات فنی سموم

شماره صفحه توصیه شده	گروه خطر	کاربرد	LD50 (Mg/Kg)	فرمولاسیون	نام‌های تجاری	نام عمومی سم
۱ - ۳ - ۴	la	موش کش	1/125	Bait pellet block fresh	دتیابیت	برومادیولون
۱ - ۳	la	موش کش	1/125	Bait pellet block	استرمی بروم	برومادیولون
۲۰ - ۲۱ - ۳۹ - ۵۵ - ۶۰ - ۷۴ - ۸۶ - ۹۵	III	کنه کش	>5000	EC 25%	نئورون	بروموپروپیللات
۱۶	II	علف کش	240-400	SL 22.5%	پاردنر - برومینال	بروموکسینیل
۱۶	II	علف کش	892	EC 40%	برومایسید	بروموکسینیل + ام سی پی آ + اتیل هگزین استر
۱۹ - ۳۵ - ۵۴ - ۹۸	III	علف کش	>1000	SL 48%	بازاگران	بنتازون
۲۰ - ۲۱ - ۵۵	III	کنه کش	>15000	EC 20%	سیترازون	بنزوکسی میت
۱۹	U	علف کش	>5000	DF 60%	لونداکس	بن سولفورون متیل
۲۵ - ۲۶ - ۲۷ - ۲۸ - ۳۶ - ۶۹ - ۷۸ - ۱۱۴	III	قارچ کش	>5000	WP 50%	بنلیت	بنومیل
۵۶ - ۸۳	III	حشره کش	2355	SC 40%	آپلاود	بوپروفزین
۱۹	U	علف کش	2000	EC 60%	ماچتی	بوتاکلر
۱۹	U	علف کش	2000	EW 60%	ماچتی	بوتاکلر
۱۹	U	علف کش	2000	G 5%	ماچتی	بوتاکلر

ضمیمه ۱- فهرست نام عمومی، تجاری، فرمولاسیون و سایر اطلاعات فنی سموم

شماره صفحه توصیه شده	گروه خطر	کاربرد	LD50 (Mg/Kg)	فرمولاسیون	نام‌های تجاری	نام عمومی سم
۲۶	III	قارچ کش	>1490	WG 38%	بلیس	بوسکالید + پیراکلواستروبین
۲۶	III	قارچ کش	5000	SC 30%	کولیس	بوسکالید + کرزوکسیم‌متیل
۸۳ - ۱۱۲	—	حشره کش	>5000	L7.16%	Naturalis L	بووریا بازیانا <i>Beauveria basiana</i>
۲۵	III	قارچ کش	>5000	WP 25%	بایکور	بیترتانول
۳۰ - ۳۳ - ۵۱ - ۵۴ - ۵۹ - ۶۴ - ۶۷ - ۹۱	II	علف کش	129-157	SL 20%	گراماکسون	پاراگوات
۱۹	U	علف کش	6099	EC 50%	ریفیت	پرتیلاکسر
۲۱ - ۶۱ - ۷۴ - ۷۶	II	حشره کش	430- 4000	EC 25%	آمبوش	پرمترین
۱۹	III	علف کش	>2500	EC 36%	استام - اف	پروپانیل
۲۰ - ۲۱ - ۳۴ - ۳۹ - ۴۷ - ۶۰ - ۷۳ - ۷۴ - ۸۱ - ۸۶ - ۹۵ - ۱۰۸	III	کنه کش	2800	EC 57%	اومایت	پروپارژیت
۲۰ - ۳۴	III	کنه کش	2800	EW 57%	اومایت	پروپارژیت
۸۰ - ۸۵	U	علف کش	>5000	EC 10%	آزیل	پروپاکوئیزآفوپ
۱۱ - ۱۲ - ۱۳ - ۱۸	III	قارچ کش	1517	EC 25%	تیلت	پروپیکونازول
۹ - ۱۰	—	قارچ کش	>5000	FS40%	لاماردور	پروتیوکونازول + تبوکونازول

ضمیمه ۱- فهرست نام عمومی، تجاری، فرمولاسیون و سایر اطلاعات فنی سموم

شماره صفحه توصیه شده	گروه خطر	کاربرد	LD50 (Mg/Kg)	فرمولاسیون	نام های تجاری	نام عمومی سم
۸۱ - ۹۶	I	حشره/کنه کش	358	EC 40%	کوراکرون	پروفنفسوس
۳۷ - ۸۵	U	علف کش	>2000	WP 80%	گزاگارد	پرومترین
۸۵	U	علف کش	> 6000	DF 88%	کانووی	پرومترین + فلومتورون
۱۲۱	III	قارچ کش	1600 - 2400	WP 50%	اسپوروگون	پروکلراز
۳۳ - ۳۷ - ۱۰۳ - ۱۰۴	III	علف کش	>5000	EC 33%	استامپ	پندی متالین
۴۸	U	قارچ کش	>5000	WP 25%	مونسرن	پنسی کورون
۳۲	U	قارچ کش	2125	EW 20%	توپاز	پنکونازول
۱۱۸ - ۱۲۰ - ۱۲۱	-	حشره کش	-	P 80%	درای ساید	پودر سیلیس (سیلیس آمورف)
۱۹	II	علف کش	324	EC 35%	ریلوف - اچ	پی پروفوس + توفوردی
۵۶ - ۵۷ - ۸۳	U	حشره کش	>5000	EC 10%	آدمیرال	پیری پروکسی فن
۴۸	II	حشره کش	2370	WP0.1%	اگروتین	پیرترین
۴۰	II	حشره کش	2370	EC5%	پیرتروم	پیرترین
۵۵	III	کنه کش	1350	WP 20%	سان مایت	پیریدابن
۳۷	III	علف کش	>2000	EC 60%	لتاگران	پیریدات

ضمیمه ۱- فهرست نام عمومی، تجاری، فرمولاسیون و سایر اطلاعات فنی سموم

شماره صفحه توصیه شده	گروه خطر	کاربرد	LD50 (Mg/Kg)	فرمولاسیون	نام های تجاری	نام عمومی سم
۴۲-۷۶	—	حشره کش	>5000	EC50%	سومی پلو	پیریدالیل
۴۰-۶۵-۶۶-۸۳-۹۲-۱۱۸-۱۱۹-۱۲۰	II	حشره/کنه کش	1414	EC 50%	آکتیلیک	پیریمیفوس متیل
۷-۲۳-۴۱-۴۷-۵۲-۸۶-۹۲-۱۰۰-۱۱۲	II	حشره(شته)کش	142	WP 50%	پیریمور	پیریمیکارب
۲۳-۴۱-۴۷-۵۶-۹۲	II	حشره(شته)کش	142	DF 50%	پیریمور	پیریمیکارب
۱۱۶	U	علف کش	>5000	L 21.6%	توردون- کا ۲۲	پیکلورام
۴۱-۴۷-۷۷-۸۳-۹۲-۱۰۲	III	حشره کش	5820	WP 25%	چس	پی متروزین
۴۱-۴۷-۷۷-۸۳	III	حشره کش	5820	WG 50%	چس	پی متروزین
۱۴	II	علف کش	>5000	EC 10%	اکسیال	پینوکسادون + ایمن کننده کلوکینتوست مکسیل
۱۴	III	علف کش	>2000	EC 10%	تراکسوس	پینوکسادون + کلودینافوپ پروپارژیل
۱۴	II	علف کش	>5000	EC 4.5%	اکسیال جدید	پینوکسادون + مویان
۹۱	III	علف کش	477	SC 50%	تبوسان	تبیوتیورون
۱۱-۱۲	III	قارچ کش	4000	EW 25%	فولیکور	تبوکونازول
۹-۱۰-۸۸	III	قارچ کش	4000	DS 2%	راکسیل	تبوکونازول
۹-۱۰-۸۸	III	قارچ کش	4000	FS 6%	راکسیل	تبوکونازول

ضمیمه ۱- فهرست نام عمومی، تجاری، فرمولاسیون و سایر اطلاعات فنی سموم

شماره صفحه توصیه شده	گروه خطر	کاربرد	LD50 (Mg/Kg)	فرمولاسیون	نام های تجاری	نام عمومی سم
۳۴ - ۳۹ - ۴۷ - ۵۵ - ۶۶ - ۷۳ - ۸۱ - ۹۵ - ۱۰۸ - ۱۱۲	III	کنه کش	>14700	EC 7.52%	تدیون - وی ۱۸	تترادیفون
۴۳	II	قارچ کش	1248	EC10%	دومارک	تتراکونازول
۹ - ۱۰	II	قارچ کش	1248	LS 12.5%	لوسپل	تتراکونازول
۷۸	II	قارچ کش	1248	ME12.5%	امیننت	تتراکونازول
۱۴	III	علف کش	1258	SC 25%	گراسپ	ترالکوکسیدیم
۱۶	U	علف کش	2500-5000	WG 64%	لوگران اکسترا	تریوترین + تریاسولفورون
۹ - ۱۰	III	قارچ کش	700	DS 7.5%	بایتان	تریادیمنول
۱۶	U	علف کش	>5000	DF 75%	گرانستار	تری بنورون متیل
۸۴	II	برگریز	500	L 72%	دف	تری بوتیل فسفروتری تیوات
۹ - ۱۰	III	قارچ کش	>2000	FS 20%	رنال	تری تیکونازول
۷۸	II	قارچ کش	480	EC 75%	کالیکسین	تری دمورف
۱۸	II	قارچ کش	314	WP 75%	بیم	تری سیکلازول
۳۵ - ۴۶ - ۵۱ - ۸۰ - ۸۵ - ۹۴ - ۹۸ - ۱۰۱ - ۱۰۳ - ۱۰۴	U	علف کش	>5000	EC 48%	ترفلان	تری فلورالین
۸۰	U	علف کش	>5000	DF 50%	سافاری	تری فلوسولفورون متیل

ضمیمه ۱- فهرست نام عمومی، تجاری، فرمولاسیون و سایر اطلاعات فنی سموم

شماره صفحه توصیه شده	گروه خطر	کاربرد	LD50 (Mg/Kg)	فرمولاسیون	نام های تجاری	نام عمومی سم
۸۵	—	علف کش	>5000	WG 75%	انوک	تری فلوکسی سولفورون سدیم
۹۱	III	علف کش	>2000	WG 75%	کرسمت	تری فلوکسی سولفورون سدیم + آمترین
۲۵ - ۳۶ - ۴۳	III	قارچ کش	>5000	WG 50%	فلینت	تری فلوکسی استروبین
۱۸	III	قارچ کش	695 - 715	EC 15%	تریفمین	تری فلو میزول
۴۸	—	قارچ کش	—	P 5%	تری کودر مین B	تری کودر ما هارز یانوم
۱ - ۸ - ۱۷ - ۲۳ - ۳۱ - ۳۵ - ۴۰ - ۴۱ - ۴۲ - ۹۴ - ۹۵ - ۱۰۶ - ۱۰۹ - ۱۱۳	II	حشره کش	250	SP 80%	دیپترکس	تری کلروفن
۱۶ - ۱۹ - ۸۹ - ۹۱ - ۱۱۶	II	علف کش	949	SL 72%	یو ۴۶ - دیفلوئید	توفوردی
۱۶ - ۸۹	II	علف کش	700	SL 67.5%	یو ۴۶ - کمی فلوئید	توفوردی + ام سی پی آ
۳۴ - ۳۶ - ۴۸	U	قارچ کش	3100	WP 60%	تکتو	تیابندازول
۹ - ۱۰	III	قارچ کش	1140	DS 5%	وینسیت پی	تیابندازول + فلو تریافول
۶۰	III	حشره کش	1563	WG 25%	آکتارا	تیامتو کسام
۴۷ - ۵۱ - ۷۵ - ۷۷ - ۸۷ - ۹۹	III	حشره کش	1563	FS 35%	کروزر	تیامتو کسام
۴۰ - ۶۰	III	حشره کش	1563	SC24%	مموری	تیامتو کسام
۴۰	—	حشره کش	—	SC24.7%	افوریا	تیامتو کسام + لامبدا سای هالوترین

ضمیمه ۱- فهرست نام عمومی، تجاری، فرمولاسیون و سایر اطلاعات فنی سموم

شماره صفحه توصیه شده	گروه خطر	کاربرد	LD50 (Mg/Kg)	فرمولاسیون	نام های تجاری	نام عمومی سم
۲۰ - ۴۸ - ۶۰ - ۸۳	II	حشره کش	621 - 836	SC 48%	کالیپسو	تیاکلوپرید
۶۰	II	حشره کش	621 - 836	OD24%	بیسکایا	تیاکلوپرید
۴۰	II	حشره کش	300-2000	OD11%	پروتئوس	تیاکلوپرید + دلتامترین
۸۴	U	برگریز	4000	WP 50%	دراپ	تیدیا زورون
۱۹	II	علف کش	1033	EC 50%	ساترن	تیونکارب
۱۹	II	علف کش	1033	G 6%	ساترن	تیونکارب
۳۵ - ۶۱ - ۸۱ - ۸۲ - ۸۶ - ۹۲ - ۹۶ - ۹۹ - ۱۰۳	II	حشره کش	66	DF 80%	لاروین	تیودیکارب
۲۷ - ۲۸	U	قارچ کش	6640	WP 70%	توپسین ام	تیوفانات متیل
۱۸	I	قارچ کش	50 - 300	WP 72.5%	ویستا	تیوفانات متیل + تریسیکلازول
۱۸	-	قارچ کش	-	WP 80%	همایکت	تیوفانات متیل تیرام
۲۳ - ۳۸ - ۷۷ - ۸۲ - ۹۶ - ۱۰۰	Ib	حشره کش	73-136	EC 25%	اکاتین	تیومتون
۱۲۱	-	-	-	-	دبلو	چسب دبلو (تله چسبی)
۹۱ - ۱۱۶	U	علف کش	9330	SP 80%	باسفاپن	دالاپون
۱۶	II	علف کش	1347	SL 46.4%	دیالن سوپر	دای کامبا + توفوردی
۱۶	III	علف کش	>2000	WG 70%	لتور	دای کامبا + تریاسولفورون

ضمیمه ۱- فهرست نام عمومی، تجاری، فرمولاسیون و سایر اطلاعات فنی سموم

شماره صفحه توصیه شده	گروه خطر	کاربرد	LD50 (Mg/Kg)	فرمولاسیون	نام‌های تجاری	نام عمومی سم
۸۰	U	علف‌کش	10250	EC 15.7%	بتانال - آ - ام	دس‌مدیفام
۱ - ۲۱ - ۷۰ - ۷۶ - ۸۲	lb	حشره‌کش	135 - 5000	EC 2.5%	دسیس	دلتامترین
۱	lb	حشره‌کش	135 - 5000	Tablet2.5%	دسیس	دلتامترین
۲۵	III	قارچ‌کش	1000	WP 65%	ملپرکس	دودین
۴۱ - ۱۱۲	-	حشره‌کش	12200	WSC65%	پالیزین	دی‌اتانول‌آمید روغن نارگیل
۲۰ - ۲۳ - ۲۴ - ۲۵ - ۳۱ - ۱۰۷	II	حشره‌کش	1250	WP 40%	بازودین	دیازینون
۷ - ۸ - ۱۷ - ۲۰ - ۲۱ - ۲۲ - ۲۳ - ۲۴ - ۳۱ - ۳۴ - ۴۰ - ۵۶ - ۶۰ - ۶۱ - ۶۲ - ۶۵ - ۶۹ - ۷۰ - ۷۳ - ۷۵ - ۷۶ - ۸۱ - ۸۶ - ۹۴ - ۹۵ - ۹۶ - ۹۹ - ۱۰۳ - ۱۰۴ - ۱۰۷ - ۱۰۹ - ۱۱۳ - ۱۱۷	II	حشره‌کش	1250	EC 60%	بازودین	دیازینون
۸ - ۱۷ - ۷۷ - ۹۰	II	حشره‌کش	1250	G5% G10%	بازودین	دیازینون
۱ - ۲ - ۳ - ۴	la	موش‌کش	0/56	B 0.0025%	باراکی	دیفتالون
۲۱ - ۴۲ - ۵۷ - ۷۴ - ۱۰۶ - ۱۰۷ - ۱۰۸ - ۱۰۹ - ۱۱۰ - ۱۱۳	U	حشره‌کش	>4640	WP 25%	دیمیلین	دیفلوبنزورون
۵ - ۶ - ۱۱۱	U	حشره‌کش	>4640	ODC45%	دیمیلین	دیفلوبنزورون
۱ - ۳	la	موش‌کش	36000	P0.005% B0.005%	بنی‌رت	دیفناکوم

ضمیمه ۱- فهرست نام عمومی، تجاری، فرمولاسیون و سایر اطلاعات فنی سموم

شماره صفحه توصیه شده	گروه خطر	کاربرد	LD50 (Mg/Kg)	فرمولاسیون	نام های تجاری	نام عمومی سم
۱۴	II	علف کش	617	SL 25%	آونج	دیفنوزکوات
۹ - ۱۰ - ۱۱	III	قارچ کش	1453	DS 3%	دیویدند	دیفنوکونازول
۹ - ۱۱	III	قارچ کش	1453	FS 3%	دیویدند	دیفنوکونازول
۵۹	II	نماتد کش	72-220	SL 100%	ورلکس ، دای تراپکس	دی کلروپروپن + متیل ایزوتیوسیانات
۴۰ - ۴۱ - ۴۷	Ib	حشره کش	50	EC 50%	دداپ	دیکلرووس
۱۴	III	علف کش	481-693	EC 36%	ایلوکسان	دیکلوفوب متیل
۸۱ - ۱۰۸	III	کنه کش	690	EC 18.5%	کلتان	دیکوفول
۷ - ۳۸ - ۴۰ - ۵۴ - ۷۰ - ۷۷ - ۸۲ - ۹۶ - ۱۱۶ - ۱۱۷	II	حشره کش	387	EC 40%	روگور ، روکسیون	دیمتوات
۴۰	—	حشره کش	2804	SG 20%	استارکل	دینوتفوران
۲۶ - ۱۱۴	III	قارچ کش	980-1190	EC 35%	کاراتان LC	دینوکاپ
۲۶ - ۳۲ - ۳۹ - ۴۳ - ۵۳ - ۷۸ - ۹۳ - ۱۱۷	III	قارچ کش	980-1190	WP 18.25%	کاراتان FN-۵۷	دینوکاپ
۸۵ - ۹۸	III	علف کش	3000	EC 25%	کوبکس	دینیترامین
۹ - ۸۸	III	قارچ کش	639	WP 2%	سومی ایت	دی نیکونازول

ضمیمه ۱- فهرست نام عمومی، تجاری، فرمولاسیون و سایر اطلاعات فنی سموم

شماره صفحه توصیه شده	گروه خطر	کاربرد	LD50 (Mg/Kg)	فرمولاسیون	نام‌های تجاری	نام عمومی سم
۹	III	قارچ کش	639	FS 2%	سومی ایت	دی‌نیکونازول
۸۵	U	علف کش	3000	WP 80%	کارمکس	دیورون
۹۱	U	علف کش	3000	DF 90%	کارمکس	دیورون
۹۱	III	علف کش	1100	DF 60%	باراگ	دیورون + هگزازینون
۱۴ - ۱۵ - ۲۰ - ۲۲ - ۲۳ - ۲۴ - ۲۵ - ۲۷ - ۳۱ - ۵۵ - ۵۶ - ۵۷ - ۶۱ - ۶۲ - ۶۵ - ۶۹ - ۷۰ - ۷۱ - ۷۳ - ۷۴ - ۱۰۷ - ۱۱۱	-	حشره کش	>15000	O 80%	روغن ولک	روغن امولسیون‌شونده
۸۹	U	علف کش	>5000	DF 25%	تیتوس	ریم سولفورون
۲۸ - ۲۹ - ۳۲ - ۳۸ - ۵۵ - ۷۹ - ۹۳	U	قارچ کش	>5200	WP 80%	دیتان زد ۷۸	زینب
۱۱ - ۱۲ - ۷۸	III	قارچ کش	1020	SL 10%	آلتو	سایپروکونازول
۱۰	-	قارچ کش	>3000	FS3.63%	دیویدنداستار ۳۶۰ FS	سایپروکونازول + دیفنوکونازول
۱۳	III	قارچ کش	>2000	SC 42%	آلتوکمبی	سایپروکونازول + کاربندازیم
۱۲ - ۱۳	-	قارچ کش	4200	EC 33%	آرتنا	سایپروکونازول + پروپیکونازول
۴۵ - ۸۰ - ۱۰۱	III	علف کش	3200	EC 12.5%	نابواس	ستوکسیدیم
	-	-	3180	L 100%	مویان	سیتوت

ضمیمه ۱- فهرست نام عمومی، تجاری، فرمولاسیون و سایر اطلاعات فنی سموم

شماره صفحه توصیه شده	گروه خطر	کاربرد	LD50 (Mg/Kg)	فرمولاسیون	نام‌های تجاری	نام عمومی سم
۳۲	U	قارچ کش / کنه کش	>5000	Micronised P	گل گوگرد	سولفور
۲۶ - ۳۲ - ۳۹ - ۴۳ - ۵۳ - ۶۰ - ۷۴ - ۷۸ - ۱۱۴	U	قارچ کش / کنه کش	>5000	WP 80-90% DF80%	تیوت جت، اس یونی فلو و کومولوس	سولفور
۱۵	III	علف کش	>5000	WG 75%	آپروس	سولفوسولفورون
۱۵	U	علف کش	>5000	WG 80%	توتال	سولفوسولفورون + مت‌سولفورون‌متیل
۳۹ - ۱۱۲	U	حشره کش	3387	WG 75%	تریگارد	سیرومازین
۸۰	III	علف کش	>2000	EC 72.7%	رونیت	سیکلوات
۴۵ - ۱۰۱	U	علف کش	5000	EC 10%	فوکوس	سیکلوکسیدیم
۴۴ - ۴۹	-	قارچ کش	>1333	WDG 52.5%	اکویشین پرو	سیموکسانیل + فاموکسادون
۱۹	U	علف کش	>5000	WG 20%	ستوف	سینوسولفورون
۳۰ - ۳۳ - ۵۴ - ۵۹ - ۶۴ - ۶۷ - ۹۱ - ۱۱۶	-	-	620	SL 81.2%	مویان	فری گیت
۶۱	-	-	-	2% pheromone +6% permethrin (At&k)	کرماکیل	فرمون جنسی چوبخوار پسته ۰.۲٪ + پرمترین ۰.۶٪
۴۳ - ۱۱۳	III	حلزون کش	>5000	B1%	فریکول	فسفات آهن
۱ - ۲ - ۳ - ۴ - ۴۳ - ۷۱	lb	موش کش	45/7	P 80%	فسفردوزنگ	فسفردوزنگ

ضمیمه ۱- فهرست نام عمومی، تجاری، فرمولاسیون و سایر اطلاعات فنی سموم

شماره صفحه توصیه شده	گروه خطر	کاربرد	LD50 (Mg/Kg)	فرمولاسیون	نام های تجاری	نام عمومی سم
۲ - ۶۶	FM	حشره کش و موش کش (سم تدخینی)	8/7	Tb 56%	فستوکسین	فسفید آلومینیوم
۱۱۸ - ۱۱۹ - ۱۲۰ - ۱۲۱	FM	حشره کش و موش کش (سم تدخینی)	8/7	Blankate 56%	فستوکسین	فسفید آلومینیوم
۲ - ۱۲۰ - ۱۲۱	FM	حشره کش و موش کش (سم تدخینی)	11/2	Plate 56%	دگش پلیت	فسفید منیزیم
۴۹	U	قارچ کش	>11800	SL 40%	اگریفوس	فسفونیک اسید
۱۴	-	علف کش	>4000	EC 20%	سافیکس بی دلیو	فلم پروپ ام ایزوپروپیل
۸۰	III	علف کش	3680	EC 12.5%	فوزیلید	فلوآزیفوپ پی بوتیل
۵۱	III	علف کش	3680	EC 15%	فوزیلید فورث	فلوآزیفوپ پی بوتیل
۱۸	U	قارچ کش	>5000	FS 2.5%	سلست	فلودیوکسونیل
۱۲ - ۱۳	-	قارچ کش	>2000	SE 37.5%	آلرت	فلوزیلازول + کاربندازیم
۱۲	III	قارچ کش	1140	SC 12.5%	ایمپکت	فلوتریافول
۶۰	U	حشره /کنه کش	>3000	DC 5%	کاسکید	فلوفنوکسورون
۹۳	U	تنظیم کننده رشد	>5000	EC 12.5%	پرایم پلاس	فلومترالین
۲۰	II	کنه کش	134	SC 20%	پراید	فنازاکوبین

ضمیمه ۱- فهرست نام عمومی، تجاری، فرمولاسیون و سایر اطلاعات فنی سموم

شماره صفحه توصیه شده	گروه خطر	کاربرد	LD50 (Mg/Kg)	فرمولاسیون	نام‌های تجاری	نام عمومی سم
۶۳ - ۷۴	lb	نماتدکش	6	G 10%	نماکور	فنامیفوس
۲۰ - ۸۱ - ۹۶	II	حشره/کنه‌کش	70/6	EC 10%	دائیتول	فن پروپاترین
۲۰ - ۲۱ - ۵۵	II	کنه‌کش	480	SC 5%	ارتوس	فن پیروکسی میت
۶۰	II	حشره/کنه‌کش	480	EC 5%	ارتوس سوپر	فن پیروکسی میت
۷۶ - ۹۵	II	حشره‌کش	270	EC 50%	سیدبال	فتوآت
۱ - ۶۱ - ۶۲	II	حشره‌کش	250	EC 50%	لبایسید	فتتیون
۸۰	U	علف‌کش	>8000	EC15.7%	بتانال	فن مدیفام
۸۰	U	علف‌کش	>5000	EC 18%	بتانال پروگرس آ - ام	فن مدیفام + دس مدیفام + اتوفومازیت
۸۰	U	علف‌کش	>5000	EC 27.4%	بتانال پروگرس او - اف	فن مدیفام + دس مدیفام + اتوفومازیت
۲۱ - ۵۲ - ۷۶	II	حشره‌کش	451	EC 20%	سومیسیدین	فن والریت
۱۴	-	علف‌کش	3150-4000	EW 7.5%	پوماسوپر	فنوکسا پروپ پی اتیل + مفن پایردی اتیل
۸۰	-	علف‌کش	3150-4000	EC 12%	ویپ سوپر	فنوکسا پروپ پی اتیل
۵ - ۶	II	حشره‌کش	1700	ULV TC 96%	سومیتیون	فنیتروتیون
۱ - ۵ - ۶ - ۴۲ - ۶۱ - ۶۲ - ۹۰	II	حشره‌کش	1700	EC 50%	سومیتیون	فنیتروتیون

ضمیمه ۱- فهرست نام عمومی، تجاری، فرمولاسیون و سایر اطلاعات فنی سموم

شماره صفحه توصیه شده	گروه خطر	کاربرد	LD50 (Mg/Kg)	فرمولاسیون	نام‌های تجاری	نام عمومی سم
۸ - ۲۰ - ۲۲ - ۲۴ - ۲۵ - ۳۱ - ۴۰ - ۴۸ - ۵۲ - ۶۰ - ۶۱ - ۶۲ - ۷۵ - ۷۶ - ۸۲ - ۸۶ - ۸۷ - ۹۲ - ۹۴ - ۹۶ - ۹۹ - ۱۰۰ - ۱۰۴ - ۱۱۶	II	حشره/کنه کش	120	EC 35%	زولون	فوزالن
۶۰ - ۶۱ - ۶۲	-	حشره کش	>318	EC 21.75%	دارتون	فوزالن + تفلوبنزورون
۸۹	III	علف کش	>5000	OD 22.5%	اکوئپ	فورام سولفورون
۱۷	II	حشره کش	97	G 0.2%	ریجنت	فیپرونیل
۶۶	II	حشره کش	97	EC 2.5%	آجندا	فیپرونیل
۲۵ - ۲۷ - ۲۸ - ۳۲ - ۳۶ - ۳۸ - ۶۳ - ۷۹ - ۱۱۴	U	قارچ کش	9000	WP 50%	کاپتان	کاپتان
۶۳ - ۷۴	Ib	نماتد کش	37/1	G 10%	راگی	کادوزفوس
۵ - ۶ - ۱۷ - ۳۴ - ۴۳ - ۶۵ - ۶۶ - ۶۹ - ۷۰ - ۷۵ - ۸۱ - ۸۲ - ۸۶ - ۸۷ - ۹۲ - ۹۳ - ۹۴ - ۹۵ - ۹۹ - ۱۰۶ - ۱۱۱ - ۱۱۳	II	حشره کش	264	WP 85%	سوین	کارباریل
۱۰ - ۷۸ - ۱۱۴	III	قارچ کش	>6400	WP 50-60%	باویستین - دروزال	کاربندازیم
۱۸	U	قارچ کش	>5000	SC 30%	وین	کاپروپامید
۱۰ - ۳۴ - ۸۳	U	قارچ کش	2846	WP 75%	ویتاواکس	کاربوکسین
۹ - ۱۰ - ۱۱ - ۱۸ - ۷۸ - ۸۳ - ۸۷ - ۸۸	III	قارچ کش	2600	WP 75%	ویتاواکس تیرام	کاربوکسین تیرام

ضمیمه ۱- فهرست نام عمومی، تجاری، فرمولاسیون و سایر اطلاعات فنی سموم

شماره صفحه توصیه شده	گروه خطر	کاربرد	LD50 (Mg/Kg)	فرمولاسیون	نام های تجاری	نام عمومی سم
۹ - ۱۰	III	قارچ کش	2600	FS 40%	ویتاواکس FF	کاریوکسین تیرام
۱۷	II	حشره کش	345	G 4%	پادان	کارتاپ
۲۵ - ۲۶ - ۴۳	II	قارچ کش	>5000	WG 50%	استروبی	کرزواکسیم متیل
۸۰ - ۹۸	III	علف کش	>3000	EC12%	سلکت سوپر	کلتودیوم
۴۲ - ۴۳ - ۴۷ - ۷۵	II	حشره کش	135-163	G 5%	دورسبان	کلرپیریفوس (اتیل)
۸ - ۲۴ - ۳۱ - ۳۶ - ۳۹ - ۵۶ - ۷۵ - ۸۲ - ۹۶ - ۹۹ - ۱۰۳	II	حشره کش	135-163	EC 40.8%	دورسبان	کلرپیریفوس (اتیل)
۶۶	—	حشره (موربانه) کش	230	EC 50%	گلادیاتور TC	کلرپیریفوس + کلرپیریفوس متیل
۲۰ - ۶۵	U	حشره کش	>3000	EC 40%	رلدان	کلرپیریفوس متیل
۳۵ - ۵۴	U	علف کش	>10	WP 75%	داکتال	کلر تال دیمتیل
۴۹	U	قارچ کش	>5000	WP 75%	داکونیل	کلر تالونیل
۴۹	U	قارچ کش	>5000	SC72%	داکونیل	کلر تالونیل
۳	II	موش کش	6/26	Block Bait0.005%	مورینونا	کلروفاسینون
۱ - ۲ - ۳ - ۴	la	موش کش	>1	B 0.025%	اکتوسین سی	کلروفاسینون + سولفاکوئین اکسالیل

ضمیمه ۱- فهرست نام عمومی، تجاری، فرمولاسیون و سایر اطلاعات فنی سموم

شماره صفحه توصیه شده	گروه خطر	کاربرد	LD50 (Mg/Kg)	فرمولاسیون	نام‌های تجاری	نام عمومی سم
۱ - ۲ - ۳ - ۴	la	موش کش	>1	گندمی، واکس پلت، پلت و بلاک	پساک	کلروفاسینون + سولفاکوئین اکسالیلین
۸۰	III	علف کش	3830	DF 65%	پیرامین	کلریدازون
۸۰	III	علف کش	3830	WP 65%	پیرامین	کلریدازون
۸۰	III	علف کش	3830	SC 50%	پیرامین	کلریدازون
۱۴	III	علف کش	1392	EC 8%	تاپیک، کارنت، بهپیک	کلودینافوپ پروپارزیل
۱۰۱	U	علف کش	3738	SL 30%	لوتنرل، واچ	کلوپیرالید
۲۰ - ۵۵	III	کنه کش	>5200	SC 50%	آپولو	کلوفنتزین
۸۵ - ۹۸ - ۱۰۱	II	علف کش	1012	EC 4%	پتترا	کوئیزالوفوپ پی تفوریل
۸۰	II	علف کش	1210	EC 5%	تارگاسوپر	کوئیزالوفوپ پی اتیل
۳۰ - ۳۳ - ۵۴ - ۵۹ - ۶۴ - ۶۷ - ۹۱ - ۱۱۶	U	علف کش	> 5000	SL 41%	راندپ	گلیفوزیت
۳۰ - ۳۳ - ۵۹ - ۶۴ - ۶۷	III	علف کش	2000	SL 20%	بستا	گلو فوسینت آمونیوم
۳۰	U	علف کش	> 4050	SL 36%	ویدمستر	گلیفوسیت با املاح دوگانه
۴۶	U	علف کش	1500 - 4000	WP 50%	آفالن	لینورون

ضمیمه ۱- فهرست نام عمومی، تجاری، فرمولاسیون و سایر اطلاعات فنی سموم

شماره صفحه توصیه شده	گروه خطر	کاربرد	LD50 (Mg/Kg)	فرمولاسیون	نام‌های تجاری	نام عمومی سم
۳۷	U	علف کش	1500-4000	SC 45%	آفالن	لینورون
۲۰ - ۶۱	III	حشره کش	>2000	EC 5%	مچ	لوفنورون
۶۱	—	حشره کش	>2000	EC 10.5%	لوفوکس	لوفنورون + فنوکسی کارب
۵ - ۶ - ۷ - ۸ - ۱۷ - ۲۱ - ۲۳ - ۳۱ - ۳۴ - ۴۰ - ۴۱ - ۴۲ - ۵۲ - ۵۶ - ۵۷ - ۶۵ - ۷۰ - ۷۱ - ۷۳ - ۷۵ - ۷۶ - ۹۰ - ۹۶ - ۹۹ - ۱۰۸ - ۱۰۹ - ۱۱۲ - ۱۱۷ - ۱۱۸ - ۱۱۹ - ۱۲۰	III	حشره کش	1375 - 5500	EC 57%	مالاتیون	مالاتیون
۵ - ۶ - ۱۱۷	III	حشره کش	1375 - 5500	ULV TC 96%	مالاتیون	مالاتیون
۳۲ - ۳۸ - ۴۴ - ۵۴ - ۷۹ - ۹۳	U	قارچ کش	>5000	WP 80%	دیتان ام - ۲۲	مانب
۲۸ - ۳۶ - ۵۳ - ۵۵ - ۹۳ - ۱۱۴	U	قارچ کش	>5000	WP 80%	دیتان ام - ۴۵	مانکوزب
۳۲	—	قارچ کش	1150	پد کاغذی ۷ گرمی	سولفورید	متابی سولفیت سدیم
۱۰۱	U	علف کش	>4070	SC 41.6%	بوتیزان استار	متازاکلر + کوئین مراک
۴۴ - ۱۱۴	III	قارچ کش	633	G 5%	ریدومیل	متلاکسیل
۴۳ - ۵۷ - ۹۳ - ۱۱۳	II	حلزون کش	283	B 6%	متلان جی	متالدهید
۴۴ - ۹۳	II	نماتد کش	1800	SL 32.7%	واپام	متام سدیم

ضمیمه ۱- فهرست نام عمومی، تجاری، فرمولاسیون و سایر اطلاعات فنی سموم

شماره صفحه توصیه شده	گروه خطر	کاربرد	LD50 (Mg/Kg)	فرمولاسیون	نام های تجاری	نام عمومی سم
۸۰	III	علف کش	2000	SC 70%	گلنیکس	متامیترون
۹۸ - ۵۱ - ۴۶	II	علف کش	510	DF 75%	لکسون	متری بوزین
۱۰۴ - ۹۸ - ۹۱ - ۵۱ - ۴۶	II	علف کش	510	WP 70%	سنکور	متری بوزین
۷۳	FM	سم تدخینی (فومیگانت)	10	Gas 98%	متیل بروماید	متیل بروماید
۷۲ - ۶۳ - ۵۸ - ۲۹ - ۲۸ - ۲۷ - ۲۶	—	قارچ کش	>4000	—	ترکیب بردو بردومیکسچر	مخلوط بردو (سولفات مس + هیدروکسید کلسیم)
۸۹	—	علف کش	—	SE 53.75%	لوماکس	مزوتریون + اس متالاکلر + تربوتیلازین
۱۵	III	علف کش	>5000	OD1.2%	آتلانتیس	مزوسولفورون متیل + یدوسولفورون متیل + ایمن کننده مفن پایردی اتیل
۵۷	lb	حلزون کش	33	WP 50%	مزورول	متیو کارب
۱۶	III	علف کش	—	SL 60%	دوپلسان سوپر	مکروپروپی + دیکلوپروپی + ام سی پی آ
۱۹	II	علف کش	369	EC 71%	اردرام - اردرام سوپر	مولینیت
۳۲ - ۲۵	III	قارچ کش	2500	EC 9%	تریمیدال	نوآریمول
۵۷	—	حلزون کش	>5500	نوار مسی پوشش داده شده با املاح آهن	نوار دورکننده حلزون سبزاور	نوار مسی (نوار مسی فعال شده)

ضمیمه ۱- فهرست نام عمومی، تجاری، فرمولاسیون و سایر اطلاعات فنی سموم

شماره صفحه توصیه شده	گروه خطر	کاربرد	LD50 (Mg/Kg)	فرمولاسیون	نام های تجاری	نام عمومی سم
۸۹	U	علف کش	>5000	SC 4%	کروز	نیکوسولفورون
۸۹	—	علف کش	>5000	WG75%	اولتیما	نیکوسولفورون + ریم سولفورون
۸۰ - ۸۵ - ۱۰۱	II	علف کش	531	EC 12.5%	گالانت	هالوکسی فوپ اتواتیل
۴۵ - ۸۰ - ۹۸ - ۱۰۱	II	علف کش	300	EC 10.8%	گالانت سوپر	هالوکسی فوپ آرمیتیل
۲۳ - ۴۰ - ۴۱ - ۴۷	lb	حشره (شته) کش	96 - 121	EC 50%	هوستاکوئیک	هیپتئفوس
۳۲	U	قارچ کش	2189	SC 5%	انویل	هگزاکونازول
۵۷ - ۶۰ - ۶۱	U	حشره کش	>5000	EC 10%	کنسالت	هگزافلومورون
۵۵	U	کنه کش	>5000	EC 10%	نیسورون	هگزازی تیازوکس
۱۵	—	علف کش	>2000	WG 6%	شوالیه	یدوسولفورون متیل + مزوسولفورون متیل + ایمن کننده مفن پایدی اتیل

ضمیمه شماره ۲- جدول انواع فرمولاسیون‌های سموم کشاورزی

نام انگلیسی	نماد	نام فارسی
Micro Emulsion	ME	میکروامولسیون
Micro Granule	MG	میکروگرانول
Oil Dispersion	OD	روغن قابل انتشار
Oil Dispersible Concentrate	ODC	مایع قابل انتشار در روغن
Oil Emulsion Concentrate	OEC	امولسیون روغنی
Powder	P	پودر
Paste	PA	خمیر
Plate Bait	PB	طعمه به صورت صفحه
Ready Bait	RB	طعمه آماده مصرف
Water Soluble Bag	SB	کیسه قابل حل در آب
Suspension Concentrate	SC	سوسپانسیون (تعلیق)
Water Soluble Granule	SG	گرانول قابل حل در آب
Water Soluble Liquid	SL	مایع قابل حل در آب
Water Soluble Powder	SP	پودر قابل حل در آب
SP for Seed treatment	SS	پودر محلول برای ضدعفونی بذر
Tablet	TB	قرص
Technical grade material	TC	ماده تکنیکال
Ultra Low Volume(ULV) Liquid	UL	مایع با حجم بسیار کم
Ultra - Low Volume	ULV	حجم بسیار کم
Wax Block	WB	مکعب مومی
Water Dispersible Granule	WG	گرانول قابل پخش در آب
Wettable Powder	WP	پودر با قابلیت ترشوندگی
WP for Slurry treatment	WS	پودر ترشونده برای ضدعفونی بذر

نام انگلیسی	نماد	نام فارسی
Aerosol	AE	آئروسول
Active Ingredient	AI	ماده مؤثره
Grain Bait	AB	طعمه به صورت دانه
Bait	B	طعمه
Block Bait	BB	طعمه به صورت بلوک
Capsule Suspension	CS	سوسپانسیون (تعلیق) کپسولی
Dust	D	پودر (گرد)
Dispersible Concentrate	DC	مایع قابل انتشار در آب
Dry Flowable	DF	گرانول / پودر قابل انتشار در آب
Dispersible Granule	DG	گرانول قابل پخش در آب
Dustable Powder	DP	پودر قابل گردپاشی
Powder for Dry Seed treatment	DS	پودر برای ضدعفونی خشک بذر
Emulsifiable Concentrate	EC	مایع امولسیون شونده
Emulsion , water in Oil	EO	امولسیون ، آب در روغن
Emulsion for seed treatment	ES	امولسیون برای ضدعفونی بذر
Emulsion , oil in water	EW	امولسیون ، روغن در آب
Flowable concentrate for Seed treatment	FS	مایع قابل انتشار برای ضدعفونی بذر
Granule	GR	گرانول
Gas	Ga	گاز
Granular Bait	GB	طعمه به صورت گرانول
Gas under pressure	GS	گاز تحت فشار
Liquid	L	مایع
Liquid for Seed treatment	LS	مایع برای ضد عفونی بذر

ضمیمه ۳ - گروه‌های مختلف آفت‌کش‌ها		
A	Acaricide	کنه‌کش
AP	Aphicide	شته‌کش
BS	Bacteriostat	متوقف‌کننده رشد باکتری‌ها
D	Defoliostera	برگریز
F	Fungicide	قارچ‌کش
H	Herbicide	علف‌کش
I	Insecticide	حشره‌کش
IGR	Insect Growth Regulator	تنظیم‌کننده (هورمون) رشد حشرات
L	Larvicide	لاروکش
M	Molluscicide	حلزون‌کش
N	Nematocide	نماتدکش
PGR	Plant Growth Regulator	تنظیم‌کننده (هورمون) رشد گیاهان
R	Rodenticide	جوونده‌کش (موش‌کش)
RP	Replant	دورکننده
S	Soil Applied	مصرف‌شونده در خاک
SY	Synergist	تشدیدکننده اثر

ضمیمه ۳ - کلاس سمیت بر اساس طبقه‌بندی WHO					
Class		LD50 for the rat (mg/kg body weight)			
		Oral (گوارشی)		Dermal (تماسی)	
		Solids جامدات	Liquids مایعات	Solids جامدات	Liquids مایعات
Ia	Extremely hazardous فوق‌العاده خطرناک	< = 5	< = 20	< = 10	< = 40
Ib	Highly hazardous بسیار خطرناک	5 - 50	20 - 200	10 - 100	40 - 400
II	Moderately hazardous سمیت متوسط	50 - 500	200 - 2000	100 - 1000	400 - 4000
III	Slightly hazardous سمیت ضعیف	> = 501	> = 2001	> = 1001	> = 4001
U	Product unlikely to present acute hazard in normal use به نظر می‌آید که در صورت استفاده در شرایط معمولی سمیت حاد نداشته باشد.				
O	Not classified دسته‌بندی نشده است.				
FM	Fumigants, Not classified تدخینی که تحت سیستم WHO طبقه‌بندی شده است.				

ضمیمه ۴- فهرست نام فارسی و علمی آفات

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیک	نام علمی آفت	نام فارسی آفت
۱۰۴	Dip.:Tephritidae	<i>Acanthophilus helianthi</i> (Rossi)	مگس گلرنگ
۱۱۱	Hem.:Coccidae	<i>Acanthococcus</i> (= <i>Eriococcus</i>) <i>abaii</i> Danzig	شپشک سفید تاغ
۱۲۰	Col.:Bruchidae	<i>Acanthoscelides obtectus</i> Say	سوسک لوبیا
۱۱۹	Acari:Acaridae	<i>Acarus siro</i> Linnaeus	کنه آرد
۷۱	Acari:Eriophyidae	<i>Aceria oleae</i> Nalepa	کنه گالزا
۶۰	Acari: Eriophyidae	<i>Aceria</i> (= <i>Eriophyes</i>) <i>pistaciae</i> Nalepa	کنه اریوفید پسته
۶۰	Acari: Eriophyidae	<i>Aceria</i> (= <i>Eriophyes</i>) <i>stefanii</i> (Nalepa)	کنه اریوفید پسته
۶۱	Hem.: Pentatomidae	<i>Acrosternum</i> spp.	سن‌های ناقل نماتوسپورا
۳۹	Acari:Eriophyidae	<i>Aculops lycopersici</i> (Tryon, 1917)	کنه حنایی گوجه‌فرنگی
۸۳ - ۱۰۲	Hem.:Aphididae	<i>Acyrtosiphon gossypii</i> Mordvilko	شته پنبه
۳۸ - ۵۲	Hom.:Aphididae	<i>Acyrtosiphon pisum</i> Harris	شته نخود، شته یونجه
۸۲	Hem.:Miridae	<i>Adelphocoris lineolatus</i> Goeze	سنگ قوزه پنبه
۱	Hom.:Pentatomidae	<i>Aelia</i> spp.	سن‌های زیان‌آور
۱۰۹	Col.:Cerambycidae	<i>Aeolesthes sarta</i> Solsky	سوسک شاخک بلند (صنوبر، نارون، چنار)

ضمیمه ۴- فهرست نام فارسی و علمی آفات

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی آفت	نام فارسی آفت
۱۰۸	Col.:Chrysomelidae	<i>Agelastica alni</i> Linnaeus	سوسک برگخوار توسکا
۶۰	Hem.: Psyllidae	<i>Agonoscena pistaciae</i> Burckhardt and Lauterer	پسیل پسته (شیره خشک)
۱۱۳	Stylommatophora:Limacidae	<i>Agriolimax agrestis</i> (L.)	لیسک
۱۱۱	Lep.:Geometridae	<i>Agriopsis bajaran</i> Denis & Schiffermüller	برگخوار فیج
۴۷ - ۹۳	Col.: Elateridae	<i>Agriotes lineatus</i> Linnaeus	کرم مفتولی
۷۵	Lep.:Noctuidae	<i>Agrotis exclamationis</i> L. 1758	کرم طوقه بر (آگروتیس)
۳۴ - ۴۳ - ۷۵ - ۸۱ - ۸۶	Lep.:Noctuidae	<i>Agrotis ipsilon</i> Hufnagel	آگروتیس (کرم طوقه بر)
۳۴ - ۴۳ - ۷۵ - ۸۱ - ۸۶ - ۹۲	Lep.:Noctuidae	<i>Agrotis segetum</i> Denis & Schiffermüller	کرم طوقه بر (آگروتیس)
۹۴ - ۹۵ - ۹۹ - ۱۱۳	Lep.:Noctuidae	<i>Agrotis</i> spp.	کرم طوقه بر (آگروتیس)
۶	Orthoptera:Acaridae	<i>Aiolopus thalassinus</i> Fabricius	ملخ بال کوتاه
۱۱۱	Col.:Chrysomelidae	<i>Altica</i> (= <i>Haltica</i>) <i>viridula</i> Weise	برگخوار ممرز
۹۰	Isoptera: Termitidae	<i>Amitermes vilis</i> Hagen	موریانه
۸	Col.:Scarabaeidae	<i>Amphimallon</i> spp.	سوسک قهوه‌ای غلات
۶	Orthoptera:Acrididae	<i>Anacridium aegyptium</i> Linnaeus	ملخ مصری

ضمیمه ۴- فهرست نام فارسی و علمی آفات

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی آفت	نام فارسی آفت
۶	Orthoptera:Acrididae	<i>Anacridium rubrispinum</i> Bei-Bienko	ملخ مصری
۸۷	Thysanoptera:Thripidae	<i>Anaphothrips</i> sp.	تریپس
۲۵	Lep.:Gelechiidae	<i>Anarsia lineatella</i> Zeller	سرشاخه‌خوار هلو
۸	Col.:Scarabaeidae	<i>Anisoplia</i> spp.	سوسک قهوه‌ای غلات
۲۵	Col.:Curculionidae	<i>Anthonomus pomorum</i> L.	سرخرطومی سیب و گلابی
۱۲۱	Col.:Dermestidae	<i>Anthrenus</i> spp.	سوسک قالی
۱۰۳	Lep.:Crambidae	<i>Antigastra catalaunalis</i> Duponchel	پروانه بذرخوار کنجد
۵۶	Hem.:Diaspididae	<i>Aonidiella aurantii</i> Maskell (<i>Aonidiella citrina</i> Craw)	سپردار زرد
۵۶	Hem.:Diaspididae	<i>Aonidiella orientalis</i> Newstead	سپردار زرد شرقی
۳۸	Hom.:Aphididae	<i>Aphis craccivora</i> Koch	شته لگومینوز
۸۳ - ۱۰۲	Hem.:Aphididae	<i>Aphis craciphora</i> Walker	شته پنبه
۳۸ - ۵۲ - ۷۷ - ۸۳ - ۱۰۲	Hom.:Aphididae	<i>Aphis fabae</i> Scopoli	شته سیاه باقلا
۴۷ - ۸۳ - ۱۰۲	Hem.:Aphididae	<i>Aphis gossypii</i> Glover	شته پنبه
۲۳	Hem.:Aphididae	<i>Aphis pomi</i> DeGeer	شته سبز سیب

ضمیمه ۴- فهرست نام فارسی و علمی آفات

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی آفت	نام فارسی آفت
۶۸	Hem.:Aphididae	<i>Aphis punicae</i> Passerini	شته انار
۵۲	Col.:Apionidae	<i>Apion</i> sp.	سرخرطومی تخمدان شبدر
۵۲	Col.:Apionidae	<i>Apion trifolii</i> Linnaeus (<i>Apion aestivum</i> Germar)	سرخرطومی تخمدان شبدر
۶۱	Hem.: Pentatomidae	<i>Apodiphus amygdali</i> Germar	سن درختی
۲۲	Lep.:Tortricidae	<i>Archips</i> sp.	برگخوار و جوانه‌خوار
۶۱	Lep.:Pyralidae	<i>Arimania komaroffii</i> Ragonot 1888	پروانه پوستخوار پسته (کراش)
۹۹	Hym.:Tenthredinidae	<i>Athalia rosae</i> Linnaeus	زنبور برگخوار آتالیا
۴۲	Col.:Chrysomelidae	<i>Aulacophora foveicollis</i> Lucas (<i>Rhaphidopalpa foveicollis</i> Lucas)	عروسک خریزه
۴۷	Hem.:Aphididae	<i>Aulacorthum solani</i> Kaltenbach	شته سیب‌زمینی
۸۱ - ۹۵	Lep.:Noctuidae	<i>Autographa gamma</i> (Linnaeus) (<i>Plusia gamma</i> Linnaeus)	پروانه گاما
۷۰	Dip.:Tephritidae	<i>Bactrocera oleae</i> Rossi	مگس زیتون
۱۱۷	Dip.:Tephritidae	<i>Bactrocera zonata</i> (Saunders)	مگس میوه انبه (مگس میوه هلو)
۴۲	Col.:Curculionidae	<i>Baris granulipennis</i> Tournier	سرخرطومی جالیز
۶۵ - ۱۲۰	Lep.:Coleophoridae	<i>Batrachedra amydraula</i> Meyrick	کرم میوه‌خوار خرما (شب‌پره کوچک خرما)

ضمیمه ۴- فهرست نام فارسی و علمی آفات

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی آفت	نام فارسی آفت
۹۶	Hem.:Aleyrodidae	<i>Bemisia gossypiperda</i> Misra & Lamba	سفید بالک
۴۰ - ۸۳ - ۹۲ - ۹۶ - ۱۱۲	Hem.:Aleyrodidae	<i>Bemisia tabaci</i> Gennadius	سفید بالک (عسلک)
۶۱	Hem.: Pentatomidae	<i>Brachynema</i> spp.	سن‌های ناقل نماتوسپورا
۵ - ۴۲	Orthoptera:Tettigoniidae	<i>Bradyporus latipes</i> Stal.	ملخ شکم بادمجانی
۱۱۳	Dip.:Sciaridae	<i>Bradysia</i> spp.	مگس پوسیده‌خوار رز
۱۰۰	Hom.:Aphididae	<i>Brevicoryne brassicae</i> Linnaeus	شته مومی کلزا
۷۳	Acari: Tenuipalpidae	<i>Brevipalpus obovatus</i> Donnadieu	کنه قرمز پاکوتاه
۵۳	Hym.:Eurytomidae	<i>Bruchophagus roddi</i> Gussakovskii (<i>Eurytoma roddi</i> Gussakovskii)	زنبور بذرخوار
۱۲۰	Col.: Bruchidae	<i>Bruchus lentis</i> Froelich	سوسک عدس
۱۲۰	Col.: Bruchidae	<i>Bruchus pisorum</i> Linnaeus	سوسک نخودفرنگی
۱۲۰	Col.: Bruchidae	<i>Bruchus rufimanus</i> Boheman	سوسک باقلا
۱۲۰	Lep.: Pyralidae	<i>Cadra cautella</i> Walker (<i>Ephestia cautella</i> Walker)	شب‌پره خشکبار
۱۲۰	Lep.: Pyralidae	<i>Cadra figulilella</i> Gregson (<i>Ephestia figulilella</i> Gregson)	شب‌پره توتون
۵	Orthoptera:Acrididae	<i>Calliptamus barbarus</i> (Costa, O.G. , 1836)	ملخ بربری

ضمیمه ۴- فهرست نام فارسی و علمی آفات

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی آفت	نام فارسی آفت
۵	Orthoptera:Acrididae	<i>Calliptamus italicus</i> Linnaeus	ملخ ایتالیایی
۵	Orthoptera:Acrididae	<i>Calliptamus turanicus</i> Tarbinsky	ملخ تورانی (شاخک کوتاه)
۱۲۰	Col.: Bruchidae	<i>Callosobruchus chinensis</i> Linnaeus	سوسک چینی حبوبات
۱۲۰	Col.: Bruchidae	<i>Callosobruchus maculatus</i> Fabricius	سوسک چهار نقطه‌ای حبوبات
۶۲	Col.: Buprestidae	<i>Capnodis cariosa</i> (Pallas, 1776)	کاپنودیس
۱۰۹	Col.: Buprestidae	<i>Capnodis miliaris</i> Klug	سوسک ریشه‌خوار صنوبر
۴۰	Dip.:Tephritidae	<i>Carpomya pardalina</i> Bigot (<i>Myiopardalis pardalina</i> Bigot)	مگس خربزه
۱۰۷	Dip.:Tephritidae	<i>Carpomya vesuviana</i> Costa	مگس میوه کنارو عناب
۷	Hym.:Cephididae	<i>Cephus pygmaeus</i> Linnaeus	زنبور ساقه‌خوار گندم
۲۵ - ۵۷ - ۱۱۷	Dip.:Tephritidae	<i>Ceratitis capitata</i> Wiedemann	مگس میوه مدیترانه ای
۵۶	Hem.:Coccidae	<i>Ceroplastes floridensis</i> Comstock	شپشک ستاره‌ای
۱۰۹	Hem.:Notodontidae	<i>Cerura vinula</i> Linnaeus (<i>Dicranura vinula</i> Linnaeus)	پروانه دم‌چنگالی بزرگ صنوبر
۹۹	Col.:Curculionidae	<i>Ceutorhynchus</i> spp.	سرخرطومی طوقه و ساقه‌خوار

ضمیمه ۴- فهرست نام فارسی و علمی آفات

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی آفت	نام فارسی آفت
۷۵	Col.:Chrysomelidae	<i>Chaetocnema tibialis</i> Illiger	کک چغندر
۱۷	Lep.:Crambidae	<i>Chilo suppressalis</i> Walker	کرم ساقه‌خوار برنج
۲۴	Hem.:Geometroidea	<i>Chlidaspis asiatica</i> Archangelskaya (<i>Neochionaspis asiatica</i> Borchsenius)	شپشک آسیایی
۷۴	Lep.:Choreutidae	<i>Choreutis nemorana</i> Hubner (<i>Simaethis nemorana</i>)	بید انجیر (برگخوار)
۶	Orthoptera:Acrididae	<i>Chrotogonus trachypterus</i> Blanchard	ملخ کروتوکونوس
۱۰۹	Col.: Chrysomelidae	<i>Chrysomela (= Melasoma) populi</i> L.	سوسک برگخوار صنوبر
۱۰۹	Col.: Chrysomelidae	<i>Chrysomela saliceti</i> Weise	سوسک برگخوار صنوبر
۵۶	Hem.:Diaspididae	<i>Chrysomphalus dictyospermi</i> Morgan	سپردار قهوه‌ای
۱۰۸	Hem.:Aphididae	<i>Cinara</i> spp.	شته سوزنی برگان
۷۷ - ۸۷	Hem.:Cicadellidae	<i>Circulifer</i> spp.	زنجرک سبز
۵۶	Hem.:Coccidae	<i>Coccus hesperidum</i> Linnaeus	شپشک نرم‌تن
۷۵	Col.: Curculionidae	<i>Conorrhynchus brevirostris</i> Gyll	خرطوم کوتاه چغندر (آفت خال‌سیاه)
۸۲	Hem.:Miridae	<i>Creontiades pallidus</i> Rambur	سنگ قوزه پنبه
۱۰۷	Hem.: Eriococcidae	<i>Cryptococcus fagisuga</i> Lindinger	شپشک سفید راش

ضمیمه ۴- فهرست نام فارسی و علمی آفات

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی آفت	نام فارسی آفت
۱۱۰	Col.:Curculionidae	<i>Curculio glandium</i> Marsham	سرخرطومی میوه‌خوار بلوط
۲۰	Lep.:Tortricidae	<i>Cydia pomonella</i> Linnaeus (<i>Laspeyresia pomonella</i> Linnaeus)	کرم سیب
۴۰	Dip.:Tephritidae	<i>Dacus ciliatus</i> Loew	مگس جالیز
۶	Orthoptera: Tettigoniidae	<i>Decorana capitata</i> (Uv.)	ملخ بومی
۶	Orthoptera: Tettigoniidae	<i>Decticus albifrons</i> Fabricius	ملخ شاخک بلند پیشانی سفید
۳۴ - ۴۱ - ۹۶	Dip.:Anthomyiidae	<i>Delia platura</i> (Meigen) (<i>Hylemyia cilicrura</i> Rondani)	مگس لوییا
۵ - ۱۱۱	Orthoptera:Dericorythidae	<i>Dericorys albidula</i> Serville	ملخ کوهان‌دار تاغ
۵۷	Hem.:Aleyrodidae	<i>Dialeurodes citri</i> Ashmead	سفید بالک مرکبات (عسلک یا مگس سفید)
۵۷	Hem.:Psyllidae	<i>Diaphorina citri</i> Kuwayama	پسیل مرکبات
۲۴	Hem.:Diaspididae	<i>Diaspidiotus perniciosus</i> (Comstock) Cockerell	شپشک سانژوزه
۲۴	Hem.:Diaspididae	<i>Diaspidiotus prunorum</i> Laing	شپشک گوجه
۷	Hem.:Aphididae	<i>Diuraphis noxia</i> Kurdjumov	شته روسی
۵	Orthoptera:Acrididae	<i>Doclostaurus crassiusculus</i> Pantel	ملخ مراکشی (شاخک کوتاه)
۵	Orthoptera:Acrididae	<i>Doclostaurus hauensteini</i> Bolivar	ملخ مراکشی (شاخک کوتاه)

ضمیمه ۴- فهرست نام فارسی و علمی آفات

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیک	نام علمی آفت	نام فارسی آفت
۵	Orthoptera:Acrididae	<i>Doclostaurus maroccanus</i> Thunberg	ملخ مراکشی (شاخک کوتاه)
۳۱	Thysanoptera:Thripidae	<i>Drepanothrips reuteri</i> Uzel	تریپس‌های مو
۱۲۱	Lep.:Cossidae	<i>Dyspessa ulula</i> Borkhausen	کرم سیر
۸۲	Lep.:Noctuidae	<i>Earias insulana</i> Boisduval	کرم خاردار پنبه
۶۸	Lep.:Pyralidae	<i>Ectomyelois (=Spectrobates) ceratoniae</i> Zeller	کرم گلوگاه انار
۳۱	Hem.:Cicadellidae	<i>Edwardsiana rosae</i> (Linnaeus)	زنجرک گل سرخ
۷۱	Rodentia:Cricetidae	<i>Ellobius fuscocapillus</i> Blyth, 1843	موش کور
۸۷	Hem.:Cicadellidae	<i>Empoasca decipiens</i> Paoli	زنجرک
۷۷	Hem.:Cicadellidae	<i>Empoasca</i> spp.	زنجرک سبز
۹۹	Col.:Chrysomelidae	<i>Entomoscelis adonidis</i> Pallas	سوسک برگخوار منداب
۷۴	Acari: Tetranychidae	<i>Eotetranychus hirsti</i> Pritchard & Baker	کنه تار عنکبوتی انجیر
۱۲۰ - ۱۲۱	Lep.: Pyralidae	<i>Ephestia elutella</i> Hubner	شب‌پره توتون
۱۱۹	Lep.: Pyralidae	<i>Ephestia kuehniella</i> Zeller	پروانه آرد
۱۷	Dip.:Ephydriidae	<i>Ephydra</i> spp.	گونه‌های مگس خزانه

ضمیمه ۴- فهرست نام فارسی و علمی آفات

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی آفت	نام فارسی آفت
۲۴	Col.:Scarabaeidae	<i>Epicometis hirta</i> Poda	سوسک گرده‌خوار
۷۴	Acari:Eriophyidae	<i>Eriophyes ficus</i> Cotte	کنه اریوفید
۲۳	Hem.:Aphididae	<i>Eriosoma lanigerum</i> Hausmann	شته خونی سیب
۱۱۷	Dip.: Cecidomyiidae	<i>Erosomyia mangifera</i> Felt	پشه گل‌آذین
۶	Orthoptera:Acrididae	<i>Esfandiarina obesa</i> Popov	ملخ بال کوتاه
۱۱۰	Orthoptera:Acrididae	<i>Esfandiarina obesa</i> Popov, G. B.	ملخ بال کوتاه
۹۵	Lep.:Pyralidae	<i>Etiella zinckenella</i> Treitschke	پروانه دانه‌خوار سویا
۱۰۸	Hem.:Aphididae	<i>Eulachnus tuberculostemmata</i> Tehobald	شته سوزنی برگان
۷۰	Hem.:Psyllidae	<i>Euphyllura olivina</i> Costa	پسیل زیتون
۱۱۰	Lep.:Lymantriidae	<i>Euproctis chrysorhoea</i> Linnaeus (<i>Porthesia chrysorhoea</i> Linnaeus)	پروانه دم قهوه‌ای
۱	Hom.:Scutelleridae	<i>Eurygaster integriceps</i> Puton	سن زیان‌آور غلات
۲۴	Hym.:Eurytomidae	<i>Eurytoma amigdali</i> Enderlein	زنبور مغزخوار بادام
۶۲	Hym.:Eurytomidae	<i>Eurytoma plotnikovi</i> Nikolskaya	زنبور مغزخوار
۵۵	Acari:Tetranychidae	<i>Eutetranychus orientalis</i> Klein	کنه شرقی مرکبات

ضمیمه ۴- فهرست نام فارسی و علمی آفات

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی آفت	نام فارسی آفت
۲۰ - ۶۸	Lep.:Pyralidae	<i>Euzophera bigella</i> Zeller	کرم به
۷۱	Lep.:Pyralidae	<i>Euzophera pinguis</i> Haworth	شب‌پره چوبخوار زیتون
۷۱	Lep.:Pyralidae	<i>Euzopherodes vapidella</i> Mannerheim	شب‌پره چوبخوار زیتون
۵۳	Hem.:Miridae	<i>Exolygus (=Lygus) rugulipennis</i> Poppius	سن لیگوس
۱۰۶	Hym.:Tenthredinidae	<i>Fenusa ulmi</i> Sundevall	مینوز برگ نارون
۶۵	Hem.:Diaspididae	<i>Fiorinia fiorinae</i> Targioni Tozzetti	شپشک شفاف خرما
۱۱۲	Thysanoptera:Thripidae	<i>Frankliniella occidentalis</i> (Pergande)	تریس گل
۱۱۲	Thysanoptera:Thripidae	<i>Frankliniella tritici</i> Fitch	تریس گل
۱۰۸	Col.:Chrysomelidae	<i>Galerucella lineola</i> Fabricius	سوسک برگخوار توسکا
۷۱	Rodentia:Gliridae	<i>Glis glis caspicus</i> Satunin, 1906	موش شکول
۱۰۷	Hem.: Eriococcidae	<i>Gossyparia (=Eriococcus) spuria</i> Modeer	شپشک خونی نارون
۲۰	Lep.:Tortricidae	<i>Grapholitha funebrana</i> Treitschke	کرم آلو
۱۷ - ۴۳ - ۹۳ - ۱۱۳	Orthoptera:Gryllotalpidae	<i>Gryllotalpa gryllotalpa</i> Linnaeus	آبدزدک
۷	Thysanoptera:Phaethothripidae	<i>Haplothrips tritici</i> Kurdjumov	تریس گندم

ضمیمه ۴- فهرست نام فارسی و علمی آفات

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی آفت	نام فارسی آفت
۳۵ - ۴۲ - ۸۱ - ۹۲ - ۹۶ - ۱۰۳ - ۱۱۳	Lep.:Noctuidae	<i>Helicoverpa armigera</i> Hubner	کرم قوزه پنبه کنجد ، پيله‌خوارنخود، میوه‌خوار گوجه‌فرنگی، غلاف‌خوار سویا و غنچه‌خوار میخک
۴۲ - ۹۲	Lep.:Noctuidae	<i>Helicoverpa obsoleta</i> Auct.	کرم قوزه (هلیوتیس) کرم میوه‌خوار گوجه فرنگی
۱۰۴	Lep.:Noctuidae	<i>Helicoverpa peltigera</i> Denis & Schiffermuller	کرم قوزه گلرنگ
۸۶	Lep.:Noctuidae	<i>Helicoverpa</i> spp.	کرم قوزه
۳۵	Lep.:Noctuidae	<i>Heliothis virescens</i> Hufnagel. 1766	کرم پيله‌خوار نخود
۱۱۳	Stylommatophora:Helicidae	<i>Helix</i> spp.	حلزون
۴۲	Col.:Coccinellidae	<i>Henosepilachna elaterii</i> Rossi (<i>Epilachna chrysomelina</i> auct.)	کفشدوزک خربزه
۶۸	Col.:Cerambycidae	<i>Hesperophanes sericeus</i> Fabricius	کرم طوقه انار
۹۴	Lep.:Pyralidae	<i>Homoeosoma nebulella</i> Denis & Schiffermüller	کرم دانه‌خوار آفتابگردان
۲۴	Hym.:Tenthredinidae	<i>Hoplocampa brevis</i> Klug.	زنبور گلابی
۲۴	Hym.:Tenthredinidae	<i>Hoplocampa flava</i> Linnaeus	زنبور گوجه
۲۴	Hym.:Tenthredinidae	<i>Hoplocampa minuta</i> Christ	زنبور گوجه

ضمیمه ۴- فهرست نام فارسی و علمی آفات

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی آفت	نام فارسی آفت
۴۰	Dip.:Anthomyiidae	<i>Hylemya antiqua</i> Meigen	مگس پیاز
۶۲	Col.:Scolytidae	<i>Hylesinus vestitus</i> Mulsant & Rey	سوسک سرشاخه‌خوار
۵۲	Col.:Curculionidae	<i>Hypera postica</i> Gyllenhal	سرخرطومی برگ یونجه
۱۰۶	Lep.:Arctiidae	<i>Hyphantria cunea</i> Drury	شب‌پره سفید تارتن (پروانه سفید آمریکایی)
۴۳	Rodentia:Hystriidae	<i>Hystrix indica</i> Sykis	موش تشی
۵۶	Hem.:Margarodidae	<i>Icerya purchasi</i> Maskell	شپشک استرالیایی
۱۱۶	Hem.:Cicadellidae	<i>Idioscopus clypealis</i> Lethierry	زنجرک انبه
۶۱	Lep.:Tineidae	<i>Kermania pistaciella</i> Amsel	پروانه چوبخوار
۸۷	Hem.:Delphacidae	<i>Laodelphax striatellus</i> (Fallen)	زنجرک
۱۲۱	Col.: Anobiidae	<i>Lasioderma serricorne</i> Fabricius	سوسک توتون
۱۱۹	Col.:Tenebrionidae	<i>Latheticus oryzae</i> Waterhouse	شپشه آرد برنج
۵۶	Hem.:Diaspididae	<i>Lepidosaphes beckii</i> Newman	سپردار واوی
۵۶	Hem.:Diaspididae	<i>Lepidosaphes gloverii</i> Packard	سپردار الفی
۲۴	Hem.:Diaspididae	<i>Lepidosaphes malicola</i> Borchsenius	شپشک واوی

ضمیمه ۴- فهرست نام فارسی و علمی آفات

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی آفت	نام فارسی آفت
۴۸	Col.:Chrysomelidae	<i>Leptinotarsa decemlineata</i> Say	سوسک کلرادو
۱۰۷	Hem.:Diaspididae	<i>Leucaspis pusilla</i> Loew	سپردار سفید کاج
۱۱۰	Lep.:Lymantriidae	<i>Leucoma wiltshirei</i> Collenette	برگخوار سفید بلوط
۲۱	Lep.:Lyonetiidae	<i>Leucoptera malifoliella</i> Costa	مینوز لکه گرد سیب
۳۶	Dip.:Agromyzidae	<i>Liriomyza cicerina</i> Rondani	مگس مینوز برگ نخود
۳۶	Dip.:Agromyzidae	<i>Liriomyza congesta</i> Becker	مگس مینوز برگ نخود
۳۹	Dip.:Agromyzidae	<i>Liriomyza</i> spp.	مگس مینوز
۱۱۲	Dip.:Agromyzidae	<i>Liriomyza sativae</i> Blanchard, 1938	مگس مینوز
۳۶ - ۳۹ - ۸۲ - ۹۶ - ۱۱۲	Dip.:Agromyzidae	<i>Liriomyza trifolii</i> Burgess in Comstock	مگس مینوز برگ
۷۵	Col.: Curculionidae	<i>Lixus incanescens</i> Boheman	خرطوم بلند (سرخرطومی دمبرگ)
۳۱	Lep.:Tortricidae	<i>Lobesia botrana</i> Denis & Schiffermüller (<i>Polychrosis botrana</i> Ragonot)	کرم خوشه‌خوار مو
۵ - ۹۰	Orthoptera:Acrididae	<i>Locusta migratoria</i> Linnaeus	ملخ آسیایی
۷۴	Dip.:Lonchaeidae	<i>Lonchaea aristella</i> Becker (<i>Carpolonchaea aristella</i>)	مگس میوه انجیر

ضمیمه ۴- فهرست نام فارسی و علمی آفات

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی آفت	نام فارسی آفت
۶۱	Hem.:Lygaeidae	<i>Lygaeus panderus</i>	سن قرمز
۱۰۸	Lep.:Lymantriidae	<i>Lymantria dispar</i> Linnaeus	ابریشم‌باف ناجور
۱۱۲	Hem.:Aphididae	<i>Macrosiphoniella sanborni</i> Gillette	شته داوودی
۴۷	Hem.:Aphididae	<i>Macrosiphum euphorbiae</i> Thomas	شته سیب‌زمینی
۱۱۲	Hem.:Aphididae	<i>Macrosiphum rosae</i> Linnaeus	شته رز
۶۲	Hym.:Torymidae	<i>Megastigmus pistaciae</i> Walker	زنبور طلایی مغزخوار
۶۲	Hem.:Diaspididae	<i>Melanaspis inopinatus</i> Leonardi	شپشک تنه‌ای پسته
۱۰۹	Col.: Buprestidae	<i>Melanophila picta decastigma</i> Fabricius	سوسک چوبخوار صنوبر
۱۰۰	Col.: Nitidulidae	<i>Meligethes aeneus</i> Fabricius	سوسک گرده‌خوار
۴	Rodentia:Muridae	<i>Meriones</i> spp.	مربون‌ها
۶۶	Isoptera: Termitidae	<i>Microcerotermes diversus</i> Silvestri	موریانه
۱	Rodentia:Cricetidae	<i>Microtus socialis</i> Pallas	موش مغان
۱۰۹	Hem.:Tingidae	<i>Monosteira unicastata</i> Mulsant & Rey	سنگ صنوبر

ضمیمه ۴- فهرست نام فارسی و علمی آفات

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی آفت	نام فارسی آفت
۸۷	Lep.:Noctuidae	<i>Mythimna loreyi</i> Duponchel	کرم برگخوار ذرت
۱۷ - ۹۶	Lep.:Noctuidae	<i>Mythimna unipuncta</i> Haworth (<i>Cirphis unipuncta</i> Haworth)	کرم برگخوار یا شب‌پره تک نقطه‌ای
۲۳ - ۴۷ - ۹۲	Hem.:Aphididae	<i>Myzus persicae</i> Sulzer	شته سبز هلو
۱۷	Lep.:Noctuidae	<i>Naranga diffusa</i> Walker (<i>Naranga aenescens</i>)	کرم سبز برگخوار برنج
۷۷	Hem.:Cicadellidae	<i>Neoliturus</i> spp.	زنجبرک ناقل کرلی‌تاپ
۹۰	Hem.:Aleyrodidae	<i>Neomaskellia andropogonis</i> Corbett	عسلک نیشکر
۳ - ۲۵ - ۶۶ - ۹۰	Rodentia:Muridae	<i>Nesokia indica</i> Gray	موش ورامین
۸۲	Hem.: Pentatomidae	<i>Nezara viridula</i> Linnaeus	سن سبز پنبه
۵۶	Hem.:Pseudococcidae	<i>Nipaecoccuss viridis</i> Newstead	شپشک آردآلود
۶۲ - ۱۱۱	Lep.:Lymantriidae	<i>Ocneria terebynthina</i> Stgr.	پروانه‌های برگخوار
۶۶	Acari:Tetranychidae	<i>Oligonychus afrasiaticus</i> McGregor	کنه گردآلود خرما
۹۰	Acari:Tetranychidae	<i>Oligonychus sacchari</i> Banks	کنه نیشکر(خوزستان)
۱۰۸	Acari:Tetranychidae	<i>Oligonychus ununguis</i> Jacobi	کنه تار عنکبوتی نوئل
۶۵	Hem.: Tropiduchidae	<i>Ommatissus lybicus</i> DeBerg	زنجبرک خرما

ضمیمه ۴- فهرست نام فارسی و علمی آفات

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی آفت	نام فارسی آفت
۸	Lep.:Noctuidae	<i>Oria musculosa</i> Hubner	ساقه‌خوار جو
۱۰۷	Col.:Scolytidae	<i>Orthotomicus erosus</i> Wollaston	پوستخوار کاج
۶۵	Col.:Scarabaeidae	<i>Oryctes</i> spp.	سوسک شاخدار (خرما)
۱۱۹	Col.:Silvanidae	<i>Oryzaephilus mercator</i> (Fauvel)	شپشه دندانه‌دار
۱۱۹ - ۱۲۰	Col.:Silvanidae	<i>Oryzaephilus surinamensis</i> Linnaeus	شپشه دندانه‌دار
۲۲	Col.:Cerambycidae	<i>Osphranteria Coerulescens</i> Redtenbacher	سوسک شاخک بلند
۸۶	Lep.:Crambidae	<i>Ostrinia nubilalis</i> Hubner (<i>Pyrausta nubilalis</i> Meyric)	کرم ساقه‌خوار اروپایی ذرت
۸	Col.:Chrysomelidae	<i>Oulema melanopus</i> Linnaeus	سوسک برگ‌خوار غلات
۸۲	Hem.: Lygaeidae	<i>Oxycarenus hyalinipennis</i> Costa	سنگ تخم پنبه
۷۱	Acari:Eriophyidae	<i>Oxycenus niloticus</i> Z & A	کنه گالزا
۲۴	Col.:Scarabaeidae	<i>Oxythirea cinctella</i> Schaum	سوسک گرده‌خوار
۷۰	Lep.:Crambidae	<i>Palpita unionalis</i> Rossi	شب‌پره جوانه‌خوار زیتون
۵۵	Acari:Tetranychidae	<i>Panonychus citri</i> McGregor	کنه قرمز مرکبات
۲۰	Acari:Tetranychidae	<i>Panonychus ulmi</i> Koch	کنه قرمز اروپایی

ضمیمه ۴- فهرست نام فارسی و علمی آفات

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی آفت	نام فارسی آفت
۶۵	Hem.:Diaspididae	<i>Parlatoria blanchardi</i> Leonardi	شپشک سفید خرما
۲۴ - ۶۹	Hem.:Diaspididae	<i>Parlatoria oleae</i> Colvee	سپردار بنفش
۷۶	Dip.: Anthomyiidae	<i>Pegomya betae</i> Curtis (<i>Pegomya hyoscyami</i> Panzer)	مگس چغندرقد
۷۷	Hem.:Aphididae	<i>Pemphigus fuscicornis</i> Koch	شته ریشه چغندرقد
۹۰	Col.:Scarabaeidae	<i>Pentodon idiota</i> Herbst	سوسک ریشه‌خوار
۹	Acari:Tetranychidae	<i>Petrobia latens</i> O.F. Muller	کنه قهوه‌ای
۱۰۹	Hem.:Aphididae	<i>Phloeomyzus passerinii</i> Signoret	شته تاولی صنوبر
۴۸	Lep.:Gelechiidae	<i>Phthorimaea operculella</i> Zeller	بید سیب‌زمینی
۱۰۷	Hem.: Aphididae	<i>Phyllaphis fagi</i> Linnaeus	شته راش
۵۷	Lep.:Gracillariidae	<i>Phyllocnistis citrella</i> Stainton	پروانه مینوز برگ
۵۵	Acari:Eriophyidae	<i>Phyllocoptruta oleivora</i> Ashmead	کنه زنگار (کنه نقره‌ای)
۱۱۰	Hem.:Psyllidae	<i>Phyllopsis fraxini</i> (L.)	پسیل زبان گنجشک
۱۱۰	Hem.:Psyllidae	<i>Phyllopsis fraxinicola</i> Foert	پسیل زبان گنجشک
۹۹	Col.:Chrysomelidae	<i>Phylloterta erysimi</i> Weise	کک کلزا

ضمیمه ۴- فهرست نام فارسی و علمی آفات

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی آفت	نام فارسی آفت
۳۶	Dip.:Agromyzidae	<i>Phytomyza</i> sp.	مگس‌های مینوز برگ نخود
۴۱	Lep.:Pieridae	<i>Pieris brassicae</i> Linnaeus	پروانه سفید کلم
۶۲	Hem.:Diaspididae	<i>Pistaciapis pistaciae</i> (<i>Lepidosaphes pistaciae</i> Archangelskaia)	شپشک سرشاخه پسته
۵۳	Col.: Cerambycidae	<i>Plagionotus floralis</i> Pallas	سوسک شاخک بلند ریشه‌خوار یونجه
۵۶	Hem.:Pseudococcidae	<i>Planococcus citri</i> Risso	شپشک آردآلود
۳۱	Hem.:Pseudococcidae	<i>Planococcus ficus</i> Signoret (<i>Planococcus vitis</i> Singnoret)	شپشک آردآلود مو
۱۱۹ - ۱۲۰	Lep.: Pyralidae	<i>Plodia interpunctella</i> Hubner	شب‌پره هندی
۶۲	Col.:Curculionidae	<i>Polydrosus davatchii</i> Hoffman	سرخرطومی پسته
۱۱۳	Col.:Scarabaeidae	<i>Polyphylla adspersa</i> Motschulsky, 1854	کرم سفید ریشه
۲۳ - ۱۱۳	Col.:Scarabaeidae	<i>Polyphylla olivieri</i> Laporte	کرم سفید ریشه
۵ - ۴۲	Orthoptera: Tettigoniidae	<i>Polysarcus elbursianus</i> Uvarov	ملخ پلی سارکوس
۸	Hem.:Geometroidea	<i>Porphyrophora tritici</i> Bodenheimer	شپشک ریشه گندم
۱۱۰	Lep.:Lymantriidae	<i>Porthesia melania</i> Stgr.	برگخوار گزنده بلوط

ضمیمه ۴- فهرست نام فارسی و علمی آفات

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی آفت	نام فارسی آفت
۱۱۱	Lep.:Pyralidae	<i>Proceratia caesariella</i> Reg.	پروانه بذرخوار تاغ
۱۱۷	Dip.: Cecidomyiidae	<i>Procontarinia matteiana</i> Kieffer & Cecconi	پشه گالزای برگ انبه
۳۲	Hem.:Cicadellidae	<i>Psalmocharias alhageos</i> (Kol.)	زنجره مو
۲۴ - ۶۹ - ۷۰ - ۱۰۵	Hem.:Diaspididae	<i>Pseudaulacaspis pentagona</i> Targioni Tozzetti	شپشک سفید توت
۷۳	Hem.:Pseudococcidae	<i>Pseudococcus viburni</i> Signoret (<i>Pseudococcus affinis</i> Maskell)	شپشک آردآلود
۶۶	Col.: Cerambycidae	<i>Pseudophilus testaceus</i> Gah.	سوسک چوبخوار خرما
۲۲	Hem.:Pesyllidae	<i>Psylla pyricola</i> Forster	پسیل گلابی
۲۳	Hem.:Aphididae	<i>Pterochloroides persicae</i> Cholodkovsky	شته خالدار هلو
۵۶	Hem.:Coccidae	<i>Pulvinaria</i> spp.	گونه‌های بالشک‌های مرکبات
۱۰۶	Col.:Chrysomelidae	<i>Pyrrhalta luteola</i> Muller (<i>Galerucella luteola</i> Muller)	سوسک برگخوار نارون
۴	Rodentia:Muridae	<i>Rattus norvagicus</i> Berk.	موش قهوه‌ای
۴	Rodentia:Muridae	<i>Rattus rattus</i> L.	موش سیاه
۶۱	Lep.:Gelechiidae	<i>Recurvaria pistaciicola</i> Danil	پروانه میوه‌خوار

ضمیمه ۴- فهرست نام فارسی و علمی آفات

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی آفت	نام فارسی آفت
۳۱	Thysanoptera:Thripidae	<i>Retithrips syriacus</i> Mayet	تریپس‌های مو
۲۳	Dip.:Tephritidae	<i>Rhagoletis cerasi</i> Linnaeus	مگس گیلاس
۱۱۸	Col.:Bostrichidae	<i>Rhizopertha dominica</i> Fabricius	سوسک ریز غلات
۸۶	Hem.:Aphididae	<i>Rhopalosiphum maidis</i> Fitch	شته ذرت
۸۶	Hem.:Aphididae	<i>Rhopalosiphum padi</i> Linnaeus	شته ذرت
۱۰۷	Lep.:Tortricidae	<i>Rhyacionia buoliana</i> Denis & Schiffermüller	جوانه‌خوار کاج
۲۵	Col.:Attelabidae	<i>Rhynchites</i> spp.	سرخرطومی‌های گیلاس و آلبالو
۶۶	Col.:Curculionidae	<i>Rhynchophorus ferrugineus</i> Olivier	سوسک سرخرطومی حنایی خرما
۶۹	Hem.:Coccidae	<i>Saissetia oleae</i> Olivier	شپشک سیاه زیتون
۵	Orthoptera:Acrididae	<i>Schistocerca gregaria</i> Forskal	ملخ صحرائی (شاخک کوتاه)
۷	Hem.:Aphididae	<i>Schizaphis graminum</i> Rondani	شته معمولی گندم
۱۰۸	Hem.:Aphididae	<i>Schizolachnus pineti</i> Fabricius	شته سوزنی برگان
۱۰۶	Col.: Curculionidae	<i>Scolytus iranicus</i> Eggers	سوسک پوستخوار نارون

ضمیمه ۴- فهرست نام فارسی و علمی آفات

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی آفت	نام فارسی آفت
۱۰۶	Col.: Scolytidae	<i>Scolytus multistriatus</i> Marsham	سوسک‌های پوستخوار درختان
۹۲	Lep.: Gelechiidae	<i>Scrobipalpa heliopa</i> Lower	کرم ساقه‌خوار تنباکو
۷۶	Lep.: Gelechiidae	<i>Scrobipalpa ocellatella</i> Boyd (<i>Phthorimaea ocellatella</i> Boyd)	بید چغندر (لیتا)
۸۷ - ۹۰	Lep.: Noctuidae	<i>Sesamia cretica</i> Lederer	کرم ساقه‌خوار سزامیا
۱۷ - ۸۷ - ۹۰	Lep.: Noctuidae	<i>Sesamia nonagrioides</i> Lefebvre	کرم ساقه‌خوار سزامیا
۵۲	Col.: Curculionidae	<i>Sitona</i> spp.	سرخرطومی‌های ریشه یونجه
۱۱۸	Col.: Dryophthoridae	<i>Sitophilus granarius</i> Linnaeus	شپشه گندم
۱۱۸	Col.: Dryophthoridae	<i>Sitophilus oryzae</i> Linnaeus	شپشه برنج
۱۱۸	Col.: Dryophthoridae	<i>Sitophilus zeamais</i> Motschulsky	شپشه ذرت
۱۱۸	Lep.: Gelechiidae	<i>Sitotroga cerealella</i> Olivier	بید غلات (گندم)
۷۷	Hem.: Aphididae	<i>Smynturodes betae</i> Westwood	شته ریشه چغندر قند
۲	Rodentia: Sciuridae	<i>Spermophilus fulvus</i> Lichtenstein	موش کلاهو یا سنجاب هندی
۶	Orthoptera: Acrididae	<i>Sphingonotus satraps</i> Sauss.	ملخ (شاخک کوتاه)

ضمیمه ۴- فهرست نام فارسی و علمی آفات

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی آفت	نام فارسی آفت
۶	Orthoptera:Acrididae	<i>Sphingonotus</i> spp.	ملخ (شاخک کوتاه)
۳۵ - ۵۳ - ۷۶ - ۸۱ - ۸۷ - ۹۴ - ۹۵ - ۱۱۳	Lep.:Noctuidae	<i>Spodoptera exigua</i> Hubner	کرم برگ‌خوار چغندرقد (کارادرینا)
۵۳ - ۷۶ - ۸۲ - ۹۵	Lep.:Noctuidae	<i>Spodoptera littoralis</i> Boisduval	برگ‌خوار مصری (پرودنیا)
۶۰	Hem.:Cicadellidae	<i>Sulamicerus stali</i> (<i>Idiocerus stali</i>)	زنجره پسته (شیره تر)
۲۲	Lep.:Sesiidae	<i>Synanthedon myopaeformis</i> Borkhausen	پروانه زنبورمانند
۷	Lep.:Deoclonidae	<i>Syringopais temperatella</i> Lederer	پروانه برگ‌خوار (مینوز)
۳۱	Thysanoptera:Thripidae	<i>Taeniothrips discolor</i> (Karny, 1907)	تریپس‌های مو
۲	Rodentia:Muridae	<i>Tatera indica</i> Cuvieri	موش تاترا یا جریبل هندی
۱۱۹	Col.:Tenebrionidae	<i>Tenebrio molitor</i> Linnaeus	کرم آرد
۱۱۹	Col.:Trogossitidae	<i>Tenebrioides mauritanicus</i> Linnaeus	سوسک آسیاب (کدل)
۶۰	Acari:Tenuipalpidae	<i>Tenuipalpus granati</i> TaherSayed	کنه معمولی پسته
۶۸	Acari:Tenuipalpidae	<i>Tenuipalpus punicae</i> Pritchard & Baker	کنه انار
۲۱ - ۳۹ - ۴۷ - ۷۴ - ۸۶ - ۹۵	Acari:Tetranychidae	<i>Tetranychus</i> spp.	کنه‌های تارتن
۸۱	Acari:Tetranychidae	<i>Tetranychus turkestanii</i> Ugarov & Nikoloskii	کنه تارتن

ضمیمه ۴- فهرست نام فارسی و علمی آفات

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی آفت	نام فارسی آفت
۱۱۲ - ۸۱ - ۳۴	Acari:Tetranychidae	<i>Tetranychus urticae</i> Koch	کنه تارتن دونقطه‌ای
۶	Orthoptera: Tettigoniidae	<i>Tettigona viridisma</i> Linnaeus	ملخ سبز شاخک بلند
۱۱۱	Lep.:Thaumletopeidae	<i>Thaumetopoea solitaria</i> Freyer	برگخوار خاکستری بنه
۵۲	Hem.:Aphididae	<i>Therioaphis trifolii</i> Monell (<i>Therioaphis maculata</i> Buekt)	شته‌های یونجه (شته خالدار)
۱۱۱	Lep.:Noctuidae	<i>Thiacidas postica</i> Walker	پروانه برگخوار کنار
۶	Orthoptera:Acrididae	<i>Thisoicetrinus pterostichus</i> Fischer de Waldheim	ملخ (شاخک کوتاه)
۳۱ - ۳۴ - ۴۱ - ۸۲ - ۹۶	Thysanoptera:Thripidae	<i>Thrips tabaci</i> Lindeman	تریپس پیاز
۱۱۰	Lep.:Tortricidae	<i>Tortrix viridana</i> Linnaeus	پروانه جوانه‌خوار بلوط
۴۰ - ۸۳ - ۱۱۲	Hem.:Aleyrodidae	<i>Trialeurodes vaporariorum</i> Westwood	سفید بالک
۱۱۹	Col.:Tenebrionidae	<i>Tribolium castaneum</i> Herbst	شپشه قرمز آرد
۱۱۹	Col.:Tenebrionidae	<i>Tribolium confusum</i> Jacquelin du Val	شپشه آرد
۱۱۸	Col.:Dermestidae	<i>Trogoderma granarium</i> Everts	لمبه گندم
۱۲۰	Col.:Dermestidae	<i>Trogoderma versicolor</i> Leconte	شپشه خشکبار
۶	Orthoptera: Tettigoniidae	<i>Uvarovisita zebra</i> (Uvarov, 1916)	ملخ شاخک بلند

ضمیمه ۴- فهرست نام فارسی و علمی آفات

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی آفت	نام فارسی آفت
۲۱	Lep.:Yponomeutidae	<i>Yponomeuta malinellus</i> Zeller	لیسه سیب
۲۱	Lep.:Yponomeutidae	<i>Yponomeuta padellus</i> Linnaeus	لیسه درختان میوه
۸	Col.:Carabidae	<i>Zabrus tenebrioides</i> Goeze	سوسک سیاه گندم
۲۲ - ۷۱	Lep.:Cossidae	<i>Zeuzera pyrina</i> (L.) 1761	پروانه فری
۱۲۱	-	-	آفات انباری بذور
۱۰۰	-	-	پرندهگان ، سار و گنجشک
۱۲۱	-	-	جوندگان مضر انباری
۴۳ - ۵۷ - ۹۳	Stylommatophora:Helicidae	-	حلزون‌ها
۲۴ - ۷۳ - ۱۱۲	Hem.:Pseudococcidae	-	شپشک‌های نرم تن - آردآلود
۴۱ - ۵۶ - ۹۶	Hem.:Aphididae	-	شته‌ها
۴۳ - ۵۷ - ۹۳	Stylommatophora:Limacidae	-	راب‌ها

ضمیمه ۵- فهرست نام فارسی و علمی بیماری‌های گیاهی

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی بیماری	نام فارسی بیماری
۵۰	Bromoviridae:Alfamovirus	<i>Alfalfa mosaic virus</i> (AMV)	موزاییک یونجه
۴۹ - ۶۳	Anamorphic fungi	<i>Alternaria alternata</i>	آلترناریا (سبب‌زمینی و گوجه‌فرنگی) بیماری لکه برگی پسته
۱۰۰	Anamorphic fungi	<i>Alternaria brassicae</i> (Berk.) Sacc.	سوختگی آلترناریایی کلزا
۱۰۰	Anamorphic fungi	<i>Alternaria brassicicola</i> (Schwein.) Wiltshire	سوختگی آلترناریایی کلزا
۵۸	Anamorphic fungi	<i>Alternaria citri</i> Ellis & N. Pierce	پوسیدگی سیاه میوه تامسون
۹۴	Anamorphic fungi	<i>Alternaria helianthi</i> (Hansf.) Tubaki & Nishi.	لکه‌موجی افتابگردان
۱۰۰	Anamorphic fungi	<i>Alternaria japonica</i> Yoshii (<i>Alternaria raphani</i> J. W. Groves & Skolko)	سوختگی آلترناریایی کلزا
۴۹	Anamorphic fungi	<i>Alternaria solani</i> Sorauer	لکه‌موجی برگ
۸۳	Anamorphic fungi	<i>Alternaria</i> sp.	مرگ گیاهچه (بیماری بذر و گیاهچه)
۲۹ - ۶۳	Anamorphic fungi	<i>Alternaria</i> spp.	بیماری لکه‌برگی پوسیدگی میوه در انبار
۶۳	Pleosporales:Pleosporaceae	<i>Alternaria tenuissima</i> (Kunze) Wiltshire	بیماری لکه برگی پسته
۹۴	Anamorphic fungi	<i>Alternaria zinniae</i> Pape	لکه‌موجی افتابگردان
۱۳	Nematoda:Anguinidae	<i>Anguina tritici</i> (Steinbuch, 1799) Chitwood, 1935	نماتد گالزای گندم
۲۸ - ۷۳	Agaricales:Marasmiaceae	<i>Armillaria mellea</i> (Vahl) P. Kumm. (<i>Armillariella mellea</i> (Vahl) P. Karst.)	پوسیدگی آرمیلاریایی ریشه

ضمیمه ۵- فهرست نام فارسی و علمی بیماری‌های گیاهی

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی بیماری	نام فارسی بیماری
۸۴	Anamorphic fungi	<i>Aspergillus flavus</i> Link	پوسیدگی داخلی قوزه
۸۴	Anamorphic fungi	<i>Aspergillus niger</i> Tiegh.	پوسیدگی داخلی قوزه
۱۱۸	—	Banana viral diseases	بیماری ویروسی موز
۳۴ - ۹۷	Potyviridae:Potyvirus	<i>Bean yellow mosaic virus</i> (BYMV)	ویروس موزاییک زرد لوبیا
۷۹	Geminiviridae:Curtovirus	<i>Beet curly top virus</i>	پیچیدگی برگ چغندر قند (کرلی‌تاپ)
۷۹	Unassigned virus family:Benyvirus	<i>Beet necrotic yellow vein virus</i> (BNYV)	بیماری ریشه‌ریشی (ریزومانیا)
۱۲	Erysiphales:Erysiphaceae	<i>Blumeria graminis</i> (DC.) Speer [teleomorph]	سفیدک سطحی
۳۸	Anamorphic fungi	<i>Botrytis fabae</i> Sardina	لکه قهوه‌ای (شکلانی) باقلا
۳۲	Anamorphic fungi	<i>Botrytis</i> sp.	پوسیدگی انباری انگور
۵۹	Acholeplasmatales:Acholeplasmataceae	<i>Candidatus Phytoplasma aurantifolia</i> Zreik et al 1995	بیماری فیتوپلاسمایی جaroک لیموترش
۷۸	Anamorphic fungi	<i>Cercospora beticola</i> Sacc.	بیماری لکه‌برگی (سرکوسپورائی)
۹۷	Anamorphic fungi	<i>Cercospora kikuchii</i> (Tak. Matsumoto & Tomoy) M. W. Gardner	لکه ارغوانی سویا
۵۹	Closteroviridae:Closterovirus	<i>Citrus tristeza virus</i> (CTV)	بیماری ویروسی تریستزای مرکبات

ضمیمه ۵- فهرست نام فارسی و علمی بیماری‌های گیاهی

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی بیماری	نام فارسی بیماری
۸۸	Pleosporales:Pleosporaceae	<i>Cochliobolus carbonum</i> Nelson [teleomorph] (<i>Bipolaris zeicola</i> (G.L. Stout) Shoemaker [anamorph])	لکه قهوه‌ای برگ ذرت
۸۸	Pleosporales:Pleosporaceae	<i>Cochliobolus heterostrophus</i> (Drechsler) Drechsler (<i>Bipolaris maydis</i> (Y. Nisik. & C. Miyake) Shoem [anamorph])	لکه قهوه‌ای برگ ذرت
۱۸	Pleosporales:Pleosporaceae	<i>Cochliobolus miyabeanus</i> (Ito & Kurib.) Drechsler ex Dastur [teleomorph] (<i>Drechslera oryzae</i> (Breda de Haan) Subram. & Jain)	لکه قهوه‌ای
۴۹	Anamorphic fungi	<i>Colletotrichum coccodes</i> (Wallr.) Hughes	بیماری خال‌سیاه سیب زمینی
۳۴	Anamorphic fungi	<i>Colletotrichum lindemuthianum</i> (Sacc. & Magnus) Briosi & Cavara [teleomorph]	بیماری آنتراکتوز
۷۲ - ۷۴	Polyporales:Corticaceae	<i>Corticium rolfsii</i> Curzi [teleomorph] (<i>Sclerotium rolfsii</i> Sacc. [teleomorph])	پوسیدگی سفید ریشه و طوقه
۴۵	Bromoviridae:Cucumovirus	<i>Cucumber mosaic virus</i> (CMV)	موزاییک خیار
۵۴	Mycosphaerellales:Mycosphaerellaceae	<i>Cymadothea trifolii</i> (Pers.) Wolf (<i>Polythrincium trifolii</i> Kunze)	لکه سیاه شبدر
۲۷ - ۶۳	Anamorphic fungi	<i>Cytospora</i> spp.	شانکر و سرخشکیدگی ناشی ازسیتوسپورای دانه‌دارها، هسته‌دارها، درختان دانه‌سخت و پسته
۳۸	Pleosporales	<i>Didymella fabae</i> Jellis & Punithalingam (1991) [teleomorph] (<i>Ascochyta fabae</i> Speg.)	برق‌زدگی باقلا

ضمیمه ۵- فهرست نام فارسی و علمی بیماری‌های گیاهی

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی بیماری	نام فارسی بیماری
۳۶	Pleosporales	<i>Didymella rabiei</i> (Kovatsch.) Arx [teleomorph] (<i>Ascochyta rabiei</i> (Pass.) Labr. [anamorph])	برق‌زدگی
۵۰	Nematoda:Anguinidae	<i>Ditylenchus destructor</i> Thorne, 1945	نماتد پوسیدگی سیب‌زمینی
۵۴	Nematoda:Anguinidae	<i>Ditylenchus dipsaci</i> (Kuhn, 1857) Filip, 1936	نماتد ساقه یونجه
۲۶	Enterobacteriales:Enterobacteriaceae	<i>Erwinia amylovora</i> (Burrill 1882) Winslow et al. 1920	آتشک درختان میوه دانه‌دار
۷۸	Erysiphales:Erysiphaceae	<i>Erysiphe betae</i> (Vanha) Weltzien	سفیدک پودری (سفیدک سطحی)
۹۳ - ۴۳	Erysiphales:Erysiphaceae	<i>Erysiphe cichoracearum</i> DC. (1805)	سفیدک حقیقی جالیز و توتون
۳۲	Erysiphales:Erysiphaceae	<i>Erysiphe necator</i> Schwein. (<i>Uncinula necator</i> (Schwein.) Burrill)	سفیدک حقیقی مو
۱۳	Hypocreales	<i>Fusarium culmorum</i> (W.G. Sm.) Sacc.	فوزاریوم خوشه گندم
۱۱۴	Hypocreales	<i>Fusarium oxysporum</i> f.sp. <i>gladioli</i> (Massey) Snyder & Hansen	بوته‌میری گلایل
۳۶	Hypocreales	<i>Fusarium oxysporum</i> f.sp. <i>ciceris</i> (Padwick) Matuo & Sato (as 'ciceri'), 1962	بوته‌میری فوزاریومی
۳۷	Hypocreales	<i>Fusarium oxysporum</i> f.sp. <i>lentis</i> (Vasudeva & Srinavasan) Gordon	پژمردگی عدس
۸۴	Hypocreales	<i>Fusarium oxysporum</i> f.sp. <i>vasinfectum</i> (G.F. Atk.) W.C. Snyder & H.N. Hansen	پژمردگی آوندی فوزاریومی

ضمیمه ۵- فهرست نام فارسی و علمی بیماری‌های گیاهی

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی بیماری	نام فارسی بیماری
۷۲	Hypocreales	<i>Fusarium oxysporum</i> Schlechtendahl	بیماری پوسیدگی ریشه زیتون
۹۱	Hypocreales	<i>Fusarium proliferatum</i> (Matsushima) Nirenberg	بیماری پوکابونگ (Knife cut)
۱۲ - ۳۴ - ۵۰ - ۶۷ - ۷۸ - ۱۱۴	Hypocreales	<i>Fusarium</i> spp.	پوسیدگی ریشه و طوقه
۹۱	Hypocreales:Nectriaceae	<i>Fusarium subglutinans</i> (Wollen. & Reink.) Nelson/ Toussoun & Marasas	بیماری پوکابونگ (Knife cut)
۸۸	Hypocreales	<i>Fusarium verticillioides</i> (Sacc.) Nirenberg	پوسیدگی بلال ذرت
۱۲	Magnaporthaceae	<i>Gaeumannomyces graminis</i> var. <i>tritici</i> J. Walker	پاخوره غلات
۱۸	Hypocreales:Nectriaceae	<i>Gibberella fujikuroi</i> (Sawada) S. Ito [teleomorph]	پوسیدگی طوقه و ریشه (جیرلا)
۹۱	Hypocreales:Nectriaceae	<i>Gibberella fujikuroi</i> (Sawada) S. Ito (<i>Fusarium moniliforme</i> Sheldon)	بیماری پوکابونگ (Knife cut)
۱۳	Hypocreals:Nectriaceae	<i>Gibberella zeae</i> (Schwein.) Petch [teleomorph] (<i>Fusarium graminearum</i> Schwabe [anamorph])	فوزاریوم خوشه گندم
۵۰	Nematoda:Heteroderidae	<i>Globodera pallida</i> (Stone, 1973) Behrens, 1975	نماتد سیست سیب زمینی
۵۰	Nematoda:Heteroderidae	<i>Globodera rostochiensis</i> (Wollenweber, 1923) Behrens, 1975	نماتد سیست سیب زمینی
۵۸	Sordariomycetidae:Glomerellaceae	<i>Glomerella cingulata</i> (Stonem.) Spauld. & Schrenk [teleomorph] (<i>Colletotrichum gloeosporioides</i> (Penz.) Sacc. [anamorph])	آنتراکنوز مرکبات

ضمیمه ۵- فهرست نام فارسی و علمی بیماری‌های گیاهی

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی بیماری	نام فارسی بیماری
۲۹	Diaporthales:Valsaceae	<i>Gnomonia leptostyla</i> (Fr.) Ces. & De Not. 1863 (<i>Marssoniella juglandis</i> (Lib.) Hohn. 1916 [anamorph])	لکه سیاه یا آتراكنوز گردو
۷۷	Platyglloeaceae	<i>Helicobasidium brebissonii</i> (Desm.) Donk (<i>Rhizoctonia crocurum</i>)	پوسیدگی بنفش ریشه
۴۹	Anamorphic fungi	<i>Helminthosporium</i> spp.	شوره نقره‌ای
۱۳	Nematoda:Heteroderidae	<i>Heterodera filipjevi</i> (Madzhidov, 1981) Stelter 1984	نماتد سیستی گندم و جو
۹۷	Heteroderidae	<i>Heterodera glycines</i> Ichinohe, 1952	نماتد سویا
۱۳	Nematoda:Heteroderidae	<i>Heterodera latipons</i> Franklin, 1969	نماتد سیستی گندم و جو
۷۹	Nematoda:Heteroderidae	<i>Heterodera schachtii</i> A. Schmidt, 1871	نماتد سیستی چغندر قند
۸۸	Nucleorhabdovirus:Rhabdoviridae	<i>Iranian maize mosaic virus</i> (IMMV)	ویروس ایرانی موزاییک ذرت
۸۴	Trichosphaeriales	<i>Khuskia oryzae</i> Huds. (<i>Nigrospora oryzae</i> (Berk. & Broome) Petch)	پوسیدگی داخلی قوزه
۹۱	Actinomycetales:Microbacteriaceae	<i>Leifsonia xyli subsp. Xyli</i> (Davis et al. 1984) Evtushenko et al. 2000	بیماری کوتولگی راتون نیشکر
۱۰۰	Peronosporales:Leptosphaeriaceae	<i>Leptosphaeria maculans</i> Wik	ساق‌سیاه یا شانکر ساقه کلزا (فوما)
۵۳	Erysiphales: Erysiphaceae	<i>Leveillula leguminosarum</i> Golovin, 1956	سفیدک سطحی یونجه
۴۹	Erysiphales:Erysiphaceae	<i>Leveillula taurica</i> (Lév.) G. Arnaud	سفیدک پودری گوجه‌فرنگی

ضمیمه ۵- فهرست نام فارسی و علمی بیماری‌های گیاهی

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی بیماری	نام فارسی بیماری
۷۲ - ۹۷	Anamorphic fungi	<i>Macrophomina phaseolina</i> (Tassi) Goid	بیماری پوسیدگی ریشه زیتون و پوسیدگی زغالی سویا
۳۶	Anamorphic fungi	<i>Macrophomina phaseolina</i> (Tassi) Goid (<i>Macrophomina phaseoli</i> (Maubl.) S. F. Ashby)	زردی نخود
۸۳	Anamorphic fungi	<i>Macrophomina</i> sp.	مرگ گیاهچه (بیماری بذر و گیاهچه)
۱۸	Magnaporthaceae	<i>Magnaporthe grisea</i> (Hebert) Barr [teleomorph] (<i>Pyricularia oryzae</i> Cavara [anamorph])	بلاست برنج
۸۸	Reoviridae:Fijivirus	<i>Maize rough dwarf virus</i> (MRDV)	کوتولگی زبر ذرت
۶۶	Moniliales:Hyphomycetidae	<i>Mauginiella scattae</i> Cav.	بیماری پوسیدگی گل آذین یا خامج خرما
۴۴ - ۶۳ - ۶۸ - ۷۳ - ۱۰۵ - ۱۱۷	Nematoda:Meloidogynidae	<i>Meloidogyne</i> spp.	گونه‌های نماتد مولد غده (ریشه گرهی)
۲۸	Helotiales:Sclerotiniaceae	<i>Monilinia fruticola</i> (G. Winter) Honey	بیماری مومیایی
۲۸	Helotiales:Sclerotiniaceae	<i>Monilinia laxa</i> (Aderh. & Ruhland) Honey [teleomorph]	بیماری مومیایی
۴۴	Sordariales	<i>Monosporascus cannonballus</i> Pollack & Uecker	پوسیدگی ریشه و زوال بوته‌های طالبی و خربزه
۱۳	Mycosphaerellales:Mycosphaerellaceae	<i>Mycosphaerella graminicola</i> (Fuckel) J. Schrot. [teleomorph]	سپتوریوز برگی گندم
۵۹ - ۶۳	Anamorphic fungi	<i>Nat trassia mangiferae</i> (Syd. & P. Syd.) B. Sutton & Dyko	عارضه سرخشکیدگی درختان مرکبات و پسته

ضمیمه ۵- فهرست نام فارسی و علمی بیماری‌های گیاهی

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی بیماری	نام فارسی بیماری
۷۲	Hypocreales:Nectriaceae	<i>Nectria haematococca</i> (Wollenw.) Gerlach [teleomorph] (<i>Fusarium solani</i> (Martius) Sacc. [anamorph])	بیماری پوسیدگی ریشه زیتون
۸۴	Saccharomycetales:Eremotheciaceae	<i>Nematospora gossypii</i> Ashby & Nowell	پوسیدگی داخلی قوزه
۱۱۷	Anamorphic fungi	<i>Oidium mangiferae</i> Berthet	سفیدک پودری گل آذین انبه
۱۱۱	Ophiostomatales:Ophiostomaceae	<i>Ophiostoma ulmi</i> (Buisman) Nannf.1934	بیماری مرگ نارون
۶۳	Anamorphic fungi	<i>Paecilomyces variotii</i>	عارضه سرخشکیدگی درختان پسته
۱۳	Nematoda:Pratylenchidae	<i>Paratylenchoides ritteri</i> (Brizuela 1963)	نماتد مولد زخم ریشه غلات
۵۸	Anamorphic fungi	<i>Penicillium digitatum</i> (Pers.: Fr.) Sacc.	کپک سبز و آبی میوه مرکبات
۲۹ - ۵۸	Anamorphic fungi	<i>Penicillium italicum</i> Wehmer	کپک سبز و آبی میوه مرکبات پوسیدگی میوه سیب و گلابی در انبار
۳۲	Anamorphic fungi	<i>Penicillium</i> sp.	پوسیدگی انباری انگور
۵۳	Peronosporales:Peronosporaceae	<i>Peronospora aestivalis</i> Sydow. 1923	سفیدک داخلی یونجه
۷۹	Peronosporales:Peronosporaceae	<i>Peronospora farinosa</i> f.sp. betae Byford (1967) (<i>Peronospora schachtii</i> Fuckel (1865))	سفیدک داخلی (کرکی)

ضمیمه ۵- فهرست نام فارسی و علمی بیماری‌های گیاهی

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی بیماری	نام فارسی بیماری
۹۳	Peronosporales:Peronosporaceae	<i>Peronospora hyoscyami</i> f.sp. <i>tabacina</i> (D. B. Adam) Skalicky (<i>Peronospora tabacina</i> D. B. Adam)	سفیدکی دروغی (داخلی) توتون
۱۱۴	Peronosporales:Peronosporaceae	<i>Peronospora sparsa</i> Berk. 1862	سفیدک داخلی رز
۷۴	Anamorphic fungi	<i>Pestalotiopsis</i> spp.	پوسیدگی سفید ریشه و طوقه
۱۳	Pleosporales:Phaeosphaeriaceae	<i>Phaeosphaeria nodorum</i> (E. Müll.) Hedjar. [teleomorph] (<i>Stagonospora nodorum</i> (Berk.) E. Castell. & Germano [anamorph])	سپتوریوز خوشه
۷۹	Blastocladales:Physodermataceae	<i>Physoderma leproides</i> (Trabut) Karling (<i>Urophlyctis leproides</i>)	بیماری گال‌زگیلی
۲۹	Pythiales:Pythiaceae	<i>Phytophthora cactorum</i> (Lebert & Cohn) J. Schrot.	پوسیدگی طوقه سیب
۴۴	Pythiales:Pythiaceae	<i>Phytophthora capsici</i> Leonian	بوته‌میری
۵۸	Pythiales:Pythiaceae	<i>Phytophthora citrophthora</i> (R.H. Sm. & E. Sm.) Leonian	پوسیدگی طوقه (گموز) مرکبات
۴۴ - ۷۸	Pythiales:Pythiaceae	<i>Phytophthora drechsleri</i> Tucker	بوته‌میری، پوسیدگی‌های ریشه
۴۹	Pythiales:Pythiaceae	<i>Phytophthora infestans</i> de Bary(Mont.)	سفیدک دروغی سیب‌زمینی و گوجه‌فرنگی
۵۸	Pythiales:Pythiaceae	<i>Phytophthora nicotianae</i> Breda de Haan	پوسیدگی طوقه (گموز) مرکبات

ضمیمه ۵- فهرست نام فارسی و علمی بیماری‌های گیاهی

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی بیماری	نام فارسی بیماری
۹۷	Pythiales:Pythiaceae	<i>Phytophthora sojae</i> Kaufm. & Gerd.	پوسیدگی ریشه و گیاهچه‌میری
۷۲	Pythiales:Pythiaceae	<i>Phytophthora</i> sp.	بیماری پوسیدگی ریشه زیتون
۲۹ - ۶۳ - ۱۰۵ - ۱۱۴	Pythiales:Pythiaceae	<i>Phytophthora</i> spp.	پوسیدگی ریشه و طوقه، پوسیدگی فیتوفترائی درختان دانه‌دار و هسته‌دار، گموز پسته
۵۴	Acholeplasmatales:Acholeplasmataceae	<i>Phytoplasma</i> spp.	بیماری جارویی شدن یونجه
۱۰۳	Acholeplasmatales:Acholeplasmataceae	<i>Phytoplasma</i> spp.	بیماری گل سبز کنجد
۹۴	Peronosporales:Peronosporaceae	<i>Plasmopara halstedii</i> (Farl.) Berl. & De Toni (<i>Plasmopara helianthi</i> Novot.)	سفیدک داخلی آفتابگردان
۳۲	Peronosporales:Peronosporaceae	<i>Plasmopara viticola</i> (Berk. & M.A. Curtis) Berl. & de Toni	سفیدک دروغی مو
۷۸	Pleosporales:Pleosporaceae	<i>Pleospora betae</i> (Berl.) Nevodovsky (<i>Phoma betae</i> Frank)	مرگ گیاهچه
۴۳	Erysiphales:Erysiphaceae	<i>Podosphaera fuliginea</i> (<i>Sphaerotheca fuliginea</i> (Schltld.) Pollacci [teleomorph])	سفیدک حقیقی جالیز
۲۶	Erysiphales:Erysiphaceae	<i>Podosphaera leucotricha</i> (Ell. et Ev.)	سفیدک حقیقی سیب
۲۶	Erysiphales:Erysiphaceae	<i>Podosphaera pannosa</i> (Wallr.:Fr.) de Bary (<i>Sphaerotheca pannosa</i> var. <i>Persica</i> (Woronich) Erikss.)	سفیدک حقیقی هلو و شلیل

ضمیمه ۵- فهرست نام فارسی و علمی بیماری‌های گیاهی

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی بیماری	نام فارسی بیماری
۱۱۴	Erysiphales: Erysiphaceae	<i>Podosphaera pannosa</i> (Wallr.:Fr.) de Bary (<i>Sphaerotheca pannosa</i> var. <i>rosae</i>)	سفیدک سطحی رز
۲۸	Phyllachorales:Phyllachoraceae	<i>Polystigma ochraceum</i> (Wahl.) Sacc. <i>Polystigma amygdalium</i>	لکه‌آجری بادام
۵۰	Luteoviridae:Polerovirus	<i>Potato leafroll virus</i> (PLRV)	پیچیدگی برگ سیب‌زمینی
۵۰	Potyviridae:Potyvirus	<i>Potato virus A</i> (PVA)	ویروس‌های سیب‌زمینی
۵۰	Alpaflexiviridae:Potexvirus	<i>Potato virus X</i> (PVX)	ویروس‌های سیب‌زمینی
۵۰	Potyviridae:Potyvirus	<i>Potato virus Y</i> (PVY)	ویروس‌های سیب‌زمینی
۷۴	Nematoda:Pratylenchidae	<i>Pratylenchus loosi</i> Loof, 1960	نماتد زخم ریشه چای
۱۳	Nematoda:Pratylenchidae	<i>Pratylenchus neglectus</i> (Rensch, 1924) Filipjev & S. Stekhoven,	نماتد مولد زخم ریشه غلات
۵۰	Nematoda:Pratylenchidae	<i>Pratylenchus scribneri</i> Steiner, 1943	نماتد مولد زخم
۱۳	Nematoda:Pratylenchidae	<i>Pratylenchus thornei</i> Sher & Allen, 1953	نماتد مولد زخم ریشه غلات
۲۹	Nematoda:Pratylenchidae	<i>Pratylenchus vulnus</i> Allen & Jensen, 1951	نماتد ریشه گیلاس و گردو و فندق
۳۴	Pseudomonadales:Pseudomonadaceae	<i>Pseudomonas marginalis</i> (Brown 1918) Stevens 1925	بلایت باکتریایی لوبیا
۲۸	Pseudomonadales:Pseudomonadaceae	<i>Pseudomonas syringae</i> pv. <i>syringae</i> van Hall 1902	شانکر باکتریایی درختان میوه هسته‌دار

ضمیمه ۵- فهرست نام فارسی و علمی بیماری‌های گیاهی

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی بیماری	نام فارسی بیماری
۴۴	Peronosporales:Peronosporaceae	<i>Pseudoperonospora cubensis</i> (Berk. & M.A. Curtis) Rostovtzev 1903	سفیدک داخلی جالیز
۵۴	Helotiales:Dermateaceae	<i>Pseudopeziza medicaginis</i> (Lib.) Sacc.	لکه قهوه‌ای برگ یونجه
۹۴	Uredinales:Pucciniaceae	<i>Puccinia helianthi</i> Schwein.	زنگ آفتابگردان
۱۲	Uredinales:Pucciniaceae	<i>Puccinia</i> spp.	زنگ‌های غلات گندم
۱۱	Pleosporales:Pleosporaceae	<i>Pyrenophora graminea</i> S. Ito & Kurib., 1930 (<i>Helminthosporium gramineum</i> Rabenh. ex Schltdl., 1857)	لکه قهوه‌ای نواری جو
۷۸	Saprolegniales	<i>Pythium aphanidermatum</i> (Edson) Fitzp.	پوسیدگی‌های ریشه
۳۴ - ۴۴ - ۷۸ - ۸۳ - ۱۱۴	Saprolegniales	<i>Pythium</i> spp.	پوسیدگی ریشه و طوقه (بوتهمیری)
۵۰	Burkholderiales:Ralstoniaceae	<i>Ralstonia solanacearum</i> (Smith 1896) Yabuuchi et al. 1996	پژمردگی باکتریایی و پوسیدگی قهوه‌ای سیب‌زمینی
۱۱۸	Burkholderiales:Ralstoniaceae	<i>Ralstonia solanacearum</i> (Smith 1896) Yabuuchi et al. 1996	بیماری موکو موز Moko disease
۳۲	Rhizobiales:Rhizobiaceae	<i>Rhizobium radiobacter</i> (Beijerinck & van Delden 1902) Young et al. 2001 (<i>Agrobacterium tumefaciens</i> (Smith & Townsend) Conn 1942)	سرطان مو
۱۱۴	Anamorphic fungi	<i>Rhizoctonia</i> spp.	پوسیدگی ریشه و طوقه
۲۹- ۳۲	Mucorales:Mucorales	<i>Rhizopus</i> sp.	پوسیدگی انباری میوه (سیب، گلابی و انگور)

ضمیمه ۵- فهرست نام فارسی و علمی بیماری‌های گیاهی

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی بیماری	نام فارسی بیماری
۲۸	Xylariales:Xylariaceae	<i>Rosellinia necatrix</i> Prill. [teleomorph]	پوسیدگی سفید ریشه
۶۹ - ۹۴ - ۱۰۰	Helotiales:Sclerotiniaceae	<i>Sclerotinia sclerotiorum</i> (Lib.) de Bary	خشکیدگی سرشاخه توت، پوسیدگی طوقه آفتابگردان، پوسیدگی اسکروتینیایی
۸۸	Pleosporales:Pleosporaceae	<i>Setosphaeria turcica</i> (Luttr.) K. J. Leonard & Suggs [teleomorph] (<i>Helminthosporium turcicum</i> Pass. [anamorph])	لکه قهوه‌ای برگ ذرت
۹۷	Potyviridae:Potyvirus	<i>Soybean mosaic virus</i> (SMV)	ویروس موزاییک سویا
۸۷	Microbotryales:Microbotryaceae	<i>Sphacelotheca reiliana</i> (J. G. Kühn) Clinton	سیاهک خوشه ذرت
۷۲	Anamorphic fungi	<i>Spilocaea oleaginea</i> (Castagne) S. Hughes (1953)	بیماری لکه طاووسی زیتون
۹۰	Ustilaginales:Ustilaginaceae	<i>Sporisorium scitaminea</i> (Syd.) M. piepen., M. toll & Oberw	سیاهک ساقه نیشکر
۸۸	Ustilaginales:Ustilaginaceae	<i>Sporisorium sorghi</i> Ehrenb. ex Link (<i>Ustilago sorghi</i> (Link) Pass)	سیاهک پنهان ذرت خوشه‌ای (سورگوم)
۵۴	Pleosporales:Pleosporaceae	<i>Stemphylium botryosum</i> Wallroth	لکه آجری یونجه
۲۷	Dothiadales:Incertaedis	<i>Stigmina carpophila</i> (Lev.) M.B. Ellis, (1959) (<i>Wilsonomyces carpophilus</i> (Lev.) Adask., J.M. Ogawa E.E. Butler)	بیماری غربالی درختان میوه هسته‌دار
۹۱	Potyviridae:Potyvirus	<i>Sugarcane mosaic virus</i> (SCMV)	بیماری ویروسی موزاییک نیشکر

ضمیمه ۵- فهرست نام فارسی و علمی بیماری‌های گیاهی

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیک	نام علمی بیماری	نام فارسی بیماری
۲۷	Taphrinales:Taphrinaceae	<i>Taphrina deformans</i> (Berk.) Tul.	پچیدگی برگ هلو
۷۲	Ceratobasidiales:Ceratobasidiaceae	<i>Thanatephorus cucumeris</i> (Frank) Donk [teleomorph] (<i>Corticium solani</i> (Prillieux & Delacroix) Bourdot & Galzin [teleomorph])	بیماری پوسیدگی ریشه زیتون
۱۸ - ۳۴ - ۴۸ - ۷۲ - ۷۸ - ۸۳	Ceratobasidiales:Ceratobasidiaceae	<i>Thanatephorus cucumeris</i> (Frank) Donk [teleomorph] (<i>Rhizoctonia solani</i> [anamorph])	شیت بلایت، شانکر ساقه سیب‌زمینی، پوسیدگی ریشه و مرگ گیاهچه
۱۱	Tilletiales:Tilletiaceae	<i>Tilletia controversa</i> J. G. Kühn	سیاهک پنهان پاکوتاه گندم
۱۱	Tilletiales:Tilletiaceae	<i>Tilletia indica</i> Mitra	سیاهک هندی
۹	Tilletiales:Tilletiaceae	<i>Tilletia laevis</i> J.G. Kühn (<i>Tilletia foetida</i> (Wallr.) Liro)	سیاهک پنهان گندم
۹	Tilletiales:Tilletiaceae	<i>Tilletia tritici</i> (Bjerk.) G. Winter	سیاهک پنهان گندم
۹۷	Comoviridae:Nepovirus	<i>Tobacco ringspot virus</i> (TRSV)	ویروس نقش‌حلقوی توتون (سوختگی جوانه در سویا)
۸۸	Ustilaginales:Cintractiaceae	<i>Tolyposporium ehrenbergii</i> (Kühn) Pat.	سیاهک طویل ذرت خوشه‌ای
۴۵	Geminiviridae:Begomovirus	<i>Tomato yellow leaf curl virus</i> (TYLCV)	پچیدگی زرد برگ گوجه‌فرنگی
۵۹ - ۷۳	Nematoda:Tylenchulidae	<i>Tylenchulus semipenetrans</i> Cobb, 1913	نماتد مرکبات و زیتون

ضمیمه ۵- فهرست نام فارسی و علمی بیماری‌های گیاهی

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی بیماری	نام فارسی بیماری
۱۱	Urocystales:Urocystaceae	<i>Urocystis agropyri</i> (Preuss) J. Schrot. (<i>Urocystis tritici</i> Korn.)	سیاهک برگ
۱۱۴	Uredinales:Pucciniaceae	<i>Uromyces dianthi</i> (Pers.) Niessl (<i>Uromyces caryophyllinus</i> Winter)	زنگ میخک و سایر زنگ‌ها
۳۸	Uredinales:Pucciniaceae	<i>Uromyces viciae-fabae</i> (Pers.) J. Schrot. (1875)	زنگ باقلا
۱۸	Anamorphic fungi	<i>Ustilaginoidea virens</i> (Cke.) Tak. (1896) [anamorph]	سیاهک دروغی برنج
۱۱	Ustilaginales:Ustilaginaceae	<i>Ustilago hordei</i> (Pers.) Lagerh.	سیاهک پنهان (سخت) جو
۱۰	Ustilaginales:Ustilaginaceae	<i>Ustilago nuda</i>	سیاهک آشکار جو
۱۰	Ustilaginales:Ustilaginaceae	<i>Ustilago nuda</i> f.sp. <i>tritici</i> (Schaffnit) (<i>Ustilago tritici</i> (Pers.) Rostrup)	سیاهک آشکار گندم
۸۸	Ustilaginales:Ustilaginaceae	<i>Ustilago zae</i> (Schwein.) Unger (<i>Ustilago maydis</i> (DC.) Corda)	سیاهک معمولی ذرت
۲۵	Pleosporales:Venturiaceae	<i>Venturia inaequalis</i> (Cooke) G.Winter	لکه سیاه سیب
۸۴	Anamorphic fungi	<i>Verticillium albo-atrum</i> Reinke & Berthold	پژمردگی آوندی پنبه
۲۹ - ۷۲ - ۸۴	Anamorphic fungi	<i>Verticillium dahliae</i> Kleb.	بیماری ورتیسلیوم زیتون، درختان دانه‌دار و هسته‌دار، پژمردگی آوندی پنبه

ضمیمه ۵- فهرست نام فارسی و علمی بیماری‌های گیاهی

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی بیماری	نام فارسی بیماری
۱۲۱	Anamorphic fungi	<i>Verticillium fungicola</i>	پوسیدگی ورتیسلیومی (خشک) قارچ خوراکی
۵۰	Anamorphic fungi	<i>Verticillium spp.</i>	پژمردگی و پوسیدگی ریشه
۴۵	Geminiviridae: Begomovirus	<i>Watermelon chlorotic stunt virus (WmCSV)</i>	موزاییک سبز زرد هندورانه
۴۵	Bunyaviridae: Potyvirus	<i>Watermelon mosaic virus (WMV)</i>	موزاییک هندوانه
۲۷	Xanthomonadales: Xanthomonadaceae	<i>Xanthomonas arboricola</i> pv. <i>juglandis</i> (Pierce 1901) Vauterin et al. 1995	بلایت گردو یا پوسیدگی مغز گردو
۵۸	Xanthomonadales: Xanthomonadaceae	<i>Xanthomonas axonopodis</i> pv. <i>citri</i> (Hasse 1915) Vauterin et al., 1995	شانکر باکتریایی لیموترش
۸۴	Xanthomonadales: Xanthomonadaceae	<i>Xanthomonas citri</i> subsp. <i>Malvacearum</i> (ex Smith 1901) Schaad et al. 2007 (<i>Xanthomonas axonopodis</i> pv. <i>malvacearum</i> (Smith 1901) Vauterin et al., 1995)	بیماری لکه زاویه‌ای پنبه
۴۵	Bunyaviridae: Potyvirus	<i>Zucchini yellow mosaic virus (ZYMV)</i>	موزاییک زرد کدوتنبیل
۶۷	-	-	عارضه خشکیدگی خوشه‌های خرما
۶۸	-	-	آفتاب‌سوختگی انار
۱۲۱	-	-	بیماری‌های انباری غلات به ویژه ذرت

ضمیمه ۶- فهرست نام فارسی و علمی علف‌های هرز

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی علف هرز	نام فارسی علف هرز
۸۰ - ۸۵ - ۸۹ - ۹۳ - ۹۸	Malvales:Malvaceae	<i>Abutilon theophrasti</i> Medic.	گاوپنبه
۱۶ - ۳۳ - ۳۷ - ۴۵	Asterales:Asteraceae	<i>Acroptilon repens</i> (L.) DC. (1838)	تلخه
۱۰۴	Ranunculales:Ranunculaceae	<i>Adonis aestivalis</i> L.	آدونیس
۶۴ - ۶۷	Fabales:Fabaceae	<i>Alhagi persarum</i> Boiss. & Buhse	خارشتر
۸۵ - ۸۹ - ۱۰۵	Fabales:Fabaceae	<i>Alhagi pseudalhagi</i> (M. B.) Desf.	خارشتر
۱۱۶	Fabales:Fabaceae	<i>Alhagi</i> sp.	خارشتر
۱۹	Alismatales:Alismataceae	<i>Alisma plantago-aquatica</i> L.	قاشق‌واش
۱۴	Cyperales:Poaceae	<i>Alopecurus myosuroides</i> Huds. (1762)	دم روباهی کشیده
۴۶ - ۸۹	Caryophyllales:Amaranthaceae	<i>Amaranthus retroflexus</i> L. (1753)	تاج خروس وحشی
۳۰ - ۳۵ - ۴۵ - ۵۱ - ۵۴ - ۸۰ - ۸۵ - ۹۳ - ۹۴ - ۹۸ - ۱۰۲ - ۱۰۳ - ۱۰۵ - ۱۱۵	Caryophyllales:Amaranthaceae	<i>Amaranthus</i> spp.	گونه‌های تاج خروس
۱۰۱	Araliales:Apiaceae	<i>Ammi majus</i> L.	وایه
۴۶	Primulales:Primulaceae	<i>Anagallis arvensis</i> L. (1753)	بذرک وحشی
۱۱۵	Asterales:Asteraceae	<i>Arctium lappa</i> L.	بابا آدم
۳۰ - ۳۳	Caryophyllales:Chenopodiaceae	<i>Atriplex</i> spp.	گونه‌های اسفناج وحشی

ضمیمه ۶- فهرست نام فارسی و علمی علف‌های هرز

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی علف هرز	نام فارسی علف هرز
۱۴	Cyperales:Poaceae	<i>Avena fatua</i> L.	یولاف بهاره
۱۴	Cyperales:Poaceae	<i>Avena ludoviciana</i> Durieu	یولاف زمستانه
۸۰ - ۱۰۱	Cyperales:Poaceae	<i>Avena</i> spp.	گونه‌های یولاف وحشی
۱۴ - ۶۷ - ۱۰۲	Cyperales:Poaceae	<i>Bromus</i> spp.	گونه‌های بروموس جوموشی
۱۱۵	Capparales:Brassicaceae	<i>Capsella bursa-pastoris</i> (L.) Medik. (1792)	کیسه کشیش
۵۹	Cyperales:Cyperaceae	<i>Carex sylvatica</i>	جگن
۳۷	Asterales:Asteraceae	<i>Carthamus oxyacantha</i> Bieb.	گلرنگ وحشی
۳۷	Asterales:Asteraceae	<i>Centaurea depressa</i> L.	گل گندم
۱۶ - ۳۷	Dipsacales:Dipsacaceae	<i>Cephalaria syriaca</i> (L.) Roemr & Schults	سرشکافته
۱۶ - ۳۰ - ۳۳ - ۳۵ - ۴۵ - ۴۶ - ۵۱ - ۵۴ - ۵۹ - ۶۴ - ۸۰ - ۸۵ - ۸۹ - ۹۳ - ۹۴ - ۹۸ - ۱۰۵ - ۱۱۵	Caryophyllales:Chenopodiaceae	<i>Chenopodium album</i> L. 1753	سلمک
۳۷ - ۴۶ - ۱۱۶	Asterales:Asteraceae	<i>Chondrilla juncea</i> L.	قندرونک
۱۰۴	Brassicales:Brassicaceae	<i>Chorispora tenella</i> R. Br. ex DC.	جلنگو
۸۵	Malpighiales:Euphorbiaceae	<i>Chrozophora</i> spp.	گوش‌بره
۱۰۳	Malpighiales:Euphorbiaceae	<i>Chrozophora tinctoria</i>	گوش‌بره
۱۶ - ۳۰ - ۳۳ - ۱۰۱ - ۱۰۲	Asterales:Asteraceae	<i>Cirsium arvense</i> (L.) Scop. (1772)	کنگر وحشی

ضمیمه ۶- فهرست نام فارسی و علمی علف‌های هرز

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی علف هرز	نام فارسی علف هرز
۱۶ - ۳۰ - ۳۳ - ۳۵ - ۳۷ - ۴۵ - ۴۶ - ۵۴ - ۵۹ - ۶۴ - ۸۰ - ۸۵ - ۸۹ - ۱۰۱ - ۱۰۲ - ۱۰۳	Solanales: Convolvulaceae	<i>Convolvulus arvensis</i> L.	پیچک صحرائی
۸۵	Malvales: Tiliaceae	<i>Corchorus tricolor</i> L.	طحله
۳۷ - ۵۴ - ۱۰۵	Sonales: Cuscutaceae	<i>Cuscuta campestris</i> Yuncker (1932)	سس
۳۰ - ۳۳	Sonales: Cuscutaceae	<i>Cuscuta monogyna</i> Vahl.	سس درختی
۳۰ - ۳۳ - ۶۴	Centianales: Asclepiadaceae	<i>Cynanchum acutum</i> L.	علف خرس یا کاتوس
۳۰ - ۳۳ - ۵۹ - ۶۴ - ۶۷ - ۸۹ - ۹۱ - ۱۱۶	Cyperales: Poaceae	<i>Cynodon dactylon</i> (L.) Pers. (1805)	مرغ
۸۹	Cyperales: Cyperaceae	<i>Cyperus difformis</i> L. (1756)	اویارسلام
۵۹ - ۹۱ - ۹۳	Cyperales: Cyperaceae	<i>Cyperus rotundus</i> Linnaeus (1753)	اویارسلام
۱۹ - ۴۵ - ۴۶ - ۵۴ - ۵۹ - ۸۵ - ۱۱۵	Cyperales: Cyperaceae	<i>Cyperus</i> spp.	گونه‌های اویارسلام
۹۸	Cyperales: Poaceae	<i>Dactylis glomerata</i> L.	علف باغی
۳۵ - ۸۰ - ۹۸	Solanales: Solanaceae	<i>Datura stramonium</i> L. (1753)	تاتوره
۹۱	Cyperales: Poaceae	<i>Dichanthium annulatum</i> (Forssk.) Stapf.	پنجه‌مرغی
۹۱ - ۱۱۵	Cyperales: Poaceae	<i>Digitaria sanguinalis</i> Linnaeus (Scop.) (1771)	پنجه‌مرغ
۹۱	Cyperales: Poaceae	<i>Diplachne fusca</i> (L.) P. Beauv.	علف برنجی
۹۱	Cyperales: Poaceae	<i>Echinochloa colona</i> (L.) Link.	دورنه

ضمیمه ۶- فهرست نام فارسی و علمی علف‌های هرز

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی علف هرز	نام فارسی علف هرز
۱۹ - ۳۵ - ۴۵ - ۴۶ - ۵۱ - ۵۴ - ۸۰ - ۸۵ - ۸۹ - ۹۱ - ۹۴ - ۹۸ - ۱۱۵	Cyperales:Poaceae	<i>Echinochloa crus-galli</i> (L.) Beauv.	سوروف
۱۰۳	Cyperales:Poaceae	<i>Echinochloa</i> spp.	سوروف
۱۱۵	Cyperales:Poaceae	<i>Elymus repens</i> (L.) Gould 1947 (<i>Agropyron repens</i> (L.) Beauv. (1812))	بید گیاه
۹۱	Cyperales:Poaceae	<i>Eragrostis</i> sp.	دانه مرغی
۱۰۴	Euphorbiales:Euphorbiaceae	<i>Euphorbia helioscopia</i> L. 1753	فرفیون
۳۷ - ۱۱۵	Euphorbiales:Euphorbiaceae	<i>Euphorbia</i> spp.	گونه‌های فرفیون
۴۶	Papaverales:Papaveraceae	<i>Fumaria officinalis</i> L. (1753)	شاه‌تره
۱۶ - ۳۷ - ۵۴ - ۱۰۱	Gentianales:Rubiaceae	<i>Galium</i> spp.	گونه‌های بی‌تی‌راخ
۱۶ - ۳۳ - ۶۴ - ۶۷ - ۶۹ - ۱۱۵	Fabales:Fabaceae	<i>Glycyrrhiza glabra</i> L.	شیرین بیان
۱۱۶	Fabales:Fabaceae	<i>Glycyrrhiza</i> spp.	شیرین بیان
۱۰۴	Capparales:Brassicaceae	<i>Goldbachia laevigata</i> DC.	ناخنک
۳۷ - ۸۰ - ۹۸ - ۱۰۳	Boraginales:Boraginaceae	<i>Heliotropium</i> spp.	آفتاب‌پرست
۳۵ - ۸۵ - ۱۰۳	Malvales:Malvaceae	<i>Hibiscus trionum</i> L.	غوزک (کنف وحشی)
۵۱	Cyperales:Poaceae	<i>Hordeum leporinum</i>	جوموشک
۱۴ - ۱۰۲	Cyperales:Poaceae	<i>Hordeum murinum</i> Am.	جووحشی

ضمیمه ۶- فهرست نام فارسی و علمی علف‌های هرز

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی علف هرز	نام فارسی علف هرز
۱۴	Cyperales:Poaceae	<i>Hordeum spontaneum</i> C.Koch	جودره
۵۹ - ۹۱ - ۱۱۶	Cyperales:Poaceae	<i>Imperata cylindrica</i> (Linnaeus) Raeuschel (1797)	حلفه
۴۶ - ۹۱ - ۱۰۱	Asterales:Asteraceae	<i>Lactuca serriola</i> L.	گاوجاق‌کن
۱۱۵	Asterales:Asteraceae	<i>Lactuca</i> spp.	کاهوی خرمایی
۱۶	Fabales:Fabaceae	<i>Lathyrus</i> spp.	گونه‌های خلروحشی
۳۷ - ۱۰۱ - ۱۰۲	Capparales:Brassicaceae	<i>Lepidium draba</i> L. (1753) (<i>Cardaria draba</i> (L.) Desv.)	ازمک
۱۰۱	Caryophyllales:Caryophyllaceae	<i>Leprodiclis holosteoides</i> (C. A. Mey.) Fenzl.	ارشته خطایی
۳۷	Araliales:Umbelliferae	<i>Lisaea heterocarpa</i> (Boiss.)	سگ دندان
۱۴ - ۳۳ - ۵۱	Cyperales:Poaceae	<i>Lolium</i> spp.	گونه‌های چچم
۱۰۴	Brassicales:Brassicaceae	<i>Malcolmia africana</i> (L.) R. Br.	درشتوک
۸۹ - ۱۰۱	Malvales:Malvaceae	<i>Malva neglecta</i> Wallr.	پنیرک
۹۱	Malvales:Malvaceae	<i>Malva parviflora</i>	پنیرک
۱۶ - ۸۰	Malvales:Malvaceae	<i>Malva</i> spp.	گونه‌های پنیرک
۱۱۵	Fabales:Fabaceae	<i>Medicago lupulina</i>	یونجه سیاه
۹۱	Fabales:Fabaceae	<i>Melilotus indicus</i> (L.) All.	یونجه زرد هندی

ضمیمه ۶- فهرست نام فارسی و علمی علف‌های هرز

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی علف هرز	نام فارسی علف هرز
۱۰۱	Fabales:Fabaceae	<i>Melilotus</i> spp.	یونجه زرد و شاه‌افسر
۱۹	Pontederiales:Pontederiaceae	<i>Monochoria vaginalis</i> (Burm.f) C.Presl. (1827)	سل‌واش
۹۳	Scrophulariales:Orobanchaceae	<i>Orobanche cernua</i> Loeffl. (1758)	گل جالیز
۹۱	Cyperales:Poaceae	<i>Panicum maximum</i> Jacq.	چیک‌واش
۱۶	Papaverales:Papaveraceae	<i>Papaver</i> spp.	گونه‌های شقایق
۱۹	Cyperales:Poaceae	<i>Paspallom dilatatum</i> Poir.	پاسپالوم
۱۹ - ۳۰ - ۵۹	Cyperales:Poaceae	<i>Paspallom distichum</i> L.	پاسپالوم
۸۵ - ۹۸	Cyperales:Poaceae	<i>Paspalum</i> sp.	پاسپالوم
۶۴	Spindales:Nitrariaceae	<i>Peganum harmala</i> L.	اسفند
۱۴ - ۸۰ - ۱۰۱	Cyperales:Poaceae	<i>Phalaris</i> spp.	گونه‌های خونی‌علف
۳۰ - ۳۳ - ۹۱ - ۱۱۶	Cyperales:Poaceae	<i>Phragmites australis</i> (Cav.) Steud.	نی
۱۰۲	Scrophulariales:Plantaginaceae	<i>Plantago major</i> L.	بارهنگ
۱۰۲	Cyperales:Poaceae	<i>Poa bulbosa</i> L.	چمن غده‌ای
۱۱۵	Cyperales:Poaceae	<i>Poa pratensis</i> L.	چمن مرتعی

ضمیمه ۶- فهرست نام فارسی و علمی علف‌های هرز

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی علف هرز	نام فارسی علف هرز
۵۱ - ۸۰ - ۸۹ - ۱۰۲ - ۱۰۳ - ۱۰۴ - ۱۰۵ - ۱۱۵	Polygonales:Polygonaceae	<i>Polygonum aviculare</i> L. (1753)	هفت‌بند
۵۱ - ۸۵ - ۸۹ - ۹۸ - ۱۰۳	Caryophyllales:Portulacaceae	<i>Portulaca oleracea</i> Linnaeus 1753	خرفه
۱۱۶	Fabales:Fabaceae	<i>Prosopis stephaniana</i> will.	کهورک
۱۶ - ۵۴	Capparales:Brassicaceae	<i>Raphanus raphanistrum</i>	تربچه وحشی
۱۶ - ۵۴ - ۱۰۱	Brassicales:Brassicaceae	<i>Rapistrum rugosum</i> (L.) All.	شلمی
۱۰۴	Papaverales:Papaveraceae	<i>Roemeria refracta</i> DC.	گل‌عروس
۱۱۶	Rosales:Rosaceae	<i>Rosa persica</i> J. F. Gmel. <i>Hultemia persica</i> (mich. Ex Juss.) Bornm.	ورک
۱۰۴	Polygonales:Polygonaceae	<i>Rumex acetosella</i>	ترشک
۵۴	Polygonales:Polygonaceae	<i>Rumex</i> sp.	ترشک
۱۹	Alismatales:Alismataceae	<i>Sagittaria sagittifolia</i>	تیرکمان آبی
۳۷	Caryophyllales:Chenopodiaceae	<i>Salsola kali</i> L.	علف شور
۶۴	Caryophyllales:Chenopodiaceae	<i>Salsola</i> spp.	گونه‌های شور
۵۴	Lamiales:Lamiaceae	<i>Salvia</i> sp.	مریم‌گلی

ضمیمه ۶- فهرست نام فارسی و علمی علف‌های هرز

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی علف هرز	نام فارسی علف هرز
۱۹	Cyperales:Cyperaceae	<i>Scirpus</i> spp.	گونه‌های سیرپوس (پیزور)
۱۴	Cyperales:Poaceae	<i>Secale cereale</i> L. (1753)	چاودار
۳۰ - ۳۵ - ۴۵ - ۴۶ - ۵۱ - ۵۴ - ۸۰ - ۹۱ - ۹۴ - ۹۸ - ۱۰۳ - ۱۱۵	Cyperales:Poaceae	<i>Setaria</i> spp.	گونه‌های ارزن وحشی
۳۳	Cyperales:Poaceae	<i>Setaria verticillata</i> (L.) P. Beauv. (1812)	چسبک
۶۴ - ۸۹	Cyperales:Poaceae	<i>Setaria viridis</i> (L.) Beauv. (1812)	ارزن وحشی
۱۰۱	Asterales:Asteraceae	<i>Silybum marianum</i> (L.) Gaertn.	کنگر ابلق
۱۶ - ۴۶ - ۱۰۱ - ۱۰۲	Capparales:Brassicaceae	<i>Sinapis arvensis</i> L.	خردل وحشی
۴۶ - ۵۱ - ۸۰ - ۸۵ - ۸۹ - ۹۳ - ۹۴ - ۹۸ - ۱۰۱ - ۱۰۳	Solanales:Solanaceae	<i>Solanum nigrum</i> L.	تاج‌ریزی
۱۰۴	Asterales:Asteraceae	<i>Sonchus arvensis</i> L. (1753)	شیرتیغی
۴۶ - ۹۱	Asterales:Asteraceae	<i>Sonchus oleraceus</i> L. (1753)	شیرنرم
۱۰۱	Asterales:Asteraceae	<i>Sonchus</i> spp.	شیرتیغی
۳۳ - ۱۱۶	Fabales:Fabaceae	<i>Sophora alopecuroides</i> L. (<i>Goebelia alopecuroides</i> L.)	تلخ‌بیان
۳۰ - ۳۳ - ۴۶ - ۵۱ - ۵۴ - ۶۷ - ۸۵ - ۸۹ - ۹۱ - ۱۱۵	Cyperales:Poaceae	<i>Sorghum halepense</i> (L.) Pers. 1805	قیاق
۱۱۵	Caryophyllales:Caryophyllaceae	<i>Stellaria media</i> (L.) Vill. 1753	گندمک

ضمیمه ۶- فهرست نام فارسی و علمی علف‌های هرز

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی علف هرز	نام فارسی علف هرز
۶۴	Caryophyllales:Chenopodiaceae	<i>Suaeda altissima</i>	شور کاکلی
۱۰۱ - ۱۰۴ - ۱۱۵	Brassicales:Brassicaceae	<i>Sysimbrium sophia</i> L. (<i>Descurainia sophia</i> Webb & Berth.)	خاکشیر
۶۴	Asterales:Asteraceae	<i>Taraxacum officinale</i> Weber ex Wigg.	گل قاصد
۱۱۵	Asterales:Asteraceae	<i>Taraxacum</i> spp.	قاصدک
۹۱	Gentianales:Apocynaceae	<i>Trachomitum venetum</i> (L.) Woods.	قیطانی
۱۰۳	Geraniales:Zygophyllaceae	<i>Tribulus terrestris</i> L. (1753)	خارخسک
۱۰۴	Cyperales:Poaceae	<i>Triticum</i> sp.	گندم خودرو
۱۶	Apiales:Apiaceae	<i>Turgenia latifolia</i> (L.) Hoffm.	ماستونک
۱۱۵	Scrophulariales:Scrophulariaceae	<i>Veronica persica</i> Poir. 1808	سیزاب
۱۶ - ۶۶ - ۱۰۱	Fabales:Fabaceae	<i>Vicia</i> spp.	گونه‌های ماشک
۱۰۵	Fabales:Fabaceae	<i>Vicia villosa</i>	ماشک
۳۰	Santalales:Viscaceae	<i>Viscum</i> spp.	گونه‌های دارواش
۸۰ - ۹۸	Asterales:Asteraceae	<i>Xanthium strumarium</i> L. (1753)	توق
۱۰۱	Cyperales:Poaceae	-	گندم و جو خودرو

فهرست اسامی افرادی که در تهیه مجموعه حاضر به نحوی سهمیم بوده‌اند

موسسه تحقیقات پسته کشور	موسسه تحقیقات گیاهپزشکی	سازمان حفظ نباتات
امیر حسین محمدی محمد رضا مهرنژاد	علیرضا عطری حسین فرازند ابوالقاسم قاسمی	کرامت اله اکبرپور بنفشه اصغری محبوبه امیر نظری
موسسه تحقیقات مرکبات کشور	همایون کاظمی	حسین ایزدی نجف آبادی
محمد فاضل حلاجی ثانی حسین طاهری اسماعیل غلامیان	رئوف کلیایی علی اکبر کیهانیان غلامرضا گل محمدی	منصوره بیطرفان محمود چالاکی شبنم حیدری فاروقی
موسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور	جعفر محقق نیشابوری	خدیدجه دشتبانی
محمد جعفر فارسی حمید یارمند	علی محمدپور عارف معروف محمد رضا ملک زاده	منصوره سجادی نائینی سید محمود سجادی نژاد اصغر شایان
اداره کل پنبه و دانه های روغنی	منصور منتظری	شادی صدیقی
ایرج ملکی	حسن مومنی منصوره میرابوالفتحی	محسن عصار پرویز علیزاده
موسسه تحقیقات اصلاح و تهیه بذر چغندرقتند	مهدی مین باشی معینی	شبنم فرزاد
سید باقر محمودی	حسین نجفی	فرزاد کلانترهرمزی
مرکز تحقیقات نیشکر(امیر کبیر)	لاله نراقی	فریبا وفایی اسکویی
کورش طاهرخانی		محبوبه یگانه